

**Ghid
pentru profesorii care
predau disciplina școlară
Religie la clasa a III-a**

Propuneri de activități

GHID

pentru profesorii care predau disciplina școlară **Religie**
la clasa a III-a - *propuneri de activități*

Prof. Despina Florina MIHALĂ

COORDONATOR:
Prof. Mihaela Maria GUICIN

Psih. Corina LEONTE

GHID

pentru profesorii care predau disciplina școlară **Religie**
la clasa a III-a - *propuneri de activități*

REFERENT:

Prof. Dr. Cristina Benga

TEHNOREDACTOR:

Dimitrie Vladimir Guicin

REDACTOR:

Cristian Untea

CORECTOR:

Elena Tăbuș

ILUSTRAȚII:

Dimitrie Vladimir Guicin

Claudia Guicin

©Editura BASILICA - 2015

www.editurapatriarhiei.ro

editura@patriarhia.ro

ISBN: 978-606-29-0086-1

Cuprins

<i>Cuvânt înainte</i>	7
<i>Introducere</i>	9

Domeniul: Dumnezeu este izvorul vieții	13
<i>Conținutul:</i> Viața omului, darul lui Dumnezeu	15
<i>Conținutul:</i> Bucuria de a trăi	27
<i>Conținutul:</i> Omul în relație cu natura	39
<i>Conținutul:</i> Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu	49
Plan de recapitulare	60
Evaluare sumativă	62

Domeniul: Dumnezeu se face cunoscut omului	67
<i>Conținutul:</i> Când un om devine creștin	69
<i>Conținutul:</i> Persoanele din viața unui creștin	79
<i>Conținutul:</i> Primirea iertării prin Taina Sfintei Spovedanii	91
<i>Conținutul:</i> Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie	98
<i>Conținutul:</i> Dumnezeu ocrotește și dă putere pentru a face fapte bune	107
<i>Conținutul:</i> Alegerea binelui în viață	118
Plan de recapitulare	127
Evaluare sumativă	129

Domeniul: Viața creștinului împreună cu semenii	135
<i>Conținutul:</i> Necesitatea de a spune întotdeauna adevărul	137
<i>Conținutul:</i> Ascultarea și împlinirea sfaturilor bune	147
<i>Conținutul:</i> Viața creștinului împreună cu semenii	157
<i>Conținutul:</i> Importanța de a avea răbdare cu cei din jur	167
<i>Conținutul:</i> Respectul față de sine și față de ceilalți	177
<i>Conținutul:</i> Nevoia de efort pentru a obține rezultate	186
Plan de recapitulare	196
Evaluare sumativă	198

Domeniul:	Mari sărbători creștine	209
<i>Conținutul:</i>	Nașterea Domnului	211
<i>Conținutul:</i>	Botezul Domnului.....	220
<i>Conținutul:</i>	Învierea Domnului	231
<i>Conținutul:</i>	Înălțarea Domnului	241
Plan de recapitulare și evaluare sumativă	- Nașterea și Botezul Domnului.....	250
Plan de recapitulare și evaluare sumativă	- Învierea și Înălțarea Domnului	259
În loc de concluzii		263
Referințe bibliografice		265
Anexe		267
	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie - Cultul Ortodox</i>	267
	Material didactic (icoane, fotografii și desene)	281

Cuvânt înainte

„Cei ce lipsesc copiii de religie fac o crimă față de viitorul lor de oameni pe această lume și față de mântuire pentru lumea veșnică; a nu face educație religioasă copilului e a proceda la o operație caracterizată de infirmizarea sufletului, e a amputa ființa omenească de ceea ce are mai de preț.”

Vasile Bancilă

Autoarele acestui ghid au înțeles sensul educației religioase și au propus modalități de abordare concretă a orei de Religie. Textele, aplicațiile și imaginile prezentate au fost alese cu multă grijă, în funcție de particularitățile de vârstă ale elevului de clasa a III-a.

Cu o implicare sufletească deosebită și cu mult profesionalism, au pus la dispoziția profesorului de Religie instrumente de lucru moderne și actuale, cu ajutorul cărora acesta să transmită adevărul de credință învățăcelilor săi.

Prin metodele propuse în ghid, învățătura dascălului devine astfel sursă de inspirație și de înălțare sufletească, atât pentru elevi, cât și pentru cei interesați să aprofundeze învățătura creștină. Paginile acestei lucrări abordează în mod gradual, de la simplu la complex, tematica din programa școlară în vigoare și ne ajută să observăm cum ora de Religie devine mult mai atractivă, mai adaptată nevoilor elevilor de azi.

Așadar, Ghidul profesorului de Religie este o lucrare de referință, care vine să completeze răspunsurile la multele întrebări ale profesorului debutant sau avansat, pătruns de veșnicele idealuri morale creștine.

Prof. dr. Cristina Benga

Introducere

Argument

Vremea și vremurile au demonstrat de atâtea ori că, pentru a reveni la normele acceptabile de conviețuire socială și de dezvoltare umană, este nevoie de credință, pentru că „a fi sau mai degrabă a deveni om înseamnă a deveni religios.” (Mircea Eliade).

În acest context, considerăm că Religia, ca obiect de studiu în școala românească, este un punct de plecare. Există nenumărate argumente de ordin teologic, etic, cultural, istoric, pedagogic, sociologic, psihologic, care ne determină să admitem că Religia nu reprezintă doar un adaos la planul de învățământ, o disciplină școlară „tolerată”. A fost și rămâne un factor și un mediu de formare a omului, de structurare psihică armonioasă și de desăvârșire spirituală a lui. Studiarea Religiei în școală constituie un avantaj deosebit, deopotrivă pentru copil, părinți și dascăli, pentru societate în general.

Programa școlară pentru disciplina Religie, *Cultul Ortodox*, pentru clasele a III-a și a IV-a, aprobată prin ordin al ministrului educației naționale, nr. 5001/02.12 2014, oferă cadrul general de organizare a educației religioase în școală. În desfășurarea efectivă a orei de Religie, mai ales la clasele mici, este nevoie de materiale auxiliare cât mai variate și prezentate cât mai atrăgător, cu ajutorul cărora profesorul să transforme ora, iar copilul să fie încântat de tot ceea ce vede, aude și trăiește.

Particularizat, în activitățile prezentate în acest proiect poate fi pusă în evidență, prin metodele utilizate, importanța pe care Religia o are asupra dezvoltării personale a copilului.

Prin propunerile noastre, sprijinim formarea și dezvoltarea unui **stil de învățare propriu – vizual, auditiv, kinestezic (VAK)**, precum și îmbinarea acestora (auditiv – vizual, auditiv – kinestezic, vizual – kinestezic, vizual – auditiv – kinestezic). De asemenea, sprijinim lucrul diferențiat (individual, perechi, echipe) prin aplicarea **teoriei inteligențelor multiple (TIM)**.

În altă ordine de idei, prin metodele și tehnicile utilizate în cadrul activităților prezentate, sunt formate și dezvoltate **trei categorii importante de abilități: de gândire critică, de muncă și de viață**.

În ceea ce privește **abilitățile de gândire critică**, sunt formate:

- *abilități de comunicare*, prin oferirea contextelor de exprimare a punctelor de vedere, de susținere și de argumentare a acestora, precum și de a pune întrebări pentru a înțelege lucrurile;
- *abilitățile de relaționare*, prin acceptarea diversității de opinii și de idei;
- *abilități de rezolvare de probleme*, precum și *abilități de colaborare și cooperare*.

Treptele devenirii omului, prin educație și formare, sunt strâns legate de patru dimensiuni esențiale ale existenței: **a fi, a ști, a face și a conviețui**.

Etapa de vârstă din care fac parte elevii de clasa a III-a, potrivit stadialităților clasice (Erikson, Piaget, Kohlberg), este susținută pentru dezvoltare prin *hărnicie vs. inferioritate* (aceasta fiind principala achiziție, factorul social determinant pentru ea reprezentându-l *școala și grupul de joacă* – stadiul **dezvoltării psihosociale**). Propunerile prezentate permit desfășurarea unor activități constructive, care sprijină formarea unei atitudini pozitive. Totodată, dirijăm **dezvoltarea unui om frumos**¹, de care, parafrazându-l pe Sfântul Ioan Gură de Aur, să se bucure și oamenii și Dumnezeu.

Pentru antrenarea copiilor și gestionarea echilibrului între lucrul individual, frontal și pe grupe/echipe, am propus activități în care se regăsesc diverse metode și tehnici interactive – „Ciorchinele”, „Diamantul”, „Cvintetul”, „Explozia stelară”, „Bula dublă”, „Mozaicul”, „Cubul”, „Blazonul”, „Turul galeriei”, amintind doar unele dintre ele.

*

Ghidul contribuie la dezvoltarea competențele specifice profesorului de Religie:

- cunoașterea conținuturilor teologice ale disciplinei, cunoștințe de didactică generală și metodică disciplinei;
- cunoașterea și utilizarea competentă a principalelor documente școlare reglatoare: planuri-cadru, programe școlare, programe pentru examene naționale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a dezvoltărilor curriculare intra- și interdisciplinare;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării cunoștințelor și competențelor dobândite de elevi;
- capacitatea de a adecva demersurile didactice la particularitățile de vârstă ale colectivului de elevi;
- capacitatea de a construi un climat educativ stimulat și eficient.

Dezvoltarea copilului ca persoană integră, crearea premiselor pentru o viață armonioasă, trăită în echilibru, în discernământ, pot începe printr-un astfel de proiect, care să faciliteze conexiuni între disciplinele școlare.

1. COSMOVICI, Andrei și IACOB, Luminița (coord.), *Psihologie școlară*, Ed. Polirom, Iași, 1999, pp. 39, 41.

Prezentarea ghidului

Scopul ghidului constă în sprijinirea profesorilor care predau disciplina Religie la clasa a III-a, în vederea desfășurării cu succes a activității didactice.

Obiectivele ghidului sunt:

- să descrie contexte de utilizare a unor metode, tehnici, mijloace și activități de învățare;
- să prezinte modalități de recapitulare și evaluare sumativă;
- să familiarizeze profesorii de specialitate cu diferite instrumente și metode de evaluare;
- să stimuleze interesul copiilor pentru ora de Religie;
- să dezvolte la copii, prin varietatea activităților propuse, abilități de gândire critică, de muncă și de viață.

*

Ghidul conține *Cuvântul înainte*, alcătuit de către referentul lucrării, *introducerea* – compusă de către autori, în care se regăsește *argumentul* elaborării ghidului, precum și *prezentarea* acestuia, *propuneri* de activități (de învățare, evaluare, recapitulare), *concluziile*, *referințe bibliografice*, și *anexe* (la care se regăsesc: Programa școlară, imagini, icoane care să fie utilizate de către profesor). În structura activităților recomandate, aspectele care au fost punctate sunt următoarele:

- denumirea și organizarea fiecărui domeniu – preluate din programa școlară;
- titlul conținutului – conform programei școlare;

Pentru fiecare conținut, ghidul propune trei activități, cu grade diferite de dificultate:

- **o activitate simplă, „etalon”**, utilă mai ales profesorilor debutanți, adresată elevilor care prezintă dificultăți de învățare și/sau obțin rezultate școlare scăzute;
- **o activitate cu nivel mediu** de complexitate sau cu potențial inovativ mediu, pentru profesorii care au acumulat deja experiență de predare și pentru elevii care au rezultate medii la evaluări, dar sunt motivați pentru învățare;
- **o activitate cu nivel ridicat de complexitate**, adresată profesorilor cu experiență, interesați să promoveze inovația în activitatea proprie, utilă în desfășurarea unor lecții demonstrative (coordonarea practicii pedagogice, susținerea gradelor didactice, lecții în cadrul comisiei metodice și a cercului pedagogic) și elevilor care obțin performanțe de nivel ridicat.

Fiecare dintre acestea este prezentată astfel:

- denumirea activității – stabilită de autori, pornind de la recomandările de abordare a conținuturilor din programa școlară și de la exemplele de activități de învățare din cadrul acesteia;
- preachițiile elevilor necesare desfășurării fiecărei activități, care sintetizează elementele pe care elevii le-au dobândit anterior;
- conceptele cheie în jurul cărora gravitează activitatea;
- resursele umane, materiale, metodologice, temporale și spațiale necesare;
- desfășurarea activității propriu-zise;
- sugestii de evaluare – ghidul oferă, în anumite cazuri, descrierea diferitelor tehnici de evaluare și explică avantajele utilizării acestora;
- exemplul de fișă de lucru;
- îndemnul adresat copiilor prin *Cuvintele pentru minte și suflet*;

La finalul fiecărui domeniu ghidul pune la dispoziție:

- un plan de recapitulare;
- sugestii pentru evaluarea sumativă.

*

Facem mențiunea că textele suport utilizate în desfășurarea activității sunt în marea majoritate creația autorilor, celelalte fiind texte preluate sau adaptate. De asemenea, desenele utilizate fie în fișa de lucru, fie doar pentru înfrumusețarea lucrării sunt originale.

*

Sperăm ca fiecare cadru didactic să găsească în tematica propusă puncte de interes, sugestii și propuneri utile, pe baza cărora să conceapă activitatea viitoare.

Autorii

DOMENIUL:

Dumnezeu este izvorul vieții

CONȚINUTUL:

Viața omului, darul lui Dumnezeu

Activitatea:

Copilul, darul lui Dumnezeu pentru părinți

Activitatea:

Omul – trup și suflet

Activitatea:

Grija față de trup

CONȚINUTUL:

Bucuria de a trăi

Activitatea:

Nașterea, moment de bucurie

Activitatea:

Momente de bucurie în viață

Activitatea:

Bijuteriile coroanei

CONȚINUTUL:

Omul în relație cu natura

Activitatea:

Lecția naturii

Activitatea:

Modele biblice și din viețile sfinților, de grijă pentru natură

Activitatea:

Ocrotirea naturii și a vieții

CONȚINUTUL:

Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu

Activitatea:

Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu

Activitatea:

Și ei au fost copii

Activitatea:

Sfinții trăiesc veșnic în Împărăția lui Dumnezeu.
Sfinții Martiri Brâncoveni, modele de urmat

PLAN DE RECAPITULARE

EVALUARE SUMATIVĂ

DOMENIUL: *Dumnezeu este izvorul vieții*

CONȚINUTUL: *Viața omului, darul lui Dumnezeu*

Activitatea: *Copilul, darul lui Dumnezeu pentru părinți*

Preachiziții:

copiii - știu că: Dumnezeu este Creatorul/Tatăl tuturor;
omul este cea mai importantă creație a lui Dumnezeu;
iubirea este cel mai puternic sentiment.

Concepte cheie:

- Dumnezeu;
- iubire;
- copil;
- părinți: trupești (naturali – tata și mama) și spirituali (nașii), părinți duhovnicești (preotul, preotul duhovnic), mentori – părinți educaționali (învățătorul/profesorul);
- familie (creștină);
- binecuvântare;
- dar (cadou; virtute/calitate);
- darul lui Dumnezeu.

Competențe specifice: C1.1., C2.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: text suport, instrumente de scris, caiet, coli de scris, fișă de lucru;

metodologice: metode de comunicare orală: expositive: povestirea, explicația;
conversative: conversația, discuția colectivă;

metode de comunicare scrisă: lectură;

metode de acțiune reală: completarea fișei, activități creative;

temporale: 50 minute;

spațiale: spațiul clasei.

Forme de organizare: individual, frontal.

1. *Întrebări premergătoare textului, dialog pe tema familiei; exemple de întrebări:*

- Ce este familia?
- Cum se întemeiază o familie creștină?
- Câți membri are familia ta?
- Cum te simți alături de copiii din familie (frați, surori, verișori)?
- Ce activități comune aveți?

2. *Lecturarea textului de către profesor*

10 minute

Teodora, darul lui Dumnezeu

„ — Vei avea o surioară!” — m-au anunțat cu bucurie părinții chiar în ziua în care îplineam șapte anișori.

Îmi doream atât de mult să nu mai fiu singură! Era cel mai mare cadou (dar) de aniversare pe care-l puteam primi. Din ziua aceea am început să mă gândesc cum va arăta, dacă va semăna cu mine, ce nume va primi la Botez. O mie de întrebări îmi veneau în minte! Eram deja sora cea mare și-mi plăcea rolul acesta! De-acum voi avea cu cine să-mpart și darurile și bucuria, iar dragostea părinților va fi dublă! Nu mai puteam de bucurie. Aveam verișori, colegi și prieteni, dar acum era altceva! Voi avea cu cine să vorbesc și pe cine să alint. Era de-ajuns să lipesc urechea și să mângâi pântecul mamei!

Timpul trecea și se apropia momentul mult așteptat. Într-o noapte, plânsul înfundat al mamei m-a trezit: avea probleme; viața surorii mele era în pericol. Tata îi era alături. N-am mai putut să dorm... M-am așezat lângă fereastra aburită de căldura pe care o revărsam prin suflarea mea în zorii acelei dimineți de martie.

Privind fix, am zărit două pete ca niște ochi blânzi. Cu degetul cald, am desenat un cerc cu nas, cu ochi, cu gură și... o aureolă. Iată un înger! Sigur Dumnezeu mi-a trimis un înger, mi-am zis. Soarele a șters îngerul și, fiindcă-mi părea rău să-l pierd, am început să desenez pe hârtie alții, mulți alții. Foi întregi cu îngeri. Pentru fiecare rosteam o rugăciune simplă: *Te rog! Ajută. Mulțumesc! Primește! Doamne...*

Noaptea următoare mi s-a părut că îngerii s-au ridicat din foile mele, învârtindu-se într-o horă și, atingându-mi fruntea, au zburat pe fereastră.

„ — Hei, Cristina, trezește-te! Și mama și surioara ta sunt bine!” a strigat tata cu lacrimi de fericire-n ochi.

Știam că rugăciunea mea nu rămâne neascultată. Eram sigură că îngerii ajutaseră la întâmplarea minunii!

...Nașterea copilului! Botezul fetei... Sfânta Taină curățitoare și sfințitoare... și un nume minunat: Teodora! Nu putea fi mai potrivit: darul lui Dumnezeu!

Evaluare

15 minute

Se defășoară pe baza întrebărilor/dialogului pe textul suport.

Exemple de posibile întrebări pe/despre conținutul textului:

- Ce este un dar?
- Ce dar a primit fata?
- De la cine era darul primit de fetiță?
- Care a fost atitudinea fetei?/Cum a reacționat la aflarea veștii?
- Cine a ajutat-o la împlinirea bucuriei nașterii surorii sale? – îngerii, rugăciunea, medicii.
- Ce nume a primit fetița? – Teodora –,„darul lui Dumnezeu”.

CONȚINUTUL: *Viața omului, darul lui Dumnezeu*

Activitatea: *Copilul, darul lui Dumnezeu pentru părinți*

Fișă de lucru

15 minute

1. Alcătuiește câte o propoziție în care să folosești cuvântul *dar* cu sensurile cunoscute.
2. Desenează familia ta înăuntrul casei.
3. În spațiul de sub desen scrie o rugăciune pentru familia ta.

.....

.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Copilul este un Dumnezeu în mugur.” (Pr. Teofil Părăian)

CONȚINUTUL: *Viața omului, darul lui Dumnezeu*

Activitatea: *Omul – trup și suflet*

Preachiziții:

- copiii - știu că: omul este cea mai importantă creație a lui Dumnezeu („coroana creației”);
omul este alcătuit din trup și suflet;
- cunosc despre: crearea lui Adam din pământ și „suflare de viață”.

Concepte cheie:

- om;
- trup;
- suflet;
- cer și pământ.

Competențe specifice: C1.1., C2.2.

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	text suport, instrumente de scris, caiet, coli de scris, fișă de lucru
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive: povestirea, explicația conversative: conversația; metode de comunicare scrisă: lectura; metode de acțiune reală: completarea fișei; metode de evaluare interactivă: „Bula dublă”;
<i>temporale:</i>	35 minute;
<i>spațiale:</i>	spațiul clasei.

Forme de organizare: individual, frontal.

Trupul și sufletul

(adaptare după povestirea cu același titlu din culegerea „Cele mai frumoase pilde și povestiri creștin-ortodoxe”, de Leon Magdan)

Doi oameni stăteau de vorbă. Unul dintre ei era bogat, dar cu puțină credință. Era mereu preocupat să aibă de toate, să nu le lipsească nimic lui și familiei. Celălalt îi mulțumea lui Dumnezeu pentru toate: sănătate, familie, prieteni, agoniseală și privea la vecinul bogat cu tristețe, neînțelegând grija atât de mare a acestuia pentru trup.

Într-o zi, și-a făcut curaj și l-a întrebat:

— Spune-mi, dacă ai avea doi copii, dar l-ai hrăni doar pe unul, pe celălalt chinându-l foamea, ar fi drept?

— Bineînțeles că nu, a răspuns bogatul.

— Dar dacă l-ai îmbrăca tot pe acela, în timp ce al doilea ar tremura de frig, cum ar fi?

— Ar fi, desigur, o nedreptate.

— Și atunci, dacă tu singur spui că așa ceva este o nedreptate, de ce procedezi în felul acesta?

— Cum? se indignă omul. Pe copiii mei îi tratez la fel, le arăt aceeași dragoste. De ce spui așa ceva?

— Nu m-am referit la copiii tăi, ci la alți doi frați buni de care tu ar trebui să ai grijă mereu: trupul și sufletul tău. Nu ești drept cu ei. Te ocupi doar de unul, neglijându-l cu totul pe celălalt. Aveți haine frumoase și sunteți bine hrăniți tu și ai tăi. Dar sufletul, de ce are el nevoie, nu vă întrebați? El nu poate purta decât haina credinței de care tu nu te-ai îngrijit și nu se poate hrăni decât cu dumnezeiasca învățătură, cu dragoste și milă. Nu pot trăi unul fără celălalt, îngrijește-i pe amândoi și atunci vei fi, cu adevărat, drept și fericit.

Gândește-te că Adam nu ar fi fost om, dacă Dumnezeu nu ar fi trimis și suflare de viață asupra lui. Sufletul este cel care dă putere omului să se înalțe spre Dumnezeu.

...Din ziua aceea, bogatul a început să fie alt om... Niciodată nu este prea târziu!

Desfășurarea activității

20 minute

- Discuție preliminară despre alcătuirea omului din trup și suflet, conform textului scripturistic de la *Facere*, 2, 7. (5 minute)
- Lecturarea textului de către profesor (5 minute)

Evaluare

10 minute

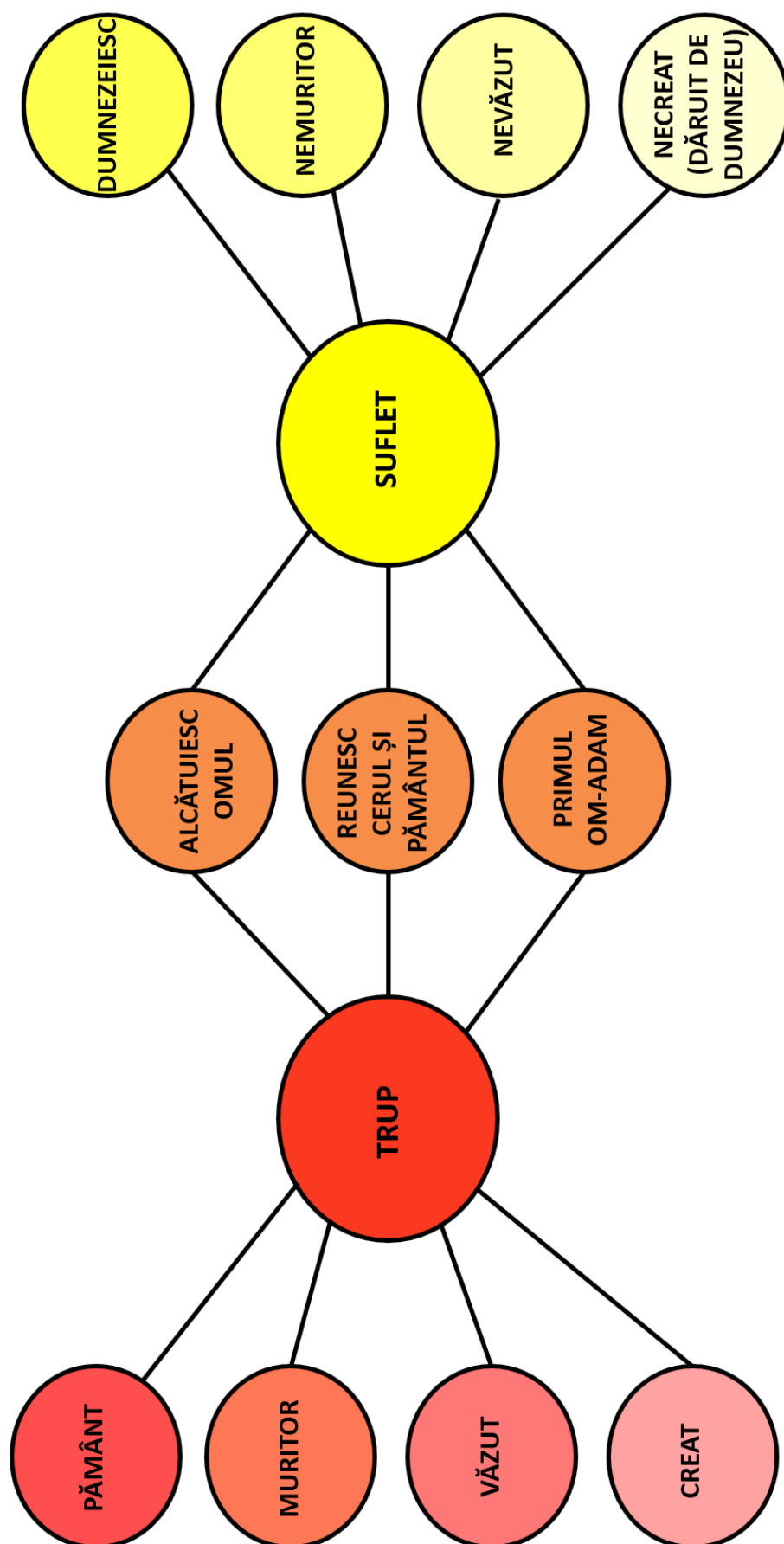
Se realizează pe baza tehnicii „Bula dublă”.

- Descriere tehnicii „Bula dublă”

Este tehnica care grupează asemănările și deosebirile dintre două concepte (în acest caz), obiecte, fenomene, idei. Este reprezentată grafic prin două cercuri mari în care se scriu cele două concepte (în situația de față *trup* și *suflet*). Între cele două cercuri mari sunt tot atâtea cercuri câte asemănări se găsesc între cei doi termeni cheie. În dreapta și stânga cercurilor cu termenii cheie, se desenează cercuri în care se trec particularități/deosebiri între termenii aceștia.

Justificarea alegerii tehnicii:

- identifică asemănări și deosebiri;
- stimulează gândirea analitică și sintetică.

CONȚINUTUL: *Viața omului, darul lui Dumnezeu*

Activitatea: *Omul – trup și suflet*

Fișă de lucru

15 minute

1. Pornind de la ideea că sufletul pune în mișcare trupul, stabilește asocieri potrivite între cuvintele de pe cele două coloane (*În funcție de nivelul clasei, pentru cuvântul asociere poate fi folosit cuvântul analogie). Fii atent, un element din coloana B nu are corespondent în coloana A!

A

vânt
combustibil
sânge
mecanism
aripi
apă

B

pasăre
inimă
turbină
morișcă
ceas
motor
Sistemul solar

2. Dintre perechile identificate la exercițiul anterior, alege două și alcătuiește enunțuri cu ele.

.....

.....

.....

.....

3. Sugerează, prin desenarea de fețe, următoarele stări sufletești: veselie, tristețe, liniște, teamă, surprindere.

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Alege sufletul puternic, nu trupul! ” (Pitagora)

CONȚINUTUL: *Viața omului, darul lui Dumnezeu*

Activitatea: *Grija față de trup și suflet*

Preachiziții:

copiii - știu că: Dumnezeu a creat omul cu trup și suflet;
trupul este material (muritor);
sufletul este dăruit, imaterial, nemuritor;
omul are datorii atât față de trup, cât și față de suflet (știu să exemplifice).

Concepte cheie:

- om;
- trup;
- suflet.

Competențe specifice: C1.1.; C1.3; C2.2.

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	text suport, instrumente de scris, caiet, coli de scris, culori, fișă de lucru;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: explicative: povestirea, explicația; conversative: conversația; metode de comunicare scrise: lectura; metode de acțiune reală: completarea fișei metode/tehnici de evaluare interactive: „Blazonul”;
<i>temporale:</i>	35 minute;
<i>spațiale:</i>	spațiul clasei.

Forme de organizare: individual, frontal.

Desfășurarea activității

30 minute

Au loc discuții preliminare despre alcătuirea omului din trup și suflet, punându-se accent pe grija pe care omul trebuie să o acorde trupului, dar și sufletului.

5 minute

Lecturarea textului de către profesor

10 minute

Adevărata frumusețe

Trăia odată, într-un ținut îndepărtat, al cărui nume nici nu-l mai știu, o prințesă de o frumusețe rară. Făptura ei era atât de armonioasă, încât păsările cerului ciripeau voioase în jurul ei, fluturii i se așezau în pletele bălaie, făcând-o să pară o zână din povești, florile îi zâmbeau vesele, apa se făcea și mai limpede atunci când prințesa privea în ea ca într-o oglindă.

Vestea despre frumusețea fetei trecuse dincolo de hotarele țării.

Când avea doar câțiva anișori, nu înțelegea de ce primea atâtă atenție din partea tuturor. Mai târziu însă, a legat toate acestea de rangul de prințesă și a început să privească lumea de sus, să creadă că toate și toți trebuie să i se supună, disprețuindu-i pe cei mai puțin norocoși decât ea.

Într-una din zile, în timp ce se plimba prin cetate, trecătorii se dădeau la o parte din fața caleștii și se înclinau în fața minunatei făpturi. Doar o femeie gârbovă, fie că nu a auzit, fie că bătrânețea nu i-a dat voie să se miște repede, a rămas ținută în mijlocul drumului, deranjând alaiul.

Supărată peste măsură, prințesa a coborât din caleașcă și a împins-o cu răutate. Bătrâna, fără să scoata un cuvânt, a ridicat privirea, s-a uitat fix în ochii prințesei, nu cu admirație, nici cu teamă, ci cu blândețe și milă...

Chipul bătrânei i-a rămas prințesei în minte mult timp de la această întâmplare, dar sufletul era același: rece ca gheața.

Acest lucru avea însă să se schimbe după o noapte în care a avut un vis ce a speriat-o îngrozitor. Se făcea că s-a întâlnit din nou cu bătrâna pe care o lovise. Zărind-o, prințesa s-a temut că venise să se răzbune. Dar nu era așa. Femeia i-a zâmbit cald și a rostit câteva cuvinte:

– Ai un chip atât de frumos! Fă ca și sufletul tău să fie la fel! Privește spre cer!

Speriată, prințesa a sărit din somn și și-a strigat mama. Plină de emoții, i-a povestit visul și a întrebat-o ce poate să însemne aceasta. Mama i-a răspuns că, de multe ori, Dumnezeu ne trimite semne ca să ne schimbăm în bine. Și asta, pentru că ne iubește.

Prințesa a căzut pe gânduri. Din ziua aceea, rând pe rând, obiceiurile urâte, vorbele aspre, privirele dușmănoase, mândria, orgoliul au pălit și au dispărut una câte una, lăsând loc purtărilor gingașe, cuvintelor blânde, privirilor calde și zâmbitoare, smereniei, modestiei, faptelor bune. Înțelesese că adevărata frumusețe, adevărata comoară este și vine dinlăuntru.

Evaluare

10 minute

Se realizează prin tehnica „Blazonul”.

Descrierea tehnicii:

Această tehnică presupune fixarea, sistematizarea cunoștințelor printr-o abordare interdisciplinară a unei teme. Constă în completarea compartimentelor unei scheme cu desene, jetoane, cuvinte, propoziții etc, care prezintă sinteza unui aspect real.

Blazoanele pot fi realizate cu întreaga clasă de copii sau se pot forma grupe de 4-5 elevi. Timpul de lucru poate fi variabil, în funcție de dificultatea sarcinii, de numărul membrilor grupei. Grupele prezintă blazoanele și le compară în activitatea frontală.

Avantajele tehnicii:

- favorizează un mediu de învățare interactiv, stimulat și dinamic, prin antrenarea copiilor în soluționarea unor probleme de tip divergent;
- angajează copiii în prelucrarea, organizarea și reorganizarea datelor;
- asigură dinamismul intelectual și afectiv, permițând respectarea individualității fiecărui copil, adaptarea constructivă la natura lui. Formele de grupare, munca în echipă creează premisa valorificării conținuturilor în direcția stimulării, cooperării și comunicării între copii;
- poate fi aplicată la mai multe discipline, independent sau interdisciplinar.

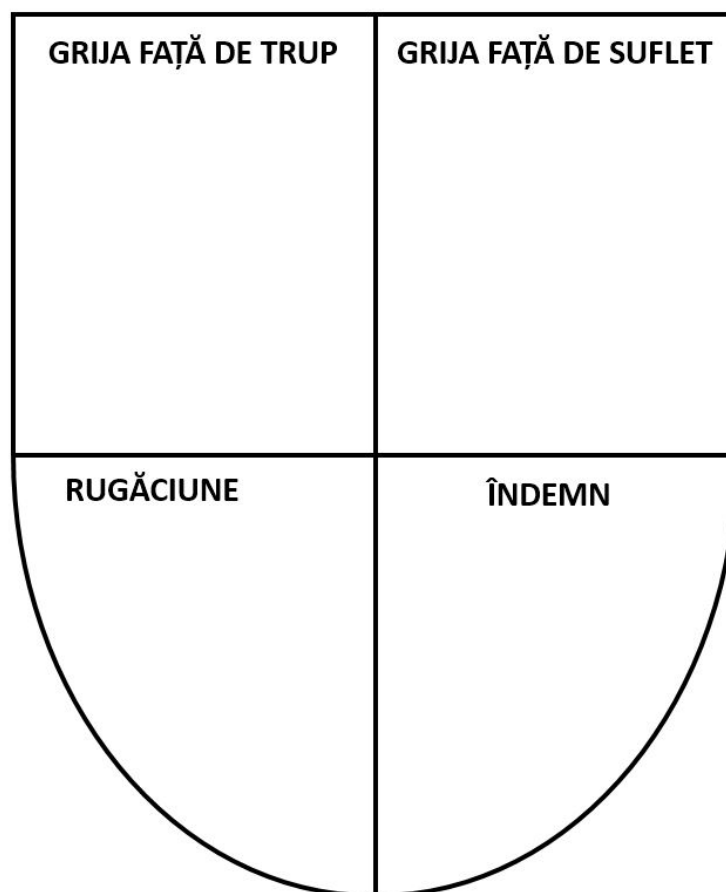
În primul cadran este menționat cum avem grijă față de trup, în cel de-al doilea – cum avem grijă față de suflet, în cel de-al treilea – o rugăciune pentru trup și suflet, iar în ultimul cadran – un îndemn pentru păstrarea/îngrijirea trupului și a sufletului.

Exemple pentru primul cadran:

- igienă;
- sport;
- alimentație;
- îmbrăcăminte.

Exemple pentru al doilea cadran:

- Botez;
- Spovedanie;
- Împărtășanie;
- credință;
- fapte bune.

Activitatea: *Grija față de trup și suflet*

20 minute

*Fii atent! Trupul știe ce și cât îi este de folos!**

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

* *Profesorul explică și dă exemple de calități/virtuți.*

„Trupul omenesc este frumos numai în măsura în care oglindește sufletul.”
(Constantin Brâncuși)

CONȚINUTUL: *Bucuria de a trăi*

Activitatea: *Nașterea, moment de bucurie*

Preachiziții:

copiii - au noțiuni despre: ceea ce înseamnă să trăiești în comuniune/armonie cu Dumnezeu;
viață, ca dar al lui Dumnezeu;
sfințirea vieții în Biserică.

Concepte cheie:

- naștere;
- bucurie;
- sărbătoare/eventiment;
- credință;
- împlinirea rugăciunii.

Competențe specifice: C1.1; C2.1.

Resurse:

umane:

elevi, profesori;

materiale:

text suport, fișă de lucru, coli de scris/caiet, instrumente de scris, culori/acuarele;

metodologice:

metode de comunicare orală: expozitive: explicația, povestirea;
conversative: conversația, discuția de grup;

metode de comunicare scrisă: lectura;

metode de explorare indirectă: cu ajutorul icoanei;

metode de acțiune reală: fișă de lucru, activități creative;

temporale:

45 minute;

spațiale:

spațiul clasei.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității

15 minute

- Activitatea debutează cu o discuție de grup despre viața ca dar al lui Dumnezeu, sfințirea vieții în cadrul Bisericii, despre ceea ce înseamnă să trăiești în armonie cu Dumnezeu.

5 minute

- Lecturarea textului de către profesor

10 minute

Răsplata rugăciunii

Cu mulți, mulți ani în urmă, în Țara Sfântă trăiau doi bătrâni dreți și credincioși în fața lui Dumnezeu, Ioachim și Ana, soția sa.

Aveau și sănătate și belșug, dar un copil le-ar fi împlinit viața. În rugăcinile lor zilnice, cereau cu umilință să aibă un copil și promiteau că, dacă îl vor primi, îl vor închina lui Dumnezeu.

Ochii Anei se umpleau de lacrimi ori de câte ori își imagina că leagănă un prunc, iar Ioachim, când se odihnea seara, după o zi de muncă, parcă vedea jucându-se în jurul casei un copilăș vesel și năzdrăvan.

După ani de așteptare, la vârsta la care alții erau deja bunici sau străbunici, într-o noapte, lui Ioachim i-a apărut în vis Îngerul Gavriil.

Aceasta i-a vestit marea bucurie: „Veți avea o fetiță și-i veți pune numele Maria, care se tâlcuiește Doamnă și Stăpână.”

Îngerul a dispărut la fel de repede precum venise, lăsându-l pe bietul om mut de uimire și neștiind ce să facă, să râdă, să plângă, să se bucure sau să se teamă... Frământările lui au trezit-o pe Ana, care, la aflarea veștii, printre lacrimi de fericire și hohote de plâns, îi mulțumea lui Dumnezeu că rugăciunile lor afluaseră răspuns.

La timpul rânduit, s-a născut Maria, bucurie pentru părinții săi și pentru întreg neamul omenesc.

Creștinii din lumea întreagă sărbătoresc acest eveniment în fiecare an, la data de 8 septembrie.

*Maria: Împărăteasă, Stăpână, Steaua mărilor;

*Ioachim: Dumnezeu a ridicat, a îndreptat;

*Ana: Dumnezeu a avut milă.

Evaluare

20 minute

- Unește punctele, descoperă evenimentul și descrie-l în 3-4 propoziții.
- Colorează imaginea obținută; arată colegilor ce ai realizat.

CONȚINUTUL: *Bucuria de a trăi*
Activitatea: *Nașterea, moment de bucurie*

Fișă de lucru

10 minute

Imaginează-ți că o cunoștință a familiei tale a născut un copilăș.
Scrie un bilet de felicitare și urări de bine pentru prunc și mamă.

.....

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

Copiii sunt binecuvântarea lui Dumnezeu pentru părinți.

CONȚINUTUL: *Bucuria de a trăi*

Activitatea: *Momente de bucurie în viață*

Preachiziții:

Copiii - au cunoștințe despre: Dumnezeu;

Domnul Iisus Hristos;

Biserică;

Sfânta Liturghie;

Sfintele Taine;

sfinți;

sărbători.

- recunosc și pot să exemplifice: momente de bucurie în viață;

zile speciale/sărbători;

aniversări;

evenimente/sărbătoriri.

Concepte cheie:

- sărbătoare;
- aniversare;
- întâlnire;
- reuniune;
- participare la Sfânta Liturghie;
- primirea Sfintelor Taine; Domnul Hristos;
- laic; religios; duhovnicesc.

Competențe specifice: C1.1; C1.3; C2.1

Resurse:

umane:

elevi, profesor;

materiale:

cretă colorată, sfoară, cartoane colorate,

caiet, coli de scris, carioca, instrumente de scris,

fișă de lucru;

metodologice:

metode de comunicare orală: expositive: explicația, povestirea;

conversative: conversația, discuția
de grup;

metode de comunicare interioare: introspecția;

metode de acțiune reală: fișă de lucru;

metode/tehnici interactive de evaluare: „Ciorchinele”

temporale:

40 minute;

spațiale:

spațiul clasei.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității

25 minute

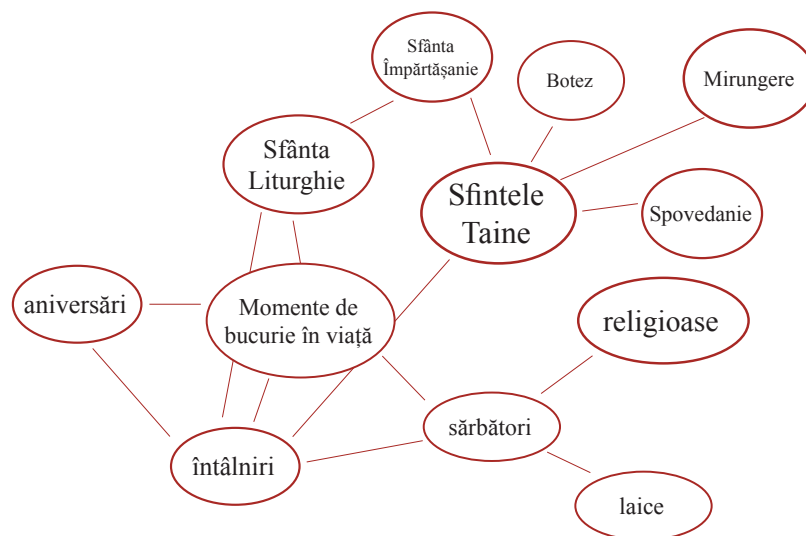
Activitatea debutează cu o discuție între profesor și elevi despre aniversări (pentru familie, prieteni, colegi), momente unice din viață (prima zi de școală, absolvirea școlii, întemeierea unei familii/căsătoria, botezul unui copil etc.), momente duhovnicești (participarea la Sfânta Liturghie, primirea Sfintelor Taine, sărbători religioase).

10 minute

Evaluare

15 minute

Pentru evaluare, este folosită tehnica „Ciorchinele”. Pentru expunerea rezultatelor, se poate folosi tabla sau chiar podeaua clasei.

Descrierea tehnicii „Ciorchinele”

Este o tehnică de predare-învățare care îi încurajează pe elevi să gândească liber și deschis, prin care se stimulează evidențierea legăturilor (conexiunilor) dintre idei; este o modalitate de a realiza asocieri noi de idei sau de a releva noi sensuri ale ideilor.

Etape:

- Scrierea unui cuvânt sau a unei propoziții-nucleu în mijlocul tablei, al unei hârtii de pe flipchart, al unei pagini de caiet; podeaua clasei poate fi folosită cu succes (spațiul de expunere este generos), iar legăturile pot fi realizate cu sfoară.
- Scrierea unor cuvinte sau sintagme care le vin în minte elevilor, în legătură cu tema/problema pusă în discuție (scrisă în mijloc).
- Legarea cuvintelor sau a ideilor produse de cuvinte, sintagma sau propoziția nucleu inițială, stabilită ca punct de plecare, prin trasarea unor linii care evidențiază conexiunile dintre idei.
- Scrierea tuturor ideilor în legătură cu tema/problema propusă, până la expirarea timpului alocat acestei activități sau până la epuizarea tuturor ideilor.

„Ciorchinele” este o tehnică flexibilă care poate fi utilizată atât individual, cât și ca activitate în grup. Când se aplică individual, tema pusă în discuție trebuie să fie familiară elevilor care pot culege informații și afla idei de la colegi. În acest caz, utilizarea ciorchinului dă posibilitatea fiecărui elev să ia cunoștință de ideile altora, de legăturile și de asocierile dintre acestea, realizate de colegii săi.

CONȚINUTUL: *Bucuria de a trăi*
Activitatea: *Momente de bucurie în viață*

Fișă de lucru

15 minute

Desenează un cerc în care scrii: *Doamne, mulțumesc și sunt recunoscător pentru...*

Trasează raze în afara cercului, pe care vei scrie categorii de persoane, de lucruri și experiențe pentru care ești recunoscător (ex. familie, prieteni, profesori, educație, sănătate, natură...).

Găsește exemple de emoții pozitive pentru fiecare categorie în parte. Poți folosi culori diferite pentru fiecare categorie.

Această activitate are rolul de a te ajuta să îți amintești lucruri pozitive și persoane importante din viața ta.

Succes!

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Viața este o bucurie, gust-o din plin!” (*Maica Tereza de Calcutta*)

CONȚINUTUL: *Bucuria de a trăi*

Activitatea: *Bijuteriile coroanei*

Preachiziții:

- copiii - dețin noțiuni despre: Dumnezeu;
 - relația omului cu Dumnezeu;
 - virtuți/daruri de la Dumnezeu (exemplifică);
 - sentimente (exemplifică);
- cunosc: faptul că omul este cea mai importantă creație a lui Dumnezeu,
coroana creației;

Concepte cheie:

- virtuți;
- daruri;
- sentimente;
- „coroana creației”.

Competențe specifice: C 1.2; C 2.2

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: tablă, panou, ace, magneti, cartoane colorate, foarfece, cutie/casetă de bijuterii, coli, instrumente de scris;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația, instructajul;
conversative: conversația, discuția de grup;

metode de comunicare interioară: introspecția;

metode de acțiune reală: fișă de lucru;

metode de acțiune simulată: jocul didactic;

metode de evaluare: autoevaluare;

temporale: 35 minute;

spațiale: spațiul clasei.

Forme de organizare: frontal, individual, perechi.

Desfășurarea activității

15 minute

- Profesorul are pregătite, într-o casetă de bijuterii, cartonașe colorate (pot fi decupate sub formă de pietre prețioase), pe care sunt notate: virtuți/calități, sentimente, maniere, într-un număr egal cu acel al elevilor din clasă. Pe rând, fiecare copil extrage o „nestemată”. Are la dispoziție 5 minute să definească, prin cuvinte proprii, ce reprezintă pentru el cuvântul extras și o situație în viața de zi cu zi în care a întâlnit/exersat/folosit aceasta (notează pe caiet sau pe coală).
- Fiecare elev citește sau expune coala cu răspunsul și lipește „bijuteria” pe un decupaj în formă de coroană.

„Coșul” lui Dumnezeu e plin cu daruri:

*pace, bucurie, dragoste, credință, bunătate, dreptate, talent,
încredere, putere, blândețe, speranță/ nădejde, facere de bine,
prietenie, colegialitate, înțelepciune, adevăr, răbdare, voință,
respect, ocrotire, curaj.*

Evaluare – autoevaluare

5 minute

Jurnalul activității

Completează enunțurile de mai jos cu gânduri, sentimente, fapte etc. care ți se potrivesc.

Am învățat

Am fost surprins de faptul că/să

Cel mai ușor a fost să/când

Cel mai mult mi-a plăcut să/când/ce

Am întâmpinat dificultăți la/când

Pentru mine activitatea a fost

CONȚINUTUL: *Bucuria de a trăi*

Activitatea: *Bijuteriile coroanei*

Fișă de lucru

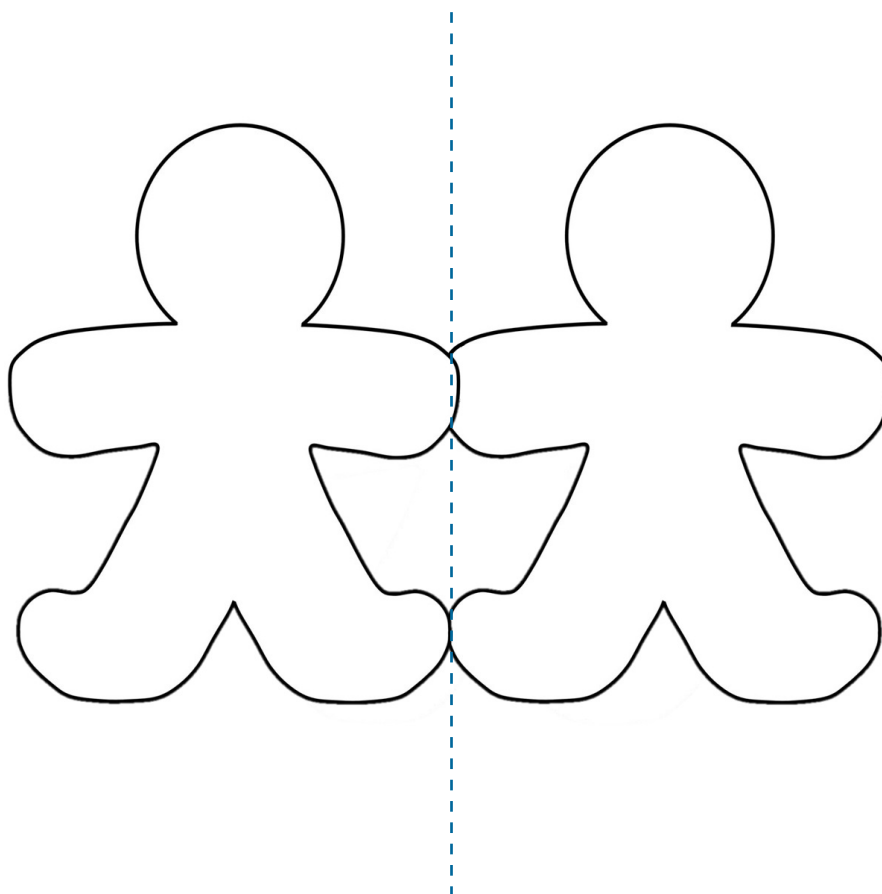
15 minute

Decupează și vei obține doi omuleți: tu și colegul tău/colega ta de bancă; scrie numele vostru pe cartonașe.

Alege din „coroana cu nestemate” trei „bijuterii” reprezentând calități pe care dovedești că le ai în raport cu el/ea și notează-le pe omulețul cu numele tău.

Alege trei bijuterii/calități, pe care colegul/colega le dovedește în relație cu tine. Notează-le pe decupajul cu numele lui/ei.

Pe verso, oferă-i în scris un sfat legat de o situație în care, după părerea ta, nu a procedat tocmai corect. Faceți schimb de cartonașe.

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Chiar de mi-ai vorbi de mii de comori, nimic nu se compară cu prietenul adevărat.”

(Sf. Ioan Gură de Aur)

CONȚINUTUL: *Omul în relație cu natura*

Activitatea: *Lecția naturii*

Preachiziții:

copiii - au învățat că: Dumnezeu este Creatorul lumii văzute și nevăzute;
creația este perfectă;
totul a fost făcut în șase zile;
avem datoria să respectăm întreaga creație.

Concepte cheie:

- Creator, creație;
- armonie, ordine;
- ocrotire;
- omul – coroana creației;
- purtarea de grijă a lui Dumnezeu;
- elemente din natură (apă, copaci, flori, animale, pietre).

Competențe specifice: C2.1; C2.2

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	text-suport, coli de flipchart, bandă adezivă, instrumente de scris; laptop, videoproiector, panou, fișă de lucru;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: conversative: conversația; expozitive: explicația, discuția de grup; metode de comunicare scrisă: lectura; metode de comunicare oral-vizuale: cu ajutorul videoproiectorului, metode de acțiune reală: activitate creativă; metode de evaluare: tehnicile „Afișul”, „Turul galeriei” și evaluare reciprocă
<i>temporale:</i>	45 minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

Forme de organizare: individual, frontal.

Desfășurarea activității

15 minute

- Întrebări premergătoare textului (dialog pe tema creației).
- Exemple de întrebări:
 1. De ce Îl numim pe Dumnezeu „Creator a toate”?
 2. În câte zile a fost creată lumea văzută?
 3. Cum este creația?
 4. Care este datoria omului față de creația lui Dumnezeu? (Profesorul solicită exemple elevilor.)
- Profesorul citește textul „Măreția lui Dumnezeu”. Textul poate fi expus cu ajutorul video-proiectorului, astfel încât elevii să lectureze, cu voce tare, cu dicție, pe fragmente.

10 minute

Lectura conține cinci cuvinte subliniate, reprezentând elemente din natură (apă, copaci, flori, animale, pietre), care vor constitui punctul de plecare pentru activitatea pe grupe.

Măreția lui Dumnezeu

Minunată este creația lui Dumnezeu! Toate sunt la locul lor și toate într-o ordine desăvârșită. Omul, pe care Dumnezeu îl iubește cel mai mult, a fost așezat în mijlocul acestor minunății cu o misiune sfântă: să le stăpânească, să se bucure de ele și să le ocrotească.

Pământul l-a înfrumusețat cu păduri, câmpii cu flori și păsări cântătoare, munți, văi și ape, iar deasupra a așternut un cer albastru, pe care, doar privindu-l, omul să-și găsească liniștea sufletească.

Fiecare poartă un mesaj divin, fiecare transmite ceva dumnezeiesc.

Apele ne îndeamnă să urmăm fără teamă drumul pe care l-am început.

Copacii – să fim demni și curajoși.

Florile – să fim sensibili, gingași și curați la suflet.

Animalele – să stăm împreună, să fim uniți și să iubim sincer, nu din interes.

Pietrele – să acceptăm trecerea timpului și mai degrabă să tăcem, decât să spunem ceva nepotrivit sau nefolositor.

Natura este un exemplu de cum ar trebui să ne supunem voinței lui Dumnezeu. Așa cum copacii nu fug de furtuni, iar florile rămân pe câmpuri și pe vreme rea, deși simt ceea ce urmează să li se întâmple, pentru că sunt vii, noi, oamenii, nu ar trebui să ne împotrivim lui Dumnezeu. El ne iubește atât de mult, încât nu ne părăsește niciodată, iar mesajele pe care ni le transmite sunt semne că trebuie să revenim pe drumul cel bun, să rămânem prieteni cu întreaga creație.

Evaluare

20 minute

Elevii clasei sunt împărțiți în cinci grupe și fiecărei grupe i se atribuie, prin tragere la sorți, un element subliniat în textul suport. Profesorul explică sarcina de lucru – realizarea unui afiș în care să redea, în scris și prin desene simple, relația omului cu elementul extras. (15 minute).

Exemplu: apa: energie, hrană, agrement, igienă;

Afișele se expun în „Turul galeriei”. Elevii se plimbă de la un afiș la altul, observă, discută.

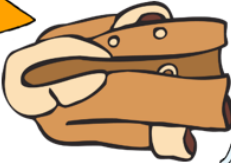
Nu se fac comentarii răutăcioase!

CONȚINUTUL: Omul în relație cu natura
Activitatea: Lecția naturii

Fișă de lucru

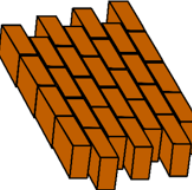
10 minute

Bifează căsuța corespunzătoare. Confruntă cu ceea ce a ales colegul de bancă.

Element din natură/obiect	Creat de Dumnezeu	Făcut de om	La ce folosește
Iarbă			
Soare			
Barcă			
Avion			
Vânt			
Carte			
Albină			
Piatră			
Lună			
Cărmidă			
Nufăr			
Haină			

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Mare ești, Doamne, și minunate sunt lucrurile Tale și niciun cuvânt nu este de ajuns spre lauda minunilor Tale...” (Rugăciune din slujba de sfințire a Agheasmei Mari)

CONȚINUTUL: *Omul în relație cu natura*

Activitatea: *Modele biblice și din viețile sfinților, de grijă pentru natură*

Preachiziții:

copii - cunosc: evenimente din Sfânta Scriptură (din Vechiul Testament și Noul Testament);
elemente despre crearea lumii;
ce sunt sfinții (exemple de sfinți);
noțiunea de grijă/ocrotire;
faptul că omul are datoria de a ocroti creația, viața;
modalități prin care omul dovedește grijă și respect pentru natură.

Concepte cheie:

- Sfânta Scriptură;
- persoane alese/personalități ale Vechiului Testament;
- sfinți; profet/proroc;
- cuvios/cuvioasă;
- relația om-natură reflectată în viețile sfinților.

***Competențe specifice:* C.1.1, C1.3, C2.2.**

Resurse:

<i>umane:</i>	elevii, profesorul;
<i>materiale:</i>	publicații (Sfânta Scriptură, Limonariu, Patericul copiilor, pilde, reviste), cartoane/coli de scris, instrumente de scris, icoane/imagini biblice, fișă de lucru;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: conversative: conversația; expozitive: explicația; metode de comunicare scrisă: lectura; metode de explorare indirectă a realității: demonstrația cu ajutorul icoanelor/imaginilor; metode de acțiune directă: joc didactic „Cine sunt eu?”
<i>temporale:</i>	50 minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

***Forme de organizare:* frontal, individual.**

- Activitatea debutează cu o discuție despre datoria omului de a ocroti natura - omul văzut ca stăpân peste întreaga creație; viețuirea în armonie, în grădina raiului.
- Profesorul citește scurte fragmente despre personalități și sfinți care au dovedit grijă și respect pentru natură și care au primit ajutor de la animale în anumite momente din viața lor (*Noe, Profetul Daniel, Sfântul Ilie Tesviteanul, Sfântul Gherasim de la Iordan, Sfântul Serafim de Sarov, Sfântul Nicodim de la Tismana, Sfântul Dimitrie Basarabov, Sfânta Cuvioasă Teodora de la Sihla* – sursa www.ortodox.ro). Sunt arătate și expuse icoane/imagini cu acești sfinți.

1. **Noe** – ascultând porunca lui Dumnezeu, a construit o arcă. A salvat de la potop familia și perechi de animale. Prin el, Dumnezeu a încheiat un legământ cu oamenii, iar, ca semn al legământului, a așezat pe cer curcubeul.
2. **Profețul Daniel** – refuzând să renunțe la credința sa, a fost aruncat într-o groapă cu lei feroși cărora le-a vorbit. Ajutat de Dumnezeu, a închis gura leilor.
3. **Sfântul Mare Proroc Ilie Tesviteanul** – luptând pentru păstrarea credinței poporului său în Dumnezeu, a atras ura regelui și a soției acestuia. S-a ascuns în pustiu, lângă pârâul Cherit. Din poruncă dumnezeiască, corbii veneau și îl hrăneau, dimineața cu pâine, iar seara cu carne.
4. **Sfântul Gherasim de la Iordan** a trăit în Pustiul Iordanului. A vindecat piciorul rănit al unui leu, care i-a devenit devotat și l-a slujit ca un ucenic.
5. **Sfântul Serafim de Sarov** – cunoscut ca prieten al animalelor. A hrănit un urs uriaș, care îl asculta și îl sluzea supus.
6. **Sfântul Nicodim de la Tismana** a ajuns în țara noastră, venind din Muntele Athos. Este cel care a construit Mănăstirea Tismana, în apropierea căreia și-a săpat o chilie în piatră. În chilia sa a adăpostit o căprioară.
7. **Sfântul Dimitrie Basarabov** era păstor. Din neatenție a călcat un cuib de păsări. Părându-i rău pentru greșeala săvârșită, timp de trei ani a mers desculț.
8. **Sfânta Cuvioasă Teodora de la Sihla** – a locuit într-o peșteră din Munții Vrancei, la Sihla. Era hrănită de păsări, cu firimituri luate de la trapeză (sala de mese) a Mănăstirii Sihla.

Evaluare**15 minute**

Profesorul propune jocul *Cine sunt eu?* pentru care se utilizează opt cartonașe cu numele fiecărei personalități amintite și care se împart copiilor. Fiecare are sarcina să descrie personalitatea/sfântul, fără a-i menționa numele. Colegii au la dispoziție două încercări din care să recunoască despre cine este vorba.

Exemple:

Noe: Am fost ales de Dumnezeu să salvez oameni și animale.

Profețul Daniel: Am închis gura leilor.

Sf. Mare Proroc Ilie Tesviteanul: Am fost hrănit de corbi cu pâine și carne.

Sf. Gherasim de la Iordan: Am vindecat piciorul unui leu.

Sf. Serafim de Sarov: Am hrănit un urs.

Sf. Nicodim de la Tismana: Am adăpostit o căprioară în chilia mea.

Sf. Dimitrie Basarabov: Am umblat desculț timp de trei ani.

Sf. Cuvioasă Teodora de la Sihla: Am fost hrănită de păsări cu firimituri.

(Profesorul poate folosi și alte „definiții”)

CONȚINUTUL: *Omul în relație cu natura*

Activitatea: *Modele biblice și din viețile sfinților, de grijă pentru natură*

Fișă de lucru

20 minute

Sigur ai citit povestea „Fata moșului și fata babei”, de Ion Creangă!
Imaginează-ți că ești fata moșului din poveste și lași oamenilor, peste generații, un mesaj în care îi îndemni să ocrotească vietățile pământului, create de Dumnezeu. Scrie cel puțin trei îndemnuri și cel puțin un argument care să susțină ceea ce le transmiți.¹

**Elevii citesc pe rând mesajele și argumentele (profesorul le notează pe o coală de flipchart; cele care se repetă, se notează o singură dată), din care, selectând, se alcătuiește un mesaj-eseu al clasei. Acesta urmează să fie publicat în revista școlii sau să fie afișat la colțul eco al clasei/școlii.*

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Omul bun după fapte se cunoaște.” (Proverb românesc)

Activitatea: Ocrotirea naturii și a vieții

- copii - cunosc faptul că: Dumnezeu este Stăpânul vieții;
 - natura este darul lui Dumnezeu pentru om;
 - omul este ceea ce a creat Dumnezeu mai important;
- înțeleg noțiunile: ocrotire/grijă, respect și distrugere;
- fac diferența: creat/făcut.

- drepturi și îndatoriri;
- modalități de apărare a vieții;
- voluntar/voluntariat.

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	text-suport, coli de flipchart, instrumente de scris;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: conversative: conversația; expozitive: explicația; metode de comunicare scrisă: lectura, comunicare interioară; metode de acțiune reală: activitate creativă; metode de acțiune simulată: joc didactic „Jocul anticipărilor”; metode de evaluare: lista de control;
<i>temporale:</i>	50 minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

42

- Profesorul propune elevilor ca activitatea să se desfășoare pe grupe, folosind „Jocul anticipărilor”. Le explică în ce constă. După împărțirea pe grupe, se trage la sorți, în fiecare grupă, ordinea în care vor lucra elevii. Profesorul citește primul fragment din textul adaptat după povestirea „Negruț” – culegerea „Suflet de copil. Povestiri”, de monahia Paraschiva Avădanei.
- Pe o coală de flipchart, în fiecare grupă, rând pe rând, începând cu numărul 1, copiii vor scrie câte o idee, preluând și continuând povestirea. Fiecare grupă are la dispoziție 10 minute pentru a finaliza. Elevii citesc ceea ce au scris. Profesorul reia povestirea de unde o întrerupsese. Fiecare poate observa care grupă a fost mai aproape de realitate. Prin negociere, elevii și profesorul acordă un calificativ comun: *Excelent, Foarte bine, Bine, Suficient*.

Negruț

(adaptare după textul omonim din culegerea „Suflet de copil. Povestiri”, de monahia Paraschiva Avădanei)

Îmi amintesc bine de acea întâmplare: aveam atunci zece ani. Era iarnă, cu nămeți până la brâu. Într-o seară, tata a intrat în casă având ceva sub cojoc. Era un miel abia născut, cu blănița neagră și creastă.

— Costele, adu-mi o coșarcă! A murit sărmana mamă-sa și pe gerul ăsta se prăpădește...

Plin de bucurie, m-am grăbit să aduc un coș de nuiele, pe care l-am umplut cu fân uscat.

— Îl mai ținem o săptămână, pe urmă gata! Are o pielică frumoasă, tocmai bună de căciulă.

Am înmărmurit la aceste cuvinte....

În niciun chip nu puteam să accept o astfel de cruzime! Tata a plecat și am rămas singur cu Negruț. Plângând, îl mângăiam cu toată dragostea... iar el nu știa nimic, săracul.

L-am hrănit și l-am vegheat toată noaptea. A doua zi, lucrurile stăteau la fel. Mieluțul meu se ținea pe picioare câteva clipe, apoi cădea jos, neputincios. Piciorușele firave îi tremurau și, în cele din urmă, mielul cădea istovit.

— N-am ce face, trebuie să te tai, a zis tata... Costele, pe seară, după ce termin treburile pe afară,...

(Profesorul se oprește din lectură, copiii fac anticipări referitoare la întâmplările care vor apărea în povestire, apoi el reia lectura.)

Văzându-mi lacrimile, tata a continuat:

— Măi băiete, ești încă mic, dar vezi, viața asta nu-i ușoară... Tu ai crescut fără mamă, a

murit când te-a adus pe lume pe tine... De ce? Uite că nu știu să răspund. Viața e o luptă în care nu trebuie să-ți pierzi nădejdea... În ea înveți să rabzi, înveți curajul, înveți să speri... Știi că ți-e drag mielul și pentru că nu are mamă, așa ca și tine... Viața asta este o taină și noi trebuie să ne plecăm voii lui Dumnezeu...

Noaptea, după ce tata a adormit, m-am dat jos din pat și am îngenunchiat în fața icoanei. Am spus din suflet toate rugăciunile pe care le știam, iar la sfârșit am adăugat:

— Doamne, Tu ești mai bun ca mine! Mult mai bun... și totuși, mulți copii rămân fără mamă; alții sunt bolnavi, mor de mici... Eu nu înțeleg de ce este așa; poate când voi fi mare voi înțelege; dar Te rog, dacă vrei, cruță-l pe Negruț, să nu-l taie tata. Te rog, Doamne, Te rog!

Am adormit apoi... Când m-am trezit dimineața, tata nu mai era în cameră. M-am dus direct la coșul de lângă sobă, dar era gol. Nu pot spune ce durere mi-a cuprins sufletul...

— Negruț, Negruț, am strigat și am început să plâng.

Deodată, de sub masă, s-a auzit un foșnet. Era mieluțul meu, care căuta sticla cu lapte!

— Tată, tată, am strigat din răsuputeri, Negruț merge, tată!

Tata a venit și s-a bucurat împreună cu mine. Mielul era salvat.

A crescut mare, bucurându-se de soare, de iarba din livadă, de dealurile cu flori. Nici nu putea să fie altfel, pentru că viața e plină de taine nepătrunse...

Evaluare

10 minute

Profesorul evaluează fiecare elev în parte, folosind Lista de control.

Elevul X:

- a urmat instrucțiunile specifice activității: DA/NU;
- a acordat sprijin colegilor din grupă: DA/NU;
- a cooperat eficient cu ceilalți coechipieri pentru a realiza produsul final: DA/NU;
- evaluează obiectiv activitatea celorlalte grupe: DA/NU.

CONȚINUTUL: *Omul în relație cu natura*

Activitatea: *Ocrotirea naturii și a vieții*

Fișă de lucru

15 minute

Imaginează-ți că la sfârșit de săptămână lucrezi, ca voluntar, la un centru de primire și adăpostire a animalelor fără stăpân.

Scrie minimum trei activități pe care le-ai putea face la vârsta ta, pentru a fi util și eficient în acel loc.

.....

.....

.....

Întocmește o listă cu 5-7 reguli de bună purtare pentru ocrotirea animalelor domestice.

.....

.....

.....

.....

- Prezintă colegilor tăi modul în care ai rezolvat cerințele.
- Notează cel puțin o idee care ți s-a părut interesantă de la colegii tăi.

Cuvinte pentru minte și suflet:

Încearcă să vezi în fiecare faptură o părticică din creația lui Dumnezeu!

CONȚINUTUL: *Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu*

Activitatea: *Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu*

Preachiziții:

copiii - cunosc despre: Împărăția lui Dumnezeu;
Sfânta Scriptură/Cuvântul lui Dumnezeu;
Mântuitorul ca Salvator;
rai; fapte bune; fapte rele;
voia lui Dumnezeu;
învățăături și sfaturi.

Concepte cheie:

- pildă;
- Învățător (Mântuitorul);
- simboluri;
- Sfânta Scriptură;
- Împărăția lui Dumnezeu.

***Competențe specifice:* C 1.1, C 1.2**

Resurse:

umane: elevi, profesor;
materiale: Sfânta Scriptură/Biblia pentru copii, text, caiet, suport, instrumente de scris, fișă de lucru;
metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația, povestirea;
conversative: conversația;
metode de comunicare scrisă: lectura;
metode de comunicare interioară: introspecția;
metode de evaluare: itemi pereche (asociere);
temporale: 30 minute;
spațiale: sala de clasă.

***Forme de organizare:* frontal, individual.**

Desfășurarea activității

20 minute

Activitatea debutează cu o discuție despre: fapte bune, împlinirea voii lui Dumnezeu, fapte rele, încălcarea voii lui Dumnezeu, rai, Împărăția lui Dumnezeu, Hristos Mântuitorul-Salvator, cuvântul lui Dumnezeu transmis oamenilor prin Sfânta Scriptură.

5 minute

Profesorul citește textul „O amintire de la bunicul”, arată și expune icoana cu Pilda Semănătorului – vezi Anexe.

15 minute

O amintire de la bunicul

Mi-e tare dor de cuvintele bunicului...

Bunicul, un om blând cu voce domoală, știa carte atât cât să citească, deși primise de la Dumnezeu înțelepciune din belșug. Visul său fusese să-i învețe pe alții, dar lipsurile familiei îl ținuseră în loc. Era recunoscut printre săteni ca unul dintre înțelepții de al cărui sfat se ținea cont.

Grozav îmi mai plăcea să merg în cămăruța lui micuță, curată, mirosind mereu a var proaspăt și să rămân peste noapte.

— Bunicule, te rog, mai povestește-mi ceva, așa cum numai tu știi să o faci!

— Dragul meu, am să îți spun o poveste, dar nu una oarecare, ci una adevărată, rostită chiar de Domnul Hristos. Acum vreo două mii de ani, Mântuitorul Hristos, pe Care mulți Îl numeau Învățătorul, umblând prin Țara Sfântă, avându-i alături pe Apostoli, se oprea din loc în loc, adunând în jurul Său mulțimi de oameni.

— De ce se adunau oamenii în jurul Lui și ce doreau de la El?

Cu zâmbetul pe buze și o inimă arzândă de dragoste pentru Dumnezeu, bunicul răspunde:

— Iubirea este cheia, nepoate! Iubirea nesfârșită pentru oameni, Îl făcea să treacă peste gândurile potrivnice, peste cuvintele

pline de ură, care-L loveau, dar nu reușeau să-L învingă. Iubirea este puterea!

— Dar, bunicule, Îl înțelegeau toți cei cărora le vorbea?

— Dragul meu, nici la școală nu înțeleg toți copiii fără o explicație. Așa și El le explica pe înțelesul tuturor, în cuvinte simple, cu exemple din viața lor. Încerca astfel să-i facă să priceapă lucruri înalte, tainice, așa cum este învățătura despre Împărăția lui Dumnezeu.

Deodată, fără nicio vorbă, s-a ridicat și cu un gest pe care nu aș putea să-l explic în cuvinte, a scos dintr-un sertar comoara sufletului oricărui creștin, Sfânta Scriptură. Răsfoind filele îngălbenite, s-a oprit și a început să citească Pilda semănătorului (Luca 8, 5-15)...

— Să înțeleg, bunicule, că doar pământul bun rodește?

— Desigur, nepoate, oare nu așa este și în ogorul nostru? Oricât te-ai osteni, fără voia lui Dumnezeu și dacă pământul nu e bun...

Bunicul mi-a spus încă multe alte cuvinte înțelepte, dar rugăciunea pe care am rostit-o în seara aceea, Ajută-mă, Doamne, să fiu pământ bun spre folosul meu și bucuria celorlalți, nu am uitat-o niciodată, a fost călăuza vieții mele.

Evaluare

5 minute

Unește printr-o săgeată simbolul din coloana A cu explicația corectă din coloana B:

A

Învățătorul
sămânța
pământul
roadele

B

faptele bune
oamenii
Mântuitorul
Cuvântul lui Dumnezeu

CONȚINUTUL : *Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu*

Activitatea: *Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu*

Fișă de lucru

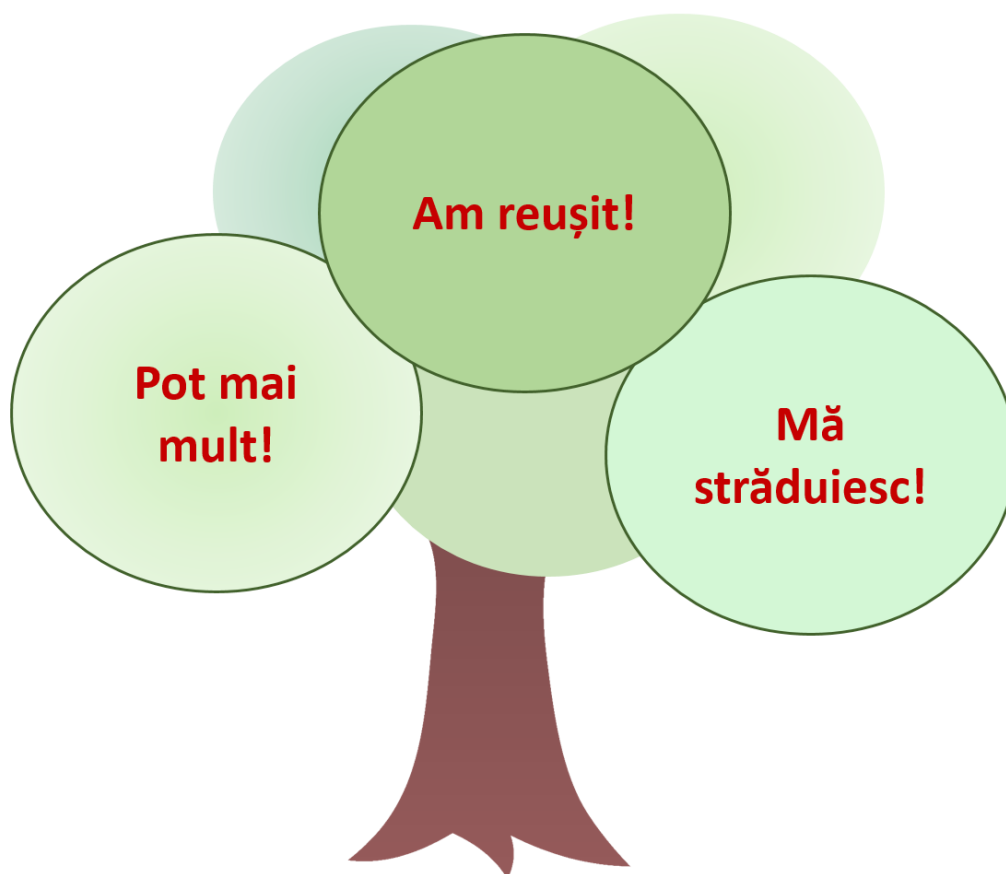
5 minute

Privește copacul și încearcă să fii sincer cu tine.

Imaginează-ți că ești un măr.

În ce parte a copacului te-ai așeza, în funcție de ceea ce ai realizat la școală în ultima săptămână? Gândește-te că miezul reprezintă reușitele școlare, iar coaja, comportamentul.

Fă schimb de opinii cu colegul de bancă!

Cuvinte pentru minte și suflet:

Ajută-mă, Doamne, să fiu pământ bun, spre folosul meu și bucuria celorlalți!

CONȚINUTUL: *Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu*

Activitatea: *Și ei au fost copii...*

Preachiziții:

- copiii - cunosc noțiunea de: sfânt, ca prieten al lui Dumnezeu și prieten al oamenilor;
rugăciune – ca fiind convorbirea cu Dumnezeu sau cu un sfânt;
icoană – ca reprezentare a unei persoane sfinte;
daruri – virtuți;
- cunosc: nume de sfinți și sărbători închinare acestora.

Copiii asociază numele primit la Botez cu ocrotirea primită din partea sfântului;

Concepte cheie:

- sfinți;
- mijlocitori;
- ocrotitori.

Competențe specifice: C1.1, C1.2, C2.2.

Resurse:

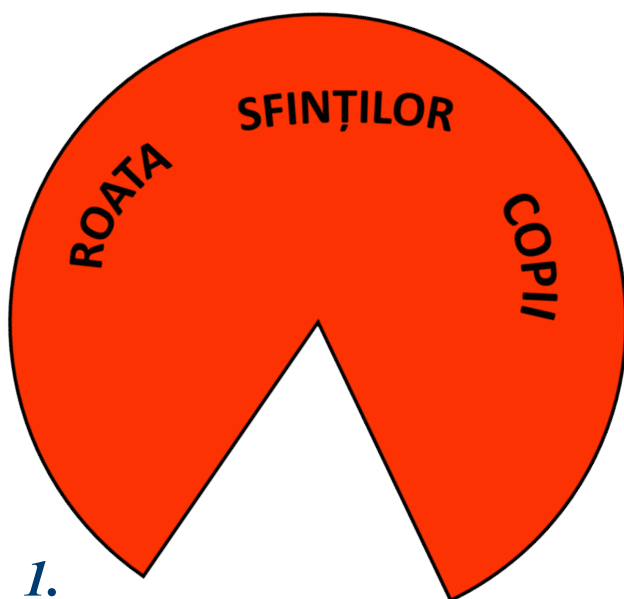
<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	text suport, carton pentru confecționat roata sfinților, capse metalice, caiet/coli de scris, instrumente de scris, fișă de lucru;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive: explicația; conversative: conversația; metode de comunicare scrisă: lectura; metode de acțiune directă: jocul didactic;
<i>temporale:</i>	40 minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual, grupe.

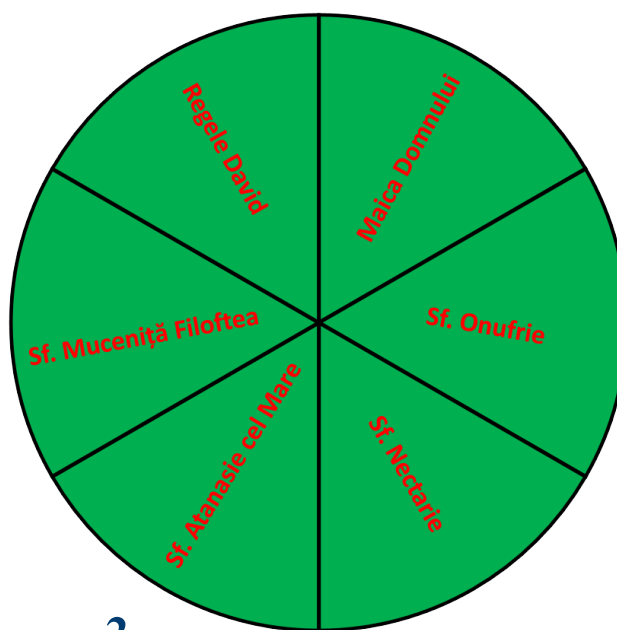
Desfășurarea activității

15 minute

Pe o rozetă confecționată din carton (vezi macheta), se trec nume de sfinți: Maica Domnului, David, Sfântul Atanasie cel Mare, Sfântul Onufrie, Sfânta Muceniță Filoftea, Sfântul Nectarie.

Suprapuneți partea 1 peste partea 2, uniți-le cu o capsă, astfel încât să se poată roti.

Se împarte clasa în șase grupe a câte 3-5 elevi, în funcție de efectivul clasei. Câte un reprezentant al fiecărei grupe, fără să privească roata, rotește până când profesorul spune: *stop!* În secțiunea lipsă va apărea numele unui sfânt. Grupele primesc fiecare un text suport, cuprinzând informații din viața sfântului respectiv și au la dispoziție 5 minute să parcurgă textul. (Profesorul recuperează colile cu textul suport!) Elevii mai au încă 10 minute la dispoziție să sintetizeze, în scris, informațiile.

Regele David

Dumnezeu l-a ales pe David să fie rege pentru că era bun, cinstit și viteaz. În timpul acela Regatul era în război cu filistenii. David a fost trimis de tatăl său să îi aducă vești despre ceilalți fii, soldați în armata regelui Saul. Când a ajuns în tabără, l-a auzit pe Goliat, un munte de om, provocându-i pe israeliți să iasă și, dacă au curaj, să se lupte cu el. Băiatul s-a oferit să facă acest lucru. Regele Saul l-a binecuvântat spunându-i: *Du-te, și Domnul să fie cu tine!* Când Dumnezeu ne iubește, nu trebuie să ne temem de nimic.

David a luat cinci pietre netede, le-a pus în praștia sa și a plecat să-l întâlnească pe uriaș. Când Goliat a văzut că acela care venise să îl înfrunte era doar un copil, a râs de el și i-a adrest cuvinte urâte. Tânărul nu s-a pierdut cu firea, ci a răspuns: *Eu vin împotriva ta în Numele Domnului oștirilor; în Numele Dumnezeului oștirii lui Israel, pe care ai ocărât-o.* Cu o singură piatră, bine ținută, l-a înfrânt pe Goliat pentru totdeauna. Văzând acestea, filistenii au fugit, iar israeliții au câștigat bătălia.

Sfânta Muceniță Filofteia

Sfânta s-a născut acum 800 de ani, în orașul Târnovo, din Bulgaria de astăzi. A fost crescută în dreaptă credință și evlavie de mama sa, care a murit când Filofteia era încă mică.

Fetița asculta Sfintele Scripturi, postea, dar, mai presus de toate, iubea milostenia și făcea mult bine. Modestia și smerenia erau virtuți

care înfrumusețau și dădeau strălucire faptelor sale prin care aducea bucurie și oamenilor și lui Dumnezeu. Moaștele sfintei copile se află la Curtea de Argeș și sunt făcătoare de minuni. Sfânta Muceniță Filofteia este socotită a fi o adevărată ocrotitoare a Țării Românești și este cinstită, în fiecare an, la data de 7 decembrie.

Sfântul Atanasie cel Mare

Sfântul Atanasie cel Mare s-a născut în cetatea Alexandria din Egipt și avea părinți creștini, credincioși lui Dumnezeu. Chiar din copilărie se putea vedea cum va fi mare, pentru că, jucându-se cu alți copii de o vârstă cu el pe malul mării, făcea cele ce văzuse că făceau preoții în biserică. Copiii care erau cu el l-au „hirotonit episcop”, iar el pe unii i-a făcut „preoți”, pe alții „diaconi” și aduceau la dânsul și pe alți copii, care erau nebotezați. Atunci el îi „boteza” cu apă din mare, zicând cuvintele de la Taina Sfântului Botez, precum auzise de la preot, în biserică; apoi adăuga și învățături pe înțelesul copiilor.

Patriarhul Alexandriei din acea vreme, văzând jocurile copilărești, se miră de cele

ce făceau și îndată a poruncit ca să fie prinși toți copiii, cu episcopul lor, și să-i aducă la sine. I-a întrebat ce făceau, iar ei întâi s-au temut, apoi au spus totul. Patriarhul și-a dat seama că se săvârșiseră toate după legea credinței noastre și, sfătuindu-se cu clerul său, a socotit ca fiind bun Botezul copiilor și adevărat, apoi l-a întărit prin ungerea cu Sfântul Mir.

Tot patriarhul a fost acela care i-a sfătuit pe părinții copilului să-l îndrepte spre învățătură, pentru că văzuse în micul Atanasie pe viitorul Atanasie cel Mare, Patriarh al Alexandriei și unul dintre cei mai mari scriitori bisericești.

Sfântul Onufrie

Cu mulți ani în urmă, domnea în Egipt un împărat puternic și credincios, dar care nu avea niciun copil. Deși îmbătrânise, nu și-a pierdut nădejdea și, împreună cu împărăteasa, se rugau în fiecare zi, cerându-i lui Dumnezeu să le binecuvânteze casa cu un băiat care să le moștenească tronul. Bunul Dumnezeu s-a îndurat de rugăciunile lor și iată că, peste puțină vreme, s-a născut în palatul regelui un prunc frumos și voinic, pe care l-au botezat Onufrie (care înseamnă *mereu fericit*).

Printr-o descoperire dumnezeiască, împăratului i s-a arătat că rostul acestui prunc minunat este să crească departe de palat și de lume. Astfel și-a luat fiul și, cu ajutorul lui Dumnezeu, a ajuns la porțile unei mănăstiri. Călugării l-au „înfiat” pe micuțul prinț, făgăduind să-l crească în credință și cumpătate. Împăratul le-a mulțumit și, punându-și nădejdea în mila Domnului, l-a lăsat pe prunc la mănăstire și s-a întors la treburile statului. Au trecut câțiva anișori, iar copilul crescuse. Se învățase chiar să meargă singur, în fiecare zi, să-i ceară călugărului de la bucătărie câte o bucată de pâine. Pleca mulțumit, rupându-și pentru sine câte o bucățică, să-și astâmpere foamea, dar cu restul de pâine dispărea în biserică. Călugării, care munceau de zor, se întrebau nedumeriți ce-o face băiețelul cu pâinea? De fapt, micul Onufrie se ducea grăbit la icoana Maicii Domnului cu Pruncul Iisus în brațe și așeza în fața icoanei bucata de pâine, spunându-i Pruncului Iisus Hristos:

— Și Tu ești mic și poate ți-o fi și ție foame... Uite, ți-am adus pâine proaspătă, să mănânci. Apoi pleca bucuros și mulțumit.

Neștiind nimic din toate acestea, călugării s-au hotărât să-l dezvețe pe copil să mai intre cu pâinea în biserică. Așa se face că, într-o zi, când micul Onufrie a venit iar să ceară o bucată de pâine, căci i se făcuse foame, părintele călugăr de la bucătărie i-a zis că azi nu primește bucata de pâine, să se ducă în biserică să ia pâinea de unde a pus-o.

Nedumerit, băiețelul a plecat cu lacrimi în ochi. A intrat în biserică, s-a dus la icoana

Maicii Domnului cu Mântuitorul și, cu lacrimi în ochi, a început să se roage de Pruncul Iisus:

— Am venit la Tine, fiindcă mi-e foame... Așa că, Te rog, dă-mi și mie o bucățică de pâine, ca și eu Ți-am dat când am avut!

Chiar în acea clipă o dumnezeiască minune s-a întâmplat! Pruncul Iisus, zugrăvit în icoană, și-a întors privirea către băiat, i-a zâmbit și, aplecându-se din brațele Sfintei Sale Maici, i-a întins micuțului Onufrie o pâine mare și frumoasă, caldă și cu miros îmbietor.

Băiețelul s-a luminat la chip, a mulțumit frumos și a plecat cu pâinea în brațe, dar cu mare greutate, căci nu era doar o bucată de pâine, cum dusesse el la icoană, ci o pâine mare și grea, pe care copilașul de doar câțiva anișori abia o putea ține în brațe.

— Ia uitați ce mi-a dat mie Pruncul Iisus! zicea cu bucurie copilul, mândrindu-se cu ditamai pâinea proaspătă din brațele sale.

Călugării toți au rămas uimiți de minunea săvârșită. Părintele stareț le-a împărțit tuturor câte o bucată din sfânta pâine, ca să fie tuturor spre binecuvântare și învățătură, iar călugării au spus cu toții că niciodată în viața lor nu au mâncat o pâine atât de bună.

Sfântul Nectarie

Povestea pe care o veți afla acum s-a întâmplat aieva, cu vrea 150 de ani în urmă, pe ulițele prăfuite ale Constantinopolului, unde domnul Temistocle, un neguțator, vindea tablouri, rame și tot felul de mărunțișuri în prăvălioara lui. Dintre toți copilașii de prin vecini, cel mai mult ținea la un băiețel dulce și cuviincios, pe nume Anastasie, care locuia singur într-o cămăruță mică de peste drum, și care lucra ca ucenic într-un atelier, pentru a se putea hrăni. Sărăcuțul, cu noaptea în cap pleca și cu noaptea în cap se întorcea! După fața-i trasă și după hăinuțele și ghetuțele lui rupte se vedea că banii nu-i ajungeau nici de mâncare.

Într-o dimineață de iarnă, domnul Temistocle se îndrepta spre prăvălioara lui. Era frig și mergea strângându-și pe el paltonul, când îl vede pe micul Anastasie pe trotuarul celălalt.

— Unde te duci, Anastasie? Ai alt drum astăzi? Nu te duci la lucru? Băiețelule, o să răcești. Nu ești îmbrăcat gros...

— Mă duc la poștă să duc niște scrisori.

— Dă-mi-le mie. Trec eu acum pe la poștă. Hai, fugi înapoi la lucru, că o să răcești afară.

— Vă mulțumesc mult, domnule, spuse micuțul, dârdâind de frig.

Ce i-a venit domnului Temistocle, că s-a uitat pentru cine sunt scrisorile. Una era pentru un negustor, alta pentru o fabrică, iar a treia era... *Către Domnul nostru Iisus Hristos, în Cer.* S-a oprit locului și a zâmbit.

— Sărăcul băiețel! Ia să văd ce cere... A deschis scrisoarea și a citit: *Hristoase al meu, hainele mi s-au rupt, pantofii mi s-au stricat și mi-e frig. Din ce-mi dă stăpânul nu-mi ajunge nici de mâncare. N-am reușit să trimit aproape nimic mamei mele, care este săracă. Ce să mă fac acum? Cum ies eu din iarnă, Doamne? Ajuta-mă! Mă închin Ție. Robul Tău, Anastasie.*

— Suflet sincer și scump, spuse domnul Temistocle. Și a plecat spre casă. A pregătit un pachet cu haine călduroase de iarnă – flaneluțe, un palton, pantofi, șosete de-ale copiilor lui – și s-a dus apoi la poștă, unde a lăsat pachetul pentru copilul Anastasie.

Peste două zile l-a și văzut îmbrăcat în haine călduroase. Îi veneau numai bine. Ochii copilului străluceau de bucurie.

Domnul Temistocle s-a bucurat mult să-l vadă fericit pe acel băiețel, dar nu avea cum să-i treacă atunci prin gând că băiețelul acela, Anastasie, va ajunge cândva, peste ani, marele Sfânt Nectarie, făcătorul de minuni... De unde să fi putut bănuși?

Maica Domnului

Maica Domnului s-a născut în Ierusalim, iar părinții ei, Sfinții Ioachim și Ana erau niște oameni cunoscuți. Sfântul Ioachim era din neamul Regelui David, deci din neam împărătesc, iar Sfânta Ana era din neamul lui Aaron, marele preot și fratele prorocului Moise.

Ajunseseră foarte bătrâni și nu aveau copii. În vremurile acelea, cei care nu aveau copii nu erau băgați în seamă nici măcar la temple, unde trebuiau să stea departe de altar, iar darurile lor nu erau primite. Cu toate acestea, nu și-au pierdut speranța și se rugau necontenit ca ruga să le fie ascultată.

Ioachim a plecat undeva aproape de Iordan și a stat într-o peșteră, unde s-a rugat din tot sufletul și cu multe lacrimi. A primit veste de la Dumnezeu, printr-un înger, să meargă acasă pentru că vor avea un copil dăruit de Dumnezeu. Peștera unde s-a rugat Sfântul Ioachim există și astăzi. Au avut un copil, pe Maica Sfântă, pe care au făgăduit-o lui Dumnezeu și s-au ținut de cuvânt.

Și când a împlinit copila trei ani, au plecat s-o închine Domnului, la Ierusalim. De la Nazaret până la Ierusalim sunt aproape o sută de kilometri. Au făcut drumul acesta pe jos, timp de trei zile, însă nu singuri, ci

cu vecini, cu prieteni, mai multă lume care mergea la Ierusalim să se închine, să aducă jertfe la singurul templu din vremea aceea, Templul din Ierusalim.

În fața Maicii Domnului, în fața copilului acesta, era un grup de fete, poate mai mari sau chiar ca ea — Maica Domnului avea trei ani atunci — și aceste copile erau îmbrăcate în alb, cu lumânări în mâini.

În capul treptelor era preotul Zaharia care aștepta copilul, după obiceiul de atunci, să-l închine lui Dumnezeu, ducând-o în Sfânta Sfinților.

Sfânta Fecioară a locuit la Templul din Ierusalim până la vârsta de 15 ani, când, murindu-i părinții, a fost dată în grija dreptului Iosif, o rudă îndepărtată.

CONȚINUTUL: *Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu*

Activitatea: *Și ei au fost copii...*

Fișă de lucru

10 minute

Fă legătura între sfânt și simbolul care amintește de un eveniment, de o întâmplare din viața sa.

Sfântul Onufrie

Sfântul Atanasie cel Mare

Sfântul Nectarie

Maica Domnului

Sfânta Muceniță Filofteia

David

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Prin ce își va îndrepta tânărul calea sa? Prin păzirea cuvintelor Tale.” (Psalmul 118, 9)

CONȚINUTUL: *Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu*
Activitatea: *Sfinții trăiesc veșnic în Împărăția lui Dumnezeu.*
Sfinții Martiri Brâncoveni, modele de urmat.

Preachiziții:

copiii - pot să explice: ce fel de persoane sunt sfinții;
ce este Împărăția lui Dumnezeu;
ce sunt virtuțile (reușește să exemplifice);
- înțeleg și explică: ce înseamnă modele de viață.

Concepte cheie:

- martiri;
- jertfă;
- mântuire;
- ctitori;
- apărători ai credinței;
- veșnic/veșnicie.

Competențe specifice: C1.1, C21, C3.1.

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	prezentare PPT (maxim 12 slide-uri), icoane, coli de scris, coli flipchart, instrumente de scris, bandă adezivă, laptop, videoproiector, ecran de proiecție;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: conversative: conversația; expozitive: explicația; metode de comunicare oral-vizuale: prezentare PPT (cu ajutorul videoproiectorului); metode de explorare indirectă: cu ajutorul icoanei; metode de acțiune directă: activitate creativă; metode de evaluare – interactive: „Turul galeriei”; „Știu. Vreau să știu. Am învățat” (variantă); „Cvintet”;
<i>temporale:</i>	50 minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual, grupe.

Desfășurarea activității

35 minute

- Copiii sunt așezați în semicerc, forma de organizare care favorizează o vizibilitate optimă a ecranului de proiecție. Profesorul folosește prezentarea ppt (realizată de el) sau cu ajutorul elevilor mai mari (maxim 12 slide-uri). Sugerăm ca în prezentare să apară cât mai puțină informație scrisă (caractere mari) și cât mai multe imagini.

10 minute

Notă: Prezentarea cuprinde elemente din viața Sfântului Martir Constantin Brâncoveanu, balada și imagini cu ctitoriile brâncovenești.

- După vizualizarea materialului, elevii sunt împărțiți în 4-5 grupe, în funcție de efectivul clasei. Fiecare grupă primește o foaie de flipchart, pe care notează virtuți de care a dat dovadă sfântul. Foile se fixează pe pereții clasei.

Exemplu:

<i>credință</i>	
<i>dărnicie</i>	
<i>dragoste de țară/ patriotism</i>	
<i>curaj</i>	
<i>grijă/preocupare pentru cultură</i>	

Membrii fiecărei grupe completează spațiile din dreptul virtuților cu elemente caracteristice, extrase din materialul prezentat.

15 minute

După completare, grupele se deplasează în spațiul clasei, trecând și analizând produsul celorlalte grupe (Turul galeriei).

5 minute

Evaluare / co-evaluare

15 minute

Fiecare grupă va completa pentru toate celelalte **aprecieri** (puncte tari, puncte slabe), **recomandări**, **felicități**, alese din:

Puncte tari: ați reușit să redați.....
apreciem că.....
ați folosit corect informațiile din prezentare.....
lucrarea are un aspect îngrijit.....
remarcăm scrierea corectă.....

Puncte slabe: am depistat unele greșeli de conținut.....
este neclar/sunt neclare.....
lucrarea nu are un aspect tocmai îngrijit.....
am constatat greșeli de scriere.....

Recomandări: vă recomandăm să fiți atenți la.....
ar fi bine dacă ați utiliza informații din alte surse.....
acordați mai multă atenție aspectului lucrării.....
corectați greșelile de scriere.....
Ați reușit? Continuați! N-ați reușit? Continuați.....

Felicitări: Vă felicităm pentru reușită!
Ne bucurăm pentru voi!
Lucrarea voastră merită calificativul.....

Câștigă echipa/echipele care acumulează mai multe puncte tari. Profesorul, la rândul său, face referire la modul în care elevii s-au implicat în rezolvarea sarcinilor și cum au colaborat în echipă.

Variantă:

Elevii se regroupează. Pe aceeași coală, pe verso, vor avea de construit un *cvintet*; prezintă cvintetul în fața clasei. (5 minute)

- este o tehnică prin care se sintetizează un conținut de idei, un instrument de evaluare a înțelegerii temei dezbătute și de exprimare a creativității elevilor;

Forma cvintetului:

- pe primul rând este un cuvânt-cheie referitor la temă/ la subiectul discuției, de obicei, un substantiv;
 - al doilea rând este alcătuit din două însușiri legate de cuvântul-cheie, două adjective;
 - al treilea rând conține trei cuvinte care exprimă acțiuni ale substantivului de la care s-a pornit, trei verbe la gerunziu (cum spunem elevilor mai mici, se termină în „înd”);
 - al patrulea rând conține patru cuvinte care alcătuiesc o propoziție prin care exprimăm sentimentele față de subiect;
 - pe ultimul rând este un cuvânt care exprimă esența cuvântului, de obicei un alt substantiv.
- Această tehnică se folosește, de obicei, în momentul final al lecției, ca o concluzie.

Exemplu de *cvintet*:

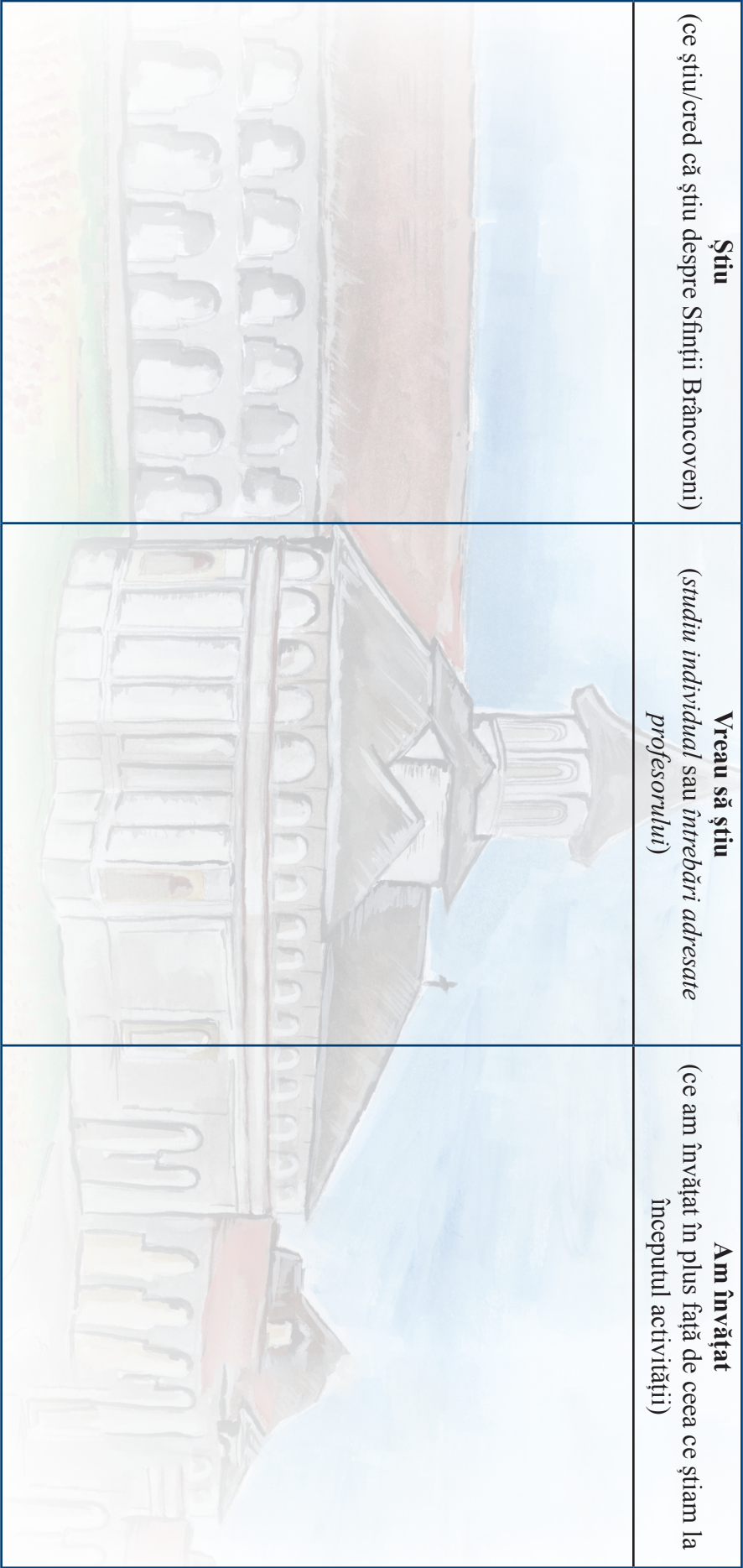
CONȚINUTUL: Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu
Activitatea: Sfinții trăiesc veșnic în Împărăția lui Dumnezeu.

Sfinții Martiri Brâncoveni, modele de urmat.

Fișă de lucru

10 minute

„Știu. Vreau să știu. Am învățat.” (variantă)

Știu (ce știu/cred că știu despre Sfinții Brâncoveni)	Vreau să știu (studiu individual sau întrebări adresate profesorului)	Am învățat (ce am învățat în plus față de ceea ce știam la începutul activității)
		

Cuvinte pentru minte și suflet:

Sfinții trăiesc veșnic în Împărăția lui Dumnezeu.

PLAN DE RECAPITULARE

Dumnezeu este izvorul vieții

Competențe specifice: C 1.1, C1.2, C 2.1, C 2.2.

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	texte suport, ghid pentru profesori, manual, plan de recapitulare, fișe de recapitulare, caiet/coli/instrumente de scris;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive: discuția de grup; conversative: conversația, dialogul; metode de comunicare interioară: introspecția;
<i>temporale:</i>	2 ore;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Notă: Copiii sunt îndemnați să adreseze întrebări pentru clarificarea nelămuririlor și să completeze răspunsurile colegilor.

Nr. Crt.	Domeniul	Conținuturi	Competențe specifice	Nr. ore	Data/ săptămâna	Concepte cheie	Observații
1	Dumnezeu este izvorul vieții	Viața omului, darul lui Dumnezeu Bucuria de a trăi Omul în relație cu natura Viața pe pământ și în Împărăția lui Dumnezeu	C 1.1; C 1.2; C 2.1.	2		Dumnezeu Creator creație viața-dar evenimente din viață ocrotire îndatorire ajutor sfinți muceniță moaște Împărăția lui Dumnezeu	Profesorul stabilește, de comun acord cu elevii, împărțirea materiei pentru cele două ore de recapitulare.

Dumnezeu este izvorul vieții

Copile drag,

Hai să ne reamintim cum a fost creată lumea și cine este Creatorul ei! Sunt sigur că știi foarte multe lucruri.

La începutul timpului, era doar Dumnezeu. Nu erau nici părinți, nici copii, nici păsări, nici flori... nimic. Îți poi imagina aceasta?

Dumnezeu S-a hotărât să creeze, rând pe rând, toate. Pământul era netocmit și gol, iar întunericul cuprindea totul. Închide ochii și imaginează-ți cât de întunecat era pământul! Îți place întunericul? Deschide ochii și vezi lumina. E altfel, nu-i așa?

Scrie un cuvânt cu același înțeles..... și numele unei culori care să redea ideea de întuneric.....

În prima zi, Dumnezeu a creat....., **a doua zi**.....și le-a despărțit de uscat.

- Amintește-ți de la *Științele naturii* că trei pătrimi din suprafața pământului este ocupată de ape și tocmai de aceea pământul este numit și.....

Prin puterea cuvântului, Dumnezeu a îmbrăcat pământul cu..... Trecuseră **trei zile**. Ca să crească, plantele au nevoie de lumină, cădură, apă, hrană. Din toate acestea lipsea căldura și iată.....*stăpânul zilei*. Pentru ca noaptea să nu rămână mai prejos, Creatorul i-a *brodat* mantia cu **ziua a patra**.

Mai apoi, în **ziua a cincea** și în prima parte a zilei **a șasea**, El a umplut apele, cerul și pământul cu tot felul de....., de la cea mai mică până la cea mai mare.

Era fericit pentru că totul era perfect!

Lipsea însă ceva sau... cineva. Lipsea....., cel care face legătura între cer și pământ, *coroana creației* lui Dumnezeu.

Ești om! Fetiță sau băiat, un suflet într-un trup, unic. Ai apărut pe lume ca un dar de mare preț pentru părinții tăi din partea Aceluiași Dumnezeu. Ei ți-au ales un nume. Care este numele tău?..... . Interesează-te, dacă încă nu știi, care este semnificația numelui tău.

Ai deja o vârstă. Cât anume?..... . În această perioadă au avut loc multe evenimente în viața ta.

- Însemnează pe *linia vieții* momente importante din viața ta.

Ziua ta de naștere

*Prima zi de școală
din clasa a III-a*

Ai muncit destul! Puțină relaxare nu strică!

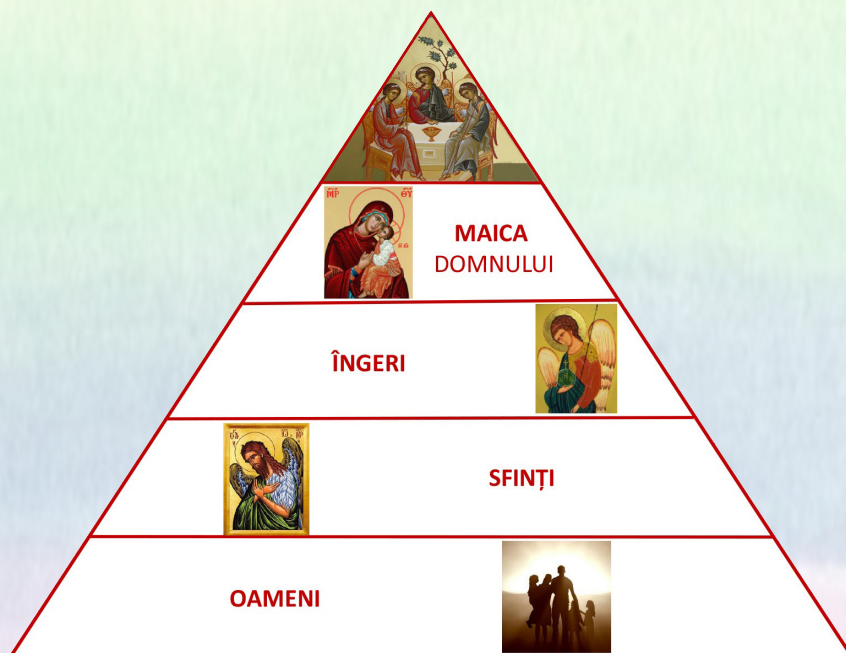
*Vizitează orice floare,
De nectar e amatoare.
Robotește zi-lumină,
Ai ghicit, e o.....*

*Sus pe coama munților
Munților, cărunților,
Stă voinicul cel țepos
Veșnic verde și frumos.*
.....

*Galben ca puful de pui,
Strălucește și e mare.
Agățat în cer de-un cui,
Ziua-l vezi, dar noapte nu-i.*
.....

*Sus pe cer sunt multe stele,
Dar acolo printre ele,
E un glob de aur mare,
Ce străluce ca un soare.
E trimis de Dumnezeu
E ocrotitorul tău.
Te va însoți mereu
Și la bine și la rău.*
.....

*Născătoare Preacurată,
Odrăslită-ntre evrei,
Ioachim îi fuse tată,
Iară Ana mama ei*
.....

Privește piramida și observă că:

..... este deasupra tuturor;
..... este cea mai importantă dintre sfinți;

Orice om primește la Botez un..... și un nume; dacă numele este al unui sfânt, acesta devine ocrotitorul său.

Așa cum orice om este sub ocrotire sfântă, la rândul tău, ai datoria să ai grijă de creație. Nici nu știi câtă nevoie este de tine, de **sfatul tău** și de **mânuțe care ajută!**

Ce ai putea să faci:

pentru o albină care aproape se îneacă într-un vas de apă?

.....

.....

.....

pentru un cățeluș care și-a prins lăbuța în gard și nu poate să se elibereze?

.....

.....

.....

când vezi că o colegă rupe o creangă de măr înflorit, motivând că e primul copac pe care-l vede înflorit și că aceasta „aduce noroc”?

.....

.....

.....

pentru Cristina, colega ta cea nouă; ea poartă ochelari, nu vede bine la tablă; o întreabă mereu pe colega ei de bancă, iar aceasta se plânge doamnei învățătoare că este mereu deranjată și solicită să o mute pe Cristina de lângă ea.

.....

.....

.....

Dacă vei fi pus în situația de a lua o decizie, gândește și acționează corect! Astfel dai dovadă că ești milos, iubitor, bun, înțelept și credincios. Aceste calități le-a avut și....., sfânta copilă, orfană de mamă, milostivă cu săracii, ale cărei moaște se află la o mănăstire din țara noastră. Sufletul ei trăiește veșnic în Împărăția lui Dumnezeu.

Precizează, într-o scurtă povestire, elemente importante despre sfântă. (numele, amănunte din viața ei, minunea întâmplată cu trupul sfintei, locul unde se află moaștele)

.....

.....

.....

.....

.....

Scrie, pe fiecare colț al stelei, un cuvânt care să sugereze ideea de *viață*.

Felicitări!

Ai ajuns la final, ai străbătut cu bine o etapă importantă!
Păstrează în inima ta aceste cuvinte:

Dumnezeu este izvorul vieții.

Punctaje orientative:

Partea I

Notă. Zilele creației nu fac parte din programa clasei a III-a, deci nu acordă punctaje.

Partea a II-a

(Viața omului, darul lui Dumnezeu) – itemi semiobiectivi (completare):

Linia vieții

- Pentru **FB**, elevul datează reperele marcate și adaugă minimum patru evenimente.
- Pentru **B**, elevul datează reperele marcate și adaugă trei evenimente.
- Pentru **S**, elevul datează reperele marcate și adaugă două evenimente.

Piramida

- Se acordă **FB** pentru trei completări corecte.
- Se acordă **B** pentru două completări corecte.
- Se acordă **S** pentru o singură completare corectă.

Partea a III-a

(Omul în relație cu natura) – itemi subiectivi (rezolvare de probleme):

Mănuțe care ajută

- Pentru **FB**, completează toate cele patru situații. (*patru soluții reale, pozitive*);
- Pentru **B** – varianta I – completează toate cele patru situații. (*trei soluții reale, pozitive*);
varianta a II-a – completează trei situații. (*trei soluții reale, pozitive*);
- Pentru **S**, completează două situații. (*două/una soluții/soluție reale/ă, pozitive/ă*).

Partea a IV-a

(Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu. Sf. Filofteia) – itemi subiectivi, tip eseu structurat):

- Pentru **FB**, specificarea corectă a **cinci** elemente (numele, orfană, milostivă, minunea cu trupul, unde se află sfintele moaște).
- Pentru **B**, specificarea corectă a **patru** elemente.
- Pentru **S**, specificarea corectă a **două** elemente.

Notă. Exercițiul *Viața* este în afara evaluării, deci nu primește punctaj.

Se totalizează calificativele.

Se observă ponderea fiecărui calificativ.

Se stabilește calificativul final.

În notare recomandăm profesorului să țină cont de implicarea copilului în activități, în general, de comportamentul la clasă, de schimbările de atitudine datorate participării la ora de Religie.

DOMENIUL:

Dumnezeu se face cunoscut omului

CONȚINUTUL:

Când un om devine creștin

Activitatea:

Pagină de jurnal – O zi minunată

Activitatea:

Darurile Duhului Sfânt

Activitatea:

Numele ne reprezintă

CONȚINUTUL:

Persoanele din viața unui creștin

Activitatea:

Ei mă ajută, eu îi iubesc

Activitatea:

Părinți spirituali

Activitatea:

Sfântul meu ocrotitor

CONȚINUTUL:

Primirea iertării prin Taina Sfintei Spovedanii

Activitatea:

Sfânta Taină a Spovedaniei, taina iertării

Activitatea:

Învățăm din Sfânta Scriptură

Activitatea:

Spovedirea copiilor la biserica parohială (activitate practică)

CONȚINUTUL:

Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie

Activitatea:

Cuvânt de învățătură

Activitatea:

Ne apropiem cu credință și cu emoție de Sfântul Potir (joc de rol)

Activitatea:

Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie

CONȚINUTUL: Dumnezeu ocrotește și dă putere pentru a face fapte bune

Activitatea: FB pentru fapte bune

Activitatea: O inimă plină de fericire

Activitatea: Lăsați amintiri plăcute pe unde treceți!

CONȚINUTUL: Alegerea binelui în viață

Activitatea: Momentul schimbării

Activitatea: Modelele mele

Activitatea: Fapte bune

**PLAN DE RECAPITULARE
EVALUARE SUMATIVĂ**

DOMENIUL: *Dumnezeu se face cunoscut omului*

CONȚINUTUL: *Când un om devine creștin*

Activitatea: *Pagină de jurnal – O zi minunată*

Preachiziții:

- copiii - pot să definească noțiunea: de creștin; asociază această noțiune cu Domnul Iisus Hristos, cu semnul Sfintei Cruci, cu Botezul;
- au cunoștințe despre: primirea, la Botez, a unui nume;
sfinți ocrotitori;
păcatul strămoșesc, al neascultării primilor oameni.

Concepte cheie:

- Sfânta Taină a Botezului, a Mirungerii și a Împărtășaniei;
- preot, părinți spirituali;
- Sfânta Treime;
- scufundare;
- slujbă;
- biserică, Biserica (marea familie a creștinilor);
- vas de botez/cristelniță;
- apă sfințită;
- Duh Sfânt;
- Botez – baie care spală păcatul neascultării și orice păcat.

Competențe specifice: C1.1, C1.3, C2.1, C2.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: text suport, imagini/fotografii, fișă de lucru, mobilier/obiecte din clasă;

metodologice: metode de comunicare orală: explicative: explicația, descrierea, povestirea, instructajul;
conversative: conversația, discuția colectivă;
metode de comunicare scrisă: lectură;
metode de explorare indirectă: demonstrația cu ajutorul imaginilor/fotografiilor;
metode de acțiune reală: fișă de lucru;

	metode de acțiune simulată: joc de rol;
<i>temporale:</i>	40 minute;
<i>spațiale:</i>	spațiul clasei.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

40 minute

Pentru început, are loc o discuție de grup inițiată de profesor, despre noțiunea de creștin, despre Domnul Hristos (de unde vine numele de creștin), despre semnul creștinului, despre primirea unui nume la Botez, precum și despre primirea unui înger păzitor.

5 minute

Profesorul citește în continuare textul suport „Pagină de jurnal – O zi minunată”.

10 minute

Pagină de jurnal – O zi minunată

Astăzi,....., frățiorul meu a devenit creștin și a primit numele Ștefan. Auzisem despre botez. Știam că, prin Botez, omul devine creștin, dar nu avusem niciodată bucuria să particip la această slujbă.

Pregătiri intense. Iată și ziua mult așteptată!

Familia, nașii, invitații... Suntem întâmpinați de preot în fața bisericii. Cu o carte mare în brațe, părintele citește rugăciuni. Nașa, ținându-l pe frățiorul meu în brațe, rostește la rândul ei o rugăciune.

Intrăm în casa lui Dumnezeu... Vasul de botez cu apă, împodobit cu flori, lumânarea de botez în mâna nașului, pregătiri pentru Sfânta Taină....

S-au întâmplat multe. Fiecare gest, fiecare rugăciune a avut semnificația sa. Cel mai mult m-a impresionat însă (și asta nu am s-o uit niciodată) copilul care stătea liniștit în brațele preotului și scufundarea întreită a acestuia în apa care fusese deja sfințită; rostirea cuvintelor *Se botează robul lui Dumnezeu Ștefan. În numele Tatălui. Amin. Și al Fiului. Amin. Și al*

Duhului Sfânt. Amin m-au făcut să mă gândesc la importanța Sfintei Treimi în viața noastră.

Din acest moment, fratele meu Ștefan a intrat cu drepturi depline în marea familie a creștinilor, Biserica lui Hristos, așa cum a spus părintele în cuvântul de învățătură. Tot de la el am aflat că Botezul este *baie* care spală păcatul strămoșesc și că nu se repetă. Am fost încântat să aflu că numele Ștefan înseamnă *coroană, cunună*. Este și numele nașului, cel care îi va fi copilului ajutor și sprijin pentru toată viața. A fi naș este o îndatorire sfântă, o onoare de care nu toată lumea se bucură. Lumânarea ținută de naș, la Botez, simbolizează calea vieții, lumina, înțelepciunea.... Văzând că preotul este blând și deschis, am îndrăznit și l-am întrebat ce înseamnă *robul lui Dumnezeu*. Cu glas domol și mângâindu-mă pe creștet, părintele mi-a explicat pe înțelesul meu că această expresie veche înseamnă „acela care ascultă”, acela care împlinește voia lui Dumnezeu.

Acum știu și voi păstra pentru totdeauna în inima mea: prin Botez, noi, *fiii lui Dumnezeu, devenim creștini*.

Evaluare:

15 minute

Activitatea de evaluare are la bază jocul de rol și dinamizarea spațiului. Profesorul solicită idei pentru realizarea, prin improvizație, a săvârșirii Sfintei Taine a Botezului.

Dinamizarea spațiului: băncile și scaunele sunt așezate astfel încât să sugereze părțile componente ale bisericii. „Cristelnița” este un scaun întors, „Sfânta Evanghelie” – o carte, „lumânarea de botez” – o coală răsucită, lumânări pentru sfeșnic – creioane, culori.

Personajele sunt „preotul”, „nașii”, „părinții”, „frați”, „bunici”, „invitați”. „Copilul” care se botează este improvizat din haine, față de masă etc.

Se marchează momentele principale ale slujbei: primirea și rugăciunea din fața bisericii, sfințirea apei din cristelniță, întreita scufundare, primirea pruncului de către nașă, din mâinile preotului.

După interpretarea rolurilor, profesorul le mulțumește elevilor pentru implicare.

Aceștia reamenajează spațiul clasei și își reiau locul în bănci.

La finalul activității, fiecare elev primește un bilețel colorat (poate fi un post-it), pe care notează un calificativ, reprezentând „nota” acordată acestei activități.

CONȚINUTUL: Când un om devine creștin
Activitatea: Pagină de jurnal – O zi minunată

Fișă de lucru

10 minute

Desenează o cutie de cadouri. (Fii generos, desenează o cutie mai mare!) Uplete cutia cu gândurile tale pentru micul creștin.

De la Pentru

Citește colegilor tăi la ce te-ai gândit.

Dăruiește cadoul, dacă ai ocazia.

Cuvinte pentru minte și suflet:

Prin Sfânta Taină a Botezului intrăm în marea familie a creștinilor, Biserica lui Hristos.

CONȚINUTUL: Când un om devine creștin

Activitatea: Darurile Duhului Sfânt

Preachiziții:

- copiii - au cunoștințe despre: Sfânta Taină a Botezului;
- înțeleg: importanța însușirilor pozitive, a calităților, ca daruri primite de la Dumnezeu
- cunosc: faptul că biserica este Casa lui Dumnezeu;
faptul că preotul este slujitor în biserică și „părinte”.

Concepte cheie:

- Sfântă Taină;
- Sfânta Taină a Mirungerii;
- Sfântul și Marele Mir;
- daruri de la Sfântul Duh;
- biserică, preot.

Competențe specifice: C1.1, C1.3, C2.1, C2.2

Resurse:

umane: elevi, profesori;

materiale: text suport, imagini/fotografii, fișă de lucru, coli, caiet,
instrumente de scris, instrumente de desen, foarfece;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația, instructajul;
conversative: conversația, discuția colectivă;
metode de comunicare scrisă: lectura;
metode de comunicare interioară: introspecția;
metode de explorare indirectă: demonstrația cu ajutorul imaginilor,
fotografiilor;
metode de acțiune reală: fișa de lucru, decupajul;
metode de acțiune simulată: jocul de rol;

temporale: 35 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

25 minute

În debutul activității profesorul discută cu elevii despre Taina Sfântului Botez, despre calități și virtuți, precum și despre ajutorul primit din partea lui Dumnezeu și din partea oamenilor (părinți, frați, părinți spirituali, prieteni). Le arată copiilor imagini care surprind momentul ungerii cu Mir (vezi Anexe)

5 minute

Citește textul suport „Darurile Duhului Sfânt”. Pe parcursul lecturării, face pauze și intervine cu explicații pentru a face informațiile mai ușor de înțeles și de fixat.

10 minute

Darurile Duhului Sfânt*

Să ne amintim că prin Sfânta Taină a Botezului omul devine creștin, parte din marea familie a Bisericii creștine. Știți, de asemenea, că părinte adevărat nu este acela care doar naște copilul, ci acela care îl crește, îl ajută, îl ocrotește. Dacă oamenii pot face acestea, cu atât mai mult Tatăl Ceresc, Care, din marea Sa iubire, nu îl părăsește pe om niciodată. Fără El, fără darurile Sale, am rămâne creștini numai cu numele.

Prin Ungerea cu Mir (Mirungerea fiind Sfânta Taină care urmează Botezului), primim daruri minunate: darul înțelepciunii, puterea de

a înțelege ceea ce se întâmplă în jurul nostru, puterea de a sfătui pe ceilalți, puterea de a crede, puterea de a învăța, curajul de a spune tuturor că ești creștin și de a dovedi aceasta prin fapte, puterea de a simți frumusețile lumii acesteia.

Preotul unge cu Sfântul și Marele Mir principalele părți ale corpului și rostește de fiecare dată cuvintele „pecetea Darurilor Sfântului Duh”, făcând semnul crucii.

Ca o încununare a primirii copilului în Biserica lui Hristos, imediat după ce a primit Mirungerea, este împărtășit pentru prima dată.

* Profesorul explică înțelesul cuvântului „pecete” (semn) și ce este Sfântul și Marele Mir (când, cum, de către cine, unde se sfințește, ce conține). Recomandăm folosirea DVD-ului realizat de TV Trinitas.

Evaluare:

10 minute

Alcătuieți enunțuri cu înțeles religios, folosind următorii termeni: *dar, putere, înțelepciune, curaj, creștin*.

Conținutul: Când un om devine creștin

Activitatea: Darurile Duhului Sfânt

Fișă de lucru

10 minute

Ești unic! Ești o persoană deosebită! Ai multe calități, multe daruri primite de la Dumnezeu. Ele sunt florile care îți înfrumusețează sufletul. Gândește-te și strânge într-un buchet al tău toate aceste flori.

Eu te ajut desenând panglica pe care să îți scrii numele primit la botez.

Tu desenează florile și pe fiecare floare notează un dar pe care crezi că îl ai.

Decupează buchetul și expune-l, astfel încât să te cunoască și alții.

Cuvinte pentru minte și suflet:

Fii vrednic de darurile primite de la Dumnezeu!

CONȚINUTUL: Când un om devine creștin

Activitatea: Numele ne reprezintă

Preachiziții:

- copiii - au cunoștințe despre: Sfânta Taină a Botezului;
- cunosc: importanța numelui primit la Botez, precum și semnificația numelui și de la cine l-au primit;
 - știu cine este sfântul lor ocrotitor/patron al familiei.

Concepte cheie:

- numele – formă de identificare;
- Sfânta Taină a Botezului;
- certificat de botez;
- certificat de naștere;
- nume de sfânt/creștinesc.

Competențe specifice: C 1.1, C 1.2

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	text suport, fișe de lucru, instrumente de scris, dicționar onomastic;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive: explicația; conversative: conversația, discuția colectivă; metode de comunicare scrisă: lectura; metode de comunicare interioară: introspecția; metode de acțiune reală: fișa de lucru, acrostih;
<i>temporale:</i>	30 minute;
<i>spațiale:</i>	spațiul clasei.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

20 minute

Pentru început profesorul dirijează o discuție despre Sfânta Taină a Botezului (importanța numelui primit la Botez, semnificația numelui și de la cine l-au primit, sfântul lor ocrotitor), apoi citește textul suport „*Numele ne reprezintă*” sau expune liber informații referitoare la importanța numelui în viața fiecărui om, punând accent pe atribuirea de nume creștine copiilor. (Poate să utilizeze un dicționar onomastic pentru a explica etimologia prenumelor creștine.)

15 minute

Numele ne reprezintă

Numele este o parte din noi, ne identifică, este sunetul la auzul căruia reacționăm cel mai repede. Primit la Botez, ne însoțește toată viața, chiar și dincolo de viață.

Cu siguranță te bucuri atunci când o persoană pe care o respecti își amintește numele tău și, mai mult, te strigă, ți se adresează cu numele de botez. Cât de puțin important te simți atunci când ți se spune: „Tu, cel de acolo!”

Numele nu trebuie dat la întâmplare. Cei care-l dau (părinți, nași, frați) ar fi bine să se gândească cu responsabilitate înainte de a lua o decizie.

La noi, la creștini, există tradiția ca unul dintre prenume (dacă există mai multe) să fie un nume de sfânt (fie numele sfântului din ziua în care te-ai născut, fie numele unui sfânt îndrăgit), sub a cărui protecție vei fi toată viața. O altă tradiție de alegere a numelui este punerea numelui după o persoană din familie (nași, părinți, bunici).

În țara noastră, cel mai des întâlnit nume este Maria – după numele Preasfintei Fecioare. Alte nume populare sunt Ion, Ioana, Marin, Gheorghe, Dimitrie, Nicolae, Constantin, Elena. Au fost perioade în care numele creștine erau evitate, atunci când păgânii prigoneau creștinii.

Părinții trupești și spirituali au datorat să încurajeze relația copiilor cu sfântul al cărui nume îl poartă, mai ales prin participarea la Sfânta Liturghie de ziua onomastică. Poate nu toți avem nume de sfinți, dar este imposibil ca într-o familie de creștini să nu existe un nume de sfânt. Acest sfânt devine patronul, ocrotitorul familiei. Apoi să nu uităm că Maica Domnului este ocrotitoarea tuturor mamelor și copiilor, iar Sfântul Stelian este supranumit „sfântul copiilor”. Sunteți copii, dar peste ani veți avea și voi copii. Ar fi bine să alegeți conștient un nume pentru ei; nu doar să sune frumos, ci să însemne ceva.

Evaluare:

5 minute

Notați cu adevărat sau fals răspunsul care se potrivește fiecărei afirmații:

Numele ți-l alegi singur.

Numele este trecut în certificatul de botez.

Numele este trecut în certificatul de naștere.

Nu este important ca numele de botez să fie al unui sfânt.

Numele este o formă de identificare a persoanei.

Numele îl primești la Botez.

Numele Maria este cel mai puțin folosit în țara noastră.

Activitatea: *Numele ne reprezintă*

10 minute

Exemplu: **E** – elegant, evlavios
M – modest, milos
I – iubitor, invidios
L – luminat, leneş
I – inteligent, integru
A – ascultător, ambiţios

This image shows a blank sheet of white paper designed for handwriting practice. It features ten horizontal dashed lines spaced evenly down the page. A single vertical dashed line runs parallel to the left edge, creating a narrow margin. The rest of the page is open space for writing.

Se recomandă ca profesorul să nu insiste doar pe atribuirea de însușiri pozitive. Este important să se recunoască și părțile mai puțin bune; fac parte din personalitatea copilului și pot fi schimbate/transformate.

Nu te rușina niciodată cu numele de creștin, de fiu al lui Dumnezeu.

CONȚINUTUL: *Persoanele din viața unui creștin*

Activitatea: *Ei mă ajută, eu îi iubesc*

Preachiziții:

- copiii - cunosc: persoane care le influențează viața (*nevăzute*: Dumnezeu, îngerul păzitor, Maica Domnului, sfinți; *văzute*: familia, părinții spirituali, prietenii, colegii);
îndatoririle unora față de alții.
- precizează rolul fiecărei persoane din viața lor.

Concepte cheie:

- rol;
- importanță;
- îndatorire;
- îndrumare;
- ocrotire;
- rugăciune;
- ajutor;
- educare;
- persoane sfinte;
- părinți spirituali;
- familie;
- prieteni;
- colegi.

***Competențe specifice:* C 1.1, C 1.3, C 2.2.**

Resurse:

- umane:* elevi, profesor;
materiale: text-suport, coli, caiete, instrumente de scris, fișe de lucru;
metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația, povestirea;
conversative: conversația, problematizarea;
metode de comunicare scrisă: lectura;
metode de comunicare interioară: introspecția;
metode de acțiune reală: activitățile creative, activități practice;
temporale: 30 minute;
spațiale: sala de clasă.

***Forme de organizare:* frontal, individual.**

Desfășurarea activității:

20 minute

Pentru început se discută despre faptul că omul nu poate trăi singur, ci împreună cu alte persoane. Profesorul solicită copiilor să dea exemple de persoane apropiate și să explice modul în care acestea se implică în viața lor. În urma discuției, se ajunge la concluzia că unele persoane sunt mai importante, altele mai puțin importante, unele sunt permanente în viața omului, altele temporare. Copiii cunosc obligații, îndatoriri ale unora față de ceilalți.

5 minute

În continuare, profesorul citește textul-suport „Persoanele din viața unui creștin”, care vine să întărească/să fixeze discuția anterioară.

10 minute

Persoanele din viața unui creștin

Nu ești singur niciodată! Chiar dacă nu ai lângă tine un om, tot timpul este cu tine Acela Persoană care, în chip nevăzut, te călăuzește și te ocrotește. Aceasta este Dumnezeu! În ceata Sa sunt Maica Domnului, îngerii și sfinții. Cu ei poți să vorbești prin rugăciune. Te însoțesc toată viața; sunt sprijinul și puterea ta, tocmai de aceea, la Botez primești de la Dumnezeu un dar mare: un înger păzitor. Dacă numele pe care îl primești la Sfânta Taină a Botezului este al unui sfânt, acesta devine, de asemenea, ocrotitorul tău.

Te naști ca rod al dragostei părinților, care vor fi de acum înainte datori să te educe și să te crească așa cum pot și știu ei mai bine. De la ei și de la nașii tăi, dar și de la preot, vei învăța respectul față de cele sfinte și dreapta credință, omenia, mila, smerenia și ascultarea; rugăciunea și pregătirea pentru primirea Sfinte-

lor Taine, prietenia, generozitatea. Sunt datori față de Dumnezeu și față de tine. Pe măsură ce crești, în viața ta apar alte persoane. Apar prietenii, dascălii, apar colegii, credincioșii de la biserică, apar vecinii, cunoscuții. Ei te ajută să faci primii pași în afara familiei. Relațiile din copilărie merită păstrate. Cum? Să nu cauți deosebiri între tine și ei pe măsură ce creșteți, să aveți încredere unul în celălalt, să fiți răbdători, să vă acceptați. Dacă mama și tata sunt părinții trupești, nașii, preotul, preotul duhovnic, profesorii sunt părinții spirituali. Ei te influențează, sunt modele de comportament. Învăță de la ei și folosește ceea ce înveți. Ai datoria față de toți și față de toate să-i iubești, să-i respecti, să-i ajuți, să te rogi, să-i bucuri, să-I mulțumești Lui Dumnezeu pentru ceea ce ai primit și pentru toți oamenii din viața ta.

Evaluare:

Evaluarea se va realiza folosind itemi semiobiectivi cu alegere multiplă.

- *Încercuiește răspunsurile corecte:*

Omul trăiește:

singur

în comuniune.

Dumnezeu, sfinții și îngerii îl însoțesc pe om:

în chip văzut.

în chip nevăzut.

Nașii sunt:

părinți trupești.

părinți spirituali.

Prietenii adevărați:

sunt mereu alături de tine.

sunt alături de tine doar la bine.

5 minute

Conținutul: *Persoanele din viața unui creștin*

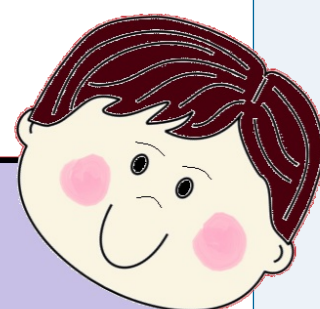
Activitatea: *Ei mă ajută, eu îi iubesc*

Fișă de lucru

10 minute

Pot să aduc bucurie...

Ești copil, dar ai puterea să aduci bucurie celor din viața ta. Completează spațiile, trecând răspunsul prin mintea și sufletul tău:

Îl bucur pe Dumnezeu atunci când.....

.....

Îi mulțumesc pe părinți atunci când.....

.....

Aduc zâmbetul pe chipul doamnei învățătoare atunci când

.....

Aduc veselie în viața prietenilor mei atunci când

.....

Sunt cel mai bucuros atunci când.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Dăruind, vei dobândi.” (Nicolae Steinhardt)

CONȚINUTUL: *Persoanele din viața unui creștin*

Activitatea: *Părinți spirituali*

Preachiziții:

- copiii - cunosc: faptul că există persoane care le influențează viața (nevăzute: Dumnezeu, îngerul păzitor, Maica Domnului, sfinți; *văzute*: familia, părinți spirituali, prieteni, colegi);
îndatoririle unora față de ceilalți.
- exemplifică: rolul fiecărei persoane din viața lor.

Concepte cheie:

- rol;
- importanță;
- îndatorire;
- îndrumare;
- ocrotire;
- rugăciune;
- ajutor;
- educare;
- persoane sfinte;
- părinți spirituali;
- familie;
- prieteni;
- colegi.

Competențe specifice: C 1.1, C 1.3, C 2.1; C 2.2

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: coli, coli colorate, foarfece, lipici, carioci, caiete, instrumente de scris, fișe de lucru;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația, povestirea;
conversative: conversația, problematizarea;
metode de comunicare scrise: lectura;
metode de comunicare interioară: introspecția;
metode de acțiune reală: activități creative, activități practice,
joc didactic *Lanțul gândurilor frumoase*.

temporale: 25 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

15 minute

Se poartă discuții despre persoanele din viața unui copil, accentuându-se rolul părinților spirituali.

5 minute

Evaluare:

Profesorul împarte copiilor fâșii de hârtie colorată. Aceștia au la dispoziție 5 minute să scrie un mesaj de mulțumire pentru doamna învățătoare, pornind de la expresia *Vă mulțumesc pentru...* și să semneze mesajul. Fâșiile vor alcătui „Lanțul gândurilor bune” care va fi dat cadou doamnei învățătoare la următoarea întâlnire.

10 minute

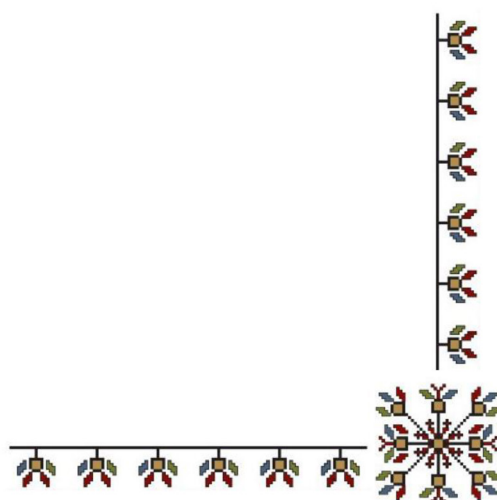
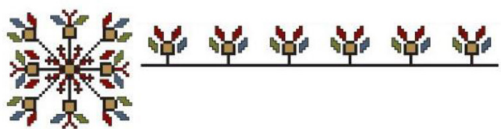
CONȚINUTUL: *Persoanele din viața unui creștin*

Activitatea: *Părinți spirituali*

Fișă de lucru

10 minute

Alege să vorbești despre unul dintre părinții tăi spirituali. Numește-l și scrie cum se implică el în viața ta.

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Nicio datorie nu este mai urgentă decât aceea de a spune: **Mulțumesc!**”

(Sfântul Ambrozie)

CONȚINUTUL: *Persoanele din viața unui creștin*

Activitatea: *Sfântul meu ocrotitor*

Preachiziții:

- copiii - cunosc: persoane care le influențează viața (*nevăzute*: Dumnezeu, îngerul păzitor, Maica Domnului, sfinți; *văzute*: familia, părinți spirituali, prieteni, colegi);
îndatoririle unora față de alții;
- exemplifică rolul fiecărei persoane din viața lor;
- pot defini termenul *sfânt ocrotitor*;
- rostesc rugăciuni către sfântul ocrotitor.

Concepte cheie:

- rol;
- importanță;
- îndatorire;
- îndrumare;
- ocrotire;
- rugăciune;
- ajutor;
- educare;
- persoane sfinte;
- părinți spirituali;
- familie;
- prieteni;
- colegi;
- patron spiritual - sfânt ocrotitor.

Competențe specifice: C 1.1, C 1.3, C 2.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: coli, coli colorate, foarfece, lipici, carioca, caiete, instrumente de scris, fișe de lucru, dicționar onomastic;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația, povestirea;
conversative: conversația;

metode de comunicare scrisă: lectura;

metode de comunicare interioară: introspecția;

metode de acțiune reală: mini-proiect.

temporale: 25 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

Activitatea începe cu o discuție colectivă pe tema **Părinți spirituali**, cu accentul pe sfântul ocrotitor (personal sau al familiei), care devine și patronul spiritual. În continuare, profesorul citește din *Dicționarul onomastic* etimologia numelor elevilor din clasă.

15 minute

Evaluare:

Elevii **au la dispoziție o săptămână** să realizeze mini proiectul **Sfinții, ocrotitorii mei și ai familiei mele**. Sunt sfătuiți să ceară ajutor profesorului de Religie, preotului, învățătorului, bibliotecarului. Profesorul precizează ce trebuie să cuprindă mini proiectul: titlul, informații generale despre sfinți și rolul lor în viața creștinilor, icoanele sfinților ocrotitori (pot fi listate sau desenate), informații biografice despre sfinții ocrotitori (locul și data/perioada nașterii, activitate, minuni săvârșite, Sfinte moaște – dacă există, data la care sunt prăznuiți), rugăciuni către sfinții ocrotitori (fișa de lucru a activității).

Pe coperta proiectului elevul va specifica numele său și al celor care l-au ajutat la realizarea lucrării.

CONȚINUTUL: *Persoanele din viața unui creștin*
Activitatea: *Sfântul meu ocrotitor*

Fișă de lucru

10 minute

Scrie o rugăciune către patronii spirituali ai familiei tale.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Îi cinștim pe sfinți, imitându-i.” (Sfântul Ioan Gură de Aur)

CONȚINUTUL: *Primirea iertării prin Spovedanie*

Activitatea: *Sfânta Taină a Spovedaniei, Taina Iertării*

Preachiziții:

- copiii - știu faptul că: Dumnezeu este Tatăl tuturor;
Dumnezeu ne iartă din iubire;
Tatăl a trimis în lume pe Fiul Său ca Învățător, Mântuitor, Salvator;
- cunosc: generalități despre Sfânta Taină a Spovedaniei.

Concepte cheie:

- Sfântă Taină: Spovedanie/Mărturisire/Pocăință;
- cum se face Spovedania;
- etapele;
- efectele;
- canonul;
- pocăință/iertare de păcate.

***Competențe specifice:* C 1.1, C 1.2, C 1.3.**

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesori;
<i>materiale:</i>	text suport, imagine cu preot și credincios la Spovedanie, coli, caiet, instrumente de scris, culori, minge, fișă de lucru; videoproiector, ecran de proiecție, laptop;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive: explicația; conversative: conversația, discuția colectivă; metode de comunicare scrisă: lectura; metode oral-vizuale: tehnici video; metode de comunicare interioară: introspecția; metode de explorare indirectă: cu ajutorul fotografiilor/ imaginilor; metode de acțiune reală: tehnica R.A.I, completarea fișei de lucru;
<i>temporale:</i>	35 minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

***Forme de organizare:* frontal, individual.**

Desfășurarea activității:

15 minute

Profesorul inițiază un dialog, pornind de la ideea că Dumnezeu Tatăl, din marea Sa iubire, ne iartă și a trimis în lume pe Fiul Său ca Învățător și Mântuitor. Toți greșim și este bine să ne recunoaștem greșeala, să o mărturisim și să hotărâm să nu o repetăm. Toate acestea sunt cuprinse în Sfânta Taină a Spovedaniei.

5 minute

Profesorul arată elevilor o imagine sau o fotografie, surprinzând momentul Spovedaniei în biserică. Cu ajutorul videoproiectorului, expune textul suport „*Dumnezeu ne iubește și ne iartă*”. Textul poate fi citit de către profesor sau de către elevi, pentru a încuraja lectura.

10 minute

Dumnezeu ne iubește și ne iartă

Singurul care nu greșește este Dumnezeu. Noi, oamenii, greșim mai mult sau mai puțin. Din marea Sa iubire, Dumnezeu a rânduit Sfânta Taină a Spovedaniei sau a Mărturisirii, prin care ne iartă mereu și mereu.

Taina a fost adusă în lume de Domnul Hristos, după Înviere, când a dat Apostolilor puterea de a ierta, de a dezlega păcatele oamenilor.

Preotul, ca urmaș al Apostolilor, este un mijlocitor între cel care se spovedește și Fiul lui Dumnezeu. Spovedania se face în biserică, în fața icoanei Mântuitorului.

Prin această Taină se reface legătura, comuniunea, relația cu Dumnezeu și cu semenii noștri. Pentru ca Spovedania să fie adevărată și de folos iar noi să primim iertarea (dezlegarea) greșelilor, ea trebuie făcută de bună voie, cu sinceritate, cu părere de rău (de aceea se numește și Pocăință), hotărând să nu repetăm greșelile.

Preotul, „doctorul sufletelor”, oferă sfaturi folositoare, (canon) pe care este bine să le urmezi. Cu cât te spovedești mai des, cu atât sufletul îți este mai liber, mai sănătos, ești liniștit și împăcat.

Evaluare:

10 minute

Pentru realizarea evaluării, se folosește tehnica *R.A.I.* (Răspunde – Aruncă – Întrebă).

Tehnica R.A.I. are la bază stimularea și dezvoltarea capacității elevilor de a comunica (prin întrebări și răspunsuri) ceea ce au învățat. Denumirea provine de la inițialele cuvintelor *Răspunde – Aruncă – Interoghează*, printr-un joc de aruncare a unui obiect mic și ușor (minge) de la un elev la altul. Cel care aruncă mingea trebuie să pună o întrebare din lecția predată celui care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare și apoi aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Evident, trebuie să cunoască și răspunsul întrebării adresate. Elevul care nu cunoaște răspunsul iese din joc, iar răspunsul va veni din partea celui care a pus întrebarea. Acesta are ocazia de a mai arunca încă o dată mingea, și, deci, de a mai pune o întrebare. În cazul în care, cel care interoghează este descoperit că nu cunoaște răspunsul la propria întrebare, este scos din joc, în favoarea celui căruia i-a adresat întrebarea. Eliminarea celor care nu au răspuns corect sau a celor care nu au dat niciun răspuns conduce treptat la rămânerea în grup a celor mai bine pregătiți. Metoda *R.A.I.* poate fi folosită la sfârșitul lecției, pe parcursul ei sau la începutul activității, când se verifică lecția anterioară, înaintea începerii noului demers didactic, în scopul descoperirii, de către profesorul ce asistă la joc, a eventualelor lacune în cunoștințele elevilor și a reactualizării ideilor-ancoră.

Notă: Începe profesorul, întrebând, de exemplu: *Cine este Acela fără de păcat?*

CONȚINUTUL: *Primirea iertării prin Spovedanie*
Activitatea: *Sfânta Taină a Spovedaniei, Taina Iertării*

Fișă de lucru

10 minute

Floarea sufletului

Desenează în jurul cercului care reprezintă mijlocul florii, petale pe care să notezi efecte ale Sfintei Spovedanii. Confruntă ceea ce ai desenat tu cu floarea colegului și completați-vă desenele unul altuia, dacă este cazul, adăugând petale.
Arătați colegilor din clasă lucrările voastre!

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.” (Matei 5, 8)

CONȚINUTUL: *Primirea iertării prin Spovedanie*

Activitatea: *Învățăm din Sfânta Scriptură*

Preachiziții:

- copiii - știu că: Dumnezeu este singurul fără de păcat;
oamenii greșesc mai mult sau mai puțin;
primim iertare prin Spovedanie (Mărturisire/Pocăință);
- au învățat despre Sfânta Taină a Spovedaniei: (cine a săvârșit-o pentru prima dată, cine o săvârșește acum, unde are loc, cum se face, care sunt efectele ei).

Concepte cheie:

- pildă;
- Mântuitorul – Învățător;
- „Pilda fiului risipitor”;
- simbol;
- iertare;
- etapele/treptele Sfintei Taine a Spovedaniei.

***Competențe specifice:* C1.1, C1.2, C1.3**

Resurse:

- umane:* elevi, profesor;
- materiale:* Sfânta Scriptură-text suport, imagine biblică, coli flipchart, caiet, instrumente de scris, culori, fișă de lucru, videoproiector, ecran de proiecție, laptop;
- metodologice:* metode de comunicare orală: expozitive: explicația, povestirea, instructajul;
conversative: conversația, discuția colectivă, problematizarea;
metode de comunicare scrisă: lectura;
metode oral-vizuale: tehnici video;
metode de comunicare interioară: introspecția;
metode de explorare indirectă: cu ajutorul icoanei/imaginii;
metode de acțiune reală: tehnica „mozaic”, completarea fișei de lucru;
metode/tehnici de evaluare interactivă: „Mozaic”, „Harta Conceptuală”;
- temporale:* 50 minute;
- spațiale:* sala de clasă.

***Forme de organizare:* frontal, individual, pe grupe.**

Desfășurarea activității:

40 minute

Prin dialog și discuție colectivă, se actualizează noțiunile predate anterior, referitoare la primirea iertării prin Sfânta Taină a Spovedaniei.

5 minute

Profesorul prezintă elevilor o icoană în care este reprezentată scena primirii fiului risipitor de către tatăl său.

Folosind videoproiectorul, profesorul expune pe ecran textul din *Sfânta Scriptură* (Luca 15, 11-32), din care reiese că Dumnezeu iartă pe acela care își recunoaște greșeala cu părere de rău.

15 minute

Pilda fiului risipitor *Fiul risipitor cere partea sa de moștenire*

„Un om avea doi feciori și a zis cel mai tânăr din ei tatălui său: *Tată, dă-mi partea ce*

mi se cuvine din avuție. Și tatăl le-a împărțit avuția”.

Fiul risipitor ajunge sărac

„Și nu după multe zile, adunând toate, fiul cel mai tânăr s-a dus într-o țară îndepărtată și acolo și-a risipit averea, trăind în desfrânări. Și după ce a cheltuit totul, s-a făcut foamete mare în țara aceea și el a început să ducă lipsa.

Și, ducându-se, s-a lipit el de unul din locuitorii acelei țări și acesta l-a trimis la țarinile sale să păzească porcii. Și dorea să-și sature pântecele din roșcovele pe care le mâncau porcii, însă nimeni nu-i dădea.”

Fiul risipitor, căindu-se, se întoarce la tatăl său

„Dar, venindu-și în sine, a zis: *Câți argați ai tatălui meu sunt îndestulați cu pâine, iar eu pier aici de foame! Sculându-mă mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune: Tată, am greșit la*

cer și înaintea ta; nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argații tăi.”

Părintele îl primește cu bunătate

„Și, sculându-se, a venit la tatăl său. Și, încă departe fiind el, l-a văzut tatăl său și i s-a făcut milă și, alergând, a căzut pe grumazul lui și l-a sărutat. Și i-a zis fiul: *Tată, am greșit la cer și înaintea ta și nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău.* Și a zis tatăl către slugile sale: *Aduceți degrabă haina lui cea dintâi și-l*

îmbrăcați și dați inel în mâna lui și încălță-minte în picioarele lui; și aduceți vițelul cel îngrășat și-l înjunghiați și, mâncând, să ne veselim, căci acest fiu al meu mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat. Și au început să se veselească.”

Fratele cel mare este nemulțumit

„Iar fiul cel mare era la țarină. Și, când a venit și s-a apropiat de casă, a auzit cântece și jocuri. Și, chemând la sine pe una dintre slugi, a întrebat: *Ce înseamnă acestea?* Iar ea i-a spus: *Fratele tău a venit, și tatăl tău a junghiat vițelul cel îngrășat, pentru că l-a primit sănătos.*

Și el s-a mâniat și nu voia să intre; dar tatăl lui, ieșind, îl rugă. Însă el, răspunzând, a zis tatălui său: *Iată, de atâția ani îți slujesc și niciodată n-am călcat porunca ta. Și mie nici-*

odată nu mi-ai dat un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei. Dar când a venit acest fiu al tău, care ți-a mâncat averea cu desfrânatele, ai junghiat pentru el vițelul cel îngrășat.

Tatăl însă i-a zis: *Fiule, tu totdeauna ești cu mine și toate ale mele ale tale sunt. Trebuia însă să ne veselim și să ne bucurăm, căci frațele tău acesta mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat”.*

(Luca 15, 11-3)

Evaluare:

Pentru realizarea evaluării, profesorul utilizează tehnica „Mozaic”. (variantă)

20 minute

20 minute

Se împarte colectivul în 5 grupe omogene a câte 4/5 elevi: *grupe de experți.*

Tema: Sfânta Taină a Spovedaniei – „Pilda fiului risipitor”

Grupa de experți nr. 1

Identifică persoana care săvârșește Sfânta Taină și pe cele care primesc Sfânta Taină.

Grupa de experți nr. 2

Specifică efectele Sfintei Taine.

Grupa de experți nr. 3

Notează etapele desfășurării Sfintei Taine.

Grupa de experți nr. 4

Notează cum trebuie făcută Spovedania.

Grupa de experți nr. 5

Notează informațiile referitoare la importanța Sfintei Taine și locul unde poate fi săvârșită.

Elevii prezintă în fața clasei rezolvarea sarcinii care a revenit grupei din care au făcut parte.

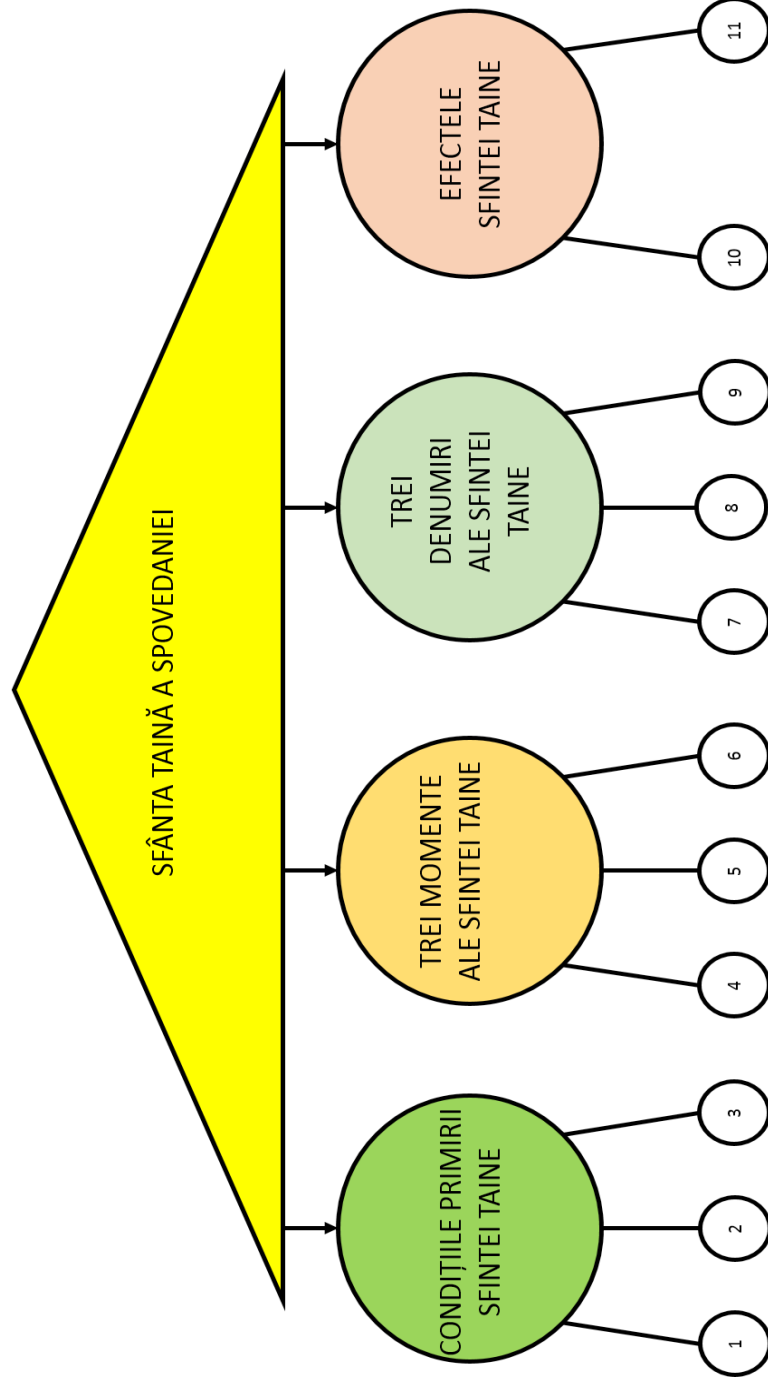

CONȚINUTUL: Primirea iertării prin Spovedanie
Activitatea: Învățăm din Sfânta Scriptură

Fișă de lucru

10 minute

Completează schema cu răspunsurile corecte.

Sfânta Taină a Spovedaniei
(răspunsuri posibile)

1. Să fie sinceră și completă
2. De bună voie
3. Cu părere de rău
4. Spovedirea
5. Iertarea/dezlegarea
6. Canonul
7. Pocăință
8. Mărturisire
9. Spovedanie
10. Iertarea greșelilor
11. Restabilirea legăturii cu Dumnezeu

Cuvinte pentru minte și suflet:

Să fim ascultători față de Dumnezeu și față de părinți.

CONȚINUTUL: *Primirea iertării prin Spovedanie*

Activitatea: *Spovedirea copiilor la biserica parohială (activitate practică)*

Preachiziții:

copiii - știu că: Dumnezeu este singurul fără de păcat;
pe parcursul vieții oamenii greșesc - unii mai mult alții mai puțin;
primim iertare prin Spovedanie (Mărturisire; Pocăință);
au învățat despre Sfânta Taină a Spovedaniei (cine a instituit-o; cine o săvârșește, unde are loc, cum se face, care sunt etapele, treptele Spovedaniei, care sunt efectele ei).

Concepte cheie:

- preot duhovnic;
- biserica parohială;
- înștiințare/anunț;
- invitație;
- pliant;
- comitetul de părinți al clasei.

Competențe specifice: C1.1, C1.2, C1.3.

Resurse:

umane: elevi, profesor, învățător, părinți, preot;
materiale: înștiințare scrisă (pentru părinți), cerere (pentru conducerea școlii), pliant;
metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația; instructajul;
conversative: conversația, discuția colectivă, problematizarea;
metode de comunicare scrisă: înștiințare scrisă, cerere;
metode de comunicare interioară: introspecția;
temporale: 3 ore, incluzând deplasarea;
spațiale: sala de clasă, biserica parohială.

Forme de organizare: frontal, individual, în grup.

Desfășurarea activității:

Profesorul de Religie, în colaborare cu învățătorul clasei, face cunoscută părinților intenția de a merge împreună cu elevii la biserica parohială pentru primirea Sfintei Taine a Spovedaniei.

Părinții elevilor sunt anunțați, fie în cadrul unei ședințe, fie prin înștiințare scrisă, cu cel puțin două săptămâni înainte de activitate. Ei transmit, pe bază de semnătură, acordul sau lipsa acordului în ceea ce privește participarea propriului copil la această activitate.

Profesorul de Religie ia legătura cu preotul duhovnic pentru a stabili ziua și intervalul orar.

Prin cerere scrisă, profesorul de Religie solicită aprobare din partea conducerii școlii, deoarece activitatea este în afara spațiului școlar. Pentru această activitate, profesorul poate să întocmească o fișă de mini-proiect educativ.

Sugestie. La înștiințarea trimisă către familiile elevilor, ar putea fi atașat un pliant, în care profesorul de Religie prezintă foarte pe scurt importanța și beneficiile primirii Sfintei Taine a Spovedaniei și, totodată, invită părinții să se alăture demersului. (Textul pliantului poate fi chiar textul suport de la Activitatea 1: *Sfânta Taină a Spovedaniei, taina iertării.*)

Notă. Pentru deplasarea de la școală la biserică, implicit retur, profesorii solicită sprijin din partea colegilor de catedră, părinților, persoanelor din parohie, care să însoțească și să supravegheze elevii. (Dacă școala este foarte departe de biserică, se asigură transportul elevilor și a însoțitorilor. Aici se pot implica părinții și autoritățile locale)

Evaluare:

10 minute

Caracterizați, prin trei cuvinte, cum v-ați simțit în urma Spovedaniei.

Elevii notează mesaje pe post-ituri, apoi le lipesc pe tablă.

CONȚINUTUL: *Primirea iertării prin Spovedanie*

Activitatea: *Spovedirea copiilor la biserica parohială (activitate practică)*

Fișă de lucru

10 minute

Adresează unui cunoscut, copil sau adult, îndemnul de a se spovedi.
Oferă cel puțin un argument convingător.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

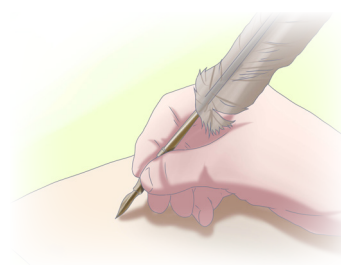
.....

.....

.....

.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

Nu te teme de Spovedanie, ea este o **clinică**, nu un tribunal!

CONȚINUTUL: *Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie*

Activitatea: *Cuvânt de învățătură*

Preachiziții:

copiii - au învățat că: Dumnezeu ne iubește și din iubire ni L-a trimis pe Fiul Său ca Mântuitor și Învățător;
Hristos a întemeiat Sfintele Taine;
sunt șapte Sfinte Taine;
Sfânta Taină a Împărtășaniei este cea mai importantă (elemente concrete);
La Cina cea de Taină, pâinea și vinul au fost prefăcute în Trupul și Sângele Mântuitorului;
prin Sfintele Taine primim nenumărate foloase pentru suflet.

Concepte cheie:

- Hristos – Mântuitor;
- Cina cea de Taină;
- Sfânta Liturghie;
- prefacere;
- preoți;
- urmași ai Sfinților Apostoli;
- pregătire pentru primirea Sfintelor Taine;
- foloasele/beneficiile primirii Sfintelor Taine.

Competențe specifice: C 1.1, C 2.1, C 2.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: Sfânta Scriptură, text suport, icoană cu Cina cea de Taină, caiet, culori, fișe de lucru;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația, povestirea;
conversative: conversația, discuția colectivă;

metode de comunicare scrisă: lectura;

metode de explorare indirectă: cu ajutorul icoanei;

metode de acțiune reală: completarea fișei;

temporale: 35 minute;

spațiale: sala de clasă.

Desfășurarea activității:

25 minute

Activitatea pornește de la observarea și discutarea icoanei ce reprezintă *Cina cea de Taină*.

5 minute

După această etapă, profesorul le citește elevilor textul suport (aduce lămuriri și dă explicații).

10 minute

Evaluare:

10 minute

Cuvânt de învățătură

Se apropie Praznicul Învierii Domnului, cea mai mare sărbătoare creștină. A fost timp destul, doar să fi avut voință să te pregătești pentru primirea Luminii prin post, rugăciune, milostenie, Spovedanie, mers la biserică.

Îmi place să merg la biserică cu părinții, să mă așez cuminte la locul meu în strană, să privesc, să ascult, să cânt și să mă rog. Nici nu știu când trece timpul...

Părintele iese în fața altarului, ne cuprinde pe toți cu privirea-i blândă și începe cu vocea-i caldă cuvântul de învățătură.

Astăzi ne-a vorbit despre ultima cină pe care Mântuitorul Iisus Hristos a luat-o împreună cu prietenii Săi, apostolii; despre cum i-a îndemnat să se iubească unul pe altul, cum

a binecuvântat pâinea și vinul, numindu-le „Trupul Meu”...și „Sângele Meu” (Matei 26, 26-28). *Aceasta să faceți întru pomenirea Mea* (Luca 22, 19)...

Aceasta a fost prima Sfântă Liturghie săvârșită vreodată! La această Cină, numită „de Taină”, Domnul Iisus Hristos a întemeiat Sfânta Împărtășanie (Euharistie) prin care ni Se dăruiește.

Părintele ne-a spus că nu putem să-L primim pe Hristos dacă nu ne pregătim. Dacă pentru un oaspete drag îți pregătești casa, cu atât mai mult pentru Fiul Lui Dumnezeu pregătirea trebuie să fie una aparte – atât a trupului, cât mai ales cea a sufletului. Răsplata este minunată!

1. Completați spațiile libere, folosind cuvintele din paranteză (Împărtășanie, vinul, Euharistie, pâinea).

- Sfânta Taină prin care creștinul primește adevăratul Trup și Sânge al Mântuitorului Iisus Hristos este
- Această Sfântă Taină mai poartă denumirea și de
- La Cina cea de Taină, Domnul Hristos a binecuvântat.....și a numit-o „Trupul Meu”.
- Domnul Hristos a binecuvântatși l-a numit „Sângele Meu”.

2. Scrieți ce trebuie să faceți pentru a primi cu vrednicie Sfânta Împărtășanie:

.....

.....

.....

3. Cum v-ați simțit când ați primit Sfânta Împărtășanie?

.....

.....

.....

CONȚINUTUL: *Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie*

Activitatea: *Cuvânt de învățătură*

Fișă de lucru

10 minute

Alege imaginea în care recunoști Sfânta Taină a Împărtășaniei.
Argumentează alegerea făcută.

1.

2.

3.

4.

.....

.....

.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

Prin Sfânta Împărtășanie Hristos este mereu prezent în viața noastră.

CONȚINUTUL: *Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie*

Activitatea: *Ne apropiem cu credință și cu emoție de Sfântul Potir (joc de rol)*

Preachiziții:

Copiii știu: că Sfânta Împărtășanie este cea mai importantă taină;
ce reprezintă această Sfântă Taină și unde se săvârșește;
cine o primește;
care trebuie să fie comportamentul creștinilor în biserică la primirea Tainei;

Concepte cheie

- Sfânta Împărtășanie;
- lăcaș de cult;
- preot;
- obiecte de cult (icoane, lumânări, epitrahil, potir, linguriță);
- credincioși.

Competențe specifice: C 1.1, C 1.3, C 2.1, C 2.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: mobilierul clasei, diferite obiecte pentru improvizat, aparatură audio, post-it-uri, fișe de lucru;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația, instructajul;
conversative: conversația, discuția colectivă;

metode de acțiune reală: exercițiul;

metode de acțiune simulată: jocul de rol;

temporale: 30 minute;

spațiale: spațiul clasei.

Forme de organizare: frontal, individual, grup.

Desfășurarea activității

20 minute

Profesorul explică în ce va consta activitatea: va fi mimat momentul primirii Sfintei Împărtășanii de către credincioșii aflați în biserică. Împreună cu elevii, el amenajează sala de clasă ca interior de biserică.

- **Notă:** Momentul împărtășirii este, trebuie să fie pentru fiecare creștin, unul aparte. Tocmai de aceea profesorul explică și insistă pe seriozitatea, emoția pe care să o probeze în timpul activității. Ei sunt „actorii”, iar actorii trebuie să fie credibili.
- Pentru a se evita perturbarea activității, elevii mai „dinamici” vor fi responsabilizați prin atribuirea „rolurilor principale”: preot, diaconi, profesor, bunici sau părinți care au în grijă/însoțesc copiii.

Sugestii de realizare:

- se delimitează cu scaune și bănci spațiul *altarului* de restul bisericii;
- icoanele Mântuitorului și Maicii Domnului așezate ca în biserică;
- obiectele de cult: lumânări reprezentate prin creioane, culori;
- potirul – reprezentat printr-un pahar (poate fi confecționat din hârtie);
- lingurița – reprezentată prin creion sau riglă mică;
- epitrahil – reprezentat printr-o eșarfă.

Se aleg personajele: preotul și credincioșii (copii și adulți-părinți, bunici care însoțesc copiii). Se indică personajelor să facă anumite gesturi specifice situației (drumul parcurs până în fața potirului, închinarea la icoane, sărutul icoanelor, primirea Sfintei Împărtășanii, reluarea locului în biserică). Deplasarea *credincioșilor* se face pe fondul muzical *Trupul lui Hristos*.

Profesorul mulțumește elevilor pentru implicare; copiii ies din rol, redevin elevi. Împreună reamenajează spațiul clasei.

Evaluare:

5 minute

Elevii lipesc pe tablă câte un post-it pe care notează cum se simt chiar în momentul acela.

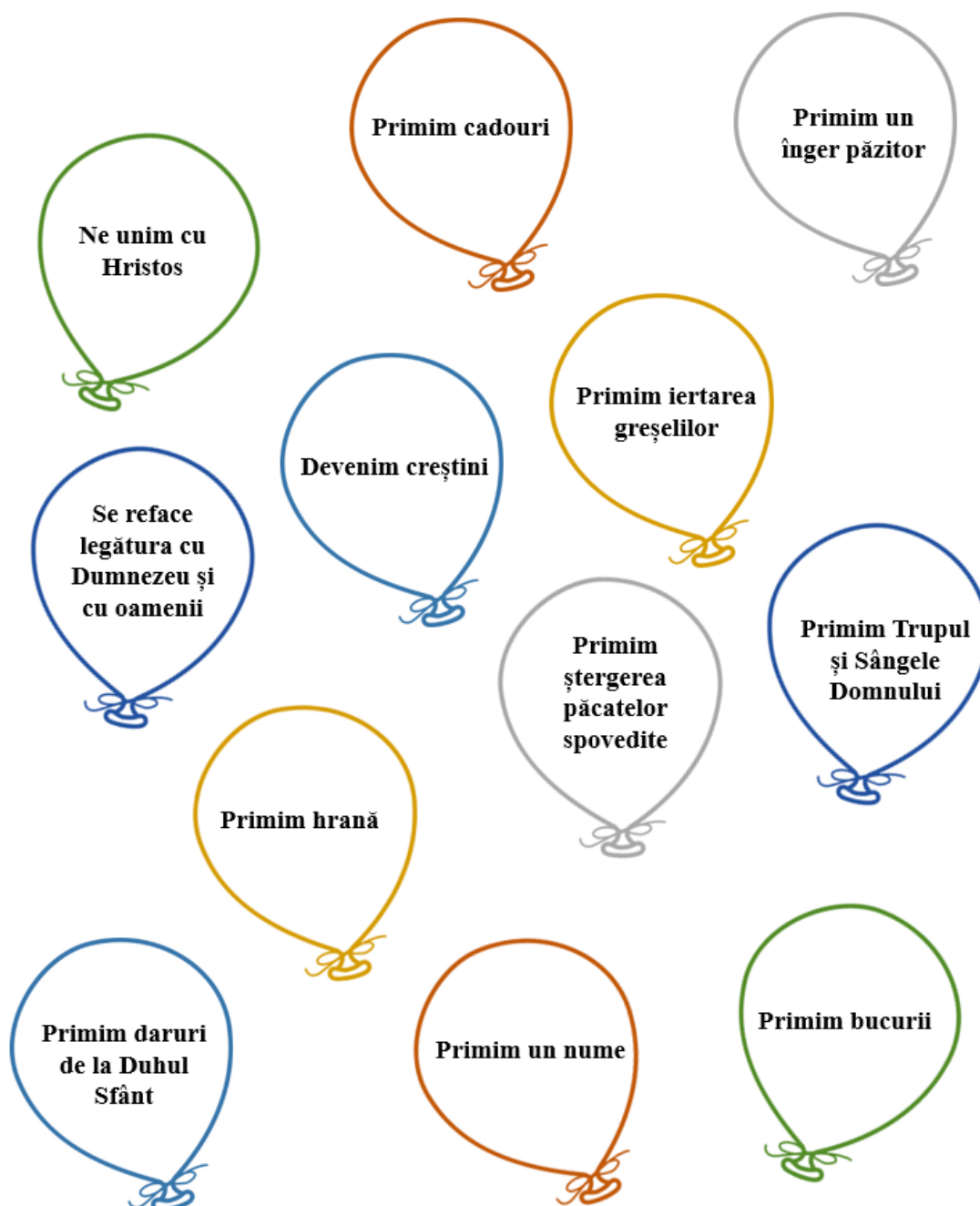
CONȚINUTUL: *Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie*

Activitatea: *Ne apropiem cu credință și cu emoție de Sfântul Potir (joc de rol)*

Fișă de lucru

5 minute

Colorează baloanele în care regăsești cuvinte și expresii referitoare la Sfânta Taină a Împărtășaniei.

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Trupul lui Hristos primiți și din Izvorul Cel fără de moarte gustați...” (Cântare religioasă)

CONȚINUTUL: *Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie*

Activitatea: *Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie*

Preachiziții:

copiii - au învățat că: Domnul Hristos a întemeiat toate cele șapte Sfinte Taine;
- cunosc: elemente specifice pentru Sfintele Taine studiate (Botez, Mirungere, Spovedanie, Împărtășanie)

Concepte cheie:

- șapte Sfinte Taine;
- prin Sfânta Împărtășanie ne unim cu Hristos;
- Euharistie
- pregătirea pentru primirea Sfântei Împărtășanii;
- potir;
- Sfânta Liturghie;
- Cina cea de Taină.

Competențe specifice: C 1.1, C 1.3, C 2.1, C 2.2

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	cub, coli colorate, instrumente de scris, coli de flipchart, fișe de lucru;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare: orală: expozitive: explicația, instructajul; conversative: discuția; conversația; metode de comunicare scrisă: lectura; metode de acțiune reală: exercițiul, fișa de lucru; metode/tehnici de evaluare interactivă: „Cubul”;
<i>temporale:</i>	40 de minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual, pe grupe, în perechi.

Desfășurarea activității:

30 minute

Se pornește de la textul suport despre Sfânta Taină a Împărtășaniei și are loc o discuție pentru reactualizarea cunoștințelor.

10 minute

Evaluare:

20 minute

În evaluarea activității se folosește tehnica interactivă „Cubul”, care presupune explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective, permițând o abordare complexă.

Etape:

- Realizarea unui cub pe ale cărui fețe sunt scrise cuvintele: **descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează**;
- Anunțarea temei, a subiectului pus în discuție;
- Împărțirea clasei în șase grupe, fiecare dintre ele examinând tema din perspectiva cerinței de pe una din fețele cubului.

Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie

Profesorul explică modul în care va fi realizată evaluarea – prin tehnica interactivă „Cubul”; împarte colectivul clasei în șase grupe (3-5 elevi).

Câte un reprezentant, desemnat de fiecare grupă, rostogolește cubul, fața superioară indicând sarcina de lucru a grupei.

Sarcini de lucru în aplicarea tehnicii:

Descrie! Compară! Analizează! Asociază! Aplică! Argumentează!*

- Grupa I - Descrie!** - Sfânta Taină a Împărtășaniei (Euharistie);
- Grupa II - Compară!** - cu Sfânta Taină a Spovedaniei;
- Grupa III - Asociază!** - componentele Trupul și Sângele Domnului cu pâinea și vinul, la Cina cea de Taină; („Luați, mâncați...”)
- Grupa IV - Aplică!** - cunoștințele referitoare la împărtășirea cu Trupul și Sângele Domnului (pregătirea personală);
- Grupa V - Analizează!** - efectele pe care le produce Sfânta Taină a Împărtășaniei în viața creștinului;
- Grupa VI - Argumentează!** - afirmația: la fiecare Sfântă Liturghie are loc Cina cea de Taină.

*Fiecare grupă expune modul în care a rezolvat sarcina.

CONȚINUTUL: *Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie*

Activitatea: *Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie*

Fișă de lucru

10 minute

Citește informațiile din casete. Colorează sau conturează casetele în care sunt prezente enunțuri despre Sfânta Taină a Împărtășaniei.

Lucrează, sfătuiește-te cu colegul de bancă.

Ce formă ați obținut și ce reprezintă?

Prin Sfânta Taină a Botezului devenim creștini și intrăm în marea familie a Bisericii.	Sfânta Împărtășanie este una dintre cele șapte Sfinte Taine.	Sfântul al cărui nume îl primești la Botez este sfântul tău ocrotitor.
La Cina cea de Taină, Domnul Hristos a rostit: „Luați, mâncați, acesta este Trupul meu...”, „Beți dintru Acesta toți...” „Acesta este Sângele meu...”	Sfânta Împărtășanie este cea mai importantă Taină; prin ea ne unim cu Hristos.	La fiecare Sfântă Liturghie are loc prefacerea pâinii și a vinului, în Trupul și Sângele Domnului.
Orice om primește de la Dumnezeu un înger păzitor.	Sfânta Împărtășanie șterge păcatele iertate prin Spovedanie, aduce pace și bucurie în suflet și sănătate trupului.	Prin Sfânta Taină a Mirungerii, primim darurile Sfântului Duh.
Dumnezeu iubește adevărul.	Pentru primirea Sfintei Împărtășanii (Sfintei Euharistii) ne pregătim prin post, rugăciune, Spovedanie.	Preotul este un urmaș al Apostolilor, un mijlocitor între Dumnezeu și credincioși.
Prin Mărturisire se reface legătura omului cu Dumnezeu.	Potirul este vasul sfințit din care se împărtășesc credincioșii și preotul.	Din marea Sa iubire, Dumnezeu ne iartă mereu și mereu.

Cuvinte pentru minte și suflet:

Pentru că Hristos ne iubește, ni Se dăruiește.

CONȚINUTUL: *Dumnezeu ocrotește și dă putere pentru a face fapte bune*

Activitatea: *FB pentru Fapte Bune*

Preachiziții:

copiii - recunosc: în Persoana lui Dumnezeu pe Creatorul, Călăuza, Puterea Supremă;
pe Domnul Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu;
pe sfinți și îngeri ca ocrotitori;
leagă de Persoana lui Dumnezeu noțiunea de bine;
- fac distincția bine – rău, fapte bune – fapte rele și știu să exemplifice.

Concepte cheie:

- fapte bune;
- fapte rele;
- răsplată;
- fericire;
- bucurie;
- înger păzitor;
- legi/ porunci;

Competențe specifice: C1.1, C1.2, C1.3

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: text suport; caiet, coli, instrumente de scris, fișă de lucru;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația;
conversative: conversația; discuția colectivă;

metode de comunicare scrisă: lectura;

metode de comunicare interioară;

metode de acțiune reală: completarea fișei de lucru; completarea
fișei de evaluare;

metode de evaluare: itemi semiobiectivi, de completare;

temporale: 45 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

30 minute

Activitatea debutează cu o reactualizare rapidă a unor cunoștințe asimilate anterior, referitoare la Dumnezeu Creatorul, la dragostea Sa, la ocrotirea din partea Lui, a Fiului, a sfinților și a îngerilor; fapte bune, fapte rele, asociate cu răsplată sau pedeapsă.

5 minute

Profesorul împarte elevilor o fișă de lectură cu textul suport „FB pentru FAPTE BUNE”. Copiii citesc pe fragmente, profesorul intervine cu explicații, dacă este nevoie.

15 minute

FB pentru FAPTE BUNE

Sunt atât de frumoase poveștile!

Nu cunosc pe nimeni, copil sau de mult trecut de vârsta copilăriei, căruia să nu îi placă să asculte povești... mai ales când se termină bine și când din ele înveți lucruri folositoare.

Așa este și povestea aceasta. Fiți cu luare-aminte, pentru că la sfârșit vă voi întreba ce ați priceput, să mă conving astfel, încă o dată, că ați fost atenți și că sunteți isteți.

Demult, tare demult, privind lumea, Dumnezeu, Înteleptul înțelepților, a trimis oamenilor legi după care aceștia să se conducă. Pentru că erau date chiar de El, au fost numite porunci și trebuiau respectate... doar că oamenii mai greșesc uneori. A luat și ajutoare, îngerii păzitori, care aveau datoria să aibă grijă de copil încă din primele clipe de viață.

Așa se întâmplă și acum și va fi mereu. Tot îngerii sunt aceia care *numără* faptele bune sau faptele mai puțin bune și dau de-o parte bile albe sau bile negre. (Cred că ați mai auzit de asta la școală, nu-i așa? Albe când e bine și negre...spuneți voi....)

Cu cât se adună mai multe bile albe, atât îngerușul cât și omul primesc răsplată, pen-

tru că înseamnă mai multe fapte bune. Cât despre celelalte, dragii mei, să tineți minte că niciodată nu pot fi ținute ascunse faptele cuiva, chiar dacă acela crede că nu-l vede nimeni. Îngerii și Dumnezeu văd ceea ce noi nu putem să vedem întotdeauna.

De când am aflat de aceste lucruri, am început să fac mai multe fapte bune, ca să mă ajut pe mine și să-l ajut și pe îngerul meu păzitor. De ce este el vinovat că nu sunt eu bun mereu?

Ce sunt faptele bune? Faptele bune sunt acelea care fac bine cuiva, bucură o ființă de lângă noi, om, animal, plantă. Pentru că sunt convinsă că înțelegeți ce vreau să spun, urmăriți logica. Faptele bune – mă fac mai bun – îl bucur pe înger – îl fac fericit pe Dumnezeu, iar eu sunt răsplătit... Cum? Prin darurile pe care le primesc de la Dumnezeu: sănătate, putere, dragoste de oameni... sigur, știți și voi destule. Ca să vă ajut, vă dau câteva exemple de fapte bune: îngrijim sau ajutăm pe cineva care suferă, sădim flori, hrănim puișorii, zâmbim, suntem politicoși... și, pentru ele, vom avea un mare FB în catalogul vieții.

Evaluare:

10 minute

a) Ați fost atenți și știți că Dumnezeu a dat oamenilor..... după care să se conducă. El trimite fiecăruia un care să ajute omul încă de la începutul vieții. Faptele bune..... lui Dumnezeu și prin aceasta dovedim că suntem.....

b) Când merităm, Dumnezeu ne trimite o mulțime de daruri. Scrie și tu cel puțin trei daruri pe care le-ai primit de la El:

-
-
-

c) Omul bun face fapte pe măsură. Scrie ce fapte bune poți să faci la vârsta ta.

.....

.....

.....

CONȚINUTUL: *Dumnezeu ocrotește și dă putere pentru a face fapte bune*

Activitatea: *FB pentru Fapte Bune*

Fișă de lucru

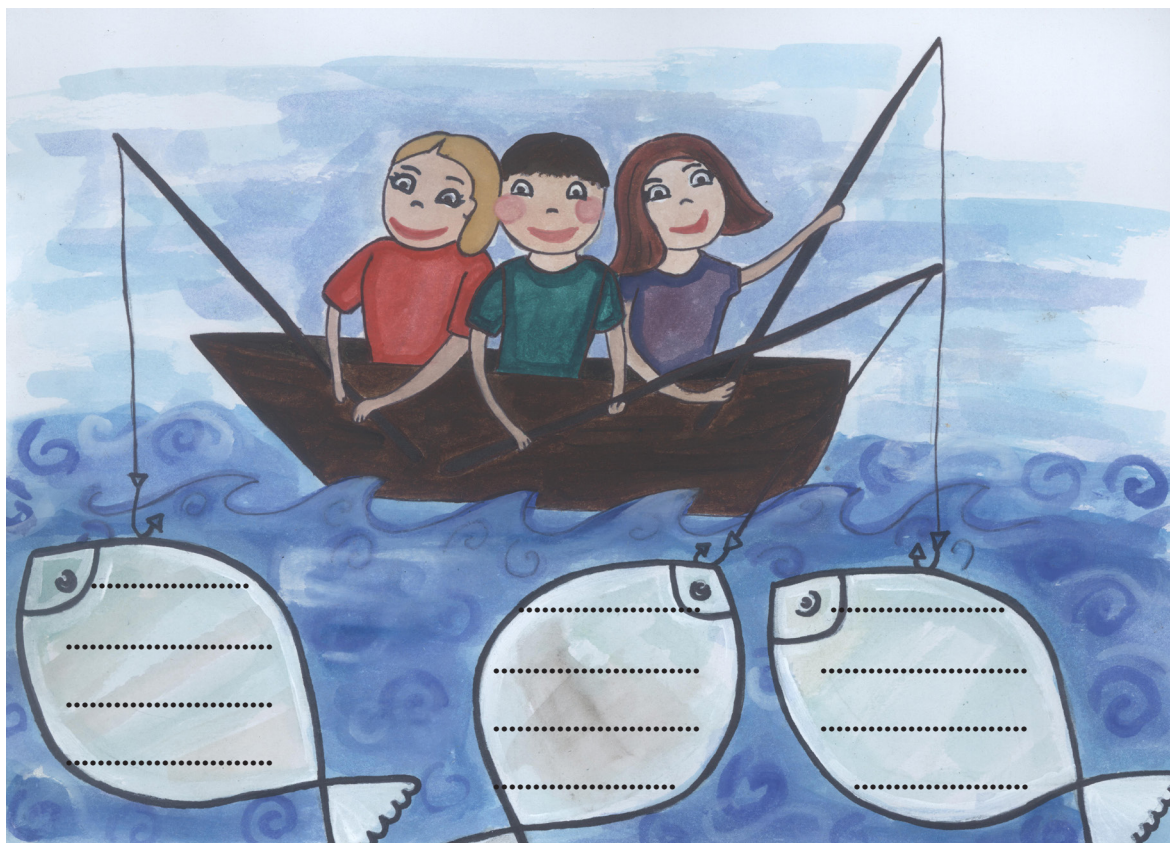
15 minute

Ajută-mă să ajut!

Discuți cu prietenii tăi despre oamenii pe care îi cunoașteți și care ar avea nevoie de ajutor. Scrie câte un nume deasupra fiecărui pescar din barcă.

Urmărește firul undiței până la peștele pe care l-a prins fiecare.

Scrie pe fiecare pește numele unei persoane și cum ar putea să fie ajutată acea persoană în zilele următoare.

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Bine faci, bine găsești!” (Proverb românesc)

CONȚINUTUL: *Dumnezeu ocrotește și dă putere pentru a face fapte bune*
Activitatea: *Tu cu ce îți umpli inima?*

Preachiziții:

- copiii - știu: ce sunt faptele bune și pot să dea exemple;
- fac diferența: fapte bune - fapte rele;
 - cunosc: noțiunile de răsplată și pedeapsă și efectele acestora în viața omului.

Concepte cheie

- fapte bune;
- emoții;
- efecte.

Competențe specifice: C 1.1, C 1.2, C1.2, C1.3, C 2.2.

Resurse:

- umane:* elevi; profesor;
- materiale:* ghem de sfoară, caiet, coli de scris, instrumente de scris, coli colorate, foarfece, fișa de lucru;
- metodologice:* metode de comunicare orală: expozitive: explicația, instructajul;
conversative: dialogul, discuția colectivă;
metode de comunicare interioară: introspecția;
metode de acțiune reală: jocul didactic, completarea fișei; colaj
- temporale:* 35 minute;
- spațiale:* sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității

20 minute

Profesorul discută cu elevii despre fapte bune și fapte rele, efectele acestora în viața noastră și relația cu Dumnezeu în funcție de acțiunile noastre. De asemenea, vorbesc despre lucrurile care ne fac fericiți și aduc mulțumire și lucrurile care ne fac nefericiți și aduc tristețe.

5 minute

Profesorul propune jocul „Pânza de păianjen”

15 minute

Profesorul explică procedeul: se aruncă ghemul de la unul la celălalt astfel încât să circule în toată clasa. Primul care aruncă este profesorul și rostește denumirea unei fapte bune (de exemplu *ajutorarea*). Pe măsură ce se derulează, se formează o *pânză de păianjen* în care sunt cuprinși toți. Urmează drumul invers și pentru faptele bune rostite de fiecare în parte, de data aceasta, la întoarcere, se va specifica un efect. (Exemplu: de la *ajutorare* – *bucurie, îngrijirea plantelor, roade*).

Jocul are rolul de fixare a cunoștințelor și de conștientizare asupra efectelor pe care faptele bune le produc asupra ființelor: oameni, animale, plante.

Evaluare:

5 minute

Fiecare elev va completa un bilețel pe care sunt scrise cuvintele:

Când.....

..... mă simt

..... doresc

Exemplu: Când ajut un prieten, mă simt bine și doresc să fie fericit.

Copiii citesc sau expun bilețelele, aceasta fiind o posibilitate de intercunoaștere.

CONȚINUTUL: Dumnezeu ocrotește și dă putere pentru a face fapte bune
Activitatea: Tu cu ce îți umpli inima?

Fișă de lucru

15 minute

O inimă plină de fericire – colaj

Pentru executarea colajului, este nevoie de foarfece și coli de două culori.

Desenează și decupează **picături** din ambele culori.

Alcătuiește o listă cu gesturi, cuvinte, lucruri care te fac fericit și îți aduc mulțumire și o listă cu lucruri care îți provoacă tristețe pe parcursul unei zile sau a unei perioade scurte de timp.

Scrie pe picături cuvintele din listă: - cele pozitive pe picăturile de o culoare;
- cele negative pe picăturile din cealaltă culoare.

Amestecă „picăturile de fericire” și „picăturile de tristețe”, pentru că în viață sunt împreună.

Desenează conturul unei inimi. În interiorul inimii, lipește picăturile de fericire, iar în exterior pe cele de tristețe.

Încearcă acest joc cu prietenii, frații, părinții, întrebându-i:

Tu cu ce îți umpli inima?

Cuvinte pentru minte și suflet:

Poți afla bucurii la orice pas. Caută și găsește!

CONȚINUTUL: *Dumnezeu ocrotește și dă putere pentru a face fapte bune*

Activitatea: *Lăsați amintiri plăcute în urma voastră!*

Preachiziții:

- copiii - știu că: Dumnezeu face totul din iubire și cu iubire;
Domnul Hristos ne-a dat nenumărate exemple de gesturi de iubire;
suntem adevărați fii și prieteni ai lui Dumnezeu;
Hristos Se bucură atunci când vorbele noastre se transformă în fapte;
să dea exemple de gesturi de iubire;
- înțeleg: noțiunea de virtute;
 - cunosc: exemple din viațile sfinților, care vorbesc/ amintesc de virtuțile acestora

Concepte cheie:

- iubire, credință, nădejde/speranță;
- virtuți creștine;
- iubirea – cea mai importantă virtute;
- gesturi, fapte pornite din iubire;
- „Pilda creioanelor”.

Competențe specifice: C 1.1, C1.2, C 1.3, C 2.1, C 2.2.

Resurse:

- umane:*** elevi, profesor;
- materiale:*** text suport, caiete, coli de scris, instrumente de scris, videoproiector, ecran de proiecție, laptop (facultativ), fișă de lucru;
- metodologice:*** metode de comunicare orală: expozitive: explicația, instructajul;
conversative: dialogul, discuția;
metode de comunicare scrisă: lectura/textul;
metode oral- vizuale: tehnici video;
metode de comunicare interioară: introspecția;
metode de acțiune: directe: evaluarea;
metode interactive: fișă de lucru;
metode de evaluare: interactive: tehnica „Ciorchinele”.
- temporale:*** 50 minute;
- spațiale:*** sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual, în grup.

Pretextul de la care se pornește este povestirea creștină „**Pilda creioanelor**”.

Dacă se alege varianta citirii acesteia de către copii, fiecare va primi textul suport sau acesta se proiectează pe un ecran.

Pilda creioanelor (adaptare după Paulo Coelho)

Meșterul robotise toată ziua. Spre seară, obosit de atâta trudă, înainte să părăsească atelierul, și-a aruncat privirea împrejur să vadă dacă totul era la locul lui. Într-un colț, nebăgate în seamă, erau trei creioane de culori diferite, pe care cineva uitase să le împacheteze...

Omul le-a cuprins în palma sa mare și bătorită de muncă, a zâmbit cald și a început să le vorbească asemenea unor copii...

„Aș vrea să știți cinci lucruri înainte de a pleca în lumea largă:

Așa mici cum sunteți, veți putea să faceți

lucruri mari și minunate, dacă vă veți lăsa conduse de cineva.

Veți putea să corectați toate greșelile pe care le faceți.

Din când în când, veți simți tăișul ascutitoare. Vă va dura, dar va trece și această încercare vă va fi de folos, dacă vreți să fiți niște creioane nemaipomenite.

Partea cea mai importantă se află înăuntrul vostru.

Oriunde vă veți duce, indiferent ce oameni veți întâlni în cale, *nu uitați să lăsați amintiri plăcute în urma voastră!*”

Dragi copii,

Creioanele din povestioară sunteți voi, cei mici, și suntem noi, oamenii mari.

Fiecare cu felul nostru de a fi, diferiți unul față de celălalt. Facem lucruri minunate dacă ne lăsăm conduși de Dumnezeu, de învățăturile Sale. Avem șansa, dar și datoria să corectăm greșelile pe care le facem. Din când în când, pentru că viața nu este numai lapte și miere, vom avea încercări, tristeți, neîmpliniri. Ne va dura, dar va trece și vom putea să ne continuăm viața.

Ceea ce avem cel mai important se află în noi. Este **sufletul**, *motorul* vieții.

Toate faptele noastre, toate gesturile, vorbele lasă urme în jur, în viața celorlalți. Aveți grijă să faceți tot ce vă stă în putință ca urmele faptelor voastre să aducă bucurie și mulțumire lui Dumnezeu și oamenilor!

Copiii sunt invitați să noteze în caiet numele unei persoane care *a lăsat urme*, l-a influențat, l-a ajutat, l-a sfătuit și care sunt aceste *urme*.

După ce fiecare citește ce a scris, sarcina următoare este să se gândească și să noteze numele unei persoane în viața căreia el, copilul a lăsat *urme* și în ce fel.

15 minute

Discuția continuă, copiii sunt aceia care fac afirmația că bucuria este o urmare a săvârșirii faptelor bune; sentimentul care ajută aceasta este iubirea față de Dumnezeu, față de semenii noștri, față de celelalte ființe.

Iubirea este cea mai importantă calitate, însușire sufletească, este cea mai mare virtute creștină.

Virtutea este pornirea firească a omului de a face bine. Ea este cu atât mai puternică, cu cât se repetă mai des, devenind un obicei.

Alături de **iubire (dragoste)**, stau altele două: **credința** și **nădejdea (speranța)**.

Ele ne țin legați de Dumnezeu:

- Îl cunoaștem pe Dumnezeu prin *credință*.
- Ne îndreptăm spre El cu *nădejde*.
- Ne unim cu El prin *iubire*.

Dacă ne gândim la Mântuitorul Hristos, vedem cu câtă iubire i-a ajutat pe oamenii din vremea Sa. Dacă și noi vom ajuta pe cei aflați în suferință astăzi, înseamnă că suntem urmași vrednici ai lui Hristos. Căci El ne-a învățat că totul se rezumă la aceste cuvinte: *Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toata inima ta, cu tot sufletul tău ... Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși*. (Matei 22, 37-40; Marcu 12, 30-31)

5 minute

Evaluare

15 minute

Elevii sunt împărțiți în patru grupe, fiecare alcătuită din 4-5 elevi.

Profesorul notează pe tablă, într-un cerc, cuvântul *iubire/dragoste*. Fiecare grupă, prin discuții și negociere *intra-grupă*, va găsi două cuvinte care arată sentimente pornite din *iubire/dragoste*. (Exemplu: blândețe, dărnicie). Cuvintele identificate sunt notate de către elevi în jurul temei centrale, ca niște raze.

Dacă se trasează legături între concept/cuvinte, se poate realiza un *ciorchine*.

Se ajunge la concluzia că „**Din iubire pornesc cele mai frumoase sentimente**”.

(Profesorul notează pe tablă).

Virtuțile trebuie demonstrate, făcute să aducă roade, prin fapte, prin ajutorul dat semenilor noștri, mai ales celor aflați în necaz: orfani, săraci, bolnavi, văduve. Orice mic ajutor făcut acestora este primit de Dumnezeu.

Fiecare grupă, pornind de la ceea ce a fost notat anterior pe tablă, va găsi câte două *roade* pentru fiecare virtute. Apoi prezintă și notează rezultatele.

CONȚINUTUL: Dumnezeu ocrotește și dă putere pentru a face fapte bune
Activitatea: Lăsați amintiri plăcute în urma voastră!

Fișă de lucru

15 minute

Copile drag, ai întâlnit până acum exemple de sfinți care au demonstrat prin fapte ce îndeamnă să iubești pe aproapele tău și să faci asta, indiferent de ceea ce spun ceilalți. Îți reamintesc câțiva: Sfânta Parascheva, Sfântul Nicolae, Sfânta Filofteia.

Amintește-ți cum ajutau

.....

.....

.....

.....

Chiar dacă ești mic, poți să faci mult bine în jurul tău.

Gândește-te la un gest pe care să-l îndrepti spre oamenii aflați în necaz.

Mărturisește gândul tău părinților, prietenilor, doamnei învățătoare și fă ca el să se transforme în realitate.

Scrie aici la ce te-ai gândit și cum propui să realizezi aceasta.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

În fiecare om pe care-l miluim stă Hristos așteptând jertfa noastră.

CONȚINUTUL: *Alegerea binelui în viață*

Activitatea: *Momentul schimbării*

Preachiziții:

- copiii - știu că: Dumnezeu iubește și iartă toți oamenii;
Dumnezeu așteaptă ca omul să își recunoască greșeala și să se schimbe;
Domnul Hristos ne învață că aproapele este orice om;
- fac distincția: bine - rău, fapte bune - fapte rele; (știu să dea exemple).

Concepte cheie:

- schimbare/transformare;
- greșeală;
- iertare.

Competențe specifice: C1.1, C2.2, C2.1, C2.2.

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	text suport, coli, caiet, fișă de evaluare, instrumente de scris, fișă de lucru;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive: explicația; conversative: dialogul, discuția colectivă; metode de comunicare scrisă: lectura; metode de comunicare interioară: introspecția; metode de acțiune reală: completarea fișei; activități creative;
<i>temporale:</i>	35 minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

25 minute

Copiii sunt provocați de către profesor la o discuție pe tema **fapte bune – fapte rele**, cu exemple din viața de zi cu zi: hotărârea de a te depărta de rău, momentul schimbării, bucuria pe care ți-o aduce în suflet schimbarea în bine. Se ascultă toate părerile, punându-se accent pe sinceritate.

5 minute

Urmează citirea textului suport, fie de către profesor, fie de către elevi (este recomandată încurajarea lecturii expresive).

10 minute

Momentul schimbării

(adaptare după *Cuiele*, de Pop Simion)

Un om avea un fiu.

Pe cât era tatăl de bun și de harnic, pe atât era fiul de îndărătnic și leneș.

Blând din fire, în loc să plătească purtarea fiului cu cuvinte grele și bătaie, cum făceau alți părinți, îi vorbea frumos, încercând să-l facă să urmeze binele. Toate acestea spre îndreptarea fiului, însă degeaba. Într-o zi s-a hotărât ca, pentru orice faptă, vorbă sau gest nepotrivit al fiului, să bată câte un cui în ușă.

Azi așa, mâine așa, până când ușa s-a umplut și a devenit un zid de cuie. Văzând toate acestea, fiul omului s-a înfuriat și a zis:

— De ce ai bătut cuie în ușă? Unde s-a mai văzut așa ceva?

— Nu eu, tu le-ai bătut, i-a răspuns tatăl.

— Eu? Nici măcar nu știu să țin ciocanul în mână!

— Tu și faptele tale. Pentru fiecare faptă nelalocul ei am bătut câte un cui.

Tatăl și-a privit fiul cu tristețe și nu a mai

zis nimic...

Nu se știe de ce, poate privirea tatălui sau amărăciunea din vocea sa l-au lovit pe fiu drept în inimă și a rostit cuvintele pe care tatăl ar fi dorit demult să le audă: „Iartă-mă, tată, mă voi schimba!”. A stat zile și nopți de-a rândul și s-a hotărât să treacă pe o foaie de hârtie tot ce făcuse, astfel încât să nu uite nimic și pentru fiecare faptă rea să facă o faptă bună.

Răscolind într-un sertar după foaie și creion, a dat peste o icoană cu Domnul Hristos bătând la ușă. Vrând să o ridice de acolo, s-a cutremurat și a strigat: „De Tine aveam nevoie, Doamne! Tu ești cheia care deschizi sufletele!”

Acesta a fost momentul schimbării. Cuiele din ușă au fost scoase unul câte unul, iar „cuiele” din inimă (faptele, vorbele, gesturile nepotrivite) s-au transformat în fapte bune îndreptate spre aproapele său. Cine este aproapele?

Așa cum învață Domnul Hristos, aproapele este orice om.

Evaluare:

10 minute

• Descrieți în câteva cuvinte personajele textului.

- tatăl

- fiul

• Extrageți din text fragmentul în care apare îndemnul tatălui.

.....

• Transcrieți din text cuvintele prin care fiul își recunoaște greșeala și ce hotărăște.

.....

• Prezentați motivul pentru care fiul vede, în Domnul Hristos, schimbarea.

.....

CONȚINUTUL: *Alegerea binelui în viață*

Activitatea: *Momentul schimbării*

Fișă de lucru

10 minute

Imaginează-ți că ești scriitorul povestirii „Momentul schimbării”.
Dezvoltă ideea transformării faptelor rele în fapte bune.
Ce fapte rele crezi că făcuse fiul? Cum s-au transformat ele în opusul lor?
Prezintă ideile tale colegilor!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Mai bine mai târziu decât niciodată!” (*Proverb englezesc*)

CONȚINUTUL: *Alegerea binelui în viață*

Activitatea: *Modelele mele*

Preachiziții:

- copiii - recunosc: în Dumnezeu, în Domnul Hristos, în sfinți și îngeri pe ocrotitorii oamenilor;
- cunosc: persoanele din viața lor care le oferă ajutor și ocrotire;
 - conștientizează: că suntem datori, la rândul nostru, să oferim ocrotire.

Concepte cheie:

- ajutor;
- ocrotire;
- persoanele din viața creștinului care oferă sprijin și ocrotire;
- modele de urmat.

Competențe specifice: C 1.1, C1.1, C2.1, C2.2.

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	coli, caiet, fișă de evaluare, instrumente de scris, fișă de lucru;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive: explicația; conversative: dialogul, discuția colectivă; metode de comunicare interioară: introspecția; metode de acțiune reală: completarea fișei de lucru, activități creative;
<i>temporale:</i>	40 minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:*15 minute*

Activitatea constă într-o scurtă trecere în revistă a cunoștințelor referitoare la persoanele din viața unui copil de la care el învață să aleagă, să urmeze binele și să se îndepărteze de rău. Acestea sunt: Persoanele Sfinte: Dumnezeu, Domnul Hristos, Maica Domnului, sfinții și îngerii, familia, dascălii, preotul, prietenii, colegii, persoane din parohie, vecini etc.

Primim, este frumos și de folos să oferim. (Copiii dau exemple de modalități prin care ne putem arăta recunoștința).

*5 minute***Evaluare:***10 minute*

Pentru fiecare persoană din viața voastră, scrieți două modalități prin care primiți ajutor și o faptă prin care întoarceți ajutorul primit.

De la Persoanele Sfinte: har – putere – fapte bune

De la părinți, familie: sfaturi – ajutor – recunoștință

De la dascăli

De la preot

De la prieteni

De la colegi.....

Copiii citesc ideile pe care le-au notat. Se scrie pe tablă „mesajul clasei” (poate fi o constatare, un îndemn, o rugăciune).

CONȚINUTUL: *Alegerea binelui în viață*

Activitatea: *Modelele mele*

Fișă de lucru

15 minute

Gândește-te că viața este o grădină în care florile sunt persoane, modele pentru tine. Tu ești harnic ca albina care culege *nectarul* din fiecare floare.

Desenează florile, scrie pe fiecare modelul (persoana) despre care este vorba și ce „culegi” de la fiecare. Scrie sub fiecare floare ce faci cu ceea ce culegi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Omului cu-nvățătură îi curge miere din gură.” (*Proverb românesc*)

CONȚINUTUL: *Alegerea binelui în viață*

Activitatea: *Dumnezeu lucrează prin oameni*

Preachiziții:

- copiii - recunosc: în Dumnezeu, Domnul Hristos, sfinți și îngeri pe ocrotitorii oamenilor;
- cunosc persoanele din viața lor care le oferă ajutor și ocrotire;
 - conștientizează că suntem datori să oferim ocrotire.

Concepte cheie:

- grijă, ajutor, ocrotire;
- efecte, rezultate, roade ale ocrotirii;
- ce oferim noi;
- întâmplare reală.

Competențe specifice: C1.1, C 1.2, C1.3, C 2.1.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: fișă de lucru; instrumente de scris;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația, instructajul,
conversative: dialogul, discuția colectivă;
metode de comunicare interioară: introspecția;
metode de acțiune reală: jocul didactic, completarea fișei, activități creative;
metode de evaluare interactivă;

temporale: 35 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității

25 minute

Activitatea se desfășoară având ca suport informații, idei apărute pe parcursul dialogului/discuției preliminare privind ocrotirea primită de oameni; efecte ale purtării de grijă a lui Dumnezeu; îndatoriri față de Dumnezeu, alte persoane sfinte și față de aproapele nostru.

Profesorul explică faptul că ideile vor fi strânse sub forma unor ramuri de copac pe trei teme:

- Cine ocrotește?
- Cum ocrotește?
- Ce ofer eu?

Jocul poate fi individual sau pe grupe; dacă se alege varianta pe grupe, se împarte clasa în 4 grupe a câte 4-5 elevi fiecare grupă. Fiecare grupă, prin negociere între membrii ei, va emite și va nota pe tablă o părere pentru fiecare dintre temele mai sus menționate.

Profesorul scrie pe tablă, într-un dreptunghi reprezentând trunchiul copacului, denumirea temei centrale, de exemplu, *Ocrotirea*. Jocul este în sine o metodă de evaluare, dar poate fi folosit și în faza de predare a cunoștințelor.

Copacul obținut este de fapt un organizator grafic. Fiecare dintre cele 4 grupe alcătuiește un mesaj final care se scrie, de asemenea, pe tablă.

15 minute

Evaluare:

10 minute

Fiecare elev este pus în situația de a se gândi la o persoană care îi oferă sprijin și ocrotire. Notează pe un bilețel răspunsul la întrebările: *Cine mă ocrotește?/Cum mă ocrotește?/Ce ofer eu?*

Fiecare citește propriul mesaj. La final se poate concluziona care dintre persoanele apropiate îi face să se simtă confortabil (Câți copii răspund *mama, tata* etc).

CONȚINUTUL: Alegerea binelui în viață
Activitatea: Dumnezeu lucrează prin oameni

Fișă de lucru

10 minute

Alcătuiește un text, de 30-50 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare reală, când ai simțit că ai fost ocrotit.

Scrie un mesaj de mulțumire sau o rugăciune scurtă pentru persoana care te-a ocrotit.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:
Dumnezeu lucrează prin oameni!

PLAN DE RECAPITULARE

Dumnezeu se face cunoscut omului

Competențe specifice: C 1.1, C 1.2, C 1.3, C 2.1, C 2.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: texte suport, ghid pentru profesori, manual, plan de recapitulare, fișe de recapitulare, caiet, coli, instrumente de scris;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația;
conversative: conversația, dialogul, discuția de grup;

de comunicare interioară: introspecția;

temporale: 2 ore;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Notă: Copiii sunt îndemnați să adreseze întrebări pentru clarificarea nelămuririlor și să completeze răspunsurile colegilor.

Nr. Crt.	Domeniul	Conținuturi	Competențe specifice	Nr. ore	Data/săptămâna	Concepte cheie	Observații
1	Ce înseamnă să fii creștin	Când un om devine creștin Persoanele din viața unui creștin Primirea iertării prin Spovedanie Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie Dumnezeu ocrotește și dă putere pentru a face fapte bune Alegerea binelui în viață	C1.1 C1.2 C 1.3 C2.1 C2.2	1 1		Dumnezeu Hristos Botez, creștin Mirungere Darurile Sfântului Duh Spovedanie/Mărturisire /Pocăință Împărtășanie/Euharistie Unirea cu Hristos Trupul și Sângele Domnului Sfânta Liturghie condițiile și beneficiile primirii Sfintelor Taine ocrotire putere bine/rău fapte bune/fapte rele alegere virtuți/calități casa sufletului	Profesorul stabilește, de comun acord cu elevii, împărțirea materiei pentru cele două ore de recapitulare.

EVALUARE SUMATIVĂ

Dumnezeu se face cunoscut omului

Preachiziții:

Copiii - au noțiuni despre: ceea ce înseamnă:

să trăiești în comuniune și armonie cu Dumnezeu;
viață, ca dar al lui Dumnezeu;
sfințirea vieții în Biserică;

- au învățat că: Domnul Hristos a întemeiat toate cele șapte Sfinte Taine;
- cunosc: elemente specifice pentru Sfintele Taine studiate (Botez, Mirungere, Spovedanie, Împărtășanie);
persoanele din viața lor care le oferă ajutorul pentru a face fapte bune.
- recunosc în Dumnezeu, în Domnul Hristos, în sfinți și îngeri pe ocrotitorii oamenilor;
- conștientizează: că suntem datori să oferim ocrotire;
- fac distincția: bine - rău, fapte bune - fapte rele și pot oferi exemple.

Concepte cheie:

- Dumnezeu, Hristos, Sfinte Taine;
- Botez, creștin;
- Mirungere, Darurile Sfântului Duh;
- Spovedanie/Mărturisire/Pocăință, iertarea greșelilor;
- Împărtășanie/Euharistie, unirea cu Hristos;
- Trupul și Sângele Domnului; Sfânta Liturghie;
- condițiile și beneficiile primirii Sfintelor Taine;
- ocrotire, putere;
- bine/rău; fapte bune/fapte rele; alegere;
- legi, porunci;
- virtuți/calități;
- Casa sufletului, constructor.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: caiet, coli, instrumente de scris, instrumente de desen, fișă de evaluare;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația, instructajul;
conversative: conversația, discuții;

metode de comunicare interioară: introspecția;

metode de acțiune reală: fișă de evaluare, activități creative;

temporale: o oră;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual, în perechi.

Dumnezeu se face cunoscut omului

Casa sufletului

Iubiți copii,

Viața este un șir de evenimente, pe care Dumnezeu ne ajută să le ordonăm.

El ne arată ce este bine și ce nu este bine, ce ne este și ce nu ne este de folos. Ne învață, ne atenționează, dar nu ne obligă. Alegerile sunt ale noastre și ele ne influențează viața.

Astăzi vă propun să fiți *constructori* și veți încerca să ridicați o casă, *casa sufletului* vostru. Un constructor adevărat, atunci când dorește să ridice ceva durabil, care să nu se prăbușească, urmează un *plan* și are nevoie de ajutoare.

Aici intervine alegerea cea mai importantă!

Dacă alegi ca *Ajutorul tău cel mai important* să fie *Dumnezeu*, va fi minunat. Vei locui într-o casă mare, încăpătoare pentru infinita dragoste de Dumnezeu și de semenii.

Să începem!

În tradiția românilor, orice lucru începe cu Dumnezeu.

Scrie aici o rugăciune scurtă, prin care Îl rogi să te ajute să duci la bun sfârșit construirea casei.

.....

.....

.....

La temelie să așezi pietre tari, poruncile lui Dumnezeu, astfel încât casa să nu se clintească.

Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău...

Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși (Matei 22, 37-40; Marcu 12, 30-31)

Aceste cuvinte au fost rostite de Fiul lui Dumnezeu și reprezintă *Legea iubirii*.

Pereții trainici, ridicați cu măiestrie din credință, nădejde (speranță), iubire (dragoste), nu se vor dărâma niciodată dacă rugăciunea, cimentul care leagă cărămizile, este de calitate. Reamintește-ți că nădejdea, credința și iubirea sunt virtuți creștine, calități care îmbogățesc orice suflet.

- Unește printr-o săgeată cuvântul care denumește virtutea cu rolul pe care aceasta îl are în viața creștinului. Fii atent, o explicație din coloana **B** nu are corespondent în coloana **A**!

A

Iubirea
Credința
Nădejdea

B

ne ajută să-L cunoaștem pe Dumnezeu
ne ajută să ne îndreptăm spre Dumnezeu
ne ajută să ne unim cu Dumnezeu
ne ajută să vorbim cu Dumnezeu

Acoperișul să fie ocrotirea, puterea, ajutorul de la Maica Domnului, de la îngeri și sfinți.

- Scrie un cuvânt cu același înțeles pentru *ocrotire*, *putere*, *ajutor*.

- Alcătuiește propoziții cu următoarele cuvinte: înger păzitor, sfânt ocrotitor, Maica Domnului.

Să continuăm construcția!

Ușa casei o reprezintă Sfintele Taine.

- Câte Sfinte Taine sunt?

- Cine le-a întemeiat?

- Care este Sfânta Taină prin care devenim creștini?

- Prin care Sfântă Taină primim darurile Duhului Sfânt?

- Ce obținem prin Sfânta Taină a Spovedaniei (Mărturisirea)?

- Ce primim prin Sfânta Taină a Împărtășaniei/Euharistiei?

- Când a fost săvârșită pentru prima dată Sfânta Taină a Împărtășaniei?

.....

.....

- Cum a numit Domnul Hristos pâinea și vinul pe care le-a binecuvântat?

.....

.....

La ușa casei este Domnul Hristos. Când El bate trebuie primit înăuntru cu multă bucurie și rugat să rămână mereu oaspetele nostru drag, prin Sfânta Împărtășanie.

În orice casă, oricât de ferecată ar fi ea, pătrund și fire de praf, adică păcatele, greșelile noastre. Să le înlăturăm cu grijă, fără să lovim ceva, fără să rănim pe cineva!

Să curățăm camera sufletului prin Spovedanie!

... Au mai rămas ferestrele. Mari, să intre prin ele lumina, vor fi „fabricate” din *fapte bune*. Omul bun face fapte bune.

Faci multe fapte bune, chiar dacă ești încă mic. Ai putea să scrii trei fapte bune săvârșite în ultima săptămână? Te rog!

-

-

-

Știu că sunt mult mai multe de trei și îți doresc să le înmulțești! Stă în puterea ta! De tine se vor bucura și oamenii și Dumnezeu.

Ai casa, dar va trebui întreținută și umplută cu tot felul de bunătăți și frumuseți: adevăr, răbdare, bunătate, curaj, modestie, cinste, dreptate, pace, înțelegere.

...Într-o astfel de casă poți primi pe orice om, pe aproapele tău. Nu uita de binefăcătorii tăi: părinții trupești, frații, prietenii, părinții spirituali: nașii, preotul, preotul duhovnic, profesorii tăi.

Din casa sufletului tău va izvorî lumină.

Am început cu o rugăciune de cerere și ar fi minunat să încheiem cu o rugăciune de mulțumire. O scrii tu, o rostim împreună!

.....

.....

.....

Notă. Pe măsură ce sunt amintite elementele componente ale casei, se desenează casa.

Casa sufletului meu

Să	iubești	pe	aproapele				
Să	iubești	pe	Domnul				

Punctaje orientative:

Itemii subiectivi de tipul eseu structurat

- FB** – pentru scrierea unei rugăciuni de cerere, conținut adecvat;
- B** – pentru scrierea unei rugăciuni (alta decât de cerere), conținut adecvat;
- S** – pentru scrierea unei rugăminți.

Itemii semiobiectivi de completare și ordonare

- FB** – pentru completarea corectă, completă și ordonarea cuvintelor ambelor părți ale citatului;
- B** – pentru completarea corectă, completă și ordonarea cuvintelor dintr-o singură parte a citatului;
- S** – pentru completarea parțial corectă, incompletă a cuvintelor citatului.

Itemii obiectivi de asociere

- FB** – pentru trei asocieri corecte;
- B** – pentru două asocieri corecte;
- S** – pentru o asociere corectă.

Itemii semiobiectivi cu răspuns scurt

- FB** – pentru trei sinonime corecte;
- B** – pentru două sinonime corecte;
- S** – pentru un sinonim corect.

Itemii subiectivi cu răspuns deschis

- FB** – pentru alcătuirea corectă a trei propoziții în care apar trei cuvinte propuse;
- B** – pentru alcătuirea corectă a două propoziții în care apar două cuvinte propuse;
- S** – pentru alcătuirea corectă a unei propoziții în care apare un cuvânt propus.

Itemii subiectivi cu răspuns deschis

- FB** – pentru opt/șapte răspunsuri corecte;
- B** – pentru șase/cinci răspunsuri corecte;
- S** – pentru patru/două răspunsuri corecte.

Notă: Pentru exercițiul referitor la *Fapte bune*, profesorul poate acorda FB chiar și pentru menționarea unei singure fapte bune.

Itemii subiectivi de tipul eseu structurat

- FB** – pentru scrierea unei rugăciuni de mulțumire, conținut adecvat;
- B** – pentru scrierea unei rugăciuni (alta decât de mulțumire), conținut adecvat;
- S** – pentru scrierea unei rugăminți.

Se totalizează calificativele.

Se observă ponderea fiecărui calificativ.

Se stabilește calificativul final.

În notare recomandăm profesorului să țină cont de implicarea copilului în activități, în general, de comportamentul la clasă, de schimbările de atitudine datorate participării la ora de Religie.

DOMENIUL:

Viața creștinului împreună cu semenii

CONȚINUTUL:

Necesitatea de a spune întotdeauna adevărul

Activitatea:

Domnul Iisus Hristos ne învață să spunem tot timpul adevărul

Activitatea:

Tu ce ai face în locul meu?

Activitatea:

Vreau să fiu din nou Ionel!

CONȚINUTUL:

Ascultarea și împlinirea sfaturilor bune

Activitatea:

Ascultarea, o virtute

Activitatea:

Cheile ascultării

Activitatea:

Tu și umbrela ta

CONȚINUTUL:

Viața creștinului împreună cu semenii

Activitatea:

Bunătatea – comoară sufletească

Activitatea:

Blândețea – un fruct al bunătății

Activitatea:

Răspunde răului cu bine

CONȚINUTUL:

Importanța de a avea răbdare cu cei din jur

Activitatea:

Răbdarea și îndelunga răbdare

Activitatea:

File de agendă

Activitatea:

Poezia răbdării

CONȚINUTUL:**Respectul față de sine și față de ceilalți****Activitatea:****Despre respect la vârsta copilăriei****Activitatea:****Eu sunt eu și tu ești tu****Activitatea:****Băiatul cu doi ochi**

CONȚINUTUL:**Nevoia de efort pentru a obține rezultate****Activitatea:****Folosește-ți darurile ca să-ți fie de folos****Activitatea:****Dacă vrei, poți!****Activitatea:****Viitorul începe azi****PLAN DE RECAPITULARE
EVALUARE SUMATIVĂ**

CONȚINUTUL: *Necesitatea de a spune întotdeauna adevărul*

Activitatea: *Domnul Iisus Hristos ne învață să spunem tot timpul adevărul*

Preachiziții:

copiii - cunosc: noțiunea de adevăr și minciună;
urmările produse de adevăr sau minciună;
faptul că Dumnezeu ne învață să spunem tot timpul adevărul;
(a spune adevărul este o lege/poruncă);
situații din viața de zi cu zi în care au recunoscut adevărul sau minciuna.

Concepte cheie:

- Dumnezeu;
- adevăr;
- minciună;
- sinceritate;
- exemplul personal;
- model (despre Hristos).

Competențe specifice: C 1.1, C 1.2, C1.3.

Resurse:

umane: elevi, profesor;
materiale: text suport, fișă de lucru, caiet/coli/instrumente de scris;
metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația și povestirea;
conversative: dialogul;
metode de comunicare scrisă: lectura;
metode de acțiune directă: fișă de lucru, activități creative;
temporale: 20 minute;
spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității

15 minute

Pentru început, se poartă un scurt dialog pe baza cunoștințelor asimilate în activitățile anterioare, din anii anteriori de studiu și de la alte discipline (Educație civică și Literatură) pe tema „Adevăr și minciună”.

5 minute

În continuare, profesorul prezintă textul suport.

10 minute

Domnul Iisus Hristos ne învață să spunem tot timpul adevărul

Domnul Hristos, Fiul lui Dumnezeu, i-a învățat pe ucenici și pe toți aceia care-L ascultau, să spună întotdeauna adevărul, fără teamă, indiferent de urmări. „Cuvântul vostru să fie: ceea ce este da, da; și ceea ce este nu, nu.” (Matei 5, 37)

A spune adevărul este o dovadă de dragoste și respect față de Dumnezeu și față de oameni. Mai mult, când Dumnezeu a trimis oamenilor în lume legi pe care să le respecte și după care să se conducă, una dintre ele a fost aceasta: Să nu minți! („Să nu mărturisești strâmb!”).

Mântuitorul este un model de urmat. Tot ceea ce a spus a și împlinit prin exemplu Său personal. A vorbit despre sărăcie – a trăit sărac; a vorbit despre iubire – I-a iubit pe toți fără deosebire; a învățat oamenii despre iertare – I-a iertat pe toți, chiar și pe cei care-L răstigneau, rugându-Se pentru ei; a spus adevărul fără teamă – adevărul L-a dus la moarte pe cruce.

Dacă vrei să te numeri printre prietenii lui Hristos, trebuie să faci ceea ce te sfătuiește El.

Adevărul este o valoare de mare preț, o virtute care înfrumusețează omul.

Evaluare

5 minute

În realizarea evaluării, profesorul folosește itemi semiobiectivi cu alegere duală (A/F).

Alegeți **ADEVĂRAT** sau **FALS**, încercuind răspunsul corect:

• Domnul Hristos a spus tot timpul adevărul.	A/F
• Oamenii spun tot timpul adevărul.	A/F
• La Domnul Hristos cuvintele s-au transformat în fapte.	A/F
• Oamenii fac întotdeauna ceea ce spun.	A/F
• Un om cinstit face ceea ce spune.	A/F
• Adevărul este o virtute.	A/F
• Minciuna este o calitate.	A/F
• Îmi place să am prieteni care să îmi spună adevărul.	A/F
• Eu spun întotdeauna adevărul.	A/F
• Adevărul iese mereu la lumină.	A/F

CONȚINUTUL: *Necesitatea de a spune întotdeauna adevărul*

Activitatea: *Domnul Iisus Hristos ne învață să spunem tot timpul adevărul*

Fișă de lucru

5 minute

Compune o rugăciune în care să ceri ajutor de la Dumnezeu pentru a spune întotdeauna adevărul.

Cuvinte pentru minte și suflet:

Împărăția lui Dumnezeu este o Împărăție a adevărului și, pentru a fi primiți în ea, trebuie să iubim și să rostim doar adevărul.

CONȚINUTUL: *Necesitatea de a spune întotdeauna adevărul*

Activitatea: *Tu ce ai face în locul meu?*

Preachiziții:

copiii - cunosc: noțiunea de adevăr și minciună;
urmările produse de adevăr sau minciună;
faptul că Dumnezeu ne învață să spunem tot timpul adevărul
(a spune adevărul este o lege/poruncă);
situații din viața de zi cu zi în care au recunoscut adevărul sau minciuna.

Concepte cheie:

- Dumnezeu;
- adevăr;
- minciună;
- sinceritate;
- exemplul personal;
- model (despre Hristos);
- valoare/virtute; studiu de caz.

Resurse:

umane: elevi, profesor;
materiale: fișă de lucru, caiet/coli/instrumente de scris;
metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația și povestirea;
metode conversative: dialogul;
metode de comunicare scrisă: lectura;
metode de comunicare interioară: introspecția;
de acțiune directă: fișă de lucru, activități creative;
temporale: 30 minute;
spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității

20 minute

Profesorul explică, pe înțelesul copiilor, ce este adevărul, cum sunt priviți oamenii care spun adevărul, în ce fel trebuie transmis adevărul care deranjează. Adevărul se regăsește în relație cu ceilalți (în viața de familie, între prieteni, între colegi); ne ajută să ne cunoaștem și să ne înțelegem mai bine, să ne ajutăm la nevoie. (5 minute)

Evaluare

15 minute

Citiți cu atenție textul următor și analizați ce hotărâre ar putea să ia fata.

Studiu de caz

Elena a obținut un calificativ mic: **Suficient** la Științe. Dacă ieri ar fi ascultat-o pe mama și ar fi studiat mai mult, ar fi putut obține chiar **Foarte Bine**, adică un calificativ potrivit cu modul în care se pregătește de obicei. Nu o reprezintă acest Suficient! Ea poate mai mult!... Oare să-i spună mamei?

N-ar fi mai bine să aștepte până îndreaptă calificativul și să-i spună atunci?

- Dezbate cazul împreună cu colegii tăi.

Ce poate să facă Elena?	Ce poate să facă mama?	Urmări
a) Îi spune mamei.		
b) Nu îi spune.		

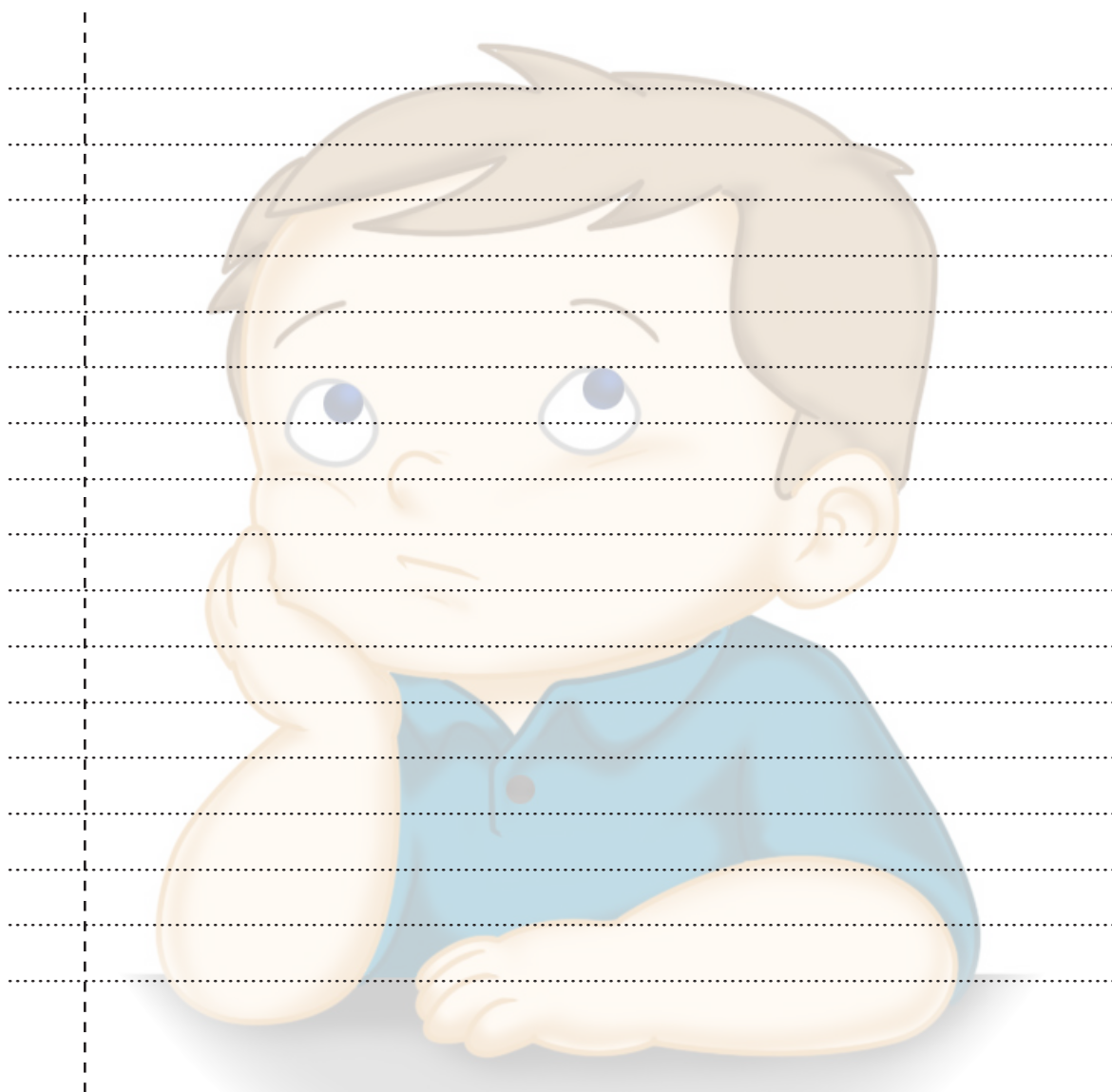
CONȚINUTUL: *Necesitatea de a spune întotdeauna adevărul*

Activitatea: *Tu ce ai face în locul meu?*

Fișă de lucru

10 minute

Ești copilul din cazul prezentat. Gândește-te bine și răspunde, cu sinceritate, ce ai face tu.

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Greșeala recunoscută este pe jumătate iertată”. (Proverb românesc)

CONȚINUTUL: *Necesitatea de a spune întotdeauna adevărul*

Activitatea: *Vreau să fiu din nou Ionel!*

Preachiziții:

copiii - cunosc: noțiunea de adevăr și minciună;
urmările produse de adevăr sau minciună;
faptul că Dumnezeu ne învață să spunem tot timpul adevărul
(a spune adevărul este o lege/poruncă);
situații din viața de zi cu zi în care au recunoscut adevărul sau minciuna.

Concepte cheie:

- Dumnezeu;
- adevăr;
- minciună;
- sinceritate;
- exemplul personal;
- model (despre Hristos);
- valoare/virtute;
- teoria inteligențelor multiple (T.I.M).

Competențe specifice: C 1.1, C 1.2, C1.3.

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	text suport, minge, fișă de lucru, coli flipchart, caiet/coli/ instrumente de scris, instrumente de desenat;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive: explicația și povestirea; conversative: dialogul; metode de comunicare scrisă: lectura; metode de acțiune simulată: joc de rol (improvizație); metode de acțiune reală: fișă de lucru, activități creative, desen;
<i>temporale:</i>	50 minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual, grupe.

Desfășurarea activității

Se discută despre minciună: ce este, care sunt efectele/urmările minciunii.

Prin minciună se ascunde adevărul cu o anumită intenție, lucru care nu onorează pe nimeni. Minciuna are numeroase fețe, una dintre ele este lăudăroșenia. Nu există rușine mai mare decât aceea de a fi dezvăluit ca mincinos. Mințind, pierdem încrederea tuturor.

5 minute

Profesorul citește expresiv textul scenetei „Minciunel”, de Ileana Bonca.

10 minute

Minciunel

de Ileana Bonca

Personajele: Petruț, Ionel (Minciunel), un grup de copii (Radu, Dan, Gică, Nicușor, Doru, Sorin și alții)

Petruț:

„Bun găsit!” la mic și mare
Ce-s prezenți azi la serbare.
Doresc să vă spun ceva
Dar nu știu cum ar fi bine
Să încep, că nu-mi prea vine
Să vorbesc de un băiat
Ce mi-e prieten, cum să fac?
Are un cusur și-aș vrea
Să-l schimbăm, de s-ar putea.
Cu o vorbă, cu un sfat,
Poate mă veți ajuta.
Este vorba de Ionel,
Cel poreclit, „Minciunel”.
De o vreme acest băiat
Cu adevărul s-a certat.
Iată, se ivește-n goană,
Să-l cunoașteți ca persoană.

(intră Minciunel în fugă)

Petruț:

Unde mergi măi, Minciunel?

Miciunel:

Merg să o-ntâlnesc pe mama,
Să-mi cumpere covrigel,
Turtă dulce, un inel,
Ghete noi, ciorapi, surtuc,
Un briceag și-un ceas cu cuc.
Dacă n-o să cad în vină
Îmi cumpără și-o mașină.

Petruț:

Nu mai spune,

Cum se poate,

Să-ți cumpere atâta toate?
Astea costă bani, nu glumă,
Ce mi-ai spus tu adineauri,
E-adevăr sau e minciună?

Minciunel:

E-adevărul gol goluț,
Ori nu mă crezi măi, Petruț?
Să-ți spun ce s-a întâmplat:
Astă noapte în grădină
Am săpat, am tot săpat,
Și-o comoară am aflat.

Petruț:

Asta-i și mai gogonată!

Minciunel:

Ba-i poveste-adevărată!

Petruț:

Bine, te aștept aici.
De spui că-i adevărat,
Vreau să văd ce-ai cumpărat.

(Intră un grup de colegi cu mingi în mână.)

Radu:

Ura! Ura! Măi Petruț,
Am fost primii în concurs.

Dan:

Și ne-au dat la fiecare,
Premiu câte-o minge mare.
Iată, asta-i mingea ta,
Asta-i a lui Minciunel.

Petruț:

Vine în curând și el,

Până-atunci să ne jucăm,
Premiul să-l inaugurăm.

Nicușor:
Parcă vine Minciunel.

Gică:
El să fie?
E chiar el.

Minciunel:
Știi Petruț ce s-a-ntâmpat?
Mama e bolnavă-n pat
Și nimic n-am cumpărat.

Petruț:
Minciunel, tu iar ne minți.

Minciunel:
Da, așa e v-am mințit,
Recunosc că v-am greșit.
Dar de unde-aveți atâtea mingi?

Doru:
Sunt premii de la concurs.

Minciunel:
Unde este mingea mea?

Sorin:
E aici, nu te speria.

(Minciunel trage de minge și vrea să o ia.)

Sorin:
Stai puțin, nu fi grăbit!

O propunere-am avea.
Tu spuneai că ai acasă,
Una mare și frumoasă.
Ne-am gândit că mingea ta,
Să o dăruiești cuiva.
Ce zici dragă, Minciunel?

Minciunel:
Să vă spun adevărat,
Nici comoară n-am aflat
Și să vă mai spun ceva,
De minciuni m-am săturat.

Gică:
E frumos să recunoști.

Minciunel:
Voi fi un băiat cuminte,
Dar vă rog de-acum înainte,
Nu-mi mai spuneți, Minciunel,
Vreau să fiu din nou Ionel.

Petruț:
Dacă știți că printre voi,
Se află vreun Minciunel,
Prietenește-l sfătuim
Să se-ndrepte ca Ionel.
Obiceiu-i de ocară
Și urât din cale-afară.

Se împarte colectivul clasei în patru grupe (actori, artiști plastici, scriitori, reprezentanți ai presei). Împărțirea/selectarea pe grupe are la bază **T.I.M** (*Teoria Inteligențelor Multiple*). Profesorul cunoaște colectivul de elevi și a aplicat diferite exerciții pentru identificarea tipurilor de inteligență (verbală/lingvistică – scriitorii, kinestezică/corporală – actorii, vizuală/spațială – artiștii plastici, interpersonală – reporterii, jurnaliștii).

Sarcinile:

- Grupa artiștilor: improvizează sceneta foarte pe scurt (momentele principale).
- Grupa scriitorilor notează, întocmește o listă cu sfaturi pentru Minciunel, redevenit Ionel.
- Grupa artiștilor plastici surprinde într-un desen stilizat întâlnirea lui Minciunel cu colegii de clasă după transformare.
- Grupa reporterilor își imaginează un interviu, înainte și după transformarea băiatului.

Începe grupa actorilor (10 minute pentru spectacol). Celelalte trei grupe lucrează concomitent pe parcursul următoarelor zece minute.

Evaluare

5 minute

Grupele expun produsele realizate, astfel încât să poată să fie analizate de profesor și de colegi.

CONȚINUTUL: *Necesitatea de a spune întotdeauna adevărul*

Activitatea: *Vreau să fiu din nou Ionel!*

Fișă de lucru

5 minute

Descoperă un mincinos din personajele întâlnite în povești, povestiri, la orele de Limba română sau în lecturile particulare.

Spune cine este și îndrumă-l, sfătuiește-l ce să facă pentru a se transforma într-un personaj pozitiv.

A series of horizontal dotted lines for writing, preceded by a vertical dashed line on the left side.

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Minciuna are picioare scurte.” (Proverb românesc)

CONȚINUTUL: *Ascultarea și împlinirea sfaturilor bune*

Activitatea: *Ascultarea, o virtute*

Prechiziții:

- copiii - cunosc: faptul că: Dumnezeu dorește binele tuturor;
Dumnezeu a dat legi/porunci, pe care oamenii să le respecte și după care să se conducă;
Iisus Hristos este un exemplu de ascultare necondiționată;
- pot să explice: noțiunile de ascultare/neascultare și efectele/urmările lor;
- știu să dea exemple: de situații din viața de zi cu zi.

Concepte cheie:

- Dumnezeu;
- porunci/legi;
- Domnul Hristos – exemplu/model de urmat;
- ascultare: exemple și efecte; neascultare: exemple și urmări.

Competențe specifice: C 1.1, C 1.2, C 2.1, C2.2.

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	text suport, caiet/coli, instrumente de scris, fișă de evaluare, fișă de lucru;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive: explicația; conversative: dialogul, discuția colectivă; metode de comunicare orală scrisă: lectura; metode de acțiune directă: completarea fișelor de lucru; metode de evaluare scrisă: întrebări structurale;
<i>temporale:</i>	35 minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității

30 minute

Se poartă un scurt dialog pe tema „Ascultarea și împlinirea faptelor bune”, urmărindu-se următoarele aspecte:

- necesitatea de a asculta poruncile lui Dumnezeu, de a acționa avându-L exemplu pe Domnul Hristos;
- ce este și cum se manifestă ascultarea, roadele ascultării în viața copilului;
- persoanele de care copilul trebuie să asculte și de ce;
- neascultare – opusul ascultării și urmările neascultării;
- importanța primirii de sfaturi bune

5 minute

În continuare profesorul citește rar și expresiv textul suport (profesorul poate să expună liber ideile esențiale prezente în text) „*Ascultarea, o virtute*” și explică anumite pasaje. (De exemplu: *Ascultarea este o virtute care se exersează și se dezvoltă.*)

10 minute

Ascultarea, o virtute

Ascultarea este comportarea noastră atunci când îndeplinim repede și cu voie bună sfaturile acelor care ne iubesc.

Ascultarea nu este o povară, ci o condiție pentru viață. O atitudine relaxată face mai ușor de îndeplinit chiar și sarcinile cele mai dificile.

Copiii trebuie să asculte de părinți, de părinții duhovnicești, de frații mai mari, pentru că aceștia le doresc cu adevărat binele. Dovedești că ești ascultător dacă îndeplinești sfatul, rugămintea, sarcina, fără să ți se spună de prea multe ori și fără să comentezi. Chiar dacă pentru unii a asculta este greu, mai devreme sau mai târziu realizează că au făcut ceea ce trebuia.

Ascultarea este o virtute care se exersează, se dezvoltă de-a lungul vieții. Un om ascultător îndeplinește tot ceea ce se așteaptă de la el, nu se plânge, face chiar mai multe decât i se spune. Pentru toate acestea nu este nevoie să fie urmărit, privit, verificat.

Opusul ascultării este neascultarea – purtarea după voia noastră, fără a ține seama de sfaturile celor bine intenționați. Închipuiți-vă

cum ar fi o lume în care ar domni neascultarea: copiii nu i-ar asculta pe părinți, școlarii pe profesori, subalternii pe superiori, pacienții pe medici... Neascultarea nu ne face cinste, aduce suferință, suferință și lacrimi.

Din dragoste pentru oameni, Dumnezeu le-a trimis legi, porunci, pe care aceștia să le respecte și după care să se conducă. Ele arată voința lui Dumnezeu. Domnul Hristos ne-a învățat că lucrul cel mai important pe pământ este să îndeplinim voia Tatălui Ceresc. Chiar El, Hristos, este un exemplu de ascultare pentru noi toți. Copil fiind, îi asculta pe mama Sa și pe dreptul Iosif cu bucurie și era supus lor. În anii care au urmat și pe care I-a petrecut pe pământ, nu S-a abătut niciodată de la poruncile lui Dumnezeu, chiar și în clipele cele mai grele ale vieții Sale.

În rugăciunea *Tatăl nostru* învățăm de la Domnul Hristos să ne rugăm: „*Facă-se voia Ta, precum în cer, așa și pe pământ.*”

Să ascultăm sfaturile, îndemnurile, povețele cuiva care te iubește! Reprezintă o dovadă de prețuire, de respect, de dragoste.

Pe baza textului „*Ascultarea o virtute*”, rezolvați următoarele sarcini:

- Extrageți din text două exemple din care reiese că Domnul Hristos a fost ascultător.

.....

.....

- Scrieți cuvintele din *Rugăciunea domnească (Tatăl nostru)*, prin care învățăm de la Domnul Hristos să facem voia Tatălui.

.....

.....

- Specificați persoanele pe care trebuie să le ascultați și menționați/spuneți de ce:

.....

.....

.....

.....

.....

- Explicați ce este neascultarea și care sunt urmările ei:

.....

.....

- Trascriveți și încercați să rețineți ce este ascultarea:

.....

.....

.....

.....

CONȚINUTUL: *Ascultarea și împlinirea sfaturilor bune*

Activitatea: *Ascultarea, o virtute*

Fișă de lucru

10 minute

Cunoști personajele: Scufița Roșie, iedul cel mic, fata moșului, Nică. Notează în dreptul fiecăruia comportamentul corespunzător (ascultător/neascultător față de.....) și rezultatul comportamentului.

Dă câte un sfat „neascultătorilor” din imagini.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Cine nu vrea sfaturile nimănui va învăța pe seama lui!” (Proverb românesc)

CONȚINUTUL: *Ascultarea și împlinirea sfaturilor bune*

Activitatea: *Cheile ascultării*

Prechiziții:

copiii - cunosc: noțiunile de ascultare/neascultare și efectele/urmările acestora;
faptul că împlinirea sfatului, îndemnul, rugămintii, trebuie să fie promptă,
imediată, cu voie bună, fără să te plângi;
- știu să dea exemple de situații din viața de zi cu zi.

Concepte cheie:

- ascultare;
- neascultare;
- condiții;
- promisiune;
- exercițiu.

Competențe specifice: C 1.1, C 1.2, C 2.1, C2.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: carton colorat, foarfece, inel din sârmă, perforator, caiet/coli,
instrumente de scris, fișă de evaluare, fișă de lucru;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația;
conversative: dialogul, discuția colectivă;

metode de comunicare interioară;

metode de acțiune directă: completarea fișelor de lucru, decupaj;

metode de evaluare scrisă: întrebări structurale;

temporale: 25 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității

15 minute

În debutul activității, profesorul conduce o discuție/dialog despre ascultare/neascultare și efectele aferente, împlinirea sfaturilor și cum trebuie îndeplinite acestea. Se prezintă o situație în care copiii să se confrunte cu decizia de a fi sau a nu fi ascultători. Se compară și se pun în opoziție atitudinile de ascultare și acelea de neascultare. Profesorul îi ajută pe copii să realizeze care sunt alegerile corecte, punându-le întrebări. (5 minute)

Evaluare

10 minute

Te îndrepti spre ușă cu intenția de a pleca la joacă. Deodată, mama sau tata te roagă să-ți faci curat în cameră. Te afli în fața unei decizii: să ascuți sau să nu ascuți.

Ce vei face?

- Spui că vei face curat când te vei întoarce sau îți îndeplinești cu promptitudine sarcina?
.....
.....
- Accepți să o faci, dar comentezi sau faci cu voie bună ceea ce ai fost rugat?
.....
.....
- Faci curat doar pe birou sau în toată camera?
.....
.....
- Pentru că ai întârziat la joacă, le spui prietenilor întâmplarea și te plângi sau le spui fără să te plângi?
.....
.....
- Faci doar ceea ce ți s-a spus, ca să scapi mai repede, sau faci curat și duci și gunoiul?
.....
.....

Subiecte suplimentare:

Fă-ți temele!

Fă curățenie în clasă!

Aranjează cărțile în bibliotecă!

CONȚINUTUL: *Ascultarea și împlinirea sfaturilor bune*

Activitatea: *Cheile ascultării**

Fișă de lucru

10 minute

Gândește-te la o ușă care are cinci închizători, pentru fiecare dintre ele fiind nevoie de o cheie diferită. O singură cheie nu poate deschide ușa; este nevoie de toate cinci. Ascultarea adevărată presupune mai multe chei. Folosite separat, nu sunt eficiente.

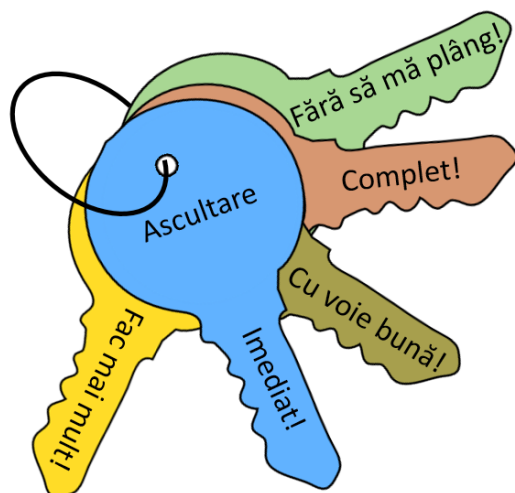
Desenează sau confecționează din carton cinci chei de culori diferite. Pe fiecare dintre ele scrii **Ascultare** și un alt cuvânt/expresie: **Imediat!; Cu voie bună!; Complet!; Fără să mă plâng!; Fac mai mult!**

Gândește-te la o situație în care nu ai fost tocmai ascultător față de părinți. Promite-le că te vei schimba. Exemplu: Promit să..... imediat!

Fă asta pentru fiecare dintre cele cinci chei.

Fă-le cadou părinților tăi.

*Dacă le-ai confecționat din carton, perforează-le și așază-le pe un inel.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*adaptare după activitatea „Cele cinci chei ale ascultării”/Ascultarea/ Character First!)

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Cine nu ascultă nu învață”. (Proverb românesc)

CONȚINUTUL: *Ascultarea și împlinirea sfaturilor bune*

Activitatea: *Tu și umbrela ta*

Preachiziții:

copiii - cunosc: noțiunile de ascultare/neascultare și efectele/urmările corespunzătoare acestora;
- știu: să de exemplu de situații din viața de zi cu zi.

Concepte cheie:

- ascultare;
- neascultare;
- răzvrătire;
- asociere ascultare-umbrelă;
- sfaturi, recomandări.

Competențe specifice: C 1.1, C 1.2, C 2.1, C2.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: caiet/coli, instrumente de scris, instrumente de desenat, fișă de evaluare, fișă de lucru;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația;
conversative: dialogul, discuția colectivă;
metode de comunicare interioară;
metode de acțiune directă: completarea fișelor de lucru;

temporale: 50 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual, perechi.

Desfășurarea activității

20 minute

Coordonați de profesor, elevii își adresează unul altuia întrebări despre:

- ceea ce este ascultarea;
- cum recunoaștem un copil ascultător;
- care sunt „cheile ascultării”;
- ce beneficii aduce ascultarea;
- ce este neascultarea;
- ce urmări produce neascultarea;
- exemple din viața de zi cu zi

Profesorul explică modalitatea în care se adresează întrebările: întâi se formulează cerința, apoi se numește elevul care răspunde, se așteaptă un timp pentru răspuns, se fac referiri asupra modului în care s-a răspuns.

10 minute

Profesorul citește textul „*Tu și umbrela ta*”, pe baza căruia se va desfășura activitatea propusă.

10 minute

Tu și umbrela ta

Niciun om nu pleacă din casă fără umbrelă atunci când ploaia sau furtuna au început deja. Tot astfel niciun copil nu ar trebui lăsat să se avânte în viață fără îndrumarea, sfatul, ajutorul unor persoane care îi doresc binele. Ascultarea este „umbrela de protecție” care îl ține pe copil departe de „loviturile picăturilor reci de ploaie”.

S-ar putea ca nu întotdeauna umbrelele să fie elegante, frumoase sau la modă, însă ele sunt necesare. Uneori să ai umbrelă poate fi o chestiune de viață și de moarte. De multe ori copiii refuză să deschidă umbrela pe timp de

ploaie, de aici și urmările nedorite.

În povestirea noastră ați auzit de multe ori cuvântul „umbrelă”. Ea este de fapt ascultarea, care oferă protecție, ajutor. Picăturile reci de ploaie, furtuna, vremea rea sunt întâmplările, încercările care apar în timpul vieții. Pentru un copil, un lucru aparent mărunț, cum ar fi o testare la școală, poate fi o încercare. Faptul că nu folosești umbrela sau nu o dai la o parte este opusul ascultării, adică neascultarea sau chiar răzvrătirea. (Profesorul explică ce înseamnă răzvrătire și dă exemple.)

Evaluare

20 minute

Pentru realizarea evaluării, poate fi folosită o fișă de evaluare.

Sunt sigur că ați înțeles mesajul povestirii. Desenați-vă sub o umbrelă, iar pe picături mari de ploaie care lovesc umbrela (3-5 picături), scrieți o încercare, o întâmplare, o temere de-a voastră. (De exemplu: pe o picătură este scris *examen/testare*.)

Sub desen, notați pentru fiecare picătură de la cine primiți sfat și care ar putea fi acest sfat. Faceți schimb de desene cu colegul de bancă și încercați să găsiți împreună, un îndemn, un sfat, care va fi scris pe tablă.

CONȚINUTUL: *Ascultarea și împlinirea sfaturilor bune*

Activitatea: *Tu și umbrela ta*

Fișă de lucru

10 minute

Gândește-te la două situații, una din viața de elev, cealaltă din viața de familie. Într-una dintre situații (tu hotărăști în care) ai dovedit că ai fost ascultător, iar în cealaltă neascultător.

Care au fost urmările comportamentului tău?

Folosind la alegere expresii precum: *ar fi bine să, îți recomand să, te sfătuiesc să, procedează astfel*, îndeamnă-ți colegii să practice ascultarea și să evite neascultarea.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Cel ce ascultă de sfatul altuia rareori greșește”. (*Proverb românesc*)

CONȚINUTUL: *Viața creștinului împreună cu semenii*

Activitatea: *Bunătatea - comoară sufletească*

Preachiziții:

copiii - au învățat că: Dumnezeu este modelul suprem de bunătate;

Dumnezeu, din iubire, L-a trimis pe Hristos în lume să ne mântuiască;

- cunosc: evenimente din viața Mântuitorului în care a experimentat iubirea, bunătatea, blândețea, pacea, iertarea;
- noțiunile de bunătate și blândețe și opusul acestora;
- efectele bunătății și blândeții în viața oamenilor.

Concepte cheie:

- Dumnezeu;
- Hristos – model;
- iubire, bunătate, blândețe, iertare;
- izvor.

Competențe specifice: C 1.1, C 1.2, C 2.1, C2.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: text suport, coli, caiet, instrumente de scris, fișe de lucru;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația, expunerea;
conversative: dialogul, discuția colectivă;

metode de comunicare scrisă: lectura;

metode de comunicare interioară: introspecția;

metode de acțiune reală;

temporale: 35 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

Pentru început, se poartă un scurt dialog despre noțiunile de bunătate și blândețe și efectele acestora în viața oamenilor, precum și despre evenimentele din viața Mântuitorului în care a demonstrat aceste calități/virtuți.

5 minute

În continuare, profesorul va expune alte informații despre bunătate, blândețe, ca fiind virtuți care izvorăsc din iubire, având la bază textul suport, „*Bunătatea, comoară sufletească*.”

10 minute

Bunătatea, comoară sufletească

Bunătatea este o însușire/virtute, încredere în forțele proprii, îi salvează, aduce liniște și bucurie celor din jurul său. Omul bun nu face binele pentru a se mândri. Faptele sale sunt făcute în tăcere, uneori pe ascuns, din dorința de a nu fi lăudat. Mântuitorul este un exemplu. Porunca acelor pe care-i ajutase să nu spună cine a făcut minunea. Pentru omul bun, darul pentru faptele sale este bucuria din sufletul și de pe fața celui ce primește ajutor. Omul bun este blând. Cine se apropie de un om blând simte o plăcută senzație de căldură și mângâiere.

La români, bunicul și bunica reprezintă înțelepciunea și bunătatea. În unele părți ale țării li se spune bunul și buna. Bunătatea lor nu depinde de numărul cadourilor pe care le fac nepoților, ci de o stare a sufletului lor –

blândețea. Blândețea – un rod al iubirii, este o virtute care se observă într-o atitudine calmă, prietenoasă, înțelegătoare față de cei din jur.

Modelul suprem de blândețe este Iisus Hristos, Cel care este *blând și smerit cu inima*. Tot din iubire izvorăște și iertarea. Nu pot să ierți dacă nu iubești. Gândiți-vă la o mamă câte iartă copilului său!

Am învățat de la Mântuitorul Hristos să iubim necondiționat, chiar și pe cei care ne vor răul. Fiind răstignit pe cruce, se ruga pentru aceștia: *Tată, iartă-i!* Îi cerea Tatălui să-i ierte pe aceia care L-au condamnat la moarte, care L-au bătut, care L-au încoronat cu spini.

El ne îndeamnă să iertăm pentru că Dumnezeu este primul care ne iartă. Atunci dovedim că suntem cu adevărat buni.

Evaluare

10 minute

1. Folosiți următoarele cuvinte în propoziții cu conținut religios: iubire, bunătate, blândețe, iertare, Mântuitor, mama, model.

2. Bifați afirmațiile adevărate:

- Bunătatea izvorăște din iubire.
- Omul bun așteaptă să fie lăudat pentru faptele sale.
- Blândețea este același lucru cu iertarea.
- Nu poți să ierți dacă nu iubești.
- Mântuitorul ne învață să iubim necondiționat.
- Răutaciosul are mulți prieteni.

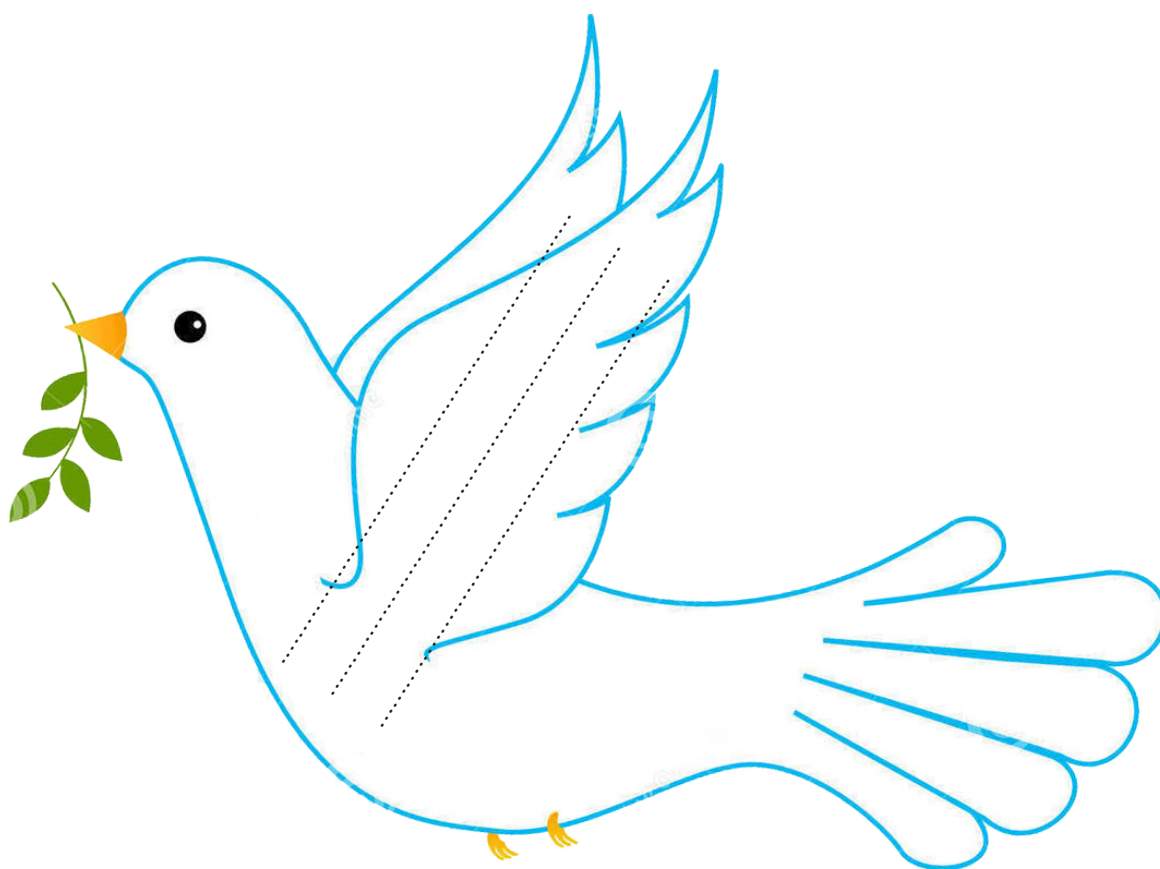
CONȚINUTUL: *Viața creștinului împreună cu semenii*

Activitatea: *Bunătatea – comoară sufletească*

Fișă de lucru

10 minute

Scrie pe aripile porumbelului trei motive pentru care te consideri bun.
Decupează desenul și expune-l pentru a te putea cunoaște și alții.

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Dragostea este plină de bunătate.” (Sfântul Apostol Pavel)

CONȚINUTUL: *Viața creștinului împreună cu semenii*

Activitatea: *Blândețea - un fruct al bunătății*

Preachiziții:

copiii - cunosc: noțiunile de bunătate, blândețe, precum și opusul acestora și știu să dea exemple;
efectele bunătății și blândeții;
urmările răutății
că bunătatea, blândețea, iertarea sunt virtuți.

Concepte cheie:

- om bun;
- însușiri;
- virtute, calitate.

Competențe specifice: C 1.1, C1.2, C1.3, C2.1, C2.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;
materiale: caiet/coli, instrumente de scris, foi de flipchart, fișa de lucru;
metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația, instructajul;
conversative: dialogul; discuția colectivă, negocierea;
metode de comunicare interioară;
metode de acțiune directă: completarea pe foile de flipchart, a fișelor de lucru;
metode de evaluare scrisă: virtuți, mesajul fiecărei grupe, mesajul final).
temporale: 40 minute;
spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual, grupe.

Desfășurarea activității

10 minute

Activitatea debutează printr-un dialog sau discuție despre blândețe ca virtute și despre roadele acesteia. Se poate folosi *tehnica „R.A.I.”* (*răspunde, aruncă, întreabă*) sau *„Lanțul ideilor”*. În lanțul ideilor, un copil face o afirmație legată de tema despre bunătate și roadele ei (blândețea și iertarea) și elevii, unul câte unul, continua logic expunerea temei. Sunt eliminați din lanț cei ale căror afirmații sunt greșite sau nu sunt legate de temă.

Evaluare

15 minute

Profesorul formează patru echipe. Fiecare echipă are sarcina de a stabili care crede că sunt cele mai importante șapte calități, virtuți ale unui om considerat bun. După 10 minute de discuții, fiecare echipă prezintă calitățile găsite. Conducătorul de joc va cere să aleagă din cele șapte calități, trei dintre ele, pe care le consideră cele mai importante, iar, la final, una.

Identificând cele patru calități ajunse „în finală”, va putea fi găsită, probabil, o „definiție” a omului bun.

Activitatea: *Blândețea - un fruct al bunătății*

15 minute

În realizarea portretului, poți lua ca exemplu o persoană dragă ție, care a dovedit că deține virtutea blândeții.

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no text or other markings on the page.

Blândețea este cel dintâi rod al bunătății!

CONȚINUTUL: *Viața creștinului împreună cu semenii*

Activitatea: *Răspunde răului cu bine*

Preachiziții:

- copiii - cunosc: noțiunea de bine/rău, violență, bunătate, blândețe și opusul acestora;
efectele bunătații și ale blândeții;
urmările răutății;
că bunătatea, blândețea, iertarea sunt virtuți;
- știu să dea exemple legate de noțiunile explicate.

Concepte cheie:

- om bun;
- om rău;
- însușiri;
- virtute;
- calitate;
- comportament;
- violență.

Competențe specifice: C 1.1, C1.2, C2.1, C 2.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: caiet/coli, instrumente de scris, fișa de lucru;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația;
conversative: dialogul, discuția colectivă, problematizarea;
metode de comunicare interioară: introspecția;
metode de acțiune directă: completarea fișelor de evaluare și a fișelor de lucru;

temporale: 45 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual, grupe.

Profesorul introduce tema *Răspunde răului cu bine*, care este totodată și un sfat adresat copiilor pentru îndepărtarea violenței și evitarea conflictelor. Copiii cunosc exemple din viața de zi cu zi și sunt capabili să emită opinii pertinente.

5 minute

Profesorul citește textul suport, „*Răsplătirea răului cu bine*” - text adaptat după povestirea omonimă de Monahia Parascheva Avădanei din culegerea „Suflet de copil”.

10 minute

Răsplătirea răului cu bine

Radu era un copil zburdalnic și nu avea mai mult de zece ani.

Într-o zi de iarnă s-a întors de la joacă foarte supărat. Se certase cu prietenii și era roșu de mânie. Când s-a întors acasă, câinele său, Ursu, i-a ieșit bucuros în întâmpinare cu chef de joacă. Băiatul l-a lovit cu piciorul și a strigat la el, „Lasă-mă în pace!”, dar nu s-a oprit aici, dădea cât putea de tare, deși Ursu se așezase umil pe labe și parcă cerea îndurare. Obosit, a luat câinele de lanț și a ieșit cu el pe uliță. Când a văzut că acesta dădea vesel din coadă, Radu s-a mâniat și mai mult și a început să-l lovească mai puternic decât înainte. Câinele îl privea tot mai speriat, neînțelegându-i deloc purtarea.

Curând au ajuns la râul care curgea înainte de marginea satului, iar băiatului i-a venit alt gând urât, să-l arunce pe Ursu în apă, dar acesta știa să înoate și nu s-a înecat, ci a revenit la mal. „Lasă că îți arăt eu!”, a zis copilul și l-a aruncat din nou în apă. Înghețat, câinele nu a mai revenit la stăpânul său. Obosit, Radu s-a întors acasă.

A trecut o zi, au trecut două, dar câinele nu a mai venit. Toți se gândeau că murise. Copilului îi părea rău că se purtase așa urât și îi era dor de câinele său. A trecut un an de la această întâmplare și era din nou iarnă și copiii au mers la săniuș pe deal, lângă pădurea de stejar.

De multe ori iarna, acolo veneau lupii, dar copiii voiau să demonstreze că nu le este teamă de nimic. Din vârful dealului și-au dat drumul pe derdeluș, ultimul rămăsese Radu, care își pierduse o mânășă în zăpadă.

Deodată a auzit un urlat de fiară sălbatică și a înghețat de spaimă. „Ajutor! Ajutor! Lupul!”, dar nimeni nu-l auzea. Alergând, s-a împiedicat și a căzut în zăpadă. A închis ochii și aștepta din clipă în clipă ca fiara să se năpustească asupra lui. Ca prin vis, a văzut aproape de el o încăierare de animale, o luptă pe viață și pe moarte. Un câine mare, alb, se năpustise asupra lupului și-l trântise în zăpadă.

Radu l-a recunoscut pe Ursu, câinele pe care îl bătuse și îl alungase de acasă cu un an înainte. După ce s-a mai liniștit, copilul s-a depărtat în fugă de acel loc privind în jur să-l găsească pe Ursu, dar nu l-a văzut și a crezut că fusese mâncat de fiară. Ajungând la prietenii săi, le-a povestit prin ce trecuse și a început să plângă după câinele său cel credincios. „Lasă Radu, bine că nu ai pățit tu ceva!...”, spuneau prietenii. Au plecat spre casă îngândurați și tăcuți, numai Radu suspina din când în când: „Ursu m-a salvat și a murit în locul meu.”

Deodată, în spate au auzit un zgomot, iar când și-au întors privirile, l-au văzut pe Ursu care venea șchiopătând spre ei. Într-o clipă, Radu a ajuns la el și l-a îmbrățișat, cerându-i iertare și promițându-i că îi va fi de acum încolo un prieten adevărat.

Radu a învățat multe din această întâmplare. În primul rând, nu a mai făcut rău niciodată, apoi a învățat de la Ursu să ierte și să răsplătească altora răul cu bine.

Nici tu, copile drag, să nu lași acest câine să te întreacă în bunătate!

Evaluare

15 minute

Prezentați, pe scurt, care credeți că ar fi fost cursul povestirii, dacă:

- băiatul în loc să fie violent, ar fi fost blând

.....

.....

.....

.....

- câțelul ar fi răspuns la rău cu rău

.....

.....

.....

.....

Prezentați variantele voastre în fața clasei.

CONȚINUTUL: *Viața creștinului împreună cu semenii*

Activitatea: *Răspunde răului cu bine*

Fișă de lucru

15 minute

Amintește-ți poezia „Cățelușul șchiop”, de Elena Farago.

Atribue însușiri pentru cățel și pentru băiatul din poezie.

.....

.....

Rezumă, în câte o propoziție dezvoltată, comportamentul celor două personaje.

.....

.....

.....

Cățelușul șchiop

Elena Farago

Eu am numai trei picioare
Și de-abia mă mișc: țop, țop,
Râd când mă-ntâlnesc copiii,
Și mă cheamă „cuțu șchiop”.

Frații mei ceilalți se joacă
Cu copiii toți, dar eu
Nu pot alerga ca dâșii,
Că sunt șchiop și cad mereu!

Și stau singur toată ziua
Și plâng mult când mă gândesc
Că tot șchiop voi fi de-acuma
Și tot trist am să trăiesc.

Și când mă gândesc ce bine
M-aș juca și eu acum,
Și-aș lătra și eu din poartă
La copiii de pe drum!

Cât sunt de frumoși copiii
Cei cuminți, și cât de mult
Mi-ar plăcea să stau cu dâșii,
Să mă joc și să-i ascult!

Dar copiii răi la suflet
Sunt urâți, precum e-acel
Care m-a șchiopat pe mine,
Și nu-i pot iubi defel...

M-a lovit din răutate
Cu o piatră în picior,
Și-am zăcut, și-am plâns atâta,
De credeam că am să mor...

Acum vine și-mi dă zahăr
Și ar vrea să-mi fie bun,
Și-aș putea să-l mușc odată
De picior, să mă răzbun,

Dar îl las așa, să vadă
Răul, că un biet cățel
Are inima mai bună
Decât a avut-o el.

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Răutatea se înmoaie și se potolește cu blândețea, iar nu cu altă răutate.”

(Sfântul Ioan Hrisostom)

CONȚINUTUL: *Importanța de a avea răbdare cu cei din jur*

Activitatea: *Răbdare și iar răbdare*

Preachiziții:

- copiii - cunosc: despre: virtuți/calități ale creștinului, știu să dea exemple; recunosc răbdarea ca fiind virtute;
- fac diferența: între a răbda/a suporta pe cineva și a răbda ceva;
 - recunosc: acțiuni în care Domnul Hristos dă exemplu de răbdare;
 - știu să: exemplifice din viața de zi cu zi persoane răbdătoare.

Concepte cheie:

- răbdare – a suporta, Domnul Hristos model de răbdare;
- rugăciunea – mijloc de întărire a răbdării.

Competențe specifice: C 1.1, C 1.2, C1.3, C 2.2.

Resurse:

- umane:* elevi, profesor;
- materiale:* text suport, instrumente de scris, coli colorate, fișe de lucru;
- metodologice:* metode de comunicare orală: expozitive: explicația, expunerea;
conversative: dialogul, discuția colectivă;
metode de comunicare scrisă: lectura;
metode de acțiune reală;
- temporale:* 35 minute;
- spațiale:* sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Profesorul și elevii discută despre răbdare. Copiii știu că răbdarea este o virtute, pot să facă diferența între a suporta pe cineva și a răbda ceva.

5 minute

În continuarea activității, profesorul va citi textul suport „*Răbdare și iar răbdare*”, pe baza căruia vor avea loc discuții.

10 minute

Răbdare și iar răbdare

Sofia, o fetiță de nouă ani, s-a mutat împreună cu părinții într-un alt cartier. Tatăl a fost bolnav, iar cu salariul mamei nu-și mai puteau permite să locuiască în casa în care crescuse. Au fost nevoiți să caute un apartament mai mic, într-un cartier de la periferia orașului. Acest lucru însemna mutarea la o altă școală, unde nu o cunoștea nimeni și nu cunoștea pe nimeni.

Iată și prima zi în noua clasă. Doamna învățătoare a privit-o blând și a prezentat-o copiilor. Aceștia s-au uitat la fată cu suspiciune, iar, după ce le-a povestit cu sinceritate motivul transferului la școala lor, unii au început să șușotească: „Clasa noastră este o clasă bună; aici nu merge așa cum erai tu probabil obișnuită”, i-a atras atenția o fetiță. Sofia avea ochii plini de lacrimi. În acea zi, în drum spre casă și-a făcut tot felul de probleme: că nu va face față, că noii colegi vor râde de ea, că mama și tata vor fi dezamăgiți. S-a gândit la foștii ei colegi, alături de care nu ar fi avut astfel de probleme.

Acasă i-a povestit mamei toate grijile care o frământau. Aceasta a încurajat-o, spunându-i că Dumnezeu o va ajuta. S-a liniștit la vorbele mamei, dar a doua zi speranța de mai bine s-a năruit atunci când, pusă să citească, fie din teamă, fie din prea mare timiditate, a rămas mută. Toți au râs.

Sofia a izbucnit în hohote de plâns și i-a venit să intre în pământ de rușine. Mama a aflat despre întâmplare și i-a explicat fetei că, dacă va avea răbdare, va reuși să-i convingă pe ceilalți că este un copil silitor. „Știu că trebuie să am răbdare, dar nu mai pot!” a strigat fetița.

Atunci mama i-a spus că, dacă răbdarea s-a terminat, ar trebui să încerce îndelunga răbdare.

— Ce înseamnă asta? N-am mai auzit așa ceva. Cu o privire plină de dragoste, mama i-a povestit despre anii, trei la număr, în care Mântuitorul Hristos a fost tratat de mulți oameni cu ură, deși nu făcuse niciun rău, ba chiar îi ajutase pe toți și-i învățase doar binele. Chiar după toate aceste semne, mulți nici n-au crezut că este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu.

— Trei ani de suferință?

— Da. El a avut răbdare și iar răbdare. Acum are îndelungă răbdare, așteptând ca noi să-I urmăm exemplul. Discuția cu mama a întărit-o pe fetiță. A cerut ajutor Domnului Iisus Hristos prin rugăciune. A doua zi, la școală, înainte de a începe testul, a rostit o rugăciune și s-a închinat cu curaj, rugându-L pe Dumnezeu să o ajute. Trecuse foarte puțin timp de la începerea probei. Doamna învățătoare s-a apropiat de banca ei și a întrebat-o dacă știe să rezolve ceva.

— Am terminat deja, a răspuns fata cu curaj. Neîncrezătoare, doamna a ridicat foaia și a rămas uimită. Totul era corect. Fata a primit felicitări și calificativ maxim. Sofia a căpătat încredere în ea și rezultatele au fost din cele mai bune. Respectul celor din jur era încă o răsplată pentru munca ei.

Într-o zi, întorcându-se de la școală, Sofia a îmbrățișat-o pe mamă și i-a mulțumit pentru *lecția predată*: Dumnezeu are îndelungă răbdare iar nouă ne dă în dar răbdarea.

Evaluare

10 minute

Răspundeți la următoarele întrebări:

Care erau neliniștile Sofiei referitoare la noua școală? Erau îndreptățite? De ce?

Ce întâmplare a făcut-o pe fetiță să-i fie rușine și să izbucnească în hohote de plâns?

Ce sfat i-a dat mama?

De ce exemplu s-a folosit mama pentru a o liniști pe fată?

Care au fost rezultatele rugăciunii fetei? Extrageți învățătura care reiese din acest text.

**Se notează pe tablă și în caiete.*

CONȚINUTUL: *Importanța de a avea răbdare cu cei din jur*

Activitatea: *Răbdare și iar răbdare*

Fișă de lucru

10 minute

Completează diploma de merit pentru cea mai răbdătoare persoană din viața ta.
Specifică numele persoanei. Nu uita să te semnezi.
Oferă diploma.

A large rectangular area with a decorative, wavy blue border. Inside, the text is centered. At the top right, there is a dashed line extending from the scissors icon down to the bottom of the page.

DIPLOMĂ
de MERIT

Se acordă
Pentru cea mai răbdătoare persoană din viața mea.
Cu drag,
.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Răbdarea este tovarășul de drum al înțelepciunii.” (Fericitul Augustin)

CONȚINUTUL: *Importanța de a avea răbdare cu cei din jur*

Activitatea: *File de agendă*

Preachiziții:

- copiii - cunosc: despre: virtuți/calități ale creștinului și știu să dea exemple;
- recunosc: răbdarea ca fiind virtute;
acțiuni în care Domnul Hristos dă exemplu de răbdare;
 - fac diferența între a răbda/a suporta pe cineva și a răbda ceva;
 - știu să exemplifice, din viața de zi cu zi persoane răbdătoare.

Concepte cheie:

- răbdare – a suporta;
- Domnul Hristos – model de răbdare.

Competențe specifice: C 1.1, C 1.2, C1.3, C 2.2

Resurse:

- umane:* elevi, profesor;
- materiale:* coli colorate, foarfece, lipici, coli A 3, instrumente de scris, coli colorate, fișe de lucru;
- metodologice:* metode de comunicare orală: expozitive: explicația, expunerea;
conversative: dialogul, discuția colectivă;
metode de comunicare orală scrisă: lectura;
metode de acțiune reală, instructajul, joc didactic.
- temporale:* 50 minute;
- spațiale:* sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității

25 minute

Activitatea începe cu o scurtă discuție despre răbdare. Profesorul precizează că această temă este prezentă și în proverbe și zicători.

5 minute

Evaluare

20 minute

Decupați forme de diferite culori, pe care să notați:

o promisiune:

Promit să

o hotărâre:

Voi fi

o regulă:

Trebuie să

un îndemn:

Fii răbdător

un gând despre ce înseamnă pentru tine „a avea răbdare”

un proverb despre răbdare; *explică* proverbul

Notă: Proverbele sunt date de profesor, elevul alege unul și-l explică.

Formele decupate pe care au notat rezolvarea cerințelor se lipesc pe o coală A 3 sau pe un carton și formează *fila de agendă*. Această fișă va fi luată acasă de elev pentru a-i reaminti să practice răbdarea.

Exemple de proverbe:

- Răbdarea, cea mai bună doctorie.
- Cine rabdă nu greșește.
- Răbdarea, o floare care nu crește în orice grădină.
- Treaba bună necesită timp.

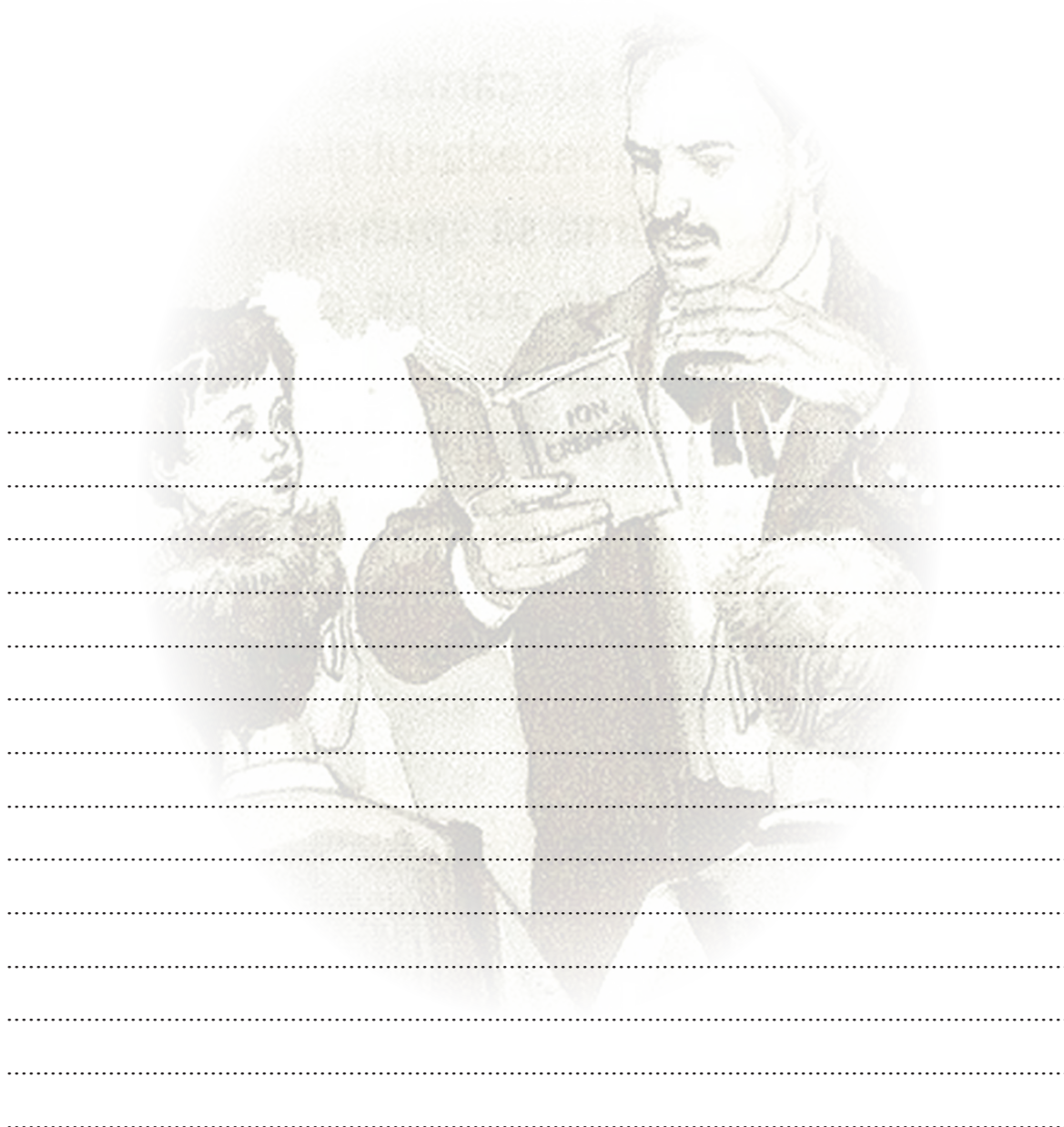
CONȚINUTUL: *Importanța de a avea răbdare cu cei din jur*
Activitatea: *File de agendă*

Fișă de lucru

20 minute

Fă cunoștință colegilor tăi cu o persoană față de care ești recunoscător pentru că a avut răbdare cu tine într-o anumită situație.

Describe persoana și situația.

Cuvinte pentru minte și suflet:
Totul se obține cu răbdare.

CONȚINUTUL: *Importanța de a avea răbdare cu cei din jur*

Activitatea: *Frumusețea schimbării*

Preachiziții:

- copiii - cunosc: despre virtuți/calități ale creștinului și știu să dea exemple;
acțiuni în care Domnul Hristos dă exemplu de răbdare;
- recunosc: răbdarea ca fiind virtute;
 - fac diferența: între a răbda/a suporta pe cineva și a răbda ceva;
 - știu să: exemplifice, din viața de zi cu zi, persoane răbdătoare

Concepte cheie:

- răbdare – a suporta,
- Domnul Hristos model de răbdare;
- *De la omidă la fluture* – analogie cu drumul parcurs de copil pentru a deveni adult

Competențe specifice: C 1.1, C 1.2, C1.3, C 2.2

Resurse:

- umane:* elevi, profesor;
- materiale:* instrumente de scris, coli colorate, fișe de lucru, caiet, culori;
- metodologice:* metode de comunicare orală: expozitive: explicația, expunerea;
conversative: dialogul, discuția colectivă;
metode de comunicare scrisă: lectura;
metode de acțiune reală: instructajul;
- temporale:* 45 minute;
- spațiale:* sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității

30 minute

Activitatea are ca punct de pornire analizarea unor exemple din natură, pe care Dumnezeu ni le pune la îndemână ca lecții despre răbdare (ex. furnicile, care de luptă cu o povară de câteva ori mai mare și mai grea decât trupul lor firav, făcând drumul până la mușuroi iar și iar, până cămara se umple; păsările, care își reconstruiesc cuibul de fiecare dată când acesta este dărâmat de furtună; sămânța, careia îi ia destul timp să se transforme în rod; omida, care nu se transformă în fluture peste noapte; copilul, care parcurge o cale lungă de la nou născut la adult;).

Este imposibil să treci peste anumite etape ale vieții, pentru că toate au o rânduială, iar planul este făcut de Creatorul a toate, Dumnezeu.

10 minute

Evaluare

20 minute

Elevii, îndrumați de profesor, vor desena la tablă și, respectiv, în caiete corpul unei omizi, format din cap și patru segmente pe care se notează: **hrană și îngrijire**, **ocrotire**, **sfaturi**, **educație** – elemente cu ajutorul cărora un copil devine adult.

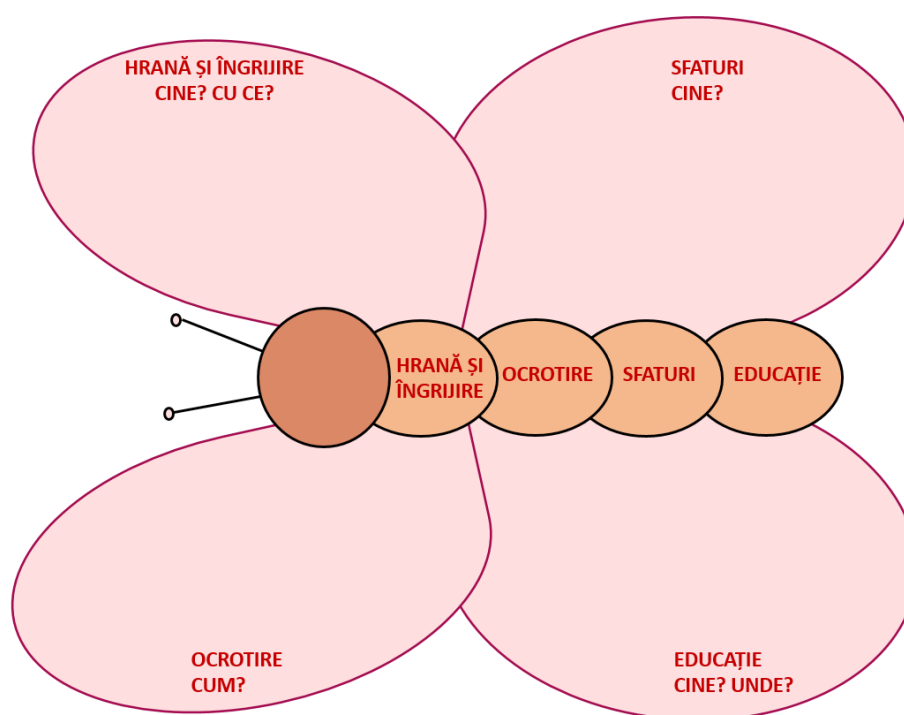
Aripile vor fi *construite*, pe rând, una câte una, cuprinzând acțiunile, persoanele și materia care ajută la *formare/transformare*.

Hrană și îngrijire – Cine ? Cu ce ?

Ocrotire – Cine, cum?

Sfaturi – Cine dă?

Educație – Cine, unde?

CONȚINUTUL: *Importanța de a avea răbdare cu cei din jur*

Activitatea: *Frumusețea schimbării*

Fișă de lucru

15 minute

Știm că răbdarea constituie o problemă pentru oameni în general, dar mai ales pentru copii. Voi vreți ca totul să se întâmple acum, însă nu totul este posibil acum. E nevoie de timp și de răbdare pentru ca lucrurile să fie durabile, de calitate.

Gândește-te și răspunde:

- Ce-ar fi dacă noaptea n-ar avea răbdare și s-ar grăbi să vină peste zi, mai devreme cu câteva ore?

.....

.....

.....

- Ai putea să asimilezi informațiile unui an de studiu într-o săptămână?

.....

.....

.....

- Ai dori să devii adult într-un an și nu în optsprezece?

.....

.....

.....

- Fă schimb de idei cu colegii tăi și încercați să vedeți cum ar fi o lume în care s-ar întâmpla toate acestea.

.....

.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Cine rabdă nu greșește.” (Proverb românesc)

CONȚINUTUL: *Respectul față de sine și față de ceilalți*

Activitatea: *Despre respect la vârsta copilăriei*

Preachiziții:

- copiii - cunosc: noțiunea de respect;
diferite forme de manifestare a respectului;
- fac asociere: între respect, cinste și bună cuviință.

Concepte cheie:

- Dumnezeu;
- iubire;
- respect;
- om;
- demnitate/onoare;
- forme de respect: Dumnezeu – om; om – Dumnezeu; om – om, respectul față de sine.

Competențe specifice: C 1.1, C 1.2 , C 2.1, C 2.2.

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	text suport, caiet, instrumente de scris, fișă de lucru;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expositive: explicația; conversative: conversația; metode de comunicare scrisă: lectura; metode de comunicare interioară: introspecția; metode de acțiune directă: completarea fișei de lucru;
<i>temporale:</i>	35 minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității

25 minute

Profesorul conduce discuția despre respect și forme de manifestare a respectului, pe baza unor cunoștințe asimilate în lecții anterioare la *Religie* și *Educație civică*.

5 minute

În continuare, profesorul citește textul „*Despre respect la vârsta copilăriei*”.

10 minute

Despre respect la vârsta copilăriei

Respectul este o atitudine de stimă, de prețuire deosebită față de cineva sau față de ceva. Respectul nu poate fi despărțit de sentimentul de iubire. Dumnezeu iubește și respectă întreaga creație, învățându-ne și pe noi să facem același lucru. El nu uită, nu abandonează nici cea mai mică vietate, ci poartă permanent de grijă.

Față de om, creația cea mai frumoasă, a dovedit respect, așezându-l deasupra tuturor viețuitoarelor și dându-i demnitatea de a stăpâni pământul. I-a oferit legi după care să se conducă, Și-a îndeplinit promisiunea de a trimite în lume, ca Învățător și Mântuitor, pe Fiul Său.

La rândul nostru, avem datoria să respectăm binele cu binele, să întoarcem către El și către creație, toată dragostea și respectul pe care putem să le oferim.

Îl respectăm pe Dumnezeu atunci când

lucrăm împreună cu El la sfințirea vieții noastre prin: rugăciune, împlinirea voii Sale, participarea la sfintele slujbe, primirea Sfințelor Taine.

Lecția respectului începe încă din primii ani de viață, din familie, sub îndrumarea plină de dragoste a părinților și durează toată viața. Lor li se vor alătura părinții spirituali profesorii, preotul, apoi colegii și prietenii, adică toți aceia care sunt responsabili să ne ajute ca să devenim oameni adevărați.

De multe ori, respectul se confundă cu bunele maniere. El înseamnă mult mai mult: să nu faci rău nimănui, să nu-i deranjezi pe cei din jurul tău, să-i ajuți, să le fii aproape la bine și la rău, să le ascuți opiniile, să fii tolerant, cuviincios. Respectându-i pe ei, te respecți pe tine.

Vei învăța pe măsură ce crești că respectul nu se cere, se câștigă.

Evaluare

10 minute

Selectați din text forme de iubire și de respect ale lui Dumnezeu față de oameni:

.....

.....

Extrageți din text trei modalități prin care omul dovedește respect față de Dumnezeu:

.....

.....

Comentează expresia: *să le fii aproape la bine și la rău*:

.....

.....

CONȚINUTUL: *Respectul față de sine și față de ceilalți*

Activitatea: *Despre respect la vârsta copilăriei*

Fișă de lucru

10 minute

Îți este de folos să urmezi și să înveți exemplele bune ale oamenilor din jurul tău.
Trebuie să îți alegi prietenii cu multă grijă, căutându-i pe aceia care te ajută și te susțin.
Scrie în listă numele a două persoane pe care le respecti.
Menționează motivul.

Mulțumește-le!

.....

.....

.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Omul nu după haine, ci după fapte dobândește cinste.” (Proverb românesc)

CONȚINUTUL: *Respectul față de sine și față de ceilalți*

Activitatea: *Eu sunt eu și tu ești tu*

Preachiziții:

- copiii - cunosc: noțiunea de respect;
diferite forme de manifestare a respectului; noțiunea de respect/stimă de sine;
- reușesc să dea exemple din viața de zi cu zi.

Concepte cheie:

- oamenii sunt diferiți;
- respect de sine;
- imitație;
- special/unic;
- fericire;
- calități;
- defecte;
- puncte tari;
- puncte slabe.

***Competențe specifice:* C 1.1, C 1.2, C 2.1, C 2.2.**

Resurse:

- umane:* elevi, profesor;
- materiale:* text suport, caiet, instrumente de scris, fișă de lucru, model, diplomă, instrumente de desen;
- metodologice:* metode de comunicare orală: expozitive: explicația;
conversative: conversația;
metode de comunicare scrisă: lectura;
metode de comunicare interioară: introspecția;
metode de acțiune directă: completarea fișei de lucru;
- temporale:* 50 minute;
- spațiale:* sala de clasă.

***Forme de organizare:* frontal, individual.**

Desfășurarea activității:

35 minute

Profesorul invită copiii să ia bomboane dintr-o pungă. Profesorul provoacă elevii la autoanaliză, rugându-i ca, în funcție de numărul de bomboane luate, să se autocaracterizeze prin tot atâtea cuvinte.

Au la dispoziție cinci minute pentru a alege cea mai reprezentativă însușire și să motiveze alegerea. (exemplu: darnic: îmi place să dăruiesc...). Se prezintă fiecare cât mai expresiv. Profesorul face remarci asupra faptului că, deși aceeași calitate a fost identificată de mai mulți, modul în care fiecare o exercită este, de cele mai multe ori, diferit pentru că și noi suntem diferiți. Este bine să ne acceptăm și să ne respectăm unii pe alții așa cum suntem. Tema activității – respectul de sine – este prezentată prin textul suport *Eu sunt eu și tu ești tu*.

Eu sunt eu și tu ești tu

Odată, un înțelept a fost vizitat de unul dintre foștii săi elevi/discipoli. După ce au depănat amintiri, fostul elev, ajuns acum o persoană importantă, l-a întrebat pe profesor:

— De ce nu sunt și eu ca tine? Mi-aș dori să fiu tăcut și înțelept așa cu ești tu.

Profesorul l-a privit și l-a îndemnat:

— Rămâi în locul acesta și privește ce se va întâmpla pe parcursul zilei.

Întreaga zi s-au perindat pe acolo mulți alții care puneau la rândul lor întrebări și căroră înțeleptul le răspundea voios. Către seară, sătul de atâtea așteptare, „Domnul” a întrebat nervos:

— De ce m-ai lăsat să aștept atâtea fără niciun răspuns? Le-ai vorbit tuturor, i-ai onorat pe toți cu atenția ta.

Fără prea multe cuvinte, înțeleptul l-a invitat în grădină.

— Uită-te la bradul acesta cât de înalt și cât de mândru crește și privește și la arbustul acesta micuț. Amândoi trăiesc de ani de zile în grădina mea și nu l-am auzit pe arbust să-l întrebe pe brad, „De ce nu sunt și eu ca tine?” și nici invers. Bradul e brad și arbustul e arbust! Amândoi sunt fericiți să fie ei înșiși.

Asemenea este și cu noi oamenii. Eu sunt eu, tu ești tu. Comparația aduce cu sine ambiția de a fi la fel ca celălalt, iar atunci când vrei să imiți pe cineva, pierzi respectul față de tine. Înseamnă că te consideri mai puțin important decât celălalt. Ești unic, ești special pentru că nimeni nu mai este așa ca tine. Dacă nu te respecti pe tine, nu vei putea să-i respecti pe ceilalți. Dacă nu te respecti pe tine, nu îți respecti Creatorul.

Ești ca o pictură; o pictură divină. Respectând pictura, respecti Pictorul.

(Povestire creștină – adaptare)

Evaluare:

15 minute

Completează în cadrane următoarele informații despre tine:

- Două lucruri pozitive care te caracterizează.
- Două lucruri negative pe care ai dori să le schimbi.
- Doua lucruri de care ești mândru.
- Două motive pentru care te respectă oamenii.

Notă. Fiecare elev citește ceea ce a notat. Exercițiul este o oportunitate de a afla lucruri noi unii despre ceilalți.

--

--

--

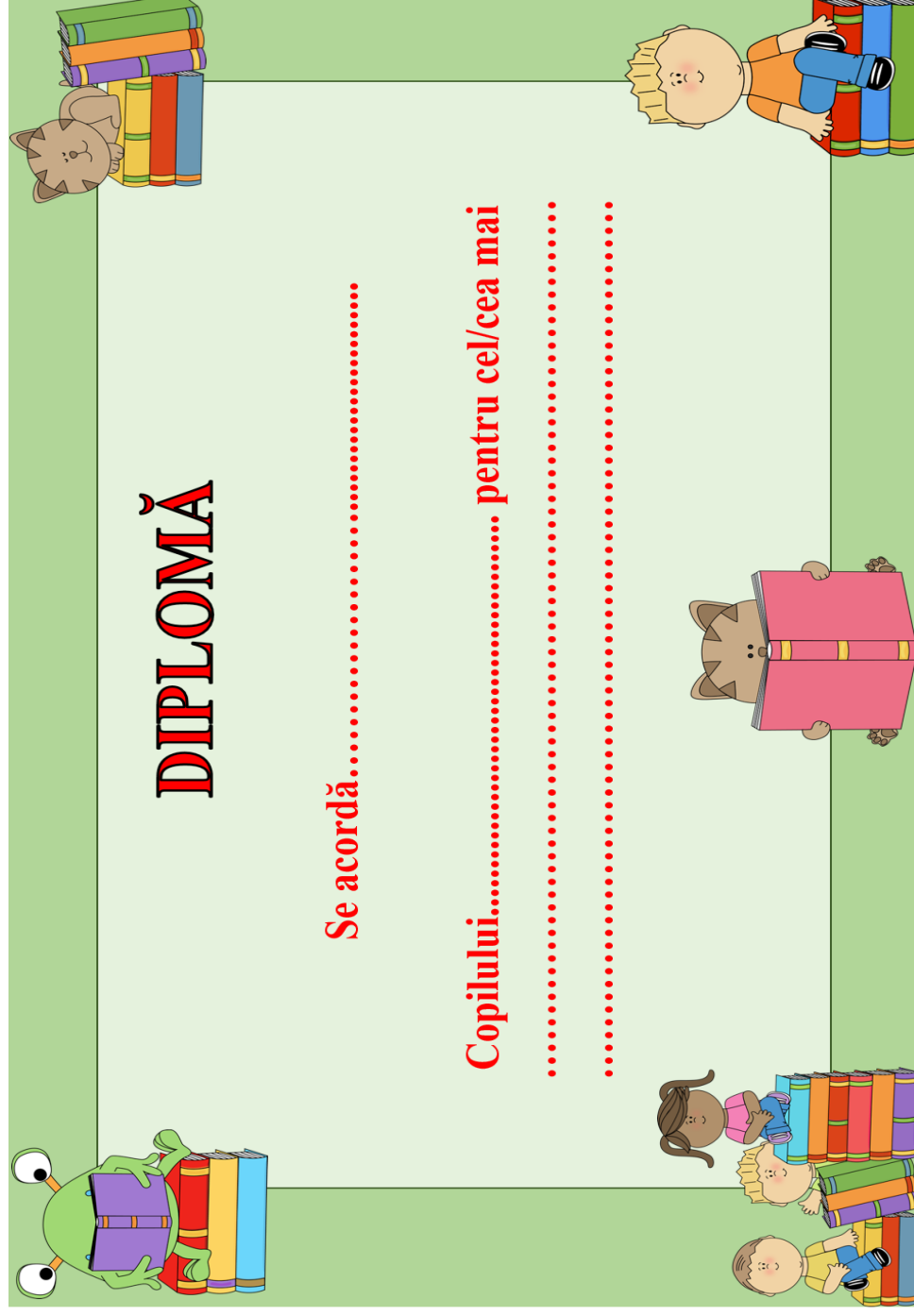
--

CONȚINUTUL: Respectul față de sine și față de ceilalți

Activitatea: Eu sunt eu și tu ești tu

Fișă de lucru

5 minute

Diploma mea

Completează diploma după ce te-ai gândit la un lucru pe care crezi că poți să-l faci foarte bine, mai bine decât alții.

Așază diploma în portofoliul tău!

Cuvinte pentru minte și suflet:
Ai încredere în tine! Respectă-te!

CONȚINUTUL: *Respectul față de sine și față de ceilalți*

Activitatea: *Băiatul cu doi ochi*

Preachiziții:

copiii - cunosc: faptul că oamenii sunt egali între ei, sunt fiii lui Dumnezeu;
noțiunea de persoană cu dizabilități/cu nevoi speciale;
faptul că aproapele nostru este orice om aflat în suferință;
exemplul Mântuitorului de a ne iubi necondiționat;
faptul că orice om aflat în suferință trebuie ajutat.

Concepte cheie:

- respect;
- ajutor;
- ocrotire;
- dizabilitate;
- înțelegere;
- egalitate.

Competențe specifice: C 1.1, C 2.2, C 1.3, C2.1, C 2.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: text suport, instrumente de scris, coli, caiet, fișă de lucru, eșarfă, fașă;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația, instructajul;
conversative: dialogul;

metode de comunicare scrisă: lectura;

metode de comunicare interioară: introspecția;

metode de acțiune simulată: joc de rol;

temporale: 50 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual, perechi.

Desfășurarea activității

20 minute

Activitatea debutează cu o discuție despre persoanele care, din naștere sau în urma unor întâmplări nefericite, au probleme legate de corpul lor. Acestea sunt oamenii cu deficiențe fizice/dizabilități și au nevoi speciale, necesită mai multă îngrijire și atenție din partea celorlalți.

Adesea sunt mai buni și mai puternici decât noi. A le imita defectele este o dovadă de răutate. Sunt frații noștri, suntem fiii lui Dumnezeu.

Notă. Profesorul îi roagă pe copii să nu folosească, nici măcar în glumă, cuvântul *handicapat*, să transmită, să-i învețe și pe alții acest lucru.

Evaluare

15 minute

Profesorul solicită copiilor să „experimenteze” probleme ale persoanelor cu dizabilități, invitându-i să se pună în situația lor.

Exercițiile de acest fel pot servi ca pregătire a clasei pentru primirea în colectiv a unui nou elev cu deficiențe fizice.

Se cere elevilor să-și expună cât mai sincer sentimentele și gândurile în legătură cu simulările de mai jos.

Persoane cu deficiențe de vedere

Se leagă ochii unui participant. În decursul a 5 minute se continuă lecția în ritm normal, fără a acorda atenție celui care nu vede nimic. Urmează o serie de răspunsuri la întrebarea cum s-au simțit colegii lui de clasă în această situație și ce-ar putea ei întreprinde pentru a-l ajuta. Ar dori ca propunerile lor să devină realitate?

Variantă: Doi copii conduc un coleg legat la ochi prin clasă. După 5 minute se schimbă rolurile („nevăzătorul” devine conducător de încredere și invers). Apoi copiii trebuie să răspundă la întrebările: Cum v-ați simțit în fiecare postură? L-ați ajutat pe „nevăzător” sau ați profitat de deficiența sa (l-ați lăsat să se ciocnească de bănci)? În cel de-al doilea rol ați acționat în funcție de tratamentul care vi s-a aplicat în primul? Ce sentimente aveți față de oamenii care toată viața se confruntă cu aceste dificultăți?

Persoane cu deficiențe ale aparatului locomotor

Elevii sunt puși în situația în care trebuie să formeze numărul de telefon fără ajutorul mâinilor.

***Sau:**

Se bandajează mâna unui copil astfel încât să nu poată să o miște bine. Este rugat să-și scrie adresa sau să se lege la încălțăminte.

Copiii își exprimă sentimentele de înțelegere și compasiune față de persoane aflate în astfel de situații, precum și dorința de a le acorda sprijin. O formă de respect și considerație este implicarea persoanelor cu probleme în activități în care să fie apreciate pentru anumite calități, fără a fi discriminate.

CONȚINUTUL: *Respectul față de sine și față de ceilalți*

Activitatea: *Băiatul cu doi ochi*

Fișă de lucru

15 minute

Băiatul cu doi ochi

Undeva în Univers există o planetă pe care trăiesc ființe foarte asemănătoare cu pământenii. Singura deosebire dintre noi și ei este că ei au doar un ochi și pot vedea în întuneric, la distanțe foarte mari și prin zid.

Într-o zi, pe acea planetă s-a născut un copil cu doi ochi. Părinții au fost foarte dezamăgiți, dar l-au îngrijit cu toată dragostea. Doctorii au spus că nu se poate face nimic. Copilul avea nevoie de lumină, când mergea undeva noaptea, de un telescop pentru a vedea ce se întâmplă pe alte planete și era privit de colegi ca și cum nu vedea bine.

Încet, încet și-a dat seama că el poate să vadă ceva ce colegii lui nu pot: vedea culorile.

Toată lumea de pe acea planetă vedea în alb și negru; băiatul cu doi ochi vedea însă în culori.

A început să își facă prieteni care îl ascultau povestind despre păduri verzi, cer albastru și flori multicolore. Copiii și oamenii mari se adunau în jurul băiețelului ca să vadă lumea prin ochii lui.

Când a crescut, a întâlnit o fată de care s-a îndrăgostit. Faptul că el era altfel decât ceilalți locuitori ai planetei nu i-a deranjat pe nici-unul dintre ei. Cu timpul nu i s-a mai părut că este altfel: a devenit firesc să fie înconjurat de oameni care îi ascultau poveștile. Cei doi au avut un fiu care nu se deosebea de ceilalți copii de pe planetă: avea un singur ochi.

- Cum te-ai fi simțit în locul băiatului cu doi ochi, pe planeta locuită de ființe cu un ochi?

.....

.....

.....

.....

- Crezi că ai fi și tu *altfel* pe această planetă? De ce? Cum ai vrea să fii tratat dacă ai fi *diferit* față de ceilalți locuitori ai planetei?

.....

.....

.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

Suntem diferiți, dar egali.

CONȚINUTUL: *Nevoia de efort pentru a obține rezultatele*

Activitatea: *Folosește darurile primite de la Dumnezeu!*

Preachiziții:

copiii - cunosc: faptul că primim daruri de la Dumnezeu și exemplifică;
omul are datoria să folosească darurile/virtuțile/puterea de la Dumnezeu;
noțiunea de efort și rezultate ale efortului, știu să dea exemple de activități
care implică efort fizic și efort intelectual.

Concepte cheie:

- Dumnezeu;
- Stăpân;
- Hristos;
- talanți/daruri;
- pildă;
- obligație;
- responsabilitate;
- voință;
- efort;
- satisfacție;
- hărnicie;
- muncă;
- simboluri.

Competențe specifice: C 1.1, C1.2, C 2.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: icoană/tablou biblic, text suport, coli, caiet, instrumente de scris, instrumente de desenat, material video, coli cartonate colorate, foarfece, aparatură audio-video, ecran de proiecție;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația;
conservative: dialogul, discuția colectivă;
metode de comunicare scrisă: lectura;
metode de comunicare vizuale: tehnici audio-video;
metode de comunicare interioară: introspecția;
metode de explorare indirectă: folosirea icoanei/tabloului biblic;
metode de acțiune directă: fișa de evaluare; semne de carte cu încurajări/
îndemnuri;

temporale: 35 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

25 minute

Profesorul antrenează elevii într-o discuție despre darurile pe care fiecare le primește de la Dumnezeu, despre varietatea acestora, despre faptul că nimeni nu are toate darurile în afară de Dumnezeu: unii au mai multe, alții mai puține.

5 minute

Profesorul citește poezia și prezintă icoana sau tabloul biblic cu *Pilda talanților* (textul cântecului religios „*Pilda talanților*”, de profesor Irina Cozma: *Să învățăm Religia prin cântec*).

5 minute

Pilda talanților

Un Stăpân bogat, se știe,
Plecând în călătorie,
Bani de-argint a dăruit
Slugilor și a pornit

Au primit, după putere,
A Stăpânului avere:
Cinci și doi și un talant
Și la muncă au plecat.

Slugile care-au muncit,
Înc-atât au dobândit.
Iar acel cu un talant,
În pământ l-a îngropat.

Când Stăpânul S-a întors
Slugilor le-a spus frumos:
„Dați-mi talanții-napoi
Cu ce-ați câștigat și voi”

Stăpânul a răsplătit
Slugile care-au muncit;
Din casa a-ndepărtat
Pe cea care n-a lucrat.

Elevii sunt invitați să vizioneze filmulețul „*Pilda talanților*”. Concomitent cu vizionarea se citește încă o dată textul pentru o mai bună fixare. Profesorul le reamintește copiilor că pildele au fost rostite de Mântuitorul Hristos cu scopul de a învăța, a îndrepta. Se face explicația simbolurilor principale întâlnite în pildă, stăpânul, slugile, talanții, datoria fiecăruia de a munci, de a folosi cu înțelepciune și de a înmulți darurile primite.

Aceasta este o dovadă de dragoste față de oameni, dar, mai ales, față de Dumnezeu, Care ne invită la implicare. Se pot da exemple din viața de zi cu zi.

5 minute

Evaluare

10 minute

*Profesorul îi sfătuiește pe copii să fie atenți la ceea ce vor spune colegii”, pentru a putea rezolva cu succes fișa de lucru.

- Scrieți pe fișă darurile pe care le aveți de la Dumnezeu și precizați cum le folosiți în viața de zi cu zi.

.....

.....

.....

.....

- Prezentați-vă darurile în fața clasei, folosind formula „Eu sunt.....(numele) și am primit de la Dumnezeu următoarele daruri”.

.....

.....

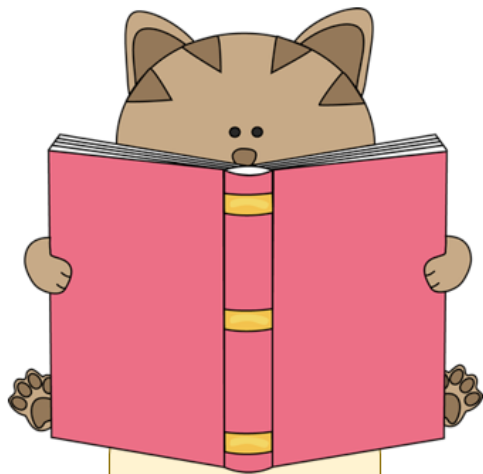
.....

.....

CONȚINUTUL: *Nevoia de efort pentru a obține rezultatele*
Activitatea: *Folosește darurile primite de la Dumnezeu!*

Fișă de lucru

10 minute

Dragă,
Te încurajez să folosești darul
ca să
Cu bucurie,
.....

Decupează și colorează semnul de carte
pe care scrii cuvinte de încurajare pentru
un coleg.

Așază-l într-o carte a colegului.

Va fi o surpriză plăcută pentru el.

Cuvinte pentru minte și suflet:

Doamne, promit să folosesc cu înțelepciune talanții pe care mi i-ai dat.

CONȚINUTUL: *Respectul față de sine și față de ceilalți*

Activitatea: *Dacă vrei, poți!*

Preachiziții:

- copiii - cunosc: importanța muncii și a efortului în viața omului;
faptul că reușitele nu se obțin fără efort;
- înțeleg: că obstacolele/problemele care apar în viață trebuie depășite.

Concepte cheie:

- efort;
- voință;
- reușită/succes;
- renunțare.

***Competențe specifice:* C 1.1, C 1.2, C 2.2.**

Resurse:

- umane:* elevi, profesor;
- materiale:* icoană/tablou biblic, text suport, coli, caiet, instrumente de scris, instrumente de desenat; material video; aparatură audio-video, ecran de proiecție;
- metodologice:* metode de comunicare orală: expozitive: explicația;
conversative: dialogul, discuția colectivă;
metode de comunicare oral-vizuale: tehnici audio-video;
metode de comunicare interioară: introspecția;
metode de explorare indirectă: folosirea icoanei/taboului biblic;
metode de acțiune directă: desen (peisaje);
- temporale:* 50 minute;
- spațiale:* sala de clasă.

***Forme de organizare:* frontal, individual.**

Desfășurarea activității

10 minute

Profesorul discută cu elevii despre faptul că, pentru a obține ceva, este nevoie de voință, de efort, de mobilizare; despre puterea de a învinge încercările/obstacolele care pot apărea.

Precizează faptul că obstacolele sunt externe (exemplu: lipsa unor condiții, a unor informații, timp, persoane care să te sprijine sau prezența unor persoane care se opun realizării scopului). Profesorul notează neordonat obstacolele pe tablă.

Există și obstacole interne, cele care țin de noi (exemplu: lipsa unor cunoștințe, a unor deprinderi, a unor aptitudini, comoditate, lene, plictiseală, lipsă de interes, neîncredere în forțele proprii, timiditate, boală...). Acestea sunt notate pe tablă, printre obstacolele externe.

Depășirea obstacolelor aduce o stare de relaxare, de mulțumire sufletească, mai ales când acest lucru se obține prin efort personal susținut.

Evaluare

15 minute

Profesorul le solicită elevilor să sublinieze expresiile care definesc obstacolele interne cu o culoare, externe cu o altă culoare. Cu ajutorul profesorului, elevii identifică modalitățile prin care pot fi depășite temerile/obstacolele și completează răspunsurile pe tablă.

*Pentru a ilustra modul prin care pot fi depășite greutățile și rolul voinței și al efortului în viața noastră, poate fi vizionat un scurt film motivațional. (Aceste filme au un impact foarte mare asupra privitorului, mai ales acelea în care apar persoane cu dizabilități, care au reușit în viață).

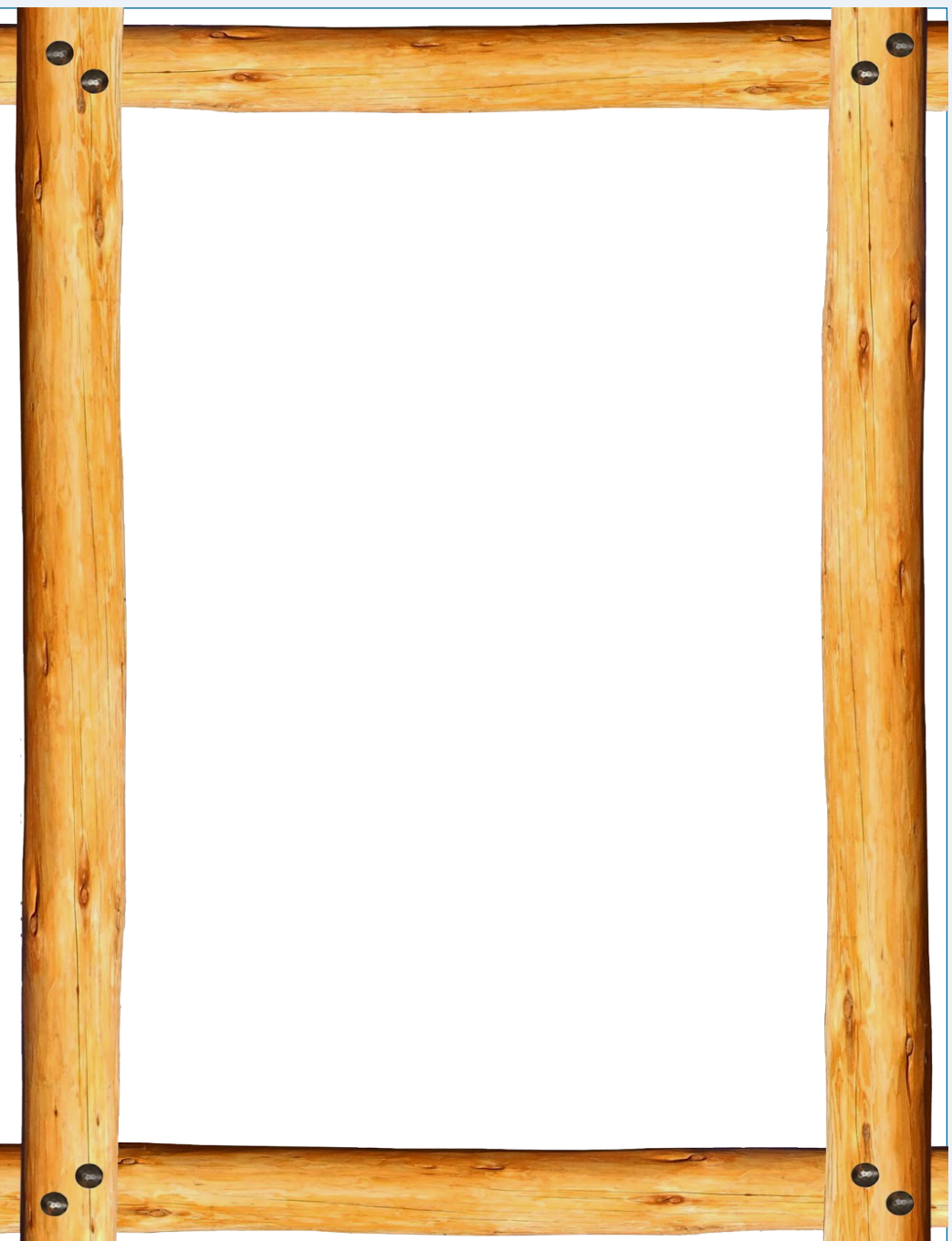
Elevii sunt invitați să vizioneze filmulețul și să tragă concluzii.

CONȚINUTUL: Respectul față de sine și față de ceilalți

Activitatea: Dacă vrei, poți!

Fișă de lucru

25 minute

Obstacole depășite*

Desenează un peisaj în care să surprinzi o câmpie cu flori, soare, cer albastru.

*Profesorul desenează, la rândul său, un peisaj. În timpul lucrului, discută cu elevii despre situații dificile cu care se pot confrunta în viață și trasează, ca din greșeală, o linie verticală pe propriul tablou.

Reacția majorității va fi una de dezamăgire, copiii gândindu-se că a stricat tabloul. Profesorul explică gestul spunând că în viața omului, uneori, un lucru aparent nefavorabil se poate transforma într-un lucru bun. Linia trasată intenționat devine un copac.

Copiii imită gestul, în semn că au înțeles cum pot fi depășite obstacolele.

(Activitate adaptată: Character First!)

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Mă simt foarte fericit ori de câte ori reușesc să mă ridic deasupra unui obstacol.” (Ludwig van Beethoven)

CONȚINUTUL: *Nevoia de efort pentru a obține rezultatele*

Activitatea: *Viitorul începe azi*

Preachiziții:

- copiii - cunosc: faptul că activitatea de școlar are rolul de a-i pregăti pentru viață, pentru viitor;
viitorul se planifică (aud lucrul acesta și în familie);
- înțeleg că orice planificare implică un plan (cale, drum de urmat) și un scop;
 - pot să dea exemple din viața de zi cu zi.

Concepte cheie:

- scop;
- efort;
- muncă;
- învățătură;
- scopuri imediate;
- scopuri îndepărtate;
- scopuri importante sau mai puțin importante, scopuri mărețe.

Competențe specifice: C 1.1, C 1.2, C 1.3.

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	coli, caiet, instrumente de scris, instrumente de desenat;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive: explicația; instructajul; conversative: dialogul, discuția colectivă; metode de comunicare interioară: introspecția; metode de acțiune directă: fișa de lucru, fișa de evaluare; metode de evaluare: tehnica „Blazonul personal”.
<i>temporale:</i>	40 minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității

25 minute

Profesorul le explică elevilor că fiecare om are în viață un scop, că unele scopuri sunt mai mici, altele mai mari sau chiar mărețe. Se pune accent pe faptul că în proiectarea scopului trebuie să fii realist (acest lucru se învață încă din copilărie; ceea ce îți propui să fie realizabil). Totul se obține cu voință, cu efort îndelungat și cu curaj.

Realizările cele mai mari, mai înalte sunt performanțele. Pentru ele este nevoie de un efort imens, de tenacitate. (Se pot da exemple din viața sportivilor de performanță, artiștilor de valoare, personalități din știință, istorie, care au reușit prin voință și muncă susținută.)

Este nevoie de o bună cunoaștere de sine, de identificare corectă a punctelor tari și a punctelor slabe, de îndepărtare a acestora din urmă.

Pentru oricine este important să creadă că toate visurile, toate planurile, toți oamenii pentru care merită să lupți sunt mai presus de NU POT. De obicei, când se confruntă cu o provocare, copiii spun *nu pot*, înainte de a fi încercat. Trebuie schimbat acest NU POT, în POT/POȚI!

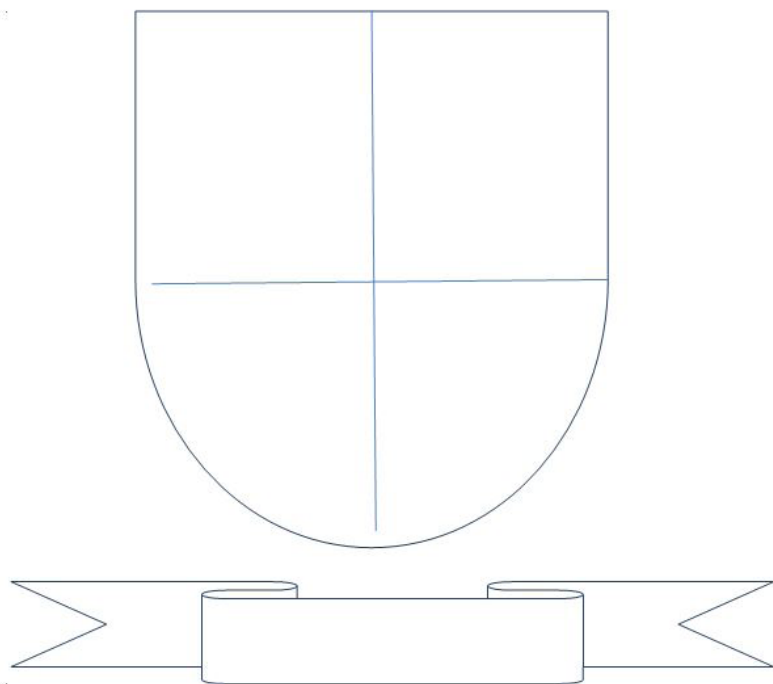
Dumnezeu este de partea noastră și ne arată că PUTEM!

10 minute

Evaluare

15 minute

Evaluarea se face prin tehnica „Blazonul personal” (blazonul este emblema ta, ceea ce te reprezintă cel mai bine).

Completează cadranele, respectând recomandările primite. Pe panglică este dorința ta. (**Vreau să devin.....**)

Cadranul 1: Puncte tari: Gândește-te ce calități, abilități, talente ai, care să te ajute să realizezi ceea ce dorești!

Cadranul 2: Puncte slabe/aspecte de îmbunătățit: Gândește-te la ce nu ai, ce nu știi să faci și te-ar împiedica să realizezi ceea ce îți propui!

Cadranul 3: Oportunități: Gândește-te la ceea ce există și te-ar putea ajuta să îți îndeplinești „visul”!

Cadranul 4: Amenințări: Gândește-te la ceea ce te-ar putea împiedica să-ți realizezi „visul”!

CONȚINUTUL: Nevoia de efort pentru a obține rezultatele
Activitatea: Viitorul începe azi

Fișă de lucru

15 minute

*Capsula timpului – mesaje în sticlă**

Suntem în data..... . Ești elev în clasa a III-a, ai parcurs o bună parte din acest an școlar și ai obținut o serie de rezultate.

Ai deja un scop de atins la finalul clasei a III-a. Dacă încă nu ai unul, te rog să îl stabilești acum.

Completează biletul. Decupează-l, împăturește-l, astfel încât ceea ce ai scris să devină micul tău secret.

*Profesorul strânge biletele și le introduce într-o sticlă închisă la culoare pe care o sigilează. Le explică elevilor că sticla va fi deschisă împreună cu părinții, la serbarea de sfârșit de an, când se culeg „roadele”.

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Nu lăsa pe mâine ce poți face azi!” (Proverb românesc)

PLAN DE RECAPITULARE

Viața creștinului împreună cu semenii

Competențe specifice: C 1.1; C 1.2; C 1.3; C 2.1; C 2.2;

Resurse:

<i>umane</i>	elevi; profesor;
<i>materiale:</i>	texte suport; ghid pentru profesori; manual; plan de recapitulare; fișe de recapitulare; caiet/coli/instrumente de scris;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive- explicația; conversative-conversația; dialogul; discuția de grup metode de comunicare interioară: introspecția;
<i>temporale:</i>	2 ore
<i>spațiale</i>	sala de clasă;

Forme de organizare: frontal, individual.

Notă: copiii sunt îndemnați să adreseze întrebări pentru clarificarea nelămuririlor și să completeze răspunsurile colegilor;

Nr. Crt.	Domeniul	Conținuturi	Competențe specifice	Nr. ore	Data/săptămâna	Concepte cheie	Observații
1	Viața creștinului împreună cu semenii	Necesitatea de a spune întotdeauna adevărul Ascultarea și împlinirea sfaturilor bune Blandețea și bunătatea în relație cu ceilalți Importanța de a avea răbdare cu cei din jur Respectul față de sine și față de ceilalți Nevoia de efort pentru a obține rezultate	C1.1 C1.2 C 1.3 C2.1 C2.2	1 1		Dumnezeu Hristos virtuți/calități; sfaturi bune; ascultare/neascultare; adevăr/minciună; blândețe/bunătate/iertare; efecte/consecințe răbdare/lipsa de răbdare respect efecte/consecințe efort/voință scop/cale/obstacole muncă perseverență tenacitate caracter	Profesorul stabilește, de comun acord cu elevii, împărțirea materiei pentru cele două ore de recapitulare.

EVALUARE SUMATIVĂ

Viața creștinului împreună cu semenii

Preachiziții:

- copiii - Îl recunosc pe Domnul Hristos ca model; suma tuturor virtuților;
- cunosc: noțiunile de adevăr; ascultare; sfat bun; reguli; blândețe; bunătate; iertare; răbdare; respect; efort și opusul lor;
 - efectele și consecințele acestora în relație cu Dumnezeu și cu semenii;
 - reuesc să dea exemple din viața de zi cu zi;

Concepte cheie:

- valori/virtuți/calități;
- efecte și urmări; reguli de bună purtare;
- scop, voință; perseverență; efort; recunoștință;
- caracter; viață.

Competențe specifice: C1.1; C1.2; C1.3; C2.1; C2.2;

Resurse:

umane: elevi; profesor;

materiale: caiet/coli/instrumente de scris, instrumente de desen; fișa de evaluare;

metodologice: metode de comunicare orale: expozitive: explicația; instructajul; conversative - conversația; discuții; metode de comunicare interioară: introspecția; metode de acțiune reală: fișa de evaluare; activități creative.

temporale: o oră;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Viața creștinului împreună cu semenii

Omul frumos

„Dintre câte sunt pe lume
Ce frumos e omul!
Dacă merit-acest nume
Ce frumos e omul!

Munți și văi se mai pot naște
Ce frumos e omul!
Dar ca el nu veți cunoaște
Ce frumos e omul!..”.

(„Ce frumos e omul!” – Adrian Păunescu)

Iubiți copii,

Vom încerca să deslușim împreună ce înseamnă „omul frumos”.

Înzestrat cu daruri minunate, primite din comoara Creatorului, este dator să lucreze și să înmulțească „talantii”.

Ca să mă conving că știi ce înseamnă aceasta, eu voi spune „talantul” pe care știu sigur că îl ai, tu îmi vei spune cum îl folosești.

Bunătate

Respect

Înțelepciune

Voioșie

Curaj

Iertare

Omul frumos înmulțește talanții... Ești frumos!

În cufărul cu bogății, la loc de cinste se află **adevărul**.

Înșiră cuvintele, astfel încât să obții un șirag de perle.

Ordonând corect, vei învăța o regulă de viață.

Trebuie

adevărul

să

spui

timpul

tot

Să continuăm!

Opusul adevărului este.....

Un proverb despre minciună.....

Un îndemn pentru aceia care nu spun adevărul.....

Omul frumos iubește adevărul și ocolește minciuna... Ești frumos!

Citește versurile următoare. Am subliniat cuvintele care se referă la o calitate, o virtute care se educă în timp.

„Bucuros voi face totul,
Nu m-opresc până sfârșesc;
Voi depune tot efortul
Să ascult și să zâmbesc...”

(Exercițiu de memorare - Ascultarea - CharacterFirst!)

- Numește virtutea;

- Completează următoarele afirmații prin care să arăți ce înseamnă pentru tine această virtute;

Pentru mine..... înseamnă să.....

Sunt..... atunci când.....

Dovedesc..... dacă.....

- Ești înțeleptul care ascultă cu atenție problemele celorlalți și reușești să găsești soluții.
La tine a venit Alex, un băiat mai puțin ascultător. Ajută-l, te rog!

Problema: neascultarea	Cauza neascultării	Consecințele neascultării	Sfaturile tale
Tata l-a rugat să nu plece la joacă			
Mama l-a rugat să ude florile			

Omul frumos este ascultător...

Ești ascultător, învață-i și pe ceilalți să fie ca tine. Ești frumos!

Iubirea este cel mai puternic sentiment și cea mai mare virtute. Ea se dovedește prin fapte.

Îl iubești pe Dumnezeu când

.....
Îl iubești pe aproapele tău când

Iubești celelalte vietăți atunci

când.....

Omul frumos Îl iubește pe Dumnezeu și iubește întreaga Sa creație... Ești frumos!

Poveștile copilăriei sunt un izvor de înțelepciune. Din ele învățăm o mulțime de lucruri folositoare.

Voi descrie trei personaje, tu va trebui să le recunoști și să le caracterizezi printr-o propoziție.

A îngrijit un păr plin de omizi, o cățelușă bolnavă, a curățat un cuptor și o fântână, a avut grijă de animalele Sfintei Vineri.

Era mică, mică de tot, a îngrijit toată iarna o rândunică, a fost ajutată de aceasta să fugă din casa sobolului.

Hrănea porumbeii și șoriceii care o ajutau să termine treburile date de mama vitregă.

Toate aceste personaje au dovedit că sunt milostive.

Omul frumos este milostiv... Ești frumos!

La fel ca milostenia, iertarea este un rod al iubirii. În *Rugăciunea Tatăl Nostru (Rugăciunea Domnească)*, Domnul Hristos ne învață să iertăm pe toți, doar astfel vom fi iertați.

Găsește valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

- Domnul Hristos a iertat din iubire. A/F
 - Omul bun iartă doar dacă este iertat. A/F
 - Domnul Hristos îi iubește pe cei care greșesc. A/F
 - Blândețea, bunătatea și iertarea sunt virtuți. A/F
 - Binele se răsplătește cu bine, răul cu rău. A/F
 - Să iubești pe aproapele tău este o lege sfântă. A/F
- Privește imaginea de mai jos și spune-mi ce crezi că reprezintă.

Majoritatea oamenilor remarcă pata, foarte puțini sunt cei care văd restul din jurul petei. Acest comportament este foarte asemănător cu felul în care oamenii văd viața. Unii rămân doar cu urmele pe care ceilalți le lasă în viețile lor, fără să-i ierte vreodată.

Încearcă să fii altfel!

Dacă te vei simți supărat sau mâniș, pune-ți întrebarea „Ce văd?”

Să privești partea frumoasă din fiecare om!

Să ierți, să ștergi, prin iertarea ta, greșelile celorlalți!

Omul frumos este iertător... Ești frumos!

Ai lucrat cu plăcere, te-ai implicat.

Felicitări!

Îți propun să ne oprim deocamdată. Cu răbdare, vom ajunge la final fără să simțim.

Data trecută ne-am oprit tocmai când începuserăm să vorbim despre răbdare.

Vom citi o poezie, ea este și cântec, îl poți asculta.

Se numește „**Poezia răbdării**” (Georgeta Pânișoară)

Poezia răbdării

O știți pe Trici, o omiduță
Plângea și ea că nu e prea drăguță,
Dar timpul a trecut și într-o zi,
Un fluture frumos ea deveni.
Iată de ce!

Vrei mai repede timpul să treacă,
Vrei mai repede să mergi la joacă,
Vrei mai repede să crești mare
Pentru toate trebuie să ai răbdare!

De ai răbdare o să-nveți
Că trebuie să mai aștepti.
Pas cu pas tu reușești
Să faci ceea ce îți dorești.

Dacă ți-a plăcut poezia, poți să o înveți. Important este să reții învățămintele pe care le prezintă.

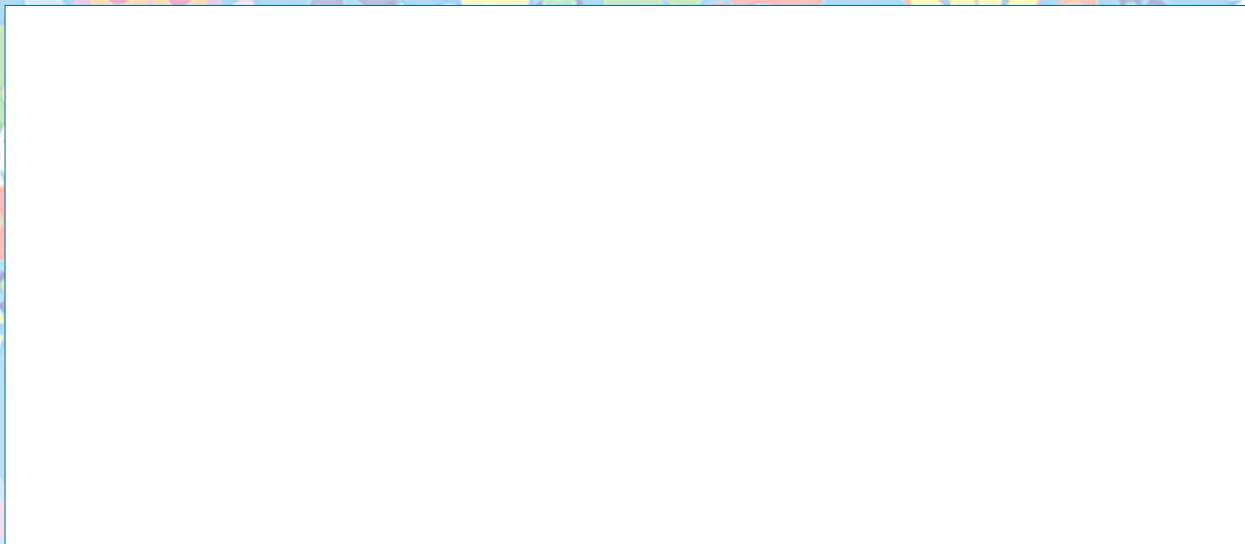
- Selectează din text cuvintele/expresiile care arată ce dorea omiduța.

.....

.....

- Extrage și notează mesajul poeziei.....
- Gândește-te bine și spune-mi cum ar fi dacă, peste noapte, ai deveni dintr-odată adult. Ți-ar plăcea? Argumentează printr-un text de 30-50 de cuvinte.

- Desenează-o pe omiduță. Arată-i ce aripioare minunate va avea.
- Încurajează-o cu câteva cuvinte frumoase.

Nu uita că pentru fiecare lucru este nevoie de timp și că nu poți sări peste unele etape, fără consecințe.

Omul frumos este răbdător... Ești frumos!

Te faci plăcut dacă respecti pe celălalt, îi respecti convingerile, gesturile, acțiunile, ești politicos.

- Încercuiește cu verde cuvintele sau expresiile care îți sugerează un limbaj plăcut și cu roșu pe cele care sugerează un limbaj pe care nu dorești să îl auzi în jurul tău:

*îndrumare, poruncă, de comun acord, impunere,
cooperare, conflict, toleranță, confruntare, susținere,
negocieri, dispută, pedeapsă, rezolvare de conflicte.*

- Se spune că respectul se câștigă. Nu poți să pretinzi respect, dacă la rândul tău, nu oferi același lucru în schimb.

Lecția aceasta începe din primii ani de viață cu respectul pe care ți-l porți ție însuși. Acesta este ca un „motor” care te ajută să acționezi în relație cu ceilalți.

- Te rog să citești întrebările de mai jos și să răspunzi cu sinceritate. Este o modalitate prin care ceilalți, inclusiv părinții, doamna învățătoare și eu putem să te cunoaștem și să te ajutăm.

Câtă încredere ai în tine?

multă;

puțină;

foarte puțină;

deloc;

Ce îți place la tine?

Ce nu îți place la tine?

Cantitativ, sunt mai multe lucrurile care îți plac, sau cele care nu îți plac la tine?

Când ai de-a face cu o situație mai dificilă, consideri de la început că vei avea succes, sau te temi de insucces/eșec?

În funcție de răspunsurile tale, vom ști cât de mult te respecti singur.

Omul frumos este respectuos cu sine și cu cei din jur...Ești frumos!

Ușor ușor, ne apropiem de finalul întâlnirii .

A fost necesar puțin efort, dar nu a fost greu. De fiecare dată când vei avea de înfruntat o greutate, spune-ți cu curaj, POT! Nu te opri în fața barierei „Nu pot!”. Fii perseverent, întărește-ți voința, muncește, nu renunța!

Stabilește trei obiective pe care să le urmărești săptămâna viitoare (obiective pe termen scurt).

și trei obiective pe care să le urmărești anul școlar viitor (obiective pe termen lung).

Indiferent de obiectiv, reușita depinde de efortul pe care îl depui, dublat de muncă și voință.

Omul frumos este puternic, nu renunță, este un învingător... Ești frumos!

Am pornit la drum încercând să aflăm CUM ESTE OMUL FRUMOS. Dacă te reîntorci, îți vei răspunde singur.

Salvează aici răspunsul.

Omul frumos este

Toate aceste virtuți se regăsesc în modul cel mai înalt, în persoana Fiului lui Dumnezeu.

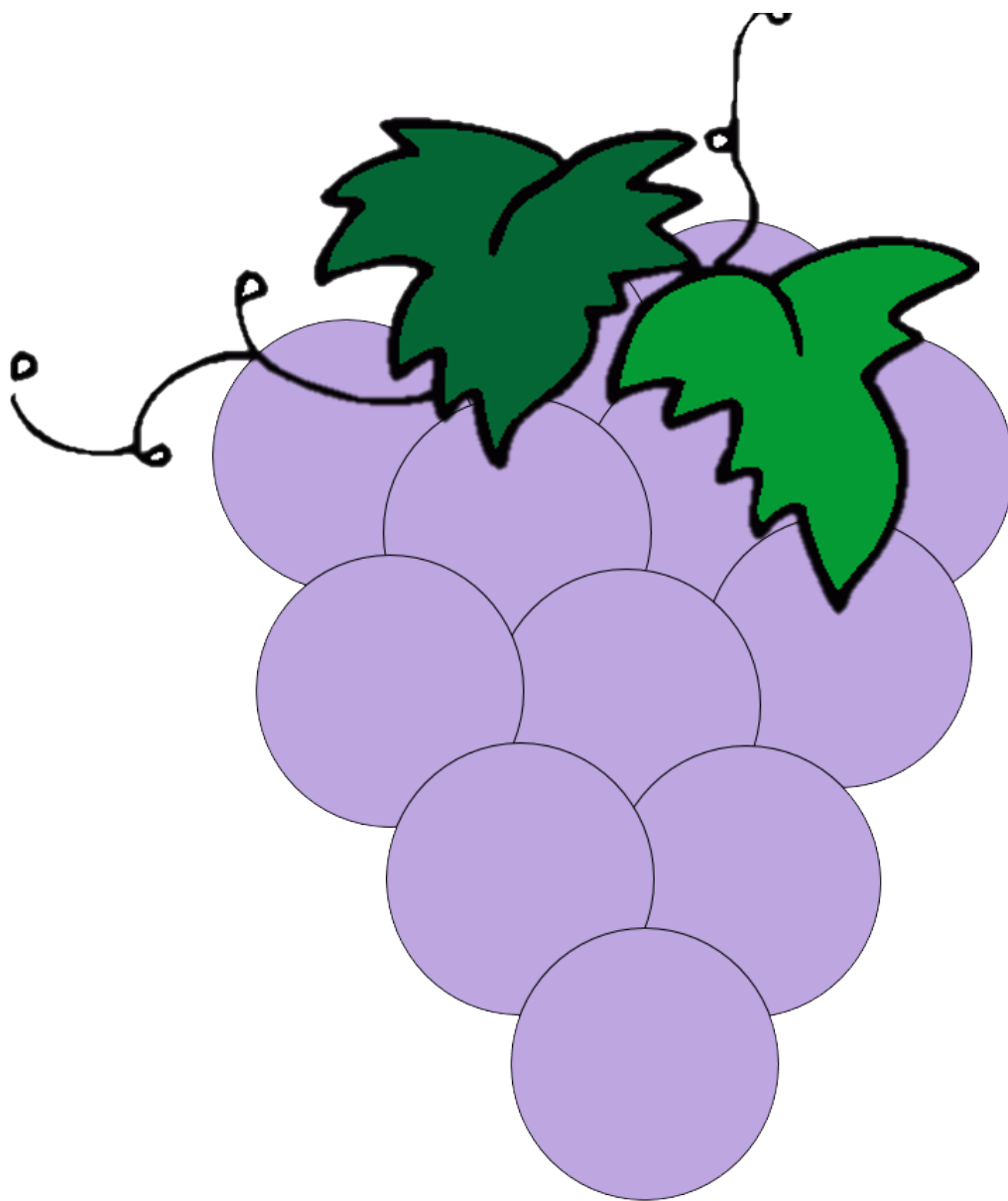
Virtuțile se numesc și **trăsături de caracter**. Caracterul este cartea ta de vizită în relație cu Dumnezeu și cu oamenii.

Pe boabele de strugure (strugurele este un simbol creștin, reprezentând sufletul omenesc care, precum via, dacă este lucrat cu dăruire și atenție, ajunge să ofere nenumărate roade) notează virtuțile tale.

Arată-le tuturor.

Ele sunt TU!

Prețuiește-te, ești unic!

Felicitări!

Ai finalizat cu succes!
Îți urez ca toate învățăturile să-ți rămână în
mintă și să-ți pătrundă în suflet!

Punctaje orientative:

Ordonare – itemi semiobiectivi de ordonare

Pentru acest exercițiu nu se acordă punctaj.

Talanți/înmulțire – itemi semiobiectivi cu răspuns scurt.

- FB** – șase/cinci completări corecte;
- B** – patru/trei completări corecte;
- S** – două/o completare corectă.

Adevăr/minciună – itemi semiobiectivi cu răspuns scurt.

- FB** – trei completări corecte;
- B** – două completări corecte;
- S** – o completare corectă.

Ascultare – itemi semiobiectivi cu răspuns scurt.

- FB** – identificarea virtuții și trei completări corecte;
- B** – identificarea virtuții și două completări corecte;
fără identificarea virtuții și două completări corecte;
- S** – identificarea virtuții și o completare corectă;
fără identificarea virtuții și o completare corectă.

Neascultare/cauze/consecințe/sfaturi; itemi subiectivi – rezolvare de probleme.

- FB** – identificarea a două cauze, două consecințe,
acordarea a două sfaturi;
- B** – identificarea a una/două consecințe;
acordarea a două sfaturi;
sau:
identificarea a una/două cauze;
acordarea a două sfaturi;
- S** – identificarea a două cauze;
sau:
identificarea a două consecințe;
sau:
acordarea unui sfat.

Iubire – itemi semiobiectivi cu răspuns scurt.

- FB** – trei completări corecte și complete;
- B** – două completări corecte și complete și;
- S** – o completare corectă și completă.

Milostenie – itemi semiobiectivi cu răspuns scurt.

- FB** – trei completări corecte;
- B** – două completări corecte;
- S** – o completare corectă.

Iubire/bunătate/iertare – itemi obiectivi cu alegere duală.

- FB** – șase/cinci răspunsuri corecte;
- B** – patru/trei răspunsuri corecte;
- S** – două/un răspuns corect.

Punctaje orientative:

Răbdare - itemi semiobiectivi, întrebări structurate;

Notă: exercițiul de identificare a mesajului nu se punctează;

- FB** – identificarea a trei/patru cauze;
- B** – identificarea a două cauze;
- S** – identificarea unei cauze.

Itemi subiectivi de tipul eseu liber;

- FB** – argumentare corectă și încadrare în spațiu;
- B** – argumentare parțial corectă și încadrare în spațiu;
- S** – argumentare parțial corectă și neîncadrare în spațiu.

Respect-itemi obiectivi cu alegere multiplă (cu răspuns selectat);

- FB** – șase/cinci selectări de cuvinte/expresii din fiecare categorie;
- B** – patru/trei selectări de cuvinte/expresii din fiecare categorie;
- S** – două/o selectare de cuvinte/expresii din fiecare categorie.

Notă: nu se punctează completarea chestionarului;
nu se punctează „definiția” omului bun;
nu se punctează completarea ciorchinului de strugure cu trăsături de caracter.

Se totalizează calificativele.

Se observă ponderea fiecărui calificativ.

Se stabilește calificativul final.

În notare recomandăm profesorului să țină cont de implicarea copilului în activități, în general, de comportamentul la clasă, de schimbările de atitudine datorate participării la ora de Religie.

DOMENIUL:

Mari sărbători creștine

CONȚINUTUL:

Nașterea Domnului

Activitatea:

O, ce veste minunată!

Activitatea:

Cum se pregătesc creștinii pentru Nașterea Domnului

Activitatea:

Magii, în căutarea Pruncului Iisus

CONȚINUTUL:

Botezul Domnului

Activitatea:

La râul Iordanului

Activitatea:

Minunea de la râul Iordan

Activitatea:

Sfințirea apelor de Bobotează

CONȚINUTUL:

Învierea Domnului

Activitatea:

Duminica Învierii

Activitatea:

Ziua Învierii în suflet de copil

Activitatea:

Adevărat a înviat!

CONȚINUTUL:

Înălțarea Domnului

Activitatea:

Domnul Hristos Se înalță la Tatăl ceresc

Activitatea:

Hristos, Fiu al lui Dumnezeu și Mântuitor

Activitatea:

Bucuria Înălțării

PLAN DE RECAPITULARE ȘI EVALUARE SUMATIVĂ

Nașterea și Botezul Domnului

PLAN DE RECAPITULARE ȘI EVALUARE SUMATIVĂ

Învierea și Înălțarea Domnului

DOMENIUL: *Mari sărbători creștine*

CONȚINUTUL: Nașterea Domnului

Activitatea: *O, ce veste minunată!*

Preachiziții:

- copiii - cunosc despre: Hristos că este Fiu al lui Dumnezeu și al Maicii Domnului;
locul Nașterii (Betleem, peșteră, iesle);
închinarea păstorilor și a magilor;
- participă la: Sfânta Liturghie;
 - cunosc: tradiții și obiceiuri (împodobitul bradului, pregătirea caselor, pregătirea personală, mersul preotului cu icoana);
 - împărtășesc: bucuria primirii darurilor de la Moș Crăciun trăită de-a lungul timpului;
 - știu să cânte colinde.

Concepte cheie:

- Nașterea Domnului;
- Sfânta Scriptură;
- colinde;
- pregătirea pentru întâmpinarea Nașterii Domnului;
- tradiții și obiceiuri;
- înscriere;
- recensământ;
- colindul îngerilor (primul colind)

***Competențe specifice:* C 1.1, C 3.1, C 3.2**

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesori;
<i>materiale:</i>	Sfânta Scriptură, icoana Nașterii, culegere de colinde, imagini cu obiceiuri și tradiții, calendarul creștin ortodox, instrumente de scris, culori;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: conversative: conversația;
expozitive: explicația.
metode de comunicare scrisă: lectura;
metode de comunicare interioară: introspecția;

metode de explorare indirectă: demonstrația cu ajutorul icoanelor/imaginilor;
temporale: 35 minute;
spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

15 minute

- Profesorul adresează elevilor întrebări premergătoare.

5 minute

Exemple de posibile întrebări:

Care este cea mai importantă sărbătoare creștină a iernii?
 Sub ce altă denumire mai este cunoscută această sărbătoare?

- (Copiii dau diferite răspunsuri, profesorul face precizarea că denumirea corectă este Nașterea Domnului.)

Cum vă pregătiți în familie pentru întâmpinarea Nașterii Domnului?
 Ce tradiții și obiceiuri referitoare la această sărbătoare cunoașteți?

Profesorul:

- anunță că evenimentul este prezentat în Sfânta Scriptură de Sfinții Evangheliști Matei și Luca;
- citește selectiv din textul de la Matei (2, 1-11) și de la Luca (2, 1-17);
- le prezintă elevilor icoana Nașterii Domnului, și le explică simbolurile.

10 minute

Evaluare:

10 minute

Completați spațiile punctate:

Împăratul August a poruncit să se facă..... tuturor locuitorilor împărăției sale. Iosif și Maria au călătorit din..... spre..... de unde se trăgea neamul lor. Ajungând în acest oraș, Fecioara Maria L-a născut pe Pruncul Sfânt..... într-o.....L-a așezat într-o..... Îngerii au vestit.....că S-a născut Fiul lui Dumnezeu. I-au îndemnat să meargă să I Se..... și să-I aducă daruri.

Voi ce puteți să-I oferiți ?

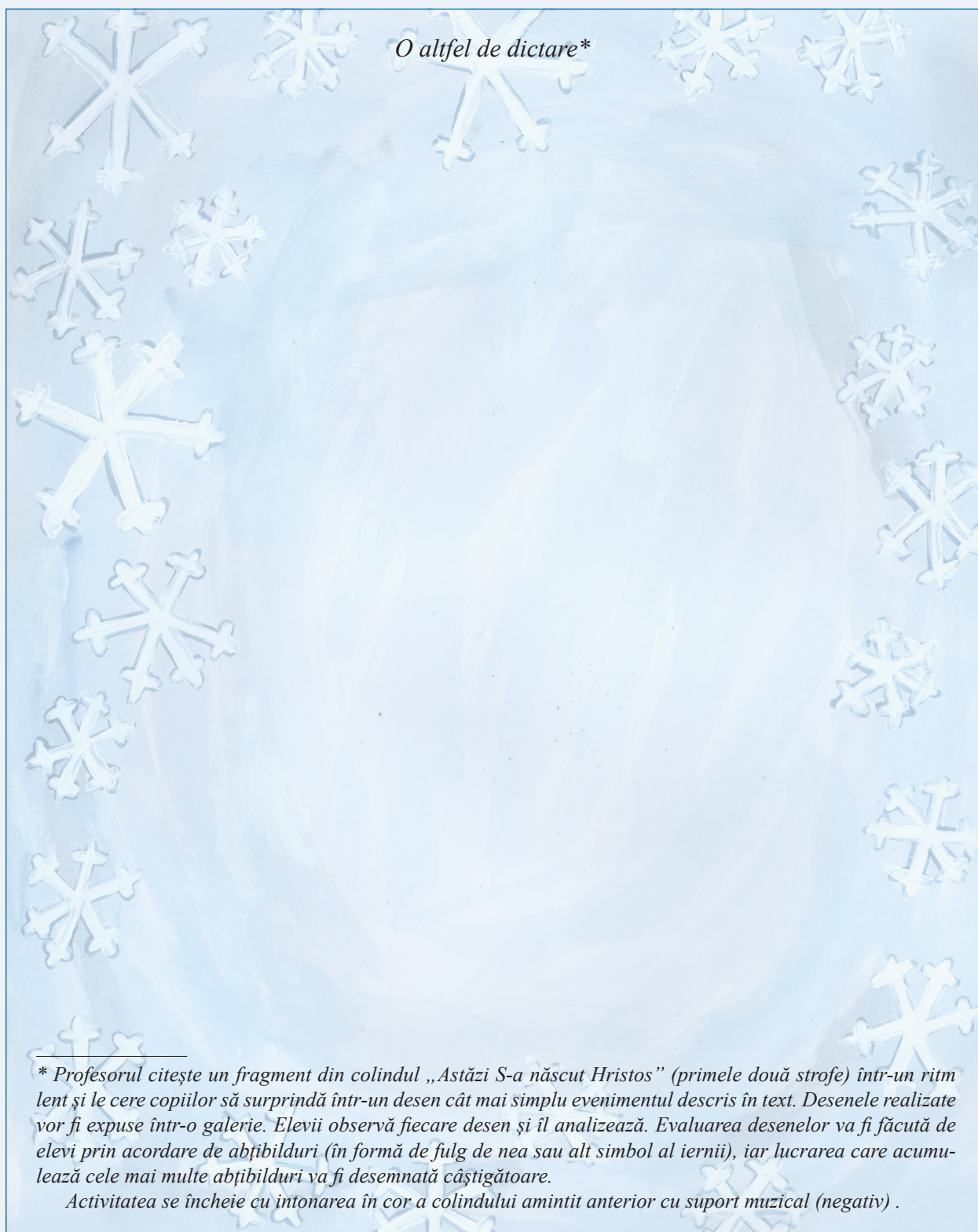
1.
2.
3.

CONȚINUTUL: *Nașterea Domnului*

Activitatea: *O, ce veste minunată!*

Fișă de lucru

20 minute

*O altfel de dictare**

** Profesorul citește un fragment din colindul „Astăzi S-a născut Hristos” (primele două strofe) într-un ritm lent și le cere copiilor să surprindă într-un desen cât mai simplu evenimentul descris în text. Desenele realizate vor fi expuse într-o galerie. Elevii observă fiecare desen și îl analizează. Evaluarea desenelor va fi făcută de elevi prin acordare de abțibilduri (în formă de fulg de nea sau alt simbol al iernii), iar lucrarea care acumulează cele mai multe abțibilduri va fi desemnată câștigătoare.*

Activitatea se încheie cu intonarea în cor a colindului amintit anterior cu suport muzical (negativ) .

Cuvinte pentru minte și suflet:

Rețineți că Pruncul Care S-a născut în ieslea din Betleem este Iisus, Mântuitorul promis de Dumnezeu.

CONȚINUTUL: *Nașterea Domnului*

Activitatea: *Cum se pregătesc creștinii pentru Nașterea Domnului*

Preachizitii:

- copiii - cunosc despre: Hristos că este Fiu al Lui Dumnezeu și al Maicii Domnului;
- știu să: cânte colinde;
 - au cunoștințe despre: cum se pregătesc creștinii înainte de venirea acestei sărbători (postesc, se roagă, se spovedesc, curăță casele).

Concepte cheie:

- Nașterea Domnului;
- colinde;
- curățarea casei sufletului și a locuinței;
- obiceiul de a colinda;
- colindul preotului cu icoana;
- preparate tradiționale.

Competențe specifice: C 3.1, C 3.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: culegere de colinde, CD, instrumente de scris, videoproiector, imagini, jetoane, daruri pentru colindători (mere, nuci, covrigi);

metodologice: metode de comunicare orală: conversative: conversația, explicative: explicația, descrierea; metode de explorare indirectă: cu ajutorul imaginilor; metode de acțiune reală: interpretarea unui colind. metode de acțiune simulată: joc de rol;

temporale: 40 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității: 25 minute

- Elevii audiază colindul „Sculați gazde” și pe baza textului se realizează o conversație dinamică, prin întrebări și răspunsuri la acestea.

Exemple de posibile întrebări:

Cine sunt gazdele?

Când se colindă?

Cine sunt colindătorii? Ce vestesc? Ce primesc?

Ce mâncăruri gătesc gospodinele pentru Crăciun?

- Profesorul prezintă imagini care reamintesc obiceiuri din diferite părți ale țării. Le precizează copiilor faptul că mai importantă decât pregătirea locuințelor și a mâncărilor este pregătirea sufletului prin post, rugăciune, Spovedanie, Împărtășanie, participarea la Sfânta Liturghie, milostenia.

În funcție de nivelul clasei, elevii sunt cei care pot face aceste precizări, la întrebarea profesorului: *Cum ne pregătim casa sufletului pentru Nașterea Pruncului Iisus?*

Evaluare (15 minute)

Prin tragere la sorți, 8 – 10 elevi (în funcție de efectivul clasei) vor fi colindătorii, restul elevilor și profesorul – gazdele. Colindătorii cântă „Sculați gazde” și primesc daruri (covrigi, mere, nuci). Feed-back-ul activității se va realiza prin acordare de jetoane, reprezentând câte un calificativ (jeton – măr pentru calificativul FB, jeton – covrig pentru calificativul B și jeton – nucă pentru calificativul S). Profesorul îi îndeamnă pe elevi să meargă să vestească prin colind bucuria Nașterii Domnului.

CONȚINUTUL: *Nașterea Domnului*

Activitatea: *Cum se pregătesc creștinii pentru Nașterea Domnului*

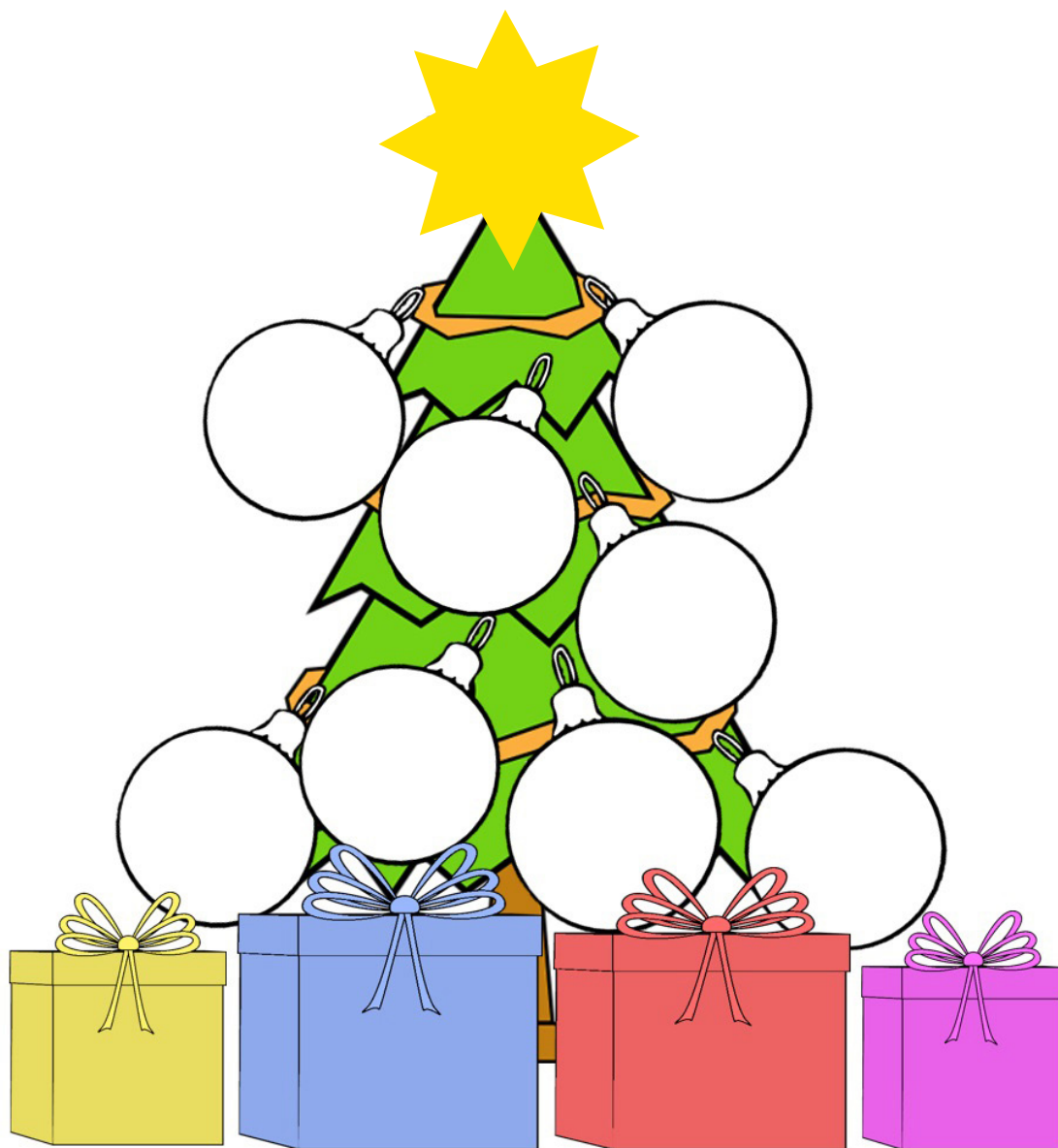
Fișă de lucru

15 minute

Scrie pe globurile albe cu ce și cum Îl aștepți pe Domnul Hristos.

Colorează globurile.

Scrie pe pachete ce daruri primești de la Domnul Hristos.*

* Fișa conține desen ce reprezintă un brad cu globuri albe sub care se află cutii de cadouri. Copiii vor colora globurile și vor nota pe fiecare cu ce și cum Îl așteaptă/primesc pe Domnul Hristos (bucurie, speranță, curățenie sufletească și trupească, post etc.), iar pe pachete – darurile pe care le primesc de la Domnul Hristos (sănătate, familie, înțelepciune, bucurie etc.).

Cuvinte pentru minte și suflet:

Să facem din sufletele noastre iesle pentru primirea Pruncului Sfânt!

CONȚINUTUL: *Nașterea Domnului*

Activitatea: *Magii, în căutarea Pruncului Iisus*

Preachiziții:

copiii - cunosc: evenimentele referitoare la Nașterea Domnului prezentate în Sfânta Scriptură (Evanghelia după *Matei* 2, 1-12);
- știu: să cânte colindul „*Steaua*.”

Concepte-cheie:

- colind;
- stea;
- călătorie;
- închinare.

Competențe specifice: C 3.1, C 3.2

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	CD, laptop, cartoane galbene, beteală, lipici, foarfecă;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: conversative: explicația; metode de acțiune simulată: joc de rol; metode de acțiune directă: „Jurnal de activitate”;
<i>temporale:</i>	40 minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Dinamizarea spațiului.

Sala de clasă cu mobilier modular se amenajează astfel încât să inducă drumul magilor. Măsuțele reprezintă formele de relief; scaunele – case, sate, orașe; lustra – steaua, care se stinge și se aprinde repetat; catedra – peștera sfântă. (5 minute)

Drumul magilor este parcurs în patru etape:

1. din trei locuri diferite, până la întâlnirea sub stea;
2. de la întâlnire până la Irod;
3. de la Irod până la peșteră;
4. de la peșteră spre casă.

Se folosește ca fond muzical colindul „Trei crai de la răsărit”.

Personaje: câte trei magi pentru fiecare etapă, Irod, Maica Domnului și Pruncul, care este o improvizație din haine. Precizăm că personajele se aleg prin tragere la sorți, ceilalți elevi fiind martori ai călătoriei magilor.

Prima parte a călătoriei.

Întâlnirea magilor, porniți din trei colțuri diferite ale lumii (clasa), sub stea (lustra). (5 minute)

A doua parte a călătoriei.

Salutul magilor (verbal și gestual), dialogul dintre magi pe teme diferite (cum se numesc, de unde vin, ce știu din vechime), drumul (întâmplări, întâlniri), întâlnirea cu Irod și dialogul cu acesta (verbal și gestual). (5 minute)

A treia parte a călătoriei.

De la Irod până la peșteră (dialog și impresii despre întâlnirea cu regele și discuțiile avute cu acesta), închinarea magilor și oferirea darurilor (darurile pot fi: cărți, care să reprezinte aurul, penare, care să reprezinte smirna, ascuțitori, care să reprezinte tămâia). (5 minute)

A patra parte a călătoriei.

Drumul de la peșteră spre casă pe altă cale (discuții, impresii).

Pe parcursul activității, profesorul și ceilalți „martori” observă cum decurge jocul de rol. La final mulțumim actorilor și îi întrebăm cum s-au simțit în rolul pe care l-au jucat. Se anunță că jocul s-a încheiat și că trebuie să redevină persoanele reale.

Elevii participă la reamenajarea sălii de clasă, în timp ce profesorul se transformă în moderator și cere tuturor copiilor să împărtășească impresii asupra activității în general, asupra jocului actorilor și să definească activitatea printr-un adjectiv. (5 minute)

Evaluare

Profesorul solicită elevilor să completeze enunțurile cu răspunsurile potrivite la acel moment.

Jurnal de activitate

Am învățat despre.....

Cel mai ușor a fost să.....

Cel mai mult mi-a plăcut să.....

Am întâmpinat următoarele dificultăți.....

Îmi propun să.....

CONȚINUTUL: Nașterea Domnului
Activitatea: Magii, în căutarea Pruncului Iisus

Fișă de lucru

20 minute

Confecționează o stea pe care să o așezi în vârful bradului. Băieții pot să meargă la colindat cu această stea.

Model de stea

***Pregătește-te pentru colindat
repetând colindele!
Fii un vestitor al Nașterii Domnului!***

Cuvinte pentru minte și suflet:

Să învățăm din curajul, puterea și dăruirea magilor că bucuria găsirii Mântuitorului este mai presus de orice bucurie.

CONȚINUTUL: *Botezul Domnului*

Activitatea: *La râul Iordan*

Preachiziții:

copiii - cunosc: care sunt cele mai importante sărbători creștine;
elemente specifice Tainei Botezului;
evenimente din viața Mântuitorului și din viața Sfântului Ioan Botezătorul.

Concepte cheie:

- praznic împărătesc;
- sărbători cu dată fixă și dată schimbătoare;
- Sfânta Scriptură;
- Sfânta Treime;
- Agheasmă Mare;
- proroc;
- Înaintemergător;
- tradiții și obiceiuri.

Competențe specifice: C 3.1, C 3.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: Sfânta Scriptură, icoana Botezului, textul colindului de Bobotează, fișă de lucru;

metodologice: metode de comunicare orală: conversative: conversația;
expozitive: explicația;

metode de comunicare scrisă: lectura;

metode de explorare indirectă: cu ajutorul icoanei;

metode de acțiune simulată: jocul de rol;

metode de evaluare interactivă: tehnica „Explozia stelară”

temporale: 50 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

25 minute

- Pentru început, profesorul adresează câteva întrebări premergătoare lecției. Le cere elevilor să-și amintească aspecte din viața Domnului (Naștere, Moarte, Îngropare, Înviere, minuni etc.) și face precizarea că Botezul este un alt aspect important din viața Mântuitorului.

Exemple de posibile întrebări:

Unde ați mai întâlnit cuvântul *botez*?

Ce vă sugerează acest cuvânt?

De ce este necesar Botezul?

Cine L-a botezat de Domnul Hristos (se explică termenul „Înaintemergător”)

5 minute

- În continuare, profesorul citește versurile colindului de Bobotează („La marginea râului”) și face precizarea că evenimentul este prezentat și de Sfinții Evangheliști Matei, Marcu și Ioan. Sfântul Evanghelistul Ioan îl numește „Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii.” (Ioan 1, 29)

10 minute

La marginea râului (Colind de Bobotează)

La marginea râului
La apa Iordanului
Vedem lucruri minunate
De toți sfinții laudate, o minune!

La Iordan, râul frumos
Acolo vine Hristos
Apele să le sfințească
Pe noi să ne mântuiască, o minune!

Iată și Sfântul Ioan
Vine către Iordan.
Vino, Ioane, de cutează
Pe Mine de mă botează, o minune!

Prorocul, el cutează
Mâna lui și-o ridică
În Iordan și-o cufunda
Și pe Hristos boteza, o minune!

Atunci cerul s-a deschis
Și glas din ceruri a zis:
Tu ești Fiul Meu iubit
În care-am binevoit, o minune!

Veniți să ne închinăm
Lui Hristos să ne rugăm
Care azi cu apă spală
A strămoșului greșală, o minune!

Azi, Adam s-a dezlegat
De blestem și de păcat
Și de-acum până-n vecie
Mila Domnului să fie, o minune!

- Profesorul menționează faptul că Domnul Hristos este fără de păcate și adresează elevilor următoarea întrebare: *De ce avea nevoie să Se boteze?*
- Le cere copiilor să-și amintească cum a venit în lume, cum și unde S-a născut (S-a smerit – se explică termenul, „făcându-Se om”).
- Prin Botez, Domnul S-a smerit din nou, pentru că a luat asupra Sa toate păcatele noastre. Data la care se prăznuiește această sărbătoare este 6 ianuarie.

10 minute

Se face prin tehnica „explozia stelară”.

Pe *Steaua centrală* se notează tema *Botezul Domnului*, iar pe cele cinci stele exterioare întrebările: *Cine? Ce? Unde? De ce? Când?*

Exemple de posibile întrebări:

Cine?

- Cine L-a botezat pe Domnul Iisus?
- Cine era Ioan Botezătorul?
- Cine este numit *Mielul lui Dumnezeu*?
- Cine S-a arătat în chip de porumbel?

Ce?

- Ce denumiri i se mai atribuie praznicului Botezului Domnului?
- Ce s-a întâmplat când a fost botezat Domnul Hristos?
- Ce s-a auzit din ceruri?
- Ce învățăm din cuvintele Tatălui?

Unde?

- Unde este cuprins/menționat evenimentul?
- Unde a avut loc evenimentul?
- Unde se află râul Iordan?
- Unde merg creștinii în ziua de Bobotează?

De ce?

- De ce a fost trimis în lume Domnul Hristos?
- De ce a fost nevoie să Se boteze?
- De ce domnul Hristos este numit *Mielul lui Dumnezeu*?
- De ce avem îndatorirea de a asculta și împlini voia lui Dumnezeu?

Când?

- Când a avut loc Botezul Domnului?
- Când s-au deschis cerurile?
- Când se sfințesc apele?
- Când S-a pogorât Duhul Sfânt în chip de porumbel?

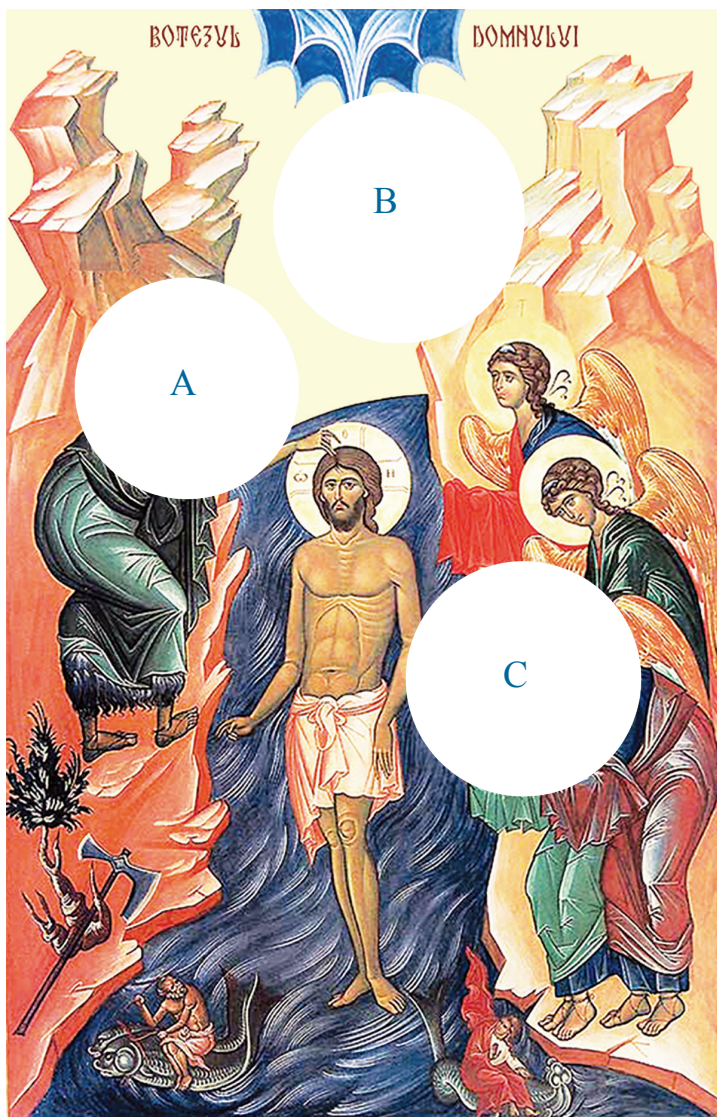
CONȚINUTUL: *Botezul Domnului*

Activitatea: *La râul Iordan*

Fișă de lucru

10 minute

Completează desenul cu medalionul corespunzător.

1

2

3

Describe o tradiție din zona ta, specificând de unde ai aflat despre aceasta.
Prezintă-o în fața clasei.

.....

.....

.....

.....

Cuvinte pentru minte și suflet:

Să învățăm de la Sfântul Ioan Botezătorul să vorbim și altora cu curaj despre Mântuitorul Hristos.

CONȚINUTUL: *Botezul Domnului*

Activitatea: *Minunea de la Râul Iordan*

Preachiziții:

- copiii - cunosc: cele mai importante sărbători creștine (Praznice împărătești);
- cunosc elemente legate de: Taina Botezului;
 - cunosc evenimente din: viața Sfântului Ioan Botezătorul și relația de rudenie cu Mântuitorul.

Concepte cheie:

- teoria inteligențelor multiple (T. I. M.),
- „Eseu de cinci minute”;
- proroc;
- Înaintemergător.

Competențe specifice: C 3.1, C 3.2.

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	Sfânta Scriptură, coli de scris, instrumente de scris și desenat, CD, laptop;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive: explicația, povestirea; conversative: conversația; metode de comunicare scrisă: lectura; metode de acțiune reală: completarea fișei; metode de acțiune simulată: mima; metode de explorare indirectă: cu ajutorul icoanei;
<i>temporale:</i>	50 minute;
<i>spațiale:</i>	spațiul clasei.

Forme de organizare: frontal, individual, grupe.

Desfășurarea activității:

30 minute

- Profesorul expune, pe scurt, evenimentele care au avut loc cu puțin timp înainte și în ziua Botezului Domnului (propovăduirea lui Ioan, botezul mulțimilor în râul Iordan, Botezul Domnului, arătarea Sfintei Treimi). Ca suport, sunt folosite textele de la Sfântul Evanghelist Ioan (Cap. 1, versetul 29) și Sfântul Evanghelist Marcu (Cap. 1, versetele 3 – 11). De asemenea, li se reamintește elevilor data la care se sărbătorește acest Praznic.
- Elevii se împart în cinci grupe a câte 4-5 elevi.

Notă: Împărțirea în grupe se face în funcție de tipul de inteligență predominant al elevilor, conform Teoriei Inteligențelor Multiple (H. Gardner); profesorul de Religie, în colaborare cu învățătorul, a testat elevii pentru determinarea tipului de inteligență.

Profesorul precizează/explică faptul că fiecare grupă va primi câte o sarcină diferită, pe care va trebui să o finalizeze în cinci minute. Rezultatele vor fi prezentate în fața clasei și evaluate de colegi.

GRUPA 1 (inteligență lingvistică)

Realizați un eseu de 5 minute în care să surprindeți evenimentul prezentat.

GRUPA 2 (inteligență logico-matematică)

Ordonăți cronologic evenimentele prezentate în lectura audiată.

GRUPA 3 (inteligență muzicală)

Folosind suportul audio, asigurați fondul muzical al activității (*Troparul Botezului Domnului*). Încercați să învățați troparul!

GRUPA 4 (inteligență corporal-kinestezică)

Mimați scena Botezului Domnului în râul Iordan (prin negociere se vor alege personajele: Domnul Hristos, Ioan Botezătorul, mulțimile).

**Profesorul accentuează faptul că evenimentele religioase trebuie puse în scenă cu emoție și seriozitate.*

GRUPA 5 (inteligență vizual-spațială)

Surprindeți într-un desen cât mai simplu scena Botezului Domnului.

După expirarea timpului, grupele prezintă modul în care au realizat sarcina. Produsele sunt evaluate prin ridicarea mâinii. Câștigă grupa care a primit cele mai multe aprecieri. (15 minute)

Evaluare (5 minute)

Evaluarea activității va fi realizată printr-un mini chestionar cu următoarele întrebări:

Care este cel mai important lucru pe care l-ai învățat azi?

.....
.....

Ce ți-a plăcut la activitatea de azi ?

.....
.....

Ce vei spune părinților despre activitatea de la ora de Religie?

.....
.....

5 minute

CONȚINUTUL: *Botezul Domnului*
Activitatea: *Minunea de la Râul Iordan*

Fișă de lucru

20 minute

Alcătuiește un text, în proză sau versuri, în care să folosești următoarele cuvinte: praznic, pocăință, iertare, Iordan, mulțimi, Ioan Botezătorul, Hristos, Botezul Domnului, Duhul Sfânt, glasul Tatălui, 6 ianuarie, sărbătoare, porumbel, Sfânta Treime, proroc, Înaintemergător.

Cele mai reușite texte vor fi tipărite în revista școlii.

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Veniți să ne-nchinăm

Lui Hristos să ne rugăm

Care azi cu apă spală

A strămoșului greșală, o minune.” (*Fragment din Colindul Bobotezei*)

CONȚINUTUL: *Botezul Domnului*

Activitatea: *Sfințirea apelor de Bobotează*

Preachiziții:

- copiii - cunosc noțiunea de: Praznic împărătesc (Botezul Domnului/Bobotează);
agheasmă/apă sfințită;
- cunosc: elemente specifice slujbei de sfințire a aghesmei (cruce, busuioc, steag bisericesc, Iordan).

Concepte cheie:

- rebus,
- sfințirea apei,
- tradiții și obiceiuri,
- chemarea/invocarea Duhului Sfânt,
- Agheasma Mare.

Competențe specifice: C 3.1, C 3.2.

Resurse:

- umane:* elevi, profesor;
- materiale:* Sfânta Scriptură, text suport, videoclip, videoproiector, ecran, laptop, rebus;
- metodologice:* metode de comunicare orală: expozitive: explicația, povestirea;
conversative: conversația;
metode de comunicare scrisă: lectura;
metode de comunicare oral-vizuale: cu ajutorul videoproiectorului;
metode de explorare indirectă: demonstrație cu ajutorul imaginilor;
- temporale:* 35 minute;
- spațiale:* sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

25 minute

- Întrebări premergătoare:

Ce serbează creștinii în ziua de 6 ianuarie?

Ați participat la slujba de sfințire a apei?

Ce ați văzut acolo?

Ce v-a impresionat?

Ați sesizat elemente în plus față de alte slujbe?

Ați reținut cum se numește apa care se sfințește în această zi?

5 minute

Sfințirea apelor de Bobotează

Abia a trecut Crăciunul și urmează o altă sărbătoare de suflet, Botezul Domnului. Cu câteva zile înainte, preotul vestește venirea acestei sărbători, mergând prin casele oamenilor cu icoana, botezându-le și sfințindu-le, cântând troparul Botezului. În ziua praznicului, pe 6 ianuarie, bisericile sunt pline de credincioși care participă la Sfânta Liturghie. Aceasta este urmată de o slujbă specială în care preotul rostește mai multe rugăciuni prin care invocă Duhul Sfânt. În chip nevăzut, Duhul Sfânt coboară și sfințește apa. Preotul folosește o cruce și busuioc pe care le scufundă în vasele cu apă curată. Apa sfințită astfel este cunoscută sub denumirea de Agheasmă Mare și se împarte credincioșilor prezenți. Ea capătă proprietăți de ocrotire și tămăduire. Cu ajutorul aghesmei se sfințește

viața oamenilor și natura înconjurătoare și astfel întreaga creație capătă binecuvântarea lui Dumnezeu.

În vechime, slujba de sfințire a apei avea loc pe malul unei ape în care preotul arunca o cruce. Mai mulți bărbați se aruncau să o găsească. Cel care reușea să o aducă la mal era binecuvântat de preot, primea daruri de la domnitorul țării și era respectat de toți ceilalți.

Acest obicei se mai păstrează și astăzi în unele zone ale țării. Sărbătoarea are nume diferite de la o regiune la alta: Chiraleisa (provine din limba greacă *kirie eleison* – *Doamne miluiește*), Iordanul, Apă-Bobotează, Bobotează. Ceea ce contează însă nu este numele sărbătorii, ci evlavia și bucuria cu care o trăim.

- După întrebările premergătoare, profesorul va citi textul și va face precizarea că, pe lângă cele cunoscute deja, vor afla și alte lucruri noi.

10 minute

- În continuare, prezintă copiilor o scurtă filmare video cu slujba de sfințire a Agheasmei Mari de la Catedrala Patriarhală (de la București), cu aruncarea crucii în Marea Neagră sau în Dunăre și cu sfințirea apei în râul Iordan, locul unde tradiția spune că a fost botezat Mântuitorul. Aici, în momentul aruncării crucii, pentru câteva momente, apele râului Iordan își schimbă cursul de la vărsare către izvor.

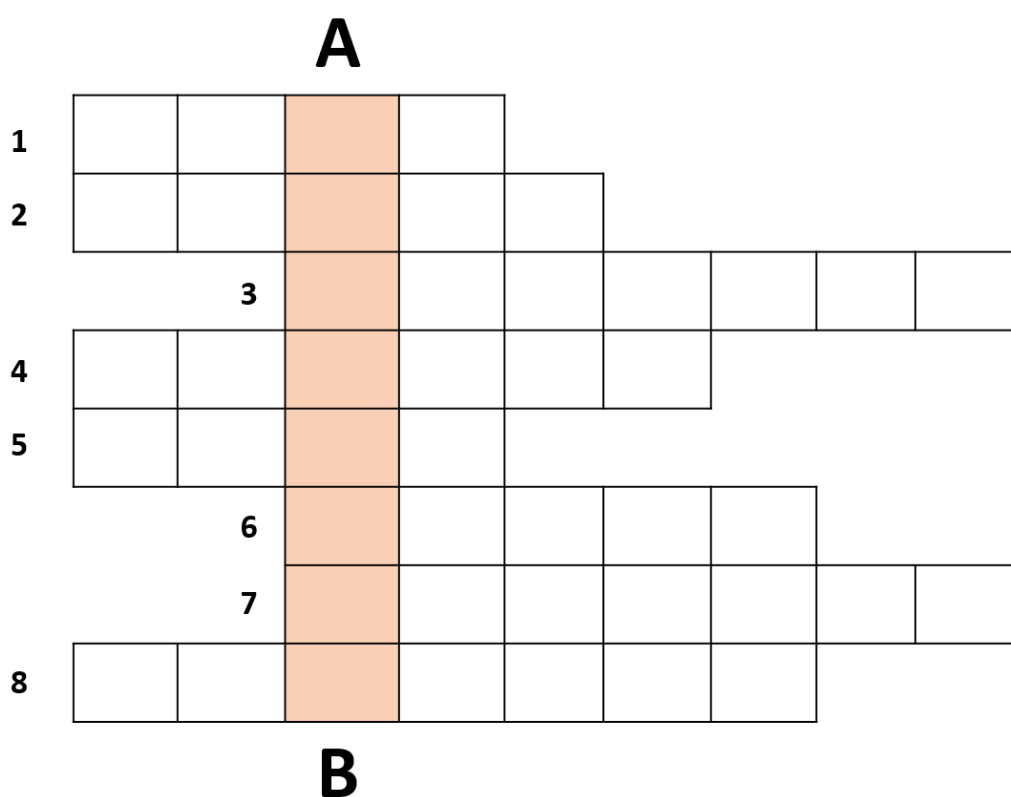
5 minute

Evaluare

5 minute

Evaluarea se face prin completarea unui rebus propus de elevii mai mari.
Completând careurile, veți obține pe linia verticală numele apei sfințite.

1. L-a botezat pe Hristos.
2. A vestit nașterea Sfântului Ioan Botezătorul.
3. Mântuitorul lumii, Iisus
4. Tată, Fiu și Duh Sfânt.
5. S-a auzit din cer la Botezul Domnului.
6. Duhul
7. Au fost botezate de Ioan.
8. Sărbătoare sau

CONȚINUTUL: *Botezul Domnului*

Activitatea: *Sfințirea apelor de Bobotează*

Fișă de lucru

10 minute

Desenați obiectul cu care preotul sfințește apa și împodobiți-l, ca dar al vostru, pentru Praznicul Botezului Domnului.

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Și vă voi stropi cu apă curată și vă veți curăța de toate întinăciunile voastre.”
(*Sfânta Scriptură, Iezechiel 36, 25*)

CONȚINUTUL: *Învierea Domnului*

Activitatea: *Duminica Învierii*

Preachiziții:

copii - cunosc noțiunile de: sărbătoare;

Înviere;

Duminica Învierii;

Paște;

praznic;

minune;

înger;

mormânt (a treia zi) Răstignire;

Săptămâna Mare;

Troparul Învierii;

Patimi;

Răstignire;

Moarte;

lumină;

lumânare;

salutul „Hristos a înviat!/ Adevărat a înviat!”.

Concepte cheie:

- Duminica Învierii;
- femei mironosițe;
- Apostoli;
- ucenici;
- vestea Învierii;
- arătări;
- salutul „Hristos a înviat! Adevărat a înviat!”;
- lumină;
- lumânare;
- simbol.

Competențe specifice: C 3.1, C 3.2;

Resurse:

umane:

elevi, profesor;

materiale:

Sfânta Scriptură, icoane/imagini biblice, instrumente de scris, fișe de lucru, culori;

metodologice:

metode de comunicare orală: expozitive: explicația, povestirea;
conversative: conversația;

	metode de comunicare scrisă: lectura;
	metode de explorare indirectă cu ajutorul icoanelor/imaginilor biblice;
	metode de acțiune reală: desenul;
<i>temporale:</i>	45 minute;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

25 minute

- *Întrebări premergătoare:*

Profesorul adresează elevilor o serie de întrebări:

Ce sărbătorim la Paști?

În ce zi a săptămânii a avut loc Învierea?

La câte zile de la punerea în mormânt a avut loc acest eveniment?

Unde merg creștinii în noaptea de Înviere?

Cum se salută de Paști?

În ce anotimp are loc această sărbătoare?

- După întrebările premergătoare, profesorul citește despre evenimentele care au avut loc în ziua Învierii având ca suport textele biblice de la (*Matei 28, 1-20, Marcu 16, 1-14, Luca 24, 1-36*) și *Ioan 20, 1-20*) și textul suport „Duminica Învierii”.

Duminica Învierii

Duminică, a treia zi de la punerea în mormânt a Domnului Iisus, un cutremur mare a zguduit pământul. Nici nu se luminase de ziuă, când Îngerul Domnului s-a coborât din cer, a îndepărtat piatra de la ușa mormântului, a răsturnat-o și s-a așezat deasupra ei. Era strălucitor ca fulgerul, iar îmbrăcămintea lui era la fel de albă ca zăpada.

Cuprinși de frică, soldații care păzeau mormântul au căzut la pământ ca morți. Se petrecuse minunea minunilor: Fiul lui Dumnezeu biruise moartea și înviase din morți, iar mormântul era gol.

La scurt timp, Maria Magdalena, însoțită de alte femei credincioase care-L urmaseră pe Domnul Iisus, au venit ca să-I ungă trupul cu miresme și au găsit mormântul gol. Îngerul le-a spus că Iisus înviase și le-a îndemnat să ducă bucuria și ucenicilor Săi. Mergând să împlinescă acestea, Domnul Iisus Hristos li s-a arătat și le-a spus: „Bucurați-vă!” (*Matei 28, 9*). Ele I S-au închinat. „Nu vă temeți,

duceți-vă și vestiți fraților Mei ca să meargă în Galileea și acolo Mă vor vedea”. (*Matei 28, 10*). Femeile au făcut întocmai.

Aflând vestea, Apostolii Petru și Ioan au alergat la mormânt și, găsindu-l gol, au crezut în Învierea lui Iisus. Soldații care păziseră mormântul au mers la arhierei și le-au povestit tot ce se întâmplase. Aceștia, adunându-se împreună cu bătrânii poporului și ținând sfat, au dat bani mulți soldaților ca să spună că, pe când dormeau, apostolii au venit și au furat trupul lui Iisus. Luând banii, soldații au făcut ceea ce fuseseră învățați.

Vestea Învierii Domnului s-a răspândit cu repeziciune și mulți au crezut. În Duminica Învierii, Domnul S-a arătat și altora: lui Luca și lui Cleopa, doi dintre ucenici, dar aceștia nu L-au recunoscut. Către seară, pe când cei 11 apostoli erau strânși într-o casă, în Galileea, „a venit Iisus, a stat în mijlocul lor și le-a zis: Pace vouă!” (*Ioan 20, 19*), apoi le-a arătat semnele rănilor din mâinile și coasta Sa.

Fixarea cunoștințelor se realizează prin întrebări pe care elevii și le adresează reciproc pe baza textului audiat. (*Exemple de întrebări*: Ce s-a întâmplat?..... Când s-a petrecut minunea?..... Care sunt persoanele care apar?..... Cui S-a arătat Mântuitorul?..... etc.). Profesorul intervine cu completări sau corecturi ori de câte ori e necesar.

5 minute

Evaluare

10 minute

- *Completați spațiile libere cu cuvintele potrivite:*

..... au văzut urmele din palmele și coasta Mântuitorului.
Cei doi apostoli..... au alergat la mormânt.
..... au ajuns primele la mormânt.
..... sunt ucenicii care nu L-au recunoscut pe Iisus.
..... a prăvălit piatra de la mormânt.

- *Ordonati evenimentele, scriind cifra corespunzătoare în dreptul fiecărei afirmații.*
Pentru această evaluare s-au folosit itemi semiobiectivi (de completare).

CONȚINUTUL: *Învierea Domnului*

Activitatea: *Duminica Învierii*

Fișă de lucru

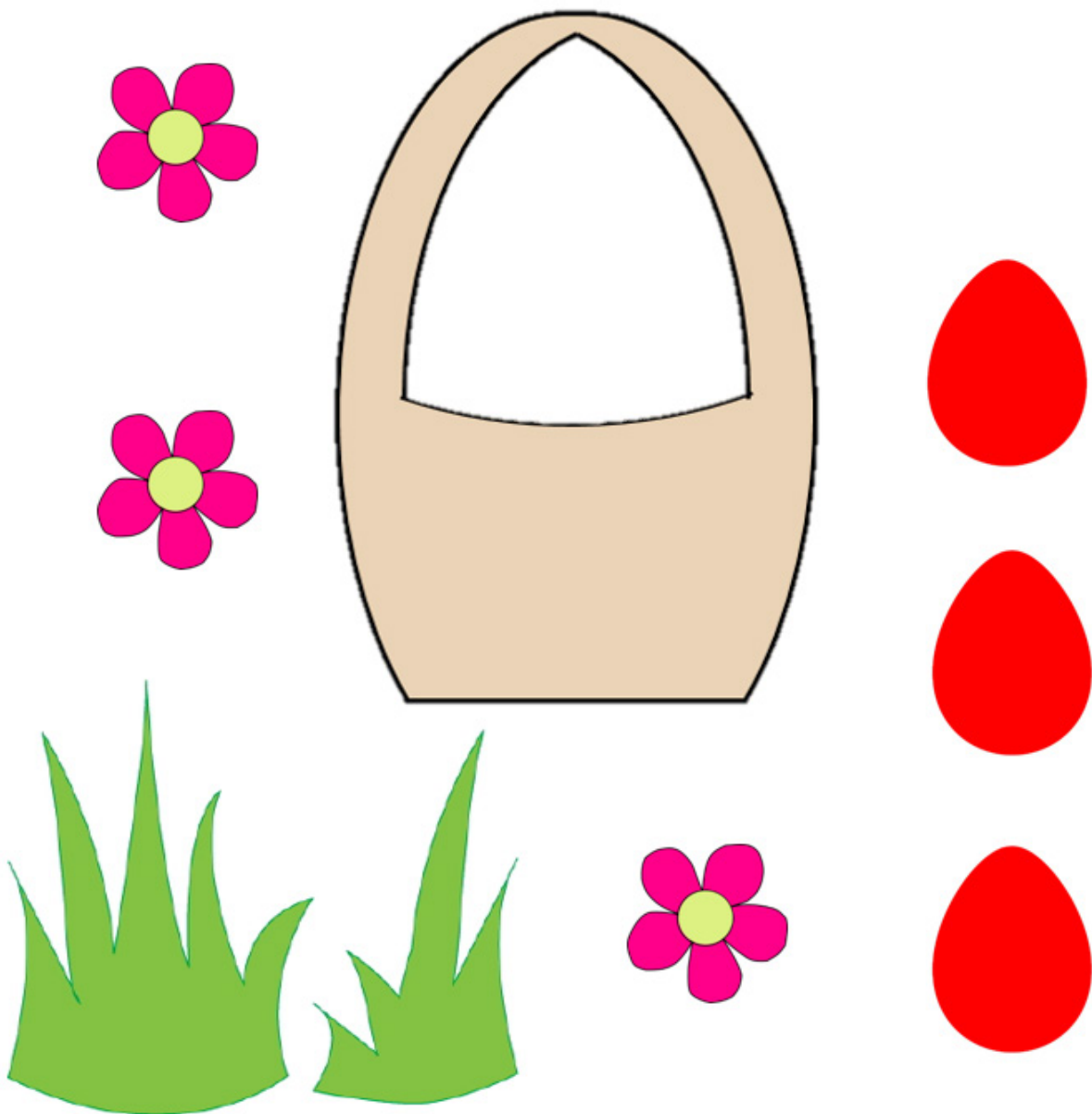
20 minute

Realizează o felicitare de Paști.

Ornamentează/incondeiază ouăle, decupează și lipește.

Scrie cât mai caligrafic pe felicitare salutul pascal: „*Hristos a înviat!*” și semnează-te.

Vestește bucuria Învierii Domnului, oferind/trimițând felicitarea cuiva drag.

Cuvinte pentru minte și suflet:

Ai înviat și pentru mine, Iisuse!

CONȚINUTUL: *Învierea Domnului*

Activitatea: *Ziua Învierii în suflet de copil*

Preachiziții:

copiii - pot explica noțiunea de: sărbătoare a Învierii;
Ziua Învierii;
Duminica Învierii;
praznic;
minune;
viață;
emoție.

Concepte cheie:

- Ziua Învierii;
- expunere de idei;
- puncte de vedere;
- eseu liber;
- imagini vizuale și auditive.

Competențe specifice: C 3.1, C 3.2;

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: instrumente de scris, caiete;

metodologice: metode de comunicare orală: expositive: explicația;
conversative: conversația;

metode de acțiune reală: activitate creativă;

metode de comunicare interioară: introspecție;

temporale: 50 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

- Profesorul îi anunță pe elevi că activitatea constă în alcătuirea unui text de 100 – 150 cuvinte cu titlul *Ziua Învierii în suflet de copil* și le sugerează să pună accent pe acordul între schimbările petrecute atât în natura înconjurătoare, cât și în sufletele oamenilor. Le solicită ca în alcătuirea textului să încerce să surprindă cât mai multe imagini vizuale și auditive.

20 minute

Evaluare (itemi subiectivi tip eseu)

Fiecare elev își va prezenta, în fața clasei, textul realizat și va primi un calificativ din partea fiecărui coleg. Pentru obiectivitatea notării, profesorul va acorda și el un calificativ.

20 minute

CONȚINUTUL: *Învierea Domnului*
Activitatea: *Ziua Învierii în suflet de copil*

Fișă de lucru

10 minute

Pornind de la textul realizat de tine, „Ziua Învierii în suflet de copil”, desenează un peisaj în care să expui imaginile vizuale folosite în text.

Cuvinte pentru minte și suflet:

Bucuria Învierii Domnului să vă cuprindă sufletul ca într-o caldă îmbrățișare!

CONȚINUTUL: *Învierea Domnului*

Activitatea: *Adevărat a Înviat!*

Preachiziții:

copiii - pot explica: noțiunea de Înviere;
Ziua Învierii;
Duminica Învierii;
a treia zi;
femei mironosițe;
ucenici; apostoli;
arătări;
salut pascal.

Concepte cheie:

- arătări după Înviere;
- „Lanțul ideilor”;
- negociere;
- ordonare cronologică.

Competențe specifice: C 3.1, C 3.2;

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: Sfânta Scriptură, icoane, imagini biblice, instrumente de scris,
„Hârtia de un minut”;

metodologice: metode de comunicare orală: conversative: conversația, explicația,
negocierea;
metode de explorare indirectă: demonstrația cu ajutorul icoanelor/
imaginilor biblice;
metode de acțiune reală: activitate creativă, „Rețeaua personajelor”,
„Hârtia de un minut” (one minute paper).

temporale: 35 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual, grupe.

Desfășurarea activității:

- Profesorul anunță titlul activității: „Adevărat a înviat!” și faptul că va fi realizată prin tehnica „Lanțul ideilor”. Elevii sunt împărțiți în 5 grupe. Profesorul așază cu fața în jos 5 icoane sau imagini biblice, reprezentând tot atâtea momente din ziua Învierii (Icoana Învierii, icoană reprezentând femeile mironosițe, icoană reprezentând pe Petru și Ioan alergând la mormânt, icoană reprezentând pe Domnul Iisus împreună cu Luca și Cleopa în drum spre Emaus, icoană reprezentând pe Domnul Hristos în mijlocul celor 10 apostoli în ziua Învierii). Fiecare grupă își alege câte un reprezentant care va ridica (va întoarce cu fața în sus) o icoană sau o imagine biblică pe care trebuie s-o recunoască. Cei 5 copii discută, negociază, afișează și ordonează cronologic evenimentele din icoane. Grupele se reîntregesc și fiecare elev din grupă are sarcina să facă o afirmație potrivită cu imaginea din „icoana grupei”. Când grupa 1 finalizează expunerea, transmite sarcina următoarei grupe cu mesajul: *Continuă lanțul ideilor!* Profesorul face aprecieri asupra modului în care au redat evenimentul în icoană.

20 minute

Evaluare

Evaluarea activității se va realiza prin tehnica „hârtia de 1 minut” (*One minute paper*). Este o tehnică care determină elevii să-și concentreze atenția pentru a răspunde rapid și concis la o întrebare sau pentru a evoca anumite cunoștințe învățate anterior.

Fiecare grupă primește un bilet gol. Profesorul rostește pentru fiecare grupă o sarcină:

- Notează pe bilet cuvântul sau cuvintele care răspund(e) la întrebarea:

Cine a prăvălit piatra de la mormânt? (Îngerul)

Care sunt persoanele care au ajuns primele la mormânt? (Femeile mironosițe)

Cine sunt cei doi bărbați care au alergat la mormânt? (Apostolii Petru și Ioan)

Care sunt ucenicii care nu L-au recunoscut pe Hristos mergând alături de ei? (Luca și Cleopa)

Cui a arătat Mântuitorul semnele din mâini și din coastă? (Celor 10 apostoli)

- Întrebările sunt adresate *încrucișat*, astfel încât să nu coincidă cu evenimentul pe care l-a avut de descris grupa.

5 minute

CONȚINUTUL: *Învierea Domnului*

Activitatea: *Adevărat a Învia!*

Fișă de lucru

10 minute

Trasează o linie între medalionul central și medalioanele laterale. Notează pe ea o propoziție semnificativă (*Exemplu*: Femeile mironosițe au ajuns primele la mormânt).

În centru se scrie Duminica Învierii, iar în medalioanele laterale sunt scrise icoanele cu celelalte evenimente.

Trasează cât mai multe legături logice posibile între medalioane, astfel încât să alcătuiști o rețea – „*Rețeaua personajelor*”.

Sfinții Apostoli
Petru și Ioan

Mântuitorul în
mijlocul apostolilor

Învierea Domnului

Femeile Mironosițe
la Mormânt

Mântuitorul împreună cu
Luca și Cleopa

Cuvinte pentru minte și suflet:

„Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut.” (Ioan 20, 29)

CONȚINUTUL: *Înălțarea Domnului*

Activitatea: *Domnul Hristos se înalță la Tatăl Ceresc*

Preachiziții:

- copiii - știu ce sunt: Praznice Împărătești;
- cunosc evenimentele care au avut loc la Înviere;
 - cunosc faptul că: Domnul Iisus Hristos s-a arătat mai multor persoane după Înviere; de la Înviere la Înălțare sunt 40 de zile.

Concepte cheie

- Înălțare;
- învățător adevărat;
- putere;
- Mângâietor;
- Duh Sfânt;
- Ierusalim;
- Muntele Măslinilor;
- îngeri.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: text suport, Sfânta Scriptură, icoana cu Înălțarea Domnului, instrumente de scris, caiet, fișe de lucru, coli cartonate, dopuri, cutii de chibrituri, cuburi.

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația, povestirea; conversative: conversația;

metode de comunicare scrisă: lectura;

metode de explorare indirectă: cu ajutorul icoanelor;

metode de acțiune reală: completarea textului, tehnica „Harta cu figuri”;

temporale: 50 minute;

spațiale: sala de clasă.

Competențe specifice: C 1.3, C2.1, C 3.1, C3.2.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității:

15 minute

- Pentru început, sunt adresate întrebări premergătoare.

Exemple de posibile întrebări:

- Cum se salută creștinii în ziua de Înălțare?
- Când a avut loc Înălțarea Domnului?
- Ce a făcut Mântuitorul în perioada de la Înviere până la Înălțare?
- În ce zi a săptămânii se sărbătorește Înălțarea?
- Ce fac creștinii în ziua de Înălțare?

5 minute

- Profesorul citește textul suport alcătuit pe baza evenimentelor prezentate în Sfânta Scriptura la *Faptele Apostolilor* la capitolul 1.

5 minute

Evaluare

5 minute

Completați spațiile libere.

După Învierea Sa din morți, Domnul Hristos a stat în mijlocul Apostolilor timp de (40 de zile).
Le-a vorbit despre.....
Le-a promis că le va trimite de la Tatăl pe
În cea de-a 40-a zi Domnul a mers cu Apostolii pe.....
I-a binecuvântat și.....
Doi îngeri le-au spus Apostolilor că Domnul Iisus

Domnul Hristos Se înalță la Tatăl Cereșc

Timp de patruzeci de zile de la Înviere, Domnul Hristos a stat în mijlocul Apostolilor, a mâncat și a vorbit cu ei pentru a-i convinge de realitatea Învierii Sale și pentru a le întări credința. Ca un adevărat învățător care nu-și lasă ucenicii la greu, le-a vorbit despre Împărăția lui Dumnezeu și despre ceea ce urmau să facă după ce El nu va mai fi în mijlocul lor. Le-a făgăduit Apostolilor că nu-i va lăsa singuri și că de la Tatăl va trimite pe Duhul Sfânt ca ajutor și Mângâietor.

După ce a rânduit toate acestea, S-a urcat împreună cu Apostolii pe Muntele

Măslinilor, foarte aproape de Ierusalim. Și-a ridicat mâinile, i-a binecuvântat, apoi S-a înălțat la cer într-un nor luminos.

Doi îngeri s-au arătat Apostolilor când încă mai priveau la cer și le-au zis: „... de ce stați privind la cer? Acest Iisus Care s-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer”. (*Faptele Sfinților Apostoli* 1, 11)

Atunci ei s-au întors la Ierusalim cu mare bucurie în suflet.

De atunci, creștinii se salută cu „Hristos S-a înălțat!”

CONȚINUTUL: *Înălțarea Domnului*

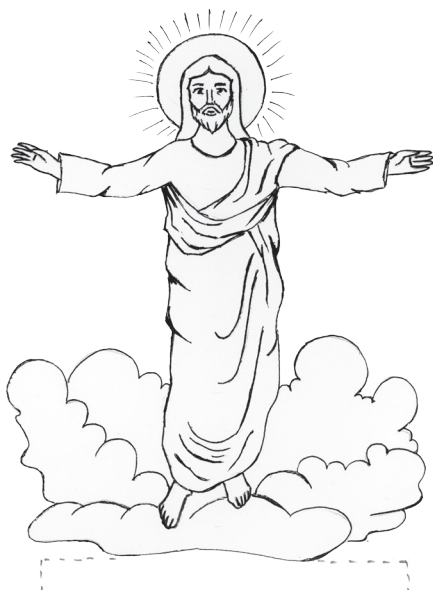
Activitatea: *Domnul Hristos se înalță la Tatăl Cerească*

Fișă de lucru

35 minute

Decupează figurile pe linia punctată; îndoaie și lipește baza figurii pe un suport ce poate fi: dop de platic, cutie de chibrituri, cub etc.

Încearcă să reconstitui, în relief, evenimentul Înălțării Domnului.*

* Fișa se regăsește și în *Anexe*.

* Posibile modalități de realizare:

pentru a sugera clădirile/orașul Ierusalim, se pot folosi pietricele și cutii de carton de diferite mărimi și forme; pentru Muntele Măslinilor – hârtie reciclată, mototolită, pictată în gri și verde; imaginile Apostolilor vor fi personalizate și multiplicare.

Macheta realizată se expune în cabinetul de Religie sau în clasă.

Cuvinte pentru minte și suflet:

Doamne, ajută-mă să păstrez în inima mea de copil speranța venirii Tale!

CONȚINUTUL: *Înălțarea Domnului*

Activitatea: *Hristos, Fiu al Lui Dumnezeu și Mântuitor*

Preachiziții:

copiii - au cunoștințe despre: sărbători/praznice împăratești;
slujbă religioasă;
Înălțarea Domnului.

Concepte cheie

- Înălțarea Domnului;
- Troparul Înălțării;
- slujbă religioasă.

Competențe specifice: C 1.3, C3.1, C3.2.

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: instrumente de scris, fișă de lucru, troparul Înălțării, CD, laptop (cd-player/casetofon);

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația;
conversative: discuția colectivă;
metode de comunicare scrisă: lectura (troparul);
metode de explorare indirectă: demonstrația cu ajutorul cântării religioase, audiție muzicală, tehnica „Diamantul”;

temporale: 30 minute;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual, perechi.

Desfășurarea activității:

10 minute

- Pentru pregătirea momentului audiției (crearea stării afective propice piesei de audiat), are loc o scurtă discuție de grup pe tema praznicului Înălțării Domnului (Când? Cum? Unde? Cine participă? Care este mesajul transmis?).
- Profesorul explică sensul cuvântului „tropar” (cf. DEX): scurtă cântare bisericească de laudă în cinstea unui sfânt sau a unui eveniment religios.
- Se citește textul troparului, apoi acesta se audiază. Textul este expus pe tablă și va folosi la realizarea evaluării.

Evaluare

10 minute

Pentru realizarea evaluării, se va folosi tehnica „Diamantul”.

Grupați în perechi, elevii vor avea de realizat un diamant alcătuit din:

- un substantiv propriu reprezentativ din textul suport;
- trei substantive comune reprezentative;
- o propoziție alcătuită din patru cuvinte care să exprime mesajul textului;
- trei verbe/activități reprezentative din text;
- numele evenimentului prezentat.

Exemplu de realizare

Hristos

bucurie, slavă, făgăduință

S-a înălțat la cer.

binecuvântează, făgăduiește, împlinește

Înălțarea Domnului

Fiecare pereche de elevi citește produsul realizat.

CONȚINUTUL: *Înălțarea Domnului*

Activitatea: *Hristos, Fiu al Lui Dumnezeu și Mântuitor*

Fișă de lucru

10 minute

Împarte înșiruirea de litere în cuvinte pentru a obține propoziții.

Praznicul Înălțării
ilacerare
loc
joia
la patru
zeci
de zile
de la Înviere.

Domnul Hristos
a promisi
trimiterea
Duhului Sfânt
de la Tatăl.

Alcătuiește câte o propoziție enunțiativă, exclamativă și interogativă, cu referire la Înălțarea Domnului.

Cuvinte pentru minte și suflet:

Nu uitați că Domnul Hristos este pururi alături de noi.

CONȚINUTUL: *Înălțarea Domnului*

Activitatea: *Bucuria Înălțării*

Preachiziții:

- copiii - știu ce sunt: sărbătorile/praznicele împărătești;
- știu să exemplifice elemente specifice praznicului Înălțării Domnului;
- știu să asocieze Înălțarea Domnului cu ziua eroilor;
- Pot să explice noțiunea de erou și pot să exemplifice.

Concepte cheie

- proiect educativ;
- parteneriat;
- activitate formală și nonformală;
- grup țintă;
- participare la Sfânta Liturghie;
- activitate la cimitirul eroilor;
- participare la parada militară;
- rezultate așteptate.

Competențe specifice: C1.1; C1.3; C2.1; C3.1; C3.2;

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor, învățător, preot, credincioși, membri ai autorităților locale;
<i>materiale:</i>	formular de aplicație proiect educativ (dacă activitatea este inclusă într-un proiect), formular de parteneriat, fișa de activitate, coli, instrumente de scris, aparat foto, videoproiector, drapel, flori.
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive: explicația, povestirea, instructajul (pentru folosirea tehnicii audio-video); metode de comunicare scrisă: lectura; metode oral-vizuale: cu ajutorul videoproiectorului, cameră foto; metode de explorare indirectă: cu ajutorul imaginilor/fotografiilor; metode de explorare directă: observația; metode de acțiune reală: participarea la Sfânta Liturghie;
<i>temporale:</i>	4 ore;
<i>spațiale:</i>	biserica, cimitirul eroilor.

Forme de organizare: frontal, individual.

Desfășurarea activității

- Activitatea este practică și constă în:
 - *activități premergătoare și pregătitoare;*
 - *activitatea propriu-zisă.*
- Activitățile premergătoare: - elaborarea de creații literare și plastice în care să fie surprinse recunoștința/omagiul pentru cei ce s-au jertfit. Cele mai reușite lucrări sunt selectate și expuse în holul școlii;
 - de curățenie/înfrumusețare la mormântul eroilor.

Descrierea activității propriu-zise

Descrierea activității propriu-zise se realizează folosind ca model *fișa de activitate educativă*.

Fișa de activitate

- *Titlul activității:* Bucuria Înălțării
- *Coordonator activitate:*
- *Data desfășurării:*
- *Durata activității:* 4 ore
- *Grup țintă:* elevii claselor a III-a, profesori, învățători
- *Parteneri implicați:* parohia, primăria, diferite ONG-uri.

Obiective specifice:

- *Să se implice activ în pregătirea activității;*
- *Să participe la Sfânta Liturghie;*
- *Să participe la activități/manifestări specifice Zilei eroilor;*
- *Să surprindă emoția/sentimentele prilejuite de astfel de momente în creații plastice și literare.*

Descrierea pe scurt a activității:

Pregătirea pentru activitatea *Bucuria Înălțării* s-a realizat pe parcursul săptămânii precedente. Profesorul de Religie, în colaborare cu învățătorul clasei, au selectat poezii și cântece patriotice pentru programul artistic.

În ziua praznicului Înălțării, elevii ortodocși, profesorul de Religie și învățătorul participă la Sfânta Liturghie. După finalizarea slujbei, li se alătură preotul și credincioșii prezenți; împreună merg la mormintele eroilor unde prezintă programul artistic. După programul artistic, urmează parastasul de pomenire a eroilor și depunerea florilor la mormintele eroilor.

Dupa caz, pot participa la alte manifestări (parada militară, serbarea hramului).

Fotografiile și înregistrările realizate vor fi vizionate la următoarea oră de Religie, cele mai reprezentative urmând să facă parte din albumul clasei.

Rezultate așteptate: vor fi învățate X cântece, vor fi realizate X compuneri și desene din care vor fi selectate X pentru expoziție, va fi amenajată o expoziție pe holul școlii. În ziua de Înălțare vor participa X cadre didactice, se vor implica, fizic și emoțional, X copii în învățarea de poezii și cântece. Se vor completa X chestionare (copii, profesori, părinți, membri ai comunității locale).

Modalități de evaluare a activității:

Evaluarea activității se realizează în funcție de obiectivele specifice și de rezultatele așteptate: câte poezii și cântece patriotice au fost învățate și cum au fost învățate; câți elevi de clasa III-a s-au implicat în pregătirea activității, câți au participat la activitatea din această zi; câte desene și eseuri au fost realizate.

Rezultate înregistrate: proces-verbal, desene și eseuri realizate, lista/catalog cu elevii participanți, fotografii, înregistrări video, chestionar.

Chestionar

1. *Menționează trei momente din cadrul activității „Bucuria Înălțării” care ți-au plăcut cel mai mult.*
2. *Precizează activitățile în care te-ai implicat cel mai mult.*
3. *Menționează o activitate în care ai fi putut să te implici mai mult.*
4. *Ce moment al activității te-a emoționat cel mai mult?*
5. *Dorești să mai participi la astfel de activități? De ce?*
6. *Fă o propunere de îmbunătățire pe viitor a unor astfel de activități educative.*

Cuvinte pentru minte și suflet:

Eroii nu mor niciodată.

PLAN DE RECAPITULARE

Mari sărbători creștine: Nașterea și Botezul Domnului

Competențe specifice: C 1.3, C 3.1, C 3.2.

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor;
<i>materiale:</i>	texte suport, ghid pentru profesori, manual, plan de recapitulare, fișe de recapitulare, caiet/coli/instrumente de scris, harta Țării Sfinte;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive: discuția; conversative: conversația, discuția;
<i>temporale:</i>	2 ore;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Copiii sunt îndemnați să adreseze întrebări pentru clarificarea nelămuririlor și să completeze răspunsurile colegilor.

Notă:

1. Tipul de evaluare propus dă posibilitatea profesorului să aplice teoria inteligențelor multiple (Howard Gardner).
2. Itemii folosiți urmăresc aceasta; cu excepția inteligenței kinestezică/corporală (controlul voluntar al mișcărilor, conexiune minte-corp, abilități de imitare), sunt vizate toate celelalte tipuri de inteligență:
 - verbală/lingvistică: înțelegerea ordinii și semnificației cuvintelor;
 - logică/matematică: identificarea conexiunilor;
 - vizuală/spațială: formarea reprezentărilor, manipularea imaginilor spațiale dintre obiecte;
 - muzicală/ritmică: sensibilitate față de sunete, recunoașterea, reproducerea melodiilor și a ritmurilor;
 - intrapersonală: concentrare mentală, conștientizarea și exprimarea diferitelor sentimente;
 - interpersonală: comunicare verbală/nonverbală eficientă, cooperare într-un grup, empatie;
 - naturalistă: abilitatea de a recunoaște distincțiile, mișcările cele mai fine din lumea naturii.

Nr. Crt.	Domeniul	Conținuturi	Competențe specifice	Nr. ore	Data/ săptămâna	Concepte cheie	Observații
1	Mari sărbători creștine	Nașterea și Botezul Domnului; Nașterea Domnului Botezul Domnului	C1.3 C3.1 C3.2	2		Dumnezeu Fiul lui Dumnezeu Pruncul Sfânt Naștere colind călătorie Nazaret Betleem minuni eseu desen bilet obiceiuri tradiții Botezul Domnului evenimente Agheasma Mare Sfânta Liturghie Hartă	Profesorul stabilește, de comun acord cu elevii, împărțirea materiei pentru cele două ore de recapitulare.

Nașterea și Botezul Domnului

E iarnă și ninge ca în povești.

- Ordonează cuvintele și vei găsi primul vers dintr-un colind românesc.

-
- În ce perioadă a anului se cântă colindele?

-
- Despre ce vorbesc ele? Ce vestesc ele oamenilor?
-

În acest colind vei descoperi persoane și evenimente despre care vorbesc și Sfintele Evanghelii. Să cercetăm împreună!

*Cerul și pământul
În cântec răsună.
Îngeri și oameni,
Îngeri și oameni
Cântă împreună.*

*Hristos Se naște,
Domnul coboară,
Îngerii cântă,
Magii Îl adoară,
Păstori aleargă,
Ieslea o-nconjoară,
Mari minuni se întâmplară.*

*În Viflaim azi e mare minune,
Vergură Curată,
Fiu născut în lume...*

- *Selectează din prima strofă cuvintele care sugerează cerul și pământul.*

- *Care este Persoana în care se unește cerul cu pământul?*

- *Acesta S-a născut în chip minunat în noaptea de Crăciun. Care este numele Praznicului Împărătesc și când se sărbătorește?*

În colind apare o expresie rar folosită, „Vergură Curată”. Este Sfânta Fecioară Maria. Ajutată de dreptul Iosif, ea a călătorit din Nazaret până în orașul
Fiul Sfânt S-a născut într-o..... și a fost culcat.....

Pentru că Pruncul era Fiul lui Dumnezeu, la nașterea Sa „mari minuni se întâmplară”.

- *Încearcă să găsești în text două minuni.*

La aflarea veștii despre Nașterea Pruncului Sfânt, oamenii au venit să I Se închine ca unui Mare Împărat. Au fost....., oameni simpli și, împărați, veniți de departe, care I-au adus daruri scumpe:, și.....

Lasă-ți gândul să te poarte în Noaptea Sfântă...

- *Imaginează-ți că ești acolo, la Viflaim (Betleem) și vezi, auzi, simți schimbările din natură. Transmite și altora emoția ta într-un text, de 30-50 de cuvinte, folosind imagini vizuale și auditive. Dă un titlu potrivit textului.*

- Călătoria încă nu s-a terminat! Să ne odihnim puțin! Vom asculta și vom cânta împreună un colind, vom viziona un filmuleț cu obiceiuri de iarnă.

Abia a trecut Anul Nou și părintele vestește Botezul Domnului în râul Iordan, un alt mare praznic împărătesc.

- Fii profesor și elev pentru puțin timp; adresează întrebări urmând firul întâmplărilor și răspunde chiar tu la acestea (Cine...?, Ce...?, Unde...?, Când...?, Cum...?)

- În biserici, creștinii participă la Sfânta Liturghie și la slujba de sfințire a apei, numită Agheasma Mare. Poți să îmi spui la ce folosește Agheasma Mare?

- Întoarce-te la începutul activității; cercetezi, studiezi evenimentele din viața Mântuitorului.

- Transcrie întâmplările de până acum în ordinea în care au avut loc. Fii atent, sunt mai mult de două!

- Notează cu roșu, pe harta Țării Sfinte, localitățile și zonele în care au avut loc evenimente legate de Nașterea Domnului și cu albastru pe cele legate de Botezul Său.
- Trasează drumul parcurs de Sfânta Fecioră și Dreptul Iosif, de la Nazaret la Betleem și vezi prin ce localități au trecut.

Felicitări, ai finalizat cu succes!

Cum te-ai simțit rezolvând sarcinile?

Punctaje orientative (partea I):

Notă: Nu se punctează ordonarea cuvintelor din vers.

FB pentru răspuns corect

Când se cântă colindele: minimum trei sărbători/perioade/evenimente/persoane;

B pentru răspuns corect

Când se cântă colindele: minimum două sărbători/perioade/evenimente/persoane;

S pentru răspuns corect

Când se cântă colindele: o sărbătoare/eveniment/persoană/perioadă.

- **FB** opt/șapte completări corecte;
B șase/cinci completări corecte;
S patru/trei completări corecte.
- **FB** cinci completări corecte;
B patru/trei completări corecte;
S trei/două completări corecte.
- **FB** titlu sugestiv, încadrare în limita de spațiu, minimum trei imagini vizuale/auditive;
B titlu sugestiv, încadrare în limita de spațiu, două imagini vizuale/auditive;
S titlu sugestiv, lipsa încadrării în limita de spațiu, o imagine vizuală/auditivă.
- **FB** pentru forma corectă a unui bilet (formulă de adresare, conținut scurt, precizarea locului, datei, orei, semnătură);
B pentru formulă de adresare, conținut scurt, precizarea unui element: loc/dată/oră, semnătură;
S pentru formulă de adresare, conținut foarte scurt, vag, precizarea unui element: loc/dată/oră), semnătură.

Notă: Nu se punctează propunerea pentru activitatea de voluntariat.

Se totalizează calificativele.

Se observă ponderea fiecărui calificativ.

Se stabilește calificativul final.

În notare recomandăm profesorului să țină cont de implicarea copilului în activități, în general, de comportamentul la clasă, de schimbările de atitudine datorate participării la ora de Religie.

Punctaje orientative (partea a II-a):

- **FB:** cinci întrebări, cinci răspunsuri corecte;
B: cinci întrebări, patru răspunsuri corecte;
patru întrebări, patru/trei răspunsuri corecte;
S: trei întrebări, trei/două răspunsuri corecte;
două întrebări, două răspunsuri corecte;
o întrebare, un răspuns corect.
- **FB:** trei întrebuițări;
B: două întrebuițări;
S: o întrebuițare.
- **FB:** șapte evenimente (călătoria de la Nazaret la Betleem, Nașterea, apariția Îngerilor, apariția stelei, închinarea păstorilor, închinarea magilor, Botezul Domnului);
B: șase/patru evenimente;
S: trei evenimente.
- **FB:** trasarea corectă și completă a traseului, marcarea tuturor localităților și zonelor (Nazaret, Betleem, Ierusalim, Iordan)
B: trasarea parțial corectă și parțial completă;
S: trasarea incompletă a traseului, marcarea unei singure localități.

Se totalizează calificativele.

Se observă ponderea fiecărui calificativ.

Se stabilește calificativul final.

În notare recomandăm profesorului să țină cont de implicarea copilului în activități, în general, de comportamentul la clasă, de schimbările de atitudine datorate participării la ora de Religie.

PLAN DE RECAPITULARE

Mari sărbători creștine: Învierea și Înălțarea Domnului

Competențe specifice: C1.3; C 3.1; C 3.2;

Resurse:

umane: elevi, profesor;

materiale: texte suport, ghid pentru profesori, manual, plan de recapitulare, fișe de recapitulare, caiet/coli/instrumente de scris, articole din ziare, reviste, diverse publicații, cântece patriotice;

metodologice: metode de comunicare orală: expozitive: explicația;
conversative: conversația; discuția;

temporale: 2 ore;

spațiale: sala de clasă.

Forme de organizare: frontal, individual.

Notă: Copiii sunt îndemnați să adreseze întrebări pentru clarificarea nelămuririlor și să completeze răspunsurile colegilor.

Nr. Crt.	Domeniul	Conținuturi	Competențe specifice	Nr. ore	Data/ săptămâna	Concepte cheie	Observații
1	Mari sărbători creștine	Învierea și Înălțarea; • Învierea Domnului; • Înălțarea Domnului;	C1.3 C3.1 C3.2	2		Dumnezeu Fiul lui Dumnezeu Înviere Sfânta Liturghie obiceiuri tradiții Arătări după Înviere minune mironosițe apostoli ucenici Înălțare salutul specific Ziua Eroilor martiri, eroi cinstire	Profesorul stabilește, de comun acord cu elevii, împărțirea materiei pentru cele două ore de recapitulare.

EVALUARE SUMATIVĂ

Învierea și Înălțarea Domnului

Preachiziții:

copiii - cunosc: ce sunt sărbătorile creștine și pot să exemplifice;
ce sunt praznicele împărătești;
modul în care se pregătesc creștinii pentru sărbători;
tradiții și obiceiuri legate de sărbătorile creștinești tematice;
saluturi creștine;
evenimente specifice Praznicului Învierii și Înălțării Domnului.

Concepte cheie:

- Învierea Domnului;
- evenimente;
- arătările după Înviere;
- obiceiuri și tradiții;
- Înălțarea Domnului;
- Ziua Eroilor;
- evenimente, tradiții, obiceiuri;
- sărbătorire;
- eroi, martiri, veterani;
- omagiu, recunoștință;
- fragmente din literatura română în care sunt prezentate Învierea și Înălțarea.

Competențe specifice: C1.3, C3.1, C3.2.

Resurse:

<i>umane:</i>	elevi, profesor, învățător, preot, părinți, bibliotecar, informatician, muzeograf;
<i>materiale:</i>	coli; instrumente de scris, instrumente de desenat, culori, imagini, fotografii, icoane, cărți, ziare, site-uri Internet, laptop/calculator;
<i>metodologice:</i>	metode de comunicare orală: expozitive: explicația, instructajul; conversative: conversația, discuții; metode de comunicare interioară: introspecția; metode de acțiune reală: activități creative - colaj, desen tematic, eseu; metode alternative de evaluare: proiect;
<i>temporale:</i>	2 săptămâni;
<i>spațiale:</i>	sala de clasă, acasă, biserică, bibliotecă, muzeu, laborator informatică.

Forme de organizare: frontal, individual, pe grupe.

Titlul proiectului: *De la Înviere la Înălțare*

Cuprinsul: paginile 2-9:

p. 2 Ziua Învierii:

icoană/imagie biblică;
evenimentele prezentate cronologic;
arătările după Înviere;

p. 3 Tradiții și obiceiuri:

Postul Paștilor – importanță și durată;
pregătirea sufletului prin Taina Spovedaniei și a Împărtășaniei;
pregătirea caselor și a gospodăriilor;
pregătirea mâncărilor tradiționale, vopsitul ouălor, salutul pascal;

p. 4 Colaj-coș cu ouă încondeiate (motive populare/tradiționale specifice zonei);

p. 5 Desen tematic: *Veniți de luați lumină!* (la biserică în noaptea de Înviere);

p. 6 Scriitori români în ale căror opere este surprinsă sărbătoarea Învierii
(fragmente din povestiri, poezii, cântece);

p. 7 Înălțarea Domnului:

icoana Înălțării/tablou biblic;
evenimentele prezentate cronologic;
tradiții și obiceiuri: vopsitul ouălor;
alte obiceiuri specifice zonei;
salutul creștinilor în Ziua Înălțării;

p. 8 Eroii nu mor niciodată:

Ziua Eroilor: imagini, fotografii, fragmente din opere literare, articole,
cântece patriotice, prezentarea unui erou/martir/veteran;

p. 9 Din suflet de copil:

gânduri despre Praznicele Învierii și Înălțării Domnului;

p. 10 Concluzii:

Cum v-ați simțit când ați lucrat în grupă?
Cât de dificil a fost să realizați împreună acest proiect?
Tema a fost dificilă/accesibilă?
Timpul alocat a fost suficient?
Ați avut acces la surse de documentare/materiale variate și suficiente?
Doriți să mai realizați și alte proiecte?
Argumentați răspunsul!

În loc de concluzii

Înainte de a încheia, în loc de concluzii, dorim să facem câteva precizări. Astfel, înainte de toate, spunem și credem că educarea copiilor în spirit moral-religios constituie o primă treaptă în urcușul omului spre cer; problemele, în acest caz, sunt mult mai adânci, mult mai profunde decât am surprins noi în lucrarea de față. În conceperea acesteia am folosit atât experiența noastră la catedră, cât și a celor de la care am învățat la rândul nostru, am încercat să fim, deopotrivă, elevi și dascăli, ne-am amintit propriile dificultăți întâmpinate ca profesori debutanți.

Nu avem pretenția că am reușit să prezentăm, prin activitățile propuse, toate variabilele care trebuie luate în considerare în vederea atingerii scopului final – educarea moral-religioasă a copiilor, prin transmiterea învățaturii de credință.

Mărturisim că scrierea acestui proiect a fost o provocare căreia ne-am străduit să îi facem față, iar dacă am reușit, se va vedea prin cât și cum va putea ghidul să le fie de ajutor aceluia care vor avea bunăvoința și curiozitatea să îl răsfoiască. Dorința și bucuria noastră ar fi ca acest material să vină în sprijinul profesorilor care predau Religia și care doresc să îmbogățească mințile și sufletele copiilor cu credință, dragoste, bunătate, generozitate, toate în speranța de a forma oameni cu adevărat frumoși...

„Că tu, drumețul clipei care trece, vei gusta sau nu din rodul pomului pe care îl sădești, e un lucru de puțină însemnătate. Singurul fapt, în adevăr important, e ca pomul sădit de tine să rodească.” (Alexandru Vlahuță)

Referințe bibliografice

Izvoare:

- *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988.
- *Mica Biblie*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1993.
- *Biblia pentru copii* (www.crestinortodox.ro)

Reviste:

- Colecția *Chemarea Credinței* – Revista Patriarhiei Române, pentru copii și familia creștină.
- Colecția „*Lumea Credinței pentru cei mici*”.
- Colecția „*Didahia pentru copii și părinți*” – Revistă editată de Episcopia Severinului și Strehaiei.

Dicționare:

- *Dicționarul explicativ al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2010.
- STOIAN, M. Ioan: *Dicționar Religios*, Ed. Garamond, București, 1997.
- SIMIONESCU, Mircea, Horia: *Dicționar Onomastic*, Ed. Humanitas, București, 2011.

Cărți:

- BĂNCILĂ, Vasile: *Inițierea religioasă a copilului*, Ed. Anastasia, București, 1996;
- CERGHIT, Ioan: *Metode de învățământ*, ediția a III-a, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1997;
- Profesor COSMA, Irina, Protopsalt COSMA, Mihail, Prof. POSTELNICU Stepanida: *Să învățăm religia prin cântec*, Ed. Sfântul Mina, Iași, 2004;
- CUCOȘ, Constantin: *Educația religioasă. Conținut și forme de realizare*, Ed. Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1996;
- CUCOȘ, Constantin: *Educația religioasă – repere teoretice și metodice*, Ed. Polirom, Iași, 1999;
- Profesor DANCIU, Ana: *Metodica predării Religiei în școlile primare, gimnaziale și licee*, Ed. Anastasia, București, 1999;
- *Darul îngerului – Povești creștine pentru copii*, ediția a II-a, traducere din limba rusă, de TĂNĂSCU-VLAS Adrian și Xenia, tipărită cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului, Ed. Sophia, București, 2007;
- *Evaluare – Descriptori de performanță pentru învățământul primar*, Ed. Pro Gnosis;
- GUICIN, Mihaela, Maria: *Jocul Didactic în predarea Religiei la școlarul mic*, Ed. Didactica Press, Slatina, 2006;
- Monahia AVĂDANEI, Parascheva: *Suflet de copil – Povestiri*, Ed. Sophia, București, 2003.
- Prof. drd. GHEORGHE, Iuliana, prof. NICOLA, Florina, prof. RĂDOI, Aurelia, prof. CATANĂ Simona,

- prof. GHEORGHE, Cornelia, prof. GEORGESCU, Ileana, prof. CĂRSTOCEA, Mariana, prof. OPREA, Carla: *Didactica aplicată Religie*, Ed. Arves, Craiova, 2006;
- *Îndrumări metodologice și didactice pentru predarea Religiei în școală*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1990;
 - IORDĂCHESCU, Nicolae, ALEXANDRU, Gheorghe, VĂLCU, Alina, IONESCU, Ovidiu, Gheorhe, DRĂGUȘIN, Ion, GHEORGHE, Iuliana: *Metodica predării Religiei în învățământul preuniversitar*, Ed. Gheorghe Alexandru, Craiova, 2000;
 - *Limonariul mirenilor Întâmplări de folos* – traducere din limba rusă de pr. CREȚU, Nicolae, Ed. Egumenița, 2011;
 - Prof. LIȚOIU, Nicoleta, prof. PANOSCHI, Mihaela, pr. prof. IORDĂCHESCU, Nicolae: *Ghid de evaluare*, Ed. Aramis, București, 2001;
 - MAGDAN, Leon: *Povești creștine pentru copii*, Ed. Acvila, 1998;
 - MAGDAN, Leon: *Legende Creștine pe înțelesul celor mici*, Ed. Mateiaș, București, 2006;
 - NIȚĂ-DONCA, Claudia: *Decalogul părinților; cum să creștem copii de succes*, Ed. Self Publishing, București, 2014;
 - OPRIȘ, Monica, OPRIȘ, Dorin, HORGA, Irina: *Religia la clasa pregătitoare și la clasa I, Ghid pentru profesori*, Ed. Basilica a Patriarhiei Române, București, 2013;
 - PÂNZARU, Iulia: *Carte de învățătură moral-religioasă pentru copii*, Ed. Credința Strămoșească, Iași, 2005;
 - *Pilde și povestiri pentru copii, Vol. III*, tipărită cu binecuvântarea Preasfințitului CALINIC, episcopul Argeșului, Ed. Credința Strămoșească, Iași, 2000;
 - PÂNIȘOARĂ, Ion-Ovidiu: *Comunicarea eficientă*, Ed. Polirom, Iași, 2015;
 - PÂNIȘOARĂ, Georgeta, PÂNIȘOARĂ, Ion-Ovidiu: *Cele șapte medalii ale succesului*, Ed. Polirom, Iași, 2013;
 - Prof. POPESCU, Anastasia: *Cum să-i învățăm pe copii Religia*, Ed. Anastasia, București, 1995;
 - POPESCU, Ion, NĂSTASE, Manuela, POPESCU, Elena: *Metodica predării Religiei*, București, 1997;
 - PRECUPESCU, Gheorghe: *Punguța cu mai mulți bani*, tipărită cu binecuvântarea ÎPS Dr. Laurențiu STREZA, Mitropolitul Ardealului, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2006;
 - Pr. prof. univ. dr. ȘEBU, Sebastian, prof. OPRIȘ, Monica, prof. OPRIȘ, Dorin: *Metodica predării Religiei*, Ed. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2000;
 - ȘEBU, Sebastian, *Îndrumări Metodologice și Didactice pentru predarea Religiei în școală*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1990;
 - TIMIȘ, Vasile: *Religia în școală. Valențe eclesiale, educaționale și sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
 - Pr. TRIFA, Iosif: *600 istorioare religioase*, partea I, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2002;
 - *Viața creștină în pilde*, culese și prelucrate de Al. LASCAROV-MOLDOVEANU, Ed. Compania, București, 2001

Alte surse de informare publicate:

- *Predarea – Învățarea interactivă centrată pe elev (Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice prin activități de mentorat – curs POS DRU)*, București, 2009;
- *Programa școlară pentru disciplina Religie – Cultul Ortodox, clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a*, aprobată prin ordin al Ministrului, nr. 3416/19.03.2013, București, 2013;
- *Programa școlară pentru disciplina Religie – Cultul Ortodox, clasa a III-a și clasa a IV-a*, aprobată prin ordin al Ministrului, nr. 5001.02.12.2014, București, 2014.

Surse de documentare electronice: www.basilica.ro, www.ziarullumina.ro, www.doxologia.ro, www.characterfirst.ro, www.credintapentru copii.ro, www.crestinortodox.ro, www.didactic.ro, www.performante.ro, www.suntparinte.ro.

Anexa nr. 3 la ordinul ministrului educației naționale nr. 5001 / 02.12.2014

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**Programa școlară
pentru disciplina**

**RELIGIE
CULTUL ORTODOX
Clasele a III-a și a IV-a**

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina *Religie – cultul ortodox* reprezintă o ofertă curriculară pentru clasele a III-a și a IV-a din învățământul primar. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ în aria curriculară *Om și societate*, având un buget de timp de 1 oră/săptămână, pe durata unui an școlar.

Programa disciplinei *Religie* este elaborată potrivit unui nou model de proiectare curriculară, centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul primar. Din perspectiva disciplinei de studiu, orientarea demersului didactic pornind de la competențe permite accentuarea scopului pentru care se învață și a dimensiunii acționale în formarea personalității elevului.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Religie* jalonează achizițiile elevului pentru întregul ciclu primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale, reprezintă etape în dobândirea acestora și se formează pe durata unui an școlar. Pentru realizarea competențelor specifice, în programă sunt propuse exemple de activități de învățare care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate.

Conținuturile învățării se constituie din inventarul achizițiilor necesare elevului pentru dobândirea competențelor specifice. Astfel, acestea sunt grupate pe următoarele domenii: iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului; Dumnezeu se face cunoscut omului; Viața creștinului împreună cu semenii; Mari sărbători creștine. De asemenea, la nivelul fiecărei clase, programele prezintă o ofertă curriculară dezvoltată în jurul unor teme majore: *Dumnezeu este Viața* (la clasa a III-a); *Dumnezeu este Calea* (la clasa a IV-a). Aceste teme susțin formarea competențelor specifice, precum și construirea situațiilor de învățare într-un mod flexibil și creativ, în raport cu particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor. Astfel, conținuturile învățării se subordonează atât domeniilor, cât și temelor majore.

Sugestiile metodologice includ strategii didactice, precum și elemente de evaluare continuă. Prezenta programă școlară propune o ofertă flexibilă, care permite cadrului didactic să modifice, să completeze sau să înlocuiască activitățile de învățare. Se urmărește astfel realizarea unui demers didactic personalizat, care să asigure formarea competențelor prevăzute de programă în contextul specific al fiecărei clase și al fiecărui elev. Educația religioasă la ultimele două clase ale ciclului primar presupune trecerea de la învățarea prin joc, specifică primelor trei clase, la un sistem metodologic mai complex, care să permită diferențierea demersului didactic în funcție de nivelul achizițiilor elevilor, dar și de nevoia dezvoltării acestora.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea *Religiei*, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România ce au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

Competențe generale

- 1. Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în diferite contexte de viață**
- 2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase**
- 3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe**

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în diferite contexte de viață

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
1.1. Analizarea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu anumite situații de viață - dialoguri pe diferite teme: importanța lui Dumnezeu în viața omului, importanța omului în viața semenilor și a celorlalte ființe din natură, viața de pe pământ etc. - exerciții de definire a unor termeni abordați în cadrul unor teme, din perspectivă generală și din perspectivă religioasă: cale, adevăr, bunătate, răbdare, respect, putere - lectură unor texte pe teme din natură (succesiunea anotimpurilor, revenirea naturii la viață primăvara etc.) - realizarea unor colaje cu imagini, fotografii care ilustrează aspecte din natură - explicarea, la nivelul de înțelegere al copiilor, a semnificației participării la slujbe (Sfânta Liturghie, Sfintele Taine, Sfintele Taine) - discuții despre puterea primită de la Dumnezeu prin Sfintele Taine - vizionarea unor înregistrări video/ participarea la diferite slujbe (Sfânta Liturghie, Sfintele Taine, sfințirea apei etc.) - jocuri didactice ilustrative, care să valorifice experiențe ale copiilor, relevante din punct de vedere religios (referitoare la manifestarea unor virtuți în viața lor: sinceritatea, blândetea, bunătatea, răbdarea etc.) - analiza unor texte care prezintă diferite opinii cu semnificație religioasă în relație cu diferite situații de viață 1.2. Identificarea principalelor îndatoriri ale unui creștin în relație cu semenii, pe baza valorificării unor experiențe din viața cotidiană - povestirea unor fapte bune, fapte proprii, fapte ale altora, relevante pentru aspecte precum: roșirea adevărului, ascultarea sfaturilor, manifestarea blândei și a bunătății, experimentarea răbdării, manifestarea unor atitudini de respect etc. - lectură unor texte relevante, biblice și din viețile sfinților - jocuri de rol „Cum mă comport în situația...”, în relație cu diferite contexte relevante (alegerea binei/ răului, comportamentul în relație cu semenii, comportamentul în relație cu diferite viețuitoare)	1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață - dialoguri pe teme religioase (unicitatea fiecărei persoane, importanța raportării omului la Dumnezeu, rolul sfinților, importanța împlinirii poruncilor divine etc.), prin valorificarea unor povestiri, jocuri, ilustrații - exerciții de definire a unor termeni sau expresii: Biblie, sfânt, proroc, apostol, evanghelist, poruncă, drept - explicarea modalității de căutare a unui text în Sfânta Scriptură - exerciții de identificare a unor texte în Sfânta Scriptură - exerciții de exprimare a acordului/ dezacordului față de opiniile altora - exerciții de argumentare a opiniei proprii în spiritul toleranței față de opinia altora - analiza unor texte care necesită exprimarea unui punct de vedere personal față de o anumită situație 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți - analiza, din perspectiva creștină, a unor atitudini și comportamente, pornind de la situații din viața cotidiană, texte literare, texte care prezintă persoane din Biblie sau sfinți - lectură de povestiri care evidențiază rolul poruncilor divine (referitoare la cinstita lui Dumnezeu, a numelui lui Dumnezeu, a duminicii, a părinților) - exerciții de analiză a asemănărilor și a deosebirilor dintre poruncile divine și normele de comportament în diferite contexte sociale

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
- recunoașterea unor atitudini față de ceilalți, pornind de la imagini, povești, filme adecvate vârstei elevilor, observarea unor comportamente etc. - discuții privind rolul muncii și al efortului în viața omului, rolul profesorilor în viața omului - exerciții de identificare și valorizare a propriilor calități, prin desene, dialoguri, jocuri	- analiza unor imagini pe diferite teme: „Cum putem face lumea mai bună”, „Ajutorul primit de la Dumnezeu”, „Sunt un exemplu pentru cei din jur” etc. - jocuri de rol: „Cum mă comport în situația...”, cu aplicații la diferite contexte relevante (comportamentul în diferite contexte sociale familiare; împlinirea poruncii iubirii etc.)
1.3. Formularea unor reguli de comportament moral-creștin, pentru diferite contexte de viață familiare - stabilirea, cu ajutorul profesorului, în grupuri mici și/ sau la nivelul clasei, a unor reguli de comportament adecvate vârstei elevilor și diferitelor contexte (școală, familie, biserică, stradă, natură etc.), relevante din perspectivă moral-religioasă - analiza unor situații privind respectarea anumitor reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte date (jocuri de rol, povestiri, analiza unor imagini, filme, desene animate) - studii de caz, pornind de la situații reale sau imaginare familiare, care evidențiază importanța respectării unor reguli de comportament moral-religios - dialog pe tema regulilor de comportament religios pentru primirea unor Sfinte Taine, adecvate vârstei elevilor: „Cum procedez când mă spovedesc?”, „Cum procedez când merg să mă împărtășesc?”, „Ce fac după ce primesc Sfânta Împărtășanie?” - jocuri de rol: „Cum procedez în situația...?”, „Ce fac atunci când cineva îmi spune să fac un lucru bun/rău....?” - vizite în diferite contexte de educație nonformală/ informală (bibliotecă, parc, muzeu etc.), în cadrul unor activități interdisciplinare Religie – Educație civică – Științe – Arte	1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare - discutarea în clasă a unor norme din diferite contexte sociale și a unor porunci (pe baza unor dialoguri: „Cum mă comport în situația...?”, „Ce reguli au formulat cei care mă îndrumă în viață?”, „Cum poate îndeplini un copil poruncile?”; „Cum mă simt / cum procedez atunci când nu sunt de acord cu o regulă?”; „Ce diferențe există între împlinirea poruncilor de către copii și de către adulți?”) - exerciții de exersare a aplicării unor norme și porunci divine - formularea în grup a unui set de reguli ale clasei/ al unui regulament al clasei, care să valorizeze porunca iubirii aproapelui - exerciții de formulare a unor argumente/ contraargumente în analiza unor situații-problemă apărute în cadrul grupurilor de apartenență - elaborarea de proiecte pe teme relevante pentru domeniul educației religioase, în cadrul unor activități interdisciplinare: Religie – Educație civică – Științe – Istorie – Arte

2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familial, în acord cu valorile religioase

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
2.1. Exersarea unor roluri în cadrul grupurilor de apartenență - exerciții de identificare a rolurilor sociale ale unui elev, în raport cu persoanele importante din viața sa de creștin (părinți, preotul, nașii, creștinii din parohie, prieteni etc.) - participarea la diferite activități educative, împreună cu alți membri ai școlii, comunității, parohiei etc. - studii de caz pe tema importanței fiecărui om în viața semenilor din grupurile de apartenență - exersarea unor responsabilități și sarcini de lucru variate, în activitățile de tip perechi și în cele de grup - asumarea de roluri în rezolvarea unor sarcini de lucru în grupuri mici - exerciții de construire a unui text pe teme de educație religioasă, pe baza unui suport vizual sau a unui plan de idei	2.1. Descrierea comportamentelor relaționale din cadrul grupurilor de apartenență - exersarea unor roluri specifice activităților desfășurate în diferite contexte (activități de grup, activități religioase etc.) - audierea unor povestiri care evidențiază exemple de conviețuire armonioasă între semeni - prezentarea unor cazuri reale sau imaginare relevante pentru teme de educație religioasă: „Cum relaționez cu cei care mă îndrumă”, „Rolul semenilor în viața creștinului”, „Jertfa și iubirea celorlalți”, „Exemplul personal și relațiile cu semenii” etc. - jocuri didactice care să faciliteze dezvoltarea climatului afectiv pozitiv în cadrul grupului - elaborarea de compuneri pe teme de educație religioasă, pornind de la o situație dată
2.2. Descrierea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete - participarea la dialoguri pe diferite teme: „Ce învăț de la colegii mei și ce pot învăța ei de la mine?”, „Cum pot să răsplătesc răul cu bine?” - exerciții de identificare a unor elemente de diversitate în modul de manifestare a credinței diferitelor persoane, pornind de la realități din viața școlii și a comunității - audierea unor texte religioase simple, în proză sau în versuri, în care se reflectă ideea de adevăr, respect, blândete - imaginarea unor povestiri privind raporturile persoanei cu diferite lucruri, ființe - discuții despre relațiile și atitudinile care se manifestă în cadrul diferitelor grupuri (familie, clasă, grupul de prieteni etc.), pe baza unor imagini - elaborarea de compuneri/ lecturarea de povestiri/ jocuri de rol cu scopul evidențierii unor relații în cadrul grupurilor	2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete - discuții pe tema tipurilor de relații și atitudini sociale (colaborare, competiție, solidaritate, toleranță, intoleranță etc.), pornind de la povestiri, ilustrații, filme, texte biblice - exerciții de descriere a unor atitudini sociale, prin raportarea la norme sociale și la unele porunci divine - jocuri de dezvoltare a imaginii pozitive despre sine și despre ceilalți, valorificând exemple din viața unor sfinți - elaborarea unor compuneri pe teme precum: „Împreună, putem face lucruri minunate”, „Dacă pot să te ajut, sunt fericit”, „Când te ajut, câștigăm amândoi” – cu scopul de a diminua spiritul de competiție negativă dintre elevi - elaborarea unor proiecte interdisciplinare Religie – Educație civică, pe teme relevante

3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității - formularea de întrebări referitoare la diferite evenimente religioase din viața comunității - povestirea după imagini (planșe, icoane, ilustrații etc.) cu tematică adecvată - dialoguri pe baza lecturii unor texte biblice și din viețile sfinților - utilizarea unor icoane pentru a descrie evenimente din viața Mântuitorului, a Maicii Domnului și a unor sfinți - audierea/învățarea de rugăciuni, cântări, colinde etc., cu explicarea semnificației acestora, a expresiilor și a termenilor religioși - imaginarea unor povestiri privind relația persoanei cu diferite lucruri, ființe - participarea la evenimente semnificative din viața școlii și a comunității	3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății - elaborarea de compuneri pornind de la unele evenimente religioase - dialog pe tema unor evenimente religioase semnificative din viața comunității și a societății, pornind de la experiențele elevilor - utilizarea unor icoane pentru a descrie evenimente din viața Mântuitorului, a Maicii Domnului și a unor sfinți - audierea/învățarea unor rugăciuni, cântări religioase, colinde etc. - lectura unor texte religioase, literare relevante privind viața unor sfinți români (activitate interdisciplinară Religie – Istorie – Limba și literatura română) - organizarea de serbări școlare cu tematică religioasă
3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu semnificații religioase, din viața familiei și a comunității - discuții privind evenimentele importante din viața omului (nașterea, botezul, nunta etc.), valorificând experiențele concrete ale copiilor - analizarea unor imagini relevante din viața copiilor și a familiilor lor (fotografii și albume de familie, imagini din sfera publică) - prezentarea aspectelor caracteristice ale diferitelor sărbători (Nașterea Domnului, Botezul Domnului, Învierea Domnului, Înălțarea Domnului) - lectura unor texte literare referitoare la marile sărbători creștine - audierea/învățarea unor colinde și cântări religioase - participarea la serbări școlare - realizarea unor proiecte pe diferite teme interdisciplinare: Religie – Științe (de exemplu, „Apa în viața creștinului”, „Natura, darul lui Dumnezeu pentru om” etc.); Religie – Arte („Darul meu pentru tine” – realizarea unor desene și confecționarea unor felicitări, ornamente, colaje etc., cu ocazia diferitelor sărbători religioase) - identificarea unor obiceiuri și tradiții populare referitoare la diferite sărbători și evenimente religioase, care se manifestă în viața familiei, a comunității locale	3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor - discuții pe tema diferitelor sărbători religioase și a unor aspecte specifice acestora în viața familiei sau a comunității: modelele oferite creștinilor de persoanele biblice prezente la evenimentele din viața Mântuitorului, obiceiuri preluate (de exemplu, oferirea de daruri, după modelul magilor), sărbătorirea zilei femeii creștine, în duminica mironosițelor etc. (activitate interdisciplinară Religie – Educație civică) - realizarea unor proiecte, individual sau în grup, cu diferite teme („Drumul magilor”, „Ce sfinți sărbătorim în luna aceasta” etc.) - realizarea de felicitări, ornamente, colaje etc., cu ocazia sărbătorilor religioase - lectura unor texte literare, referitoare la marile sărbători religioase - participarea la sărbătorile comunității - prezentarea unor obiceiuri și tradiții populare referitoare la diferite sărbători și evenimente religioase, care se manifestă în viața familiei, a comunității locale

CONȚINUTURI

DOMENII	CLASA a III-a	CLASA a IV-a
	Dumnezeu este Viața	Dumnezeu este Calea
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	Dumnezeu este izvorul vieții - Viața omului, darul lui Dumnezeu - Bucuria de a trăi - Omul în relație cu natura - Viața pe pământ și împărăția lui Dumnezeu	Cu Dumnezeu pe calea vieții - Lumea – casă pentru toți oamenii - Fiecare om își caută propria cale în viață - Biblia și Biserica arată calea spre Dumnezeu - Nevoia de a primi îndrumare în viață - Ajutorul lui Dumnezeu în situații dificile
Dumnezeu se face cunoscut omului	Ce înseamnă să fii creștin - Când un om devine creștin - Persoanele din viața unui creștin - Primirea Țării prin spovedanie - Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie - Dumnezeu ocrotește și dă putere, pentru a face fapte bune - Alegerea binelui în viață	Sfințenia, cale spre Dumnezeu - Calea spre Dumnezeu, deschisă tuturor oamenilor prin Iisus Hristos - Învățătura Domnului, vestită de sfinții apostoli și evangheliști - Mărturisirea și trăirea credinței de către sfinți - Sfinți români și creștinismul pe teritoriul țării noastre
Viața creștinului împreună cu semenii	Viața împreună cu ceilalți - Necesitatea de a spune întotdeauna adevărul - Ascultarea și împlinirea sfaturilor bune - Blandețea și bunătatea în relație cu ceilalți - Importanța de a avea răbdare cu cei din jur - Respectul față de sine și față de ceilalți - Nevoia de efort pentru a obține rezultate	Iubirea creștină, sprijin pentru conviețuirea cu ceilalți - Iubirea, poruncă dată de Domnul Iisus Hristos - Viața în armonie cu ceilalți, îndemn al lui Dumnezeu - Familia și împlinirea poruncii iubirii - Prietenia și porunca iubirii creștine - Importanța exemplului personal de iubire creștină
Mari sărbători creștine	Nașterea și botezul Domnului - Nașterea Domnului - Botezul Domnului Învierea și înălțarea Domnului - Învierea Domnului - Înălțarea Domnului	Nașterea Domnului, vestire și împlinire - Prorocii, vestitori ai nașterii lui Hristos - Magii, în căutarea Pruncului Iisus - Întâmpinarea Pruncului Iisus de către Dreptul Simeon De la Florii la Înviere - Cu Hristos, în Săptămâna Patimilor - Femeile mironosițe pe drumul Golgoței și în Duminica Învierii

Lista elementelor de conținut este completată cu un ansamblu de **elemente de tip predominant confesional** (rugăciuni, texte biblice, texte despre viața unor sfinți, cântări religioase și colinde), recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate.

La clasa a III-a, propunem următoarea listă de elemente:

- audierea și/ sau învățarea unor **rugăciuni**: rugăciunea de dimineață; rugăciunea de seară; rugăciunea înainte de împărtășire; rugăciunea după împărtășire;
- audierea și / sau învățarea unor **texte biblice** scurte, ce pot fi corelate cu proverbe și zicători cu mesaj asemănător: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14,6); „Sprijiniți pe cei neputincioși, fiți îndelung-răbdători față de toți. Luați seama să nu răsplătească cineva cuiva răul cu rău, ci totdeauna urmați cele bune unul față de altul și față de toți” (I Tesaloniceni 5, 14-15); „Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său, cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.” (Ioan 3,16);
- audierea și/ sau învățarea de **cântări religioase și cântece patriotice**: „Veniți să ne închinăm (cu variante pentru praznicele împărătești studiate)”; „Câți în Hristos v-ați botezat”; „Troparul Botezului Domnului”; „Aghiosul, Aghios”; „Troparul Înălțării Domnului”; „Versul Înălțării Domnului”; cântece închinare eroilor;
- audierea și/ sau învățarea de **colinde**: „Colo-n sus și mai în sus”; „La Vifleem colo-n jos”; „Praznic luminos”;
- lectura unor aspecte din **viața unor persoane biblice și a unor sfinți**: Prorocul David, Regele Solomon, Dreptul Iov, Prorocul Samuel, Sfântul Proroc Ioan Botezătorul, Sfântul Serafim de Sarov, Sfântul Ierarh Nectarie; Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica; Sfântul Cuvios Ioan Iacob de la Neamț etc.

La clasa a IV-a, propunem următoarea listă de elemente:

- audierea și/ sau învățarea unor **rugăciuni**: rugăciune pentru cei care ne fac bine; rugăciuni/ tropare închinare sfinților;
- audierea și/ sau învățarea unor **texte biblice** scurte, ce pot fi corelate cu proverbe și zicători cu mesaj asemănător: „Să-L iubești pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuți.” (Luca 10,27); „Căci dragostea de Dumnezeu aceasta este: Să păzim poruncile Lui; și poruncile Lui nu sunt grele.” (I Ioan 5,3); „Ascultă sfatul și primește învățătura, ca să fii înțelept toată viața.” (Pilde 19,20); „Pe toate căile tale, gândește-te la Domnul” (Pilde 3,6);
- audierea și/ sau învățarea de **cântări religioase și cântece patriotice**: răspunsurile la Ectenia mare; „Crucii Tale”; „Veniți să ne închinăm (cu variante pentru praznicele împărătești studiate)”; răspunsurile la Ectenia întreită; răspunsurile la Ectenia cererilor; „Ștefan, Ștefan, Domn cel Mare” etc.;
- audierea și/ sau învățarea de **colinde**: „Doamne, a Tale cuvinte”; „Nouă, azi ne-a răsărit”; „O, ce veste minunată”; „Trei crai de la răsărit”;
- lectura unor aspecte din **viața unor sfinți**: Sfântul Proroc Moise, Sfântul Proroc Ilie, Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan, Sfinții Trei Ierarhi: Vasile, Grigore și Ioan, Sfântul Ierarh Spiridon, Sfântul Mucenic Ștefan, Sfânta Muceniță Ecaterina, Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou din Basarabi, Sfânta Cuvioasă Parascheva, Sfântul Ștefan cel Mare, Sfântul Neagoe Basarab, Sfinții Martiri Brâncoveni etc.

Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare pentru proiectarea și derularea la clasă a activităților de predare–învățare–evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei *Religie*. Elevul va învăța, prin metode adecvate vârstei, ceea ce îi este necesar pentru dezvoltarea sa armonioasă la această etapă de vârstă și pentru a face față cu succes cerințelor școlare.

Abordarea conținuturilor

Acest aspect presupune o atitudine flexibilă a profesorului de religie, prin accentul pus pe: valorificarea experiențelor de viață ale elevilor; accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală; abordări diferențiate ale conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor și cu contextul social în care trăiesc aceștia; realizarea de conexiuni între *Religie* și alte discipline de studiu.

Astfel, pentru fiecare dintre temele propuse de programele școlare pentru clasele a III-a și a IV-a sunt identificate aspecte specifice, ce se impun a fi abordate în activitatea de predare–învățare și care pot constitui, de asemenea, repere în prezentarea conținuturilor la nivelul manualelor școlare și al auxiliarelor didactice.

În abordarea conținuturilor se recomandă să fie utilizate exemple biblice, din viațile sfinților și din viața cotidiană, relevante pentru fiecare temă.

DOMENII	CLASA a III-a
	Dumnezeu este Viața
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	Dumnezeu este izvorul vieții • Viața omului, darul lui Dumnezeu (copilul, darul lui Dumnezeu pentru părinți; alcătuirea omului din trup și suflet; grija față de trup; grija față de suflet) • Bucuria de a trăi (nașterea omului, moment de bucurie; momentele și motivele de bucurie în viață) • Omul în relație cu natura (lecția naturii; modele biblice și din viațile sfinților, de grijă pentru natură; ocrotirea naturii și a vieții) • Viața pe pământ și Împărăția lui Dumnezeu (Domnul Iisus Hristos vorbește despre Împărăția lui Dumnezeu; sfinții trăiesc veșnic în Împărăția lui Dumnezeu)
Dumnezeu se face cunoscut omului	Ce înseamnă să fii creștin • Când un om devine creștin (Botezul, Mirungerea, Împărtășirea, primele taine primite de un creștin; numele de botez) • Persoanele din viața unui creștin (persoane care îl ocrotesc în mod nevăzut: Dumnezeu, Maica Domnului, Îngerul păzitor, sfântul ocrotitor; persoane care îl ajută pe creștin: preotul, nașul, părinții, prietenii, creștinii din parohie, prietenii de la biserică) • Primirea iertării prin spovedanie (despre păcate și greșeli; despre iertare; cum se face spovedania) • Primirea lui Hristos prin Sfânta Împărtășanie (despre Sfânta Liturghie; pregătirea pentru împărtășire; binefacerile împărtășirii) • Dumnezeu ocrotește și dă putere, pentru a face fapte bune (despre ocrotirea și puterea de la Dumnezeu; despre ajutorul pentru a face fapte bune) • Alegerea binelui în viață (posibilitatea omului de a alege între bine și rău; persoane care îl ajută pe om să aleagă binele; perseverența în a face fapte bune)
Viața creștinului împreună cu semenii	Viața împreună cu ceilalți • Necesitatea de a spune întotdeauna adevărul (de ce este important să fie spus adevărul; consecințele minciunii) • Ascultarea și împlinirea sfaturilor bune (de ce este importantă ascultarea și împlinirea sfaturilor bune; consecințele neascultării)

	• Blândețea și bunătatea în relație cu ceilalți (de ce sunt importante blândețea, bunătatea și iertarea; consecințele violenței) • Importanța de a avea răbdare cu cei din jur (de ce este importantă răbdarea; consecințele lipsei de răbdare) • Respectul față de sine și față de ceilalți (ce înseamnă respectul; consecințele lipsei de respect) • Nevoia de efort pentru a obține rezultate (ce înseamnă efortul la vârsta copilăriei; de ce este important efortul de a învăța și de a munci)
Mari sărbători creștine	Nașterea și botezul Domnului • Nașterea Domnului (aspecte biblice referitoare la Nașterea Domnului; cum se pregătesc creștinii pentru Nașterea Domnului) • Botezul Domnului (Botezul Domnului în Evanghelii; Sfințirea Mare a apei; sfințirea caselor) Înviearea și înălțarea Domnului • Înviearea Domnului (aspecte biblice referitoare la Înviearea Domnului; cum se pregătesc creștinii pentru Înviearea Domnului) • Înălțarea Domnului (aspecte biblice referitoare la Înălțarea Domnului; cinstirea eroilor neamului)

DOMENII	CLASA a IV-a
	Dumnezeu este Calea
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	Cu Dumnezeu pe calea vieții • Lumea – casă pentru toți oamenii (aspecte specifice ale lumii de astăzi; oamenii doresc mereu o lume mai bună) • Fiecare om își caută propria cale prin viață (fiecare om este unic; care sunt nevoile omului; Dumnezeu răspunde căutării omului) • Biblia și Biserica arată calea spre Dumnezeu (ce înseamnă calea către Dumnezeu; ce este Biblia; cum călăuzește Biblia spre Dumnezeu) • Nevoia de a primi îndrumare în viață (de ce omul are nevoie de îndrumare în viață; cine ne îndrumă în viață) • Ajutorul lui Dumnezeu în situații dificile (ce dificultăți întâmpină un copil; încrederea în purtarea de grijă a lui Dumnezeu)
Dumnezeu se face cunoscut omului	Sfințenia, cale spre Dumnezeu • Calea spre Dumnezeu, deschisă tuturor oamenilor prin Iisus Hristos (ce este sfințenia; cum se ajunge la sfințenie; care sunt roadele sfințeniei) • Învățătura Domnului, vestită de sfinții apostoli și evangheliști (cine au fost apostolii; cine au fost evangheliștii; rolul lor în transmiterea învățăturii creștine) • Mărturisirea și trăirea credinței de către sfinți (ce înseamnă mărturisirea credinței; modele de sfinți cu cinstire universală) • Sfinții români și creștinismul pe teritoriul țării noastre (aparitiia creștinismului pe teritoriul țării noastre; exemple de sfinți români din diferite perioade istorice și provincii ale țării)
Viața creștinului împreună cu semenii	Iubirea creștină, sprijin pentru conviețuirea cu ceilalți • Iubirea, poruncă dată de Domnul Iisus Hristos (ce înseamnă iubirea lui Dumnezeu; ce înseamnă iubirea aproapelui) • Viața în armonie cu ceilalți, îndemn al lui Dumnezeu (rolul normelor în diferite contexte de viață; exemple de porunci din Decalog și învățături desprinse din acestea) • Familia și împlinirea poruncii iubirii (binecuvântarea familiei de către Domnul Iisus Hristos; iubirea dintre membrii familiei) • Prietenia și porunca iubirii creștine (prietenia în lumina învățăturii lui Hristos; aspecte definitorii ale prieteniei la vârsta școlară) • Importanța exemplului personal de iubire creștină (valoarea exemplului personal; exemple din viața cotidiană)

Mari sărbători creștine	Nașterea Domnului, vestire și împlinire • Prorocii, vestitori ai nașterii lui Hristos (cine au fost prorocii; rolul lor în pregătirea venirii Mântuitorului) • Magii, în căutarea Pruncului Iisus (cine au fost magii; închinarea magilor și întoarcerea în țara lor pe altă cale) • Întâmpinarea Pruncului Iisus de către Dreptul Simeon (despre evenimentul Întâmpinării Domnului; Dreptul Simeon, model de răbdare și perseverență) De la Florii la Înviere • Cu Hristos, în Săptămâna Patimilor (principalele evenimente din duminica Floriilor și din Săptămâna Patimilor; atitudini ale apostolilor față de Mântuitorul) • Femeile mironosițe pe drumul Golgotei și în Duminică Învierii (cine au fost femeile mironosițe; devotamentul femeilor mironosițe; sărbătoarea femeilor mironosițe)
--------------------------------	---

În desfășurarea activităților didactice, profesorul de religie poate realiza diferite tipuri de conexiuni interdisciplinare: cele prevăzute de programa școlară, prin relație cu celelalte discipline din aria curriculară *Om și societate (Educație civică, Istorie, Geografie)*; conexiuni cu alte discipline de studiu din celelalte arii curriculare (*Limba și literatura română, Muzică și mișcare, Arte vizuale și abilități practice* etc.); conexiuni realizate de echipe de profesori, prin lecții sau prin activități extrașcolare cu caracter interdisciplinar. Astfel, se recomandă utilizarea unor abordări integrate care să promoveze: un accent prioritar pus pe proiecte, utilizarea de surse de cunoaștere care completează informațiile din manualul școlar, stabilirea de relații între concepte, gruparea flexibilă a elevilor în designul situațiilor de învățare. O astfel de abordare a curriculumului sugerează o schimbare de la procesul de predare-învățare centrat pe acumularea de informații religioase la o abordare centrată pe elev, care îi permite acestuia să exploreze sensuri și semnificații, să valorifice experiența sa de viață, să stabilească corelații între învățarea din clasă cu învățarea din contexte nonformale și informale.

Strategii didactice

Valorificarea valențelor formative ale disciplinei *Religie* promovează utilizarea de strategii didactice care accentuează construcția progresivă a cunoștințelor specifice, prin abordări flexibile și diferențiate ale conținuturilor învățării, în paralel cu formarea progresivă la elevi a capacității de autoevaluare a comportamentelor verbale și acționale, aplicabile în diferite contexte de viață din mediul apropiat al copilului.

Caracterul practic-aplicativ al disciplinei *Religie* solicită utilizarea, pentru segmentul de vârstă căruia ne adresăm, a unui cadru metodologic variat, care îmbină metodele tradiționale cu cele moderne, astfel încât acestea să devină căi pentru dezvoltarea capacității de comunicare a elevilor, pentru crearea unui cadru educațional bazat pe moralitate și religiozitate, prin care să fie sprijinită formarea de conduite precum încrederea, respectul pentru diferență, atitudinea pozitivă față de sine și față de alții, care să ajute la interiorizarea valorilor și a normelor moral-religioase.

Metodele de predare-învățare recomandate în activitățile didactice la disciplina *Religie* vizează cu precădere:

- observarea și învățarea prin descoperire, pornind de la seturi de imagini din diferite categorii (icoane, ilustrații cu conținut religios-moral, fotografii care reflectă aspecte din viața religioasă proprie și din cea a familiei, imagini ce fac referire la acțiuni și elemente liturgice etc.);
- studiul de caz, pentru analizarea unor situații reale sau imaginare, pornind de la experiențele de învățare și de viață ale elevilor;
- lectura textului din manual și a unor texte din literatura religioasă pentru a facilita dezvoltarea vocabularului cu termeni din domeniul religios și pentru a le susține interesul față de aprofundarea mesajului textului revelat;
- conversația, pentru identificarea, împreună cu elevii, a modalităților de aplicare în viața reală a diferitelor valori religioase, pentru evidențierea trăsăturilor morale ale persoanelor biblice sau ale personajelor din diferite povestiri cu conținut moral etc.
- învățarea problematizată, prin implicarea elevilor în rezolvarea unor situații-problemă simple, pornind de la prezentarea unor aspecte și evenimente cu valențe morale;
- jocul de rol și dramatizarea, pentru identificarea unor aspecte specifice domeniului religios,

pentru analizarea și evaluarea critică a unor situații din diferite grupuri de apartenență sau pentru exersarea unor practici cu caracter moral-religios;

- învățarea bazată pe proiect, metodă ce își propune implicarea elevilor în activități de grup, în vederea realizării de investigații pe o temă propusă de profesor, urmată de prezentarea produsului obținut într-un text, dosar tematic, expoziție etc.

Aplicarea metodelor anterior descrise presupune utilizarea unor mijloace de învățământ variate, în special a celor cu caracter intuitiv, ilustrativ și oferă contexte de alternare a diferitelor forme de organizare a activității (individuală, în grupuri mici, frontal), de realizare a unor activități religioase specifice (audierea de povestiri, rugăciuni, texte și cântări religioase, colinde etc.), de implicare a elevilor în diferite activități extrașcolare, care completează și îmbogățesc demersurile didactice desfășurate prin ora de religie. Astfel, se recomandă ca profesorul de religie să utilizeze mijloace didactice adecvate: planșe ilustrative, softuri educaționale, CD-uri și DVD-uri cu filmulețe, prezentări educative cu ajutorul noilor tehnologii, adaptate conținuturilor propuse, culegeri de texte literare în versuri și proză, cântece necesare ca suport pentru serbări și lecții curente, site-uri cu informații religioase.

Contexte și medii de învățare

Ora de *Religie* nu înseamnă numai activitatea obișnuită a profesorului cu elevii în sala de clasă. Prin specificul ei, educația religioasă permite organizarea unor contexte variate de învățare, care să-i motiveze pe elevi pentru participarea activă și să le susțină interesul pentru domeniul *Religiei*.

Așadar, cum și unde anume se pot organiza activitățile de învățare la disciplina *Religie*?

- Învățăm în sala de clasă! În sălile de clasă, profesorul poate organiza diferite activități de predare-învățare cu elevii: lecții obișnuite de prezentare de noi teme, întâlniri cu personalități relevante pentru domeniul religiei, discuții pe teme religioase cu părinți sau cu alți membri ai comunității etc.
- Mergem la bibliotecă! Profesorul de religie, împreună cu elevii, poate organiza activitatea la biblioteca școlii sau la altă bibliotecă din comunitate. În aceste contexte de învățare, elevii pot fi încurajați și susținuți să se familiarizeze cu spațiul bibliotecii, să observe cum se caută o carte, să participe la întâlniri cu diferite personalități.
- Vizităm biserica! Biserica este un spațiu cu înalte valențe educative pentru ora de religie. Profesorul poate organiza cu elevii vizite la biserică, în diferite ocazii și scopuri: pentru participarea și observarea anumitor slujbe bisericești, pentru discuții cu preotul pe teme religioase sau pentru a organiza în comun diferite evenimente importante pentru comunitate ori activități de întraajutorare a membrilor acesteia.
- Ieșim în alte spații din afara școlii! Profesorul de religie și elevii pot derula activități de învățare și în contexte extrașcolare precum: mersul la cinematograful pentru vizionarea unor filme pe teme religioase relevante din perspectiva acestei discipline de studiu, vizitarea unor muzee, plimbarea pe stradă/ prin parc pentru observarea comportamentelor oamenilor și analiza acestora din perspectiva moralei religioase.
- Mergem în excursii tematice la mănăstiri sau alte lăcașuri de cult! Profesorul de religie poate organiza excursii cu elevii, pe un traseu care să cuprindă o serie de mănăstiri sau alte așezăminte religioase cu o anumită semnificație pentru comunitatea sau regiunea respectivă. În acest context, se pot organiza discuții cu specialiștii din muzeele mănăstirilor, se pot iniția dialoguri cu unii duhovnici, se pot observa sau descrie spațiile sau obiectele cu caracter sacru.
- Căutăm pe Internet informații și imagini cu caracter religios! În afară de faptul că unele lecții sau teme pot utiliza platforme educaționale, profesorul poate să descopere pe Internet, împreună cu elevii, informații relevante despre specificul vieții religioase din spațiul proximal sau din alte arealuri geografice și culturale, poate urmări secvențe muzicale, filmice, liturgice ce sunt corelate cu temele planificate.

Aspecte privind evaluarea

Evaluarea constituie o componentă organică a procesului de învățământ. Se recomandă a fi utilizate cu prioritate metode moderne de evaluare, precum: observarea sistematică a comportamentului elevilor, centrarea pe progresul personal, autoevaluarea, realizarea unor proiecte care să valorifice achizițiile copiilor și să stimuleze în același timp dezvoltarea de valori și atitudini, în contexte firești, sincere, adaptate vârstei. Este recomandabil ca evaluarea să se realizeze prin raportare la standardele generale și nu la nivelul clasei. De asemenea, evaluarea orientează cadrul didactic în reglarea strategiilor de predare, pentru o mai bună adecvare la particularitățile individuale și de vârstă ale elevilor.

Procesul de evaluare va pune accent pe recunoașterea experiențelor de învățare și a competențelor dobândite de către copii în contexte nonformale sau informale. Evoluția copilului va fi înregistrată și discutată cu părinții. În întreaga activitate de învățare și evaluare va fi urmărit, încurajat și valorizat progresul fiecărui elev în parte.

Nașterea Domnului

Botezul Domnului

Învierea Domnului

Femeile mironosițe la Mormântul Domnului

Sfinții Apostoli Petru și Ioan alergând la Mormânt

Mântuitorul cu ucenicii Luca și Cleopa în drumul spre Emaus

Mântuitorul în mijlocul Apostolilor în Ziua Învierii

Cina cea de Taină

ÎNĂLȚAREA DOMNULUI

Înălțarea Domnului

Nașterea Maicii Domnului

Intrarea Maicii Domnului în Biserică

Sfântul Proroc David

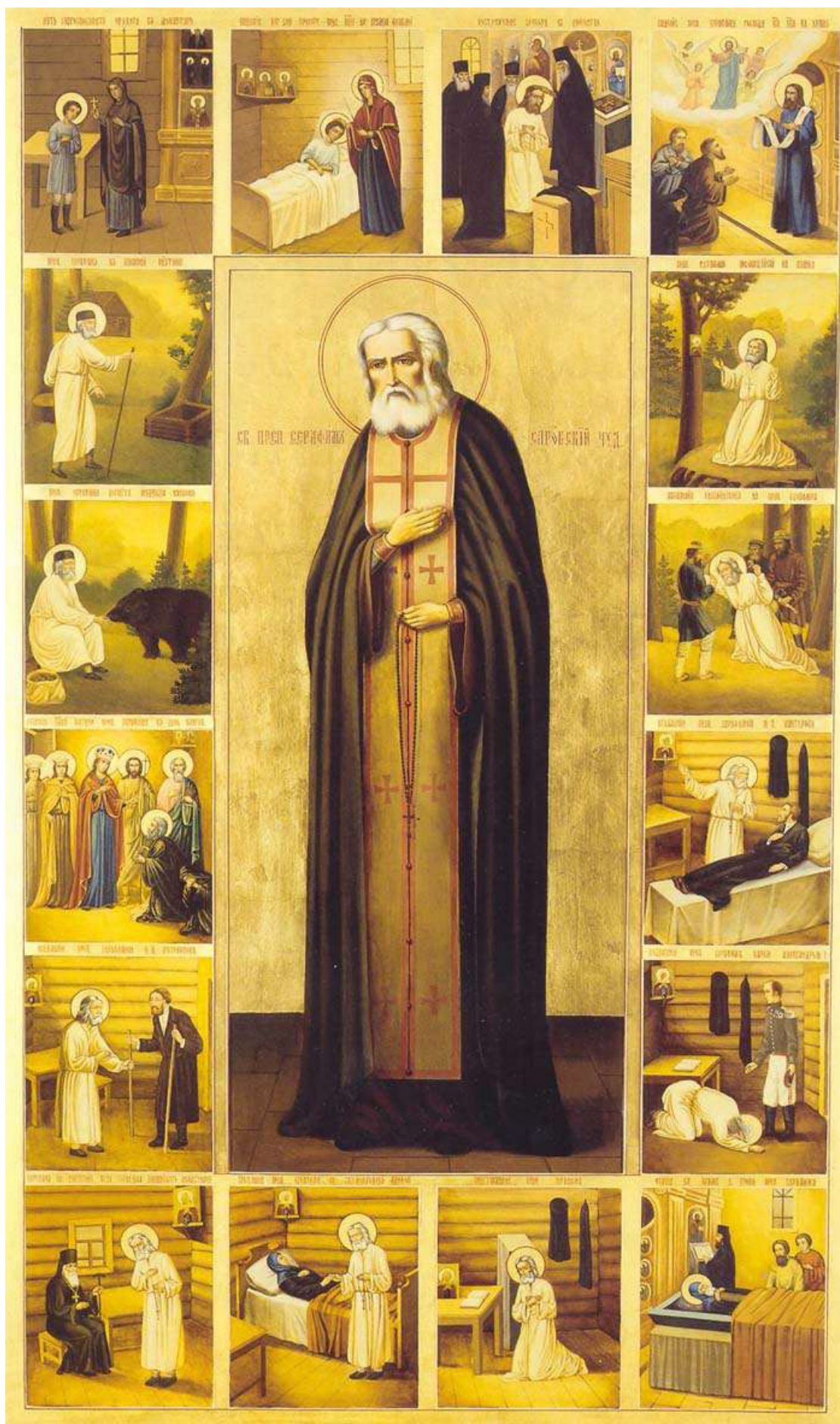
Arca lui Noe

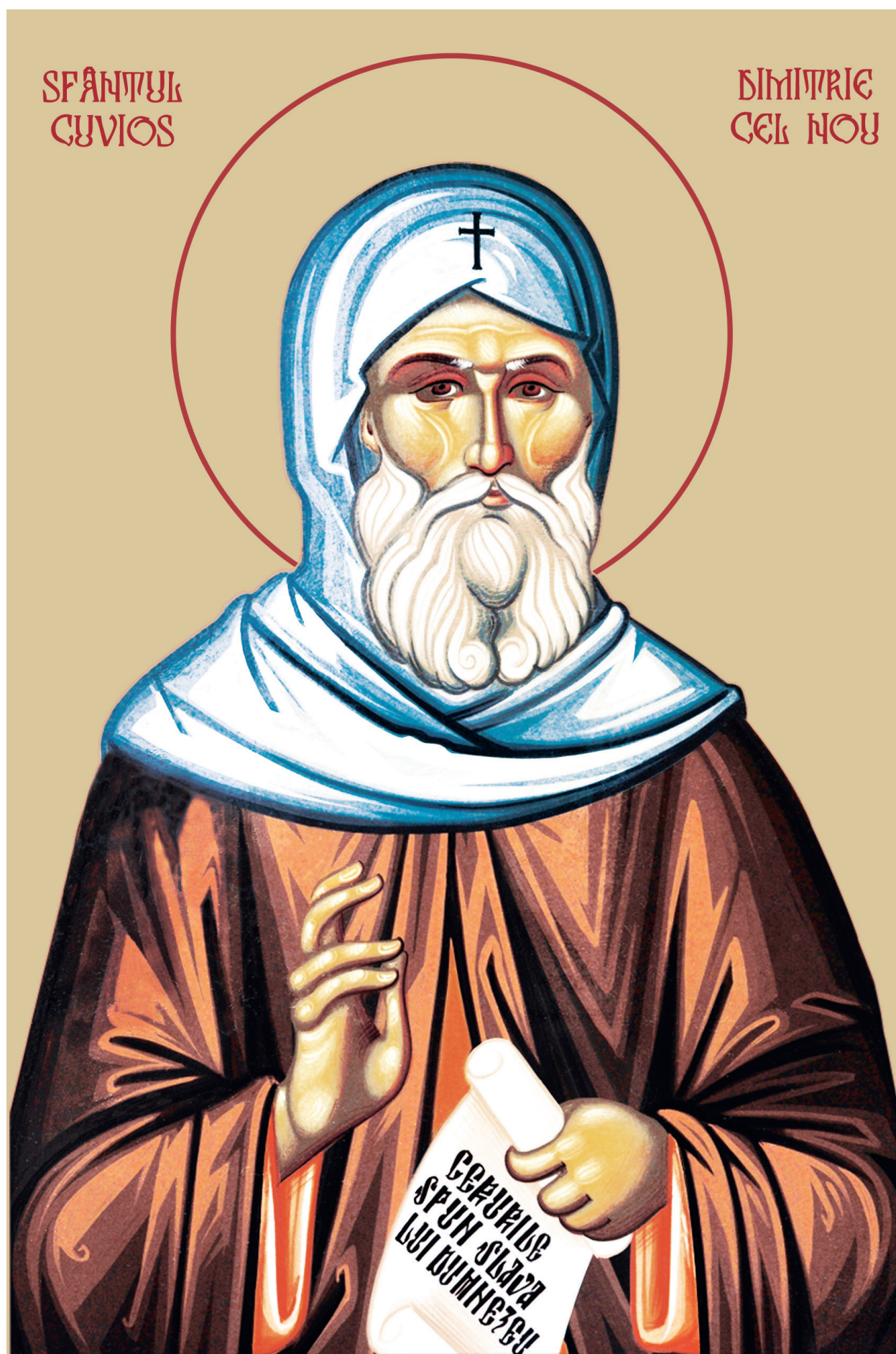
Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul

Sfântul Gherasim de la Iordan

Sfântul Serafim de Sarov

Sfântul Dimitrie cel Nou - Ocrotitorul Bucureștilor

Sfântul Nicodim de la Tismana

SFANTA
CVVIOASĂ

TEODORA
DE LA SIHLA

Sfânta Cuvioasă Teodora de la Sihla

Pilda fiului risipitor

Pilda Semănătorului

Pilda talanților

Sfânta Taină a Botezului

Sfânta Taină a Mirungerii

Sfânta Taină a Spovedaniei

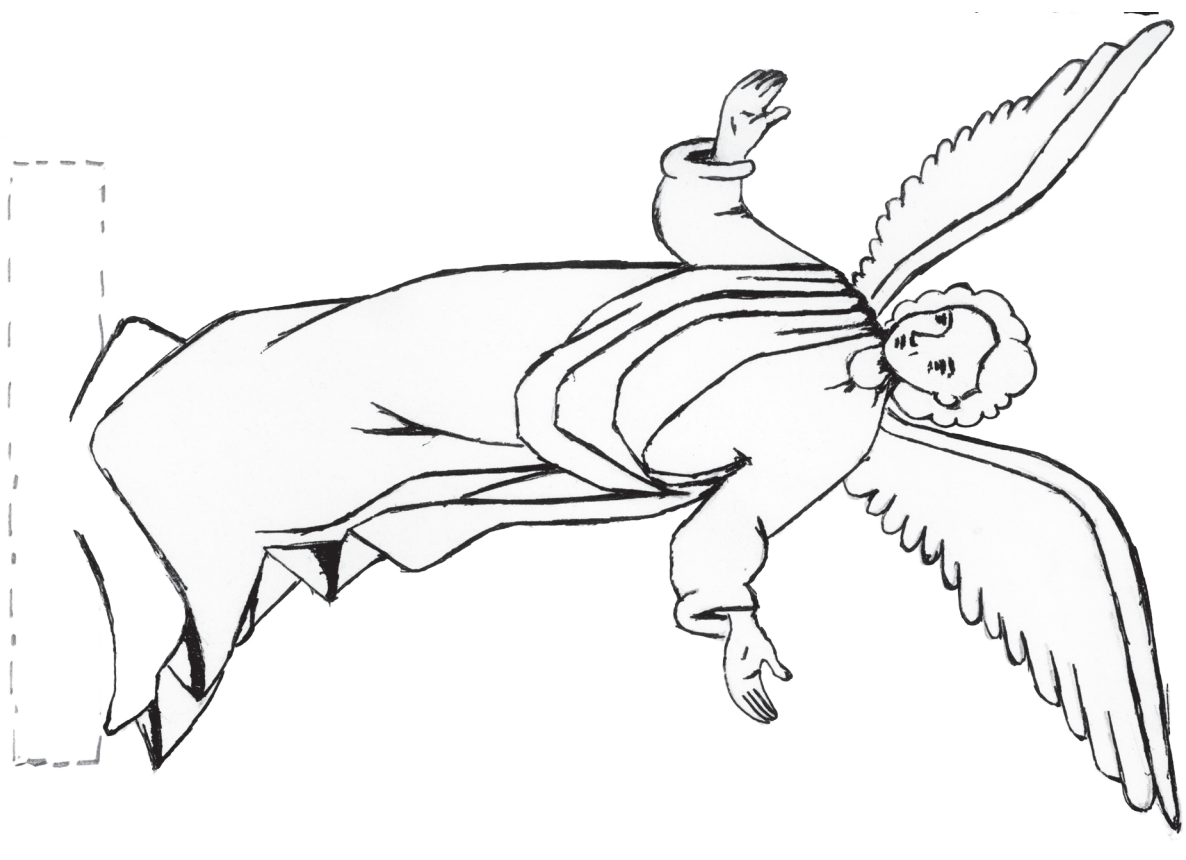
Sfânta Taină a Împărtășaniei

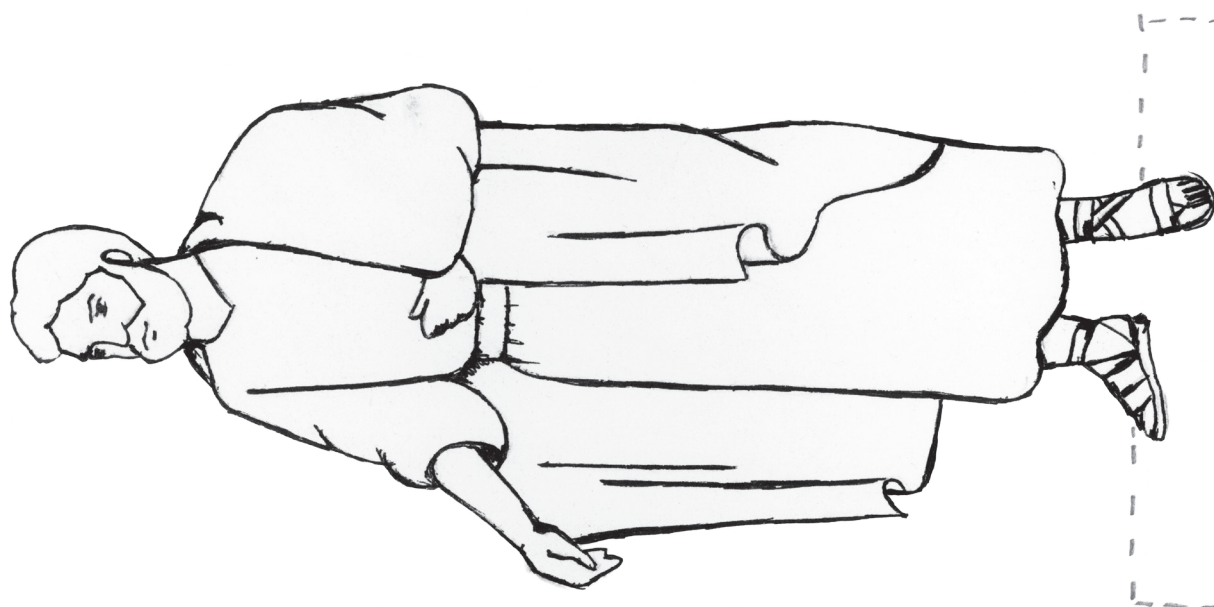
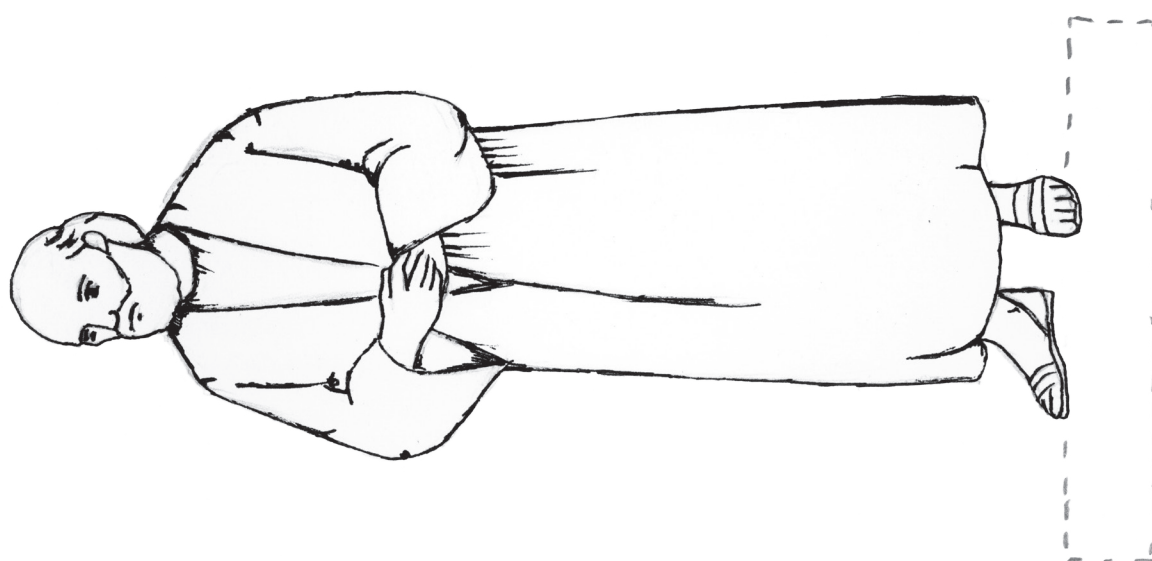
Preafericitul Părinte Patriarh Daniel sfințind Agheasma Mare

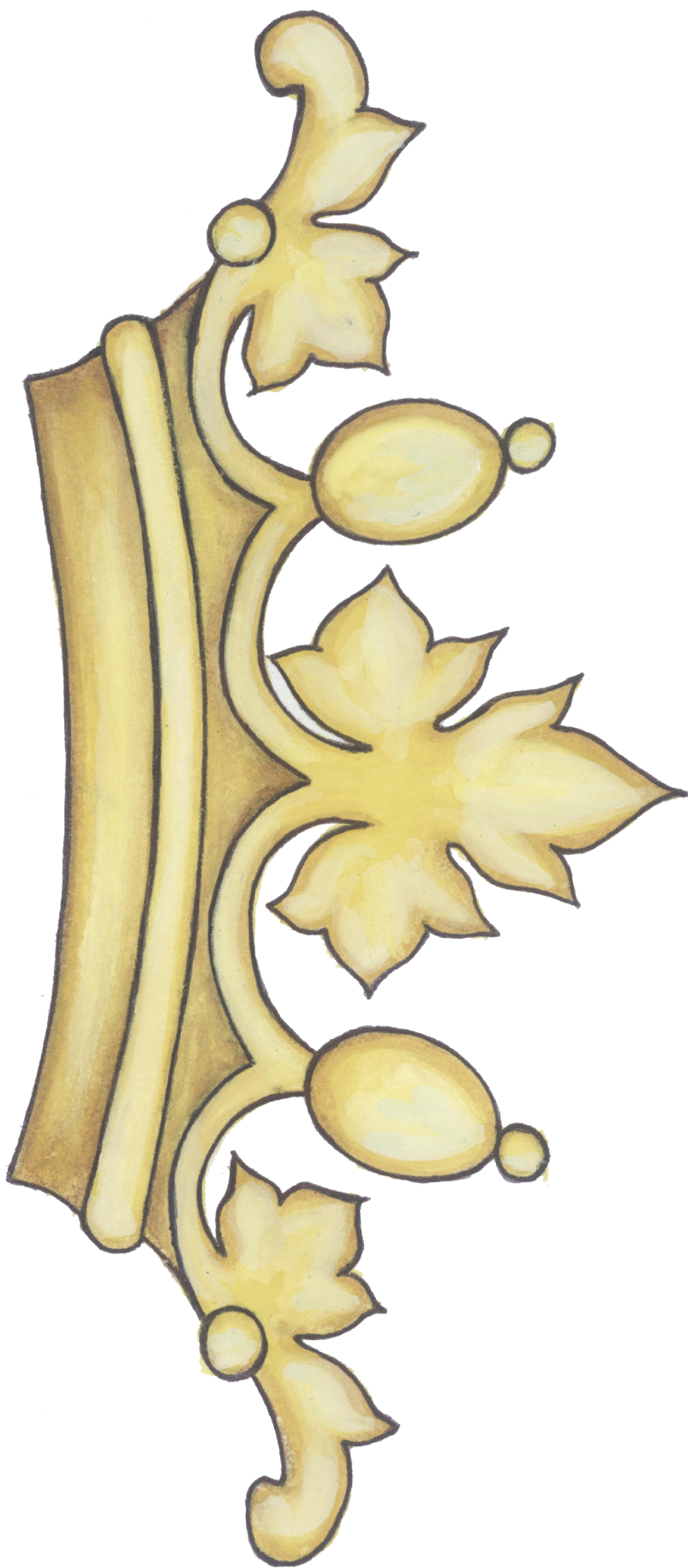
Noaptea Învierii

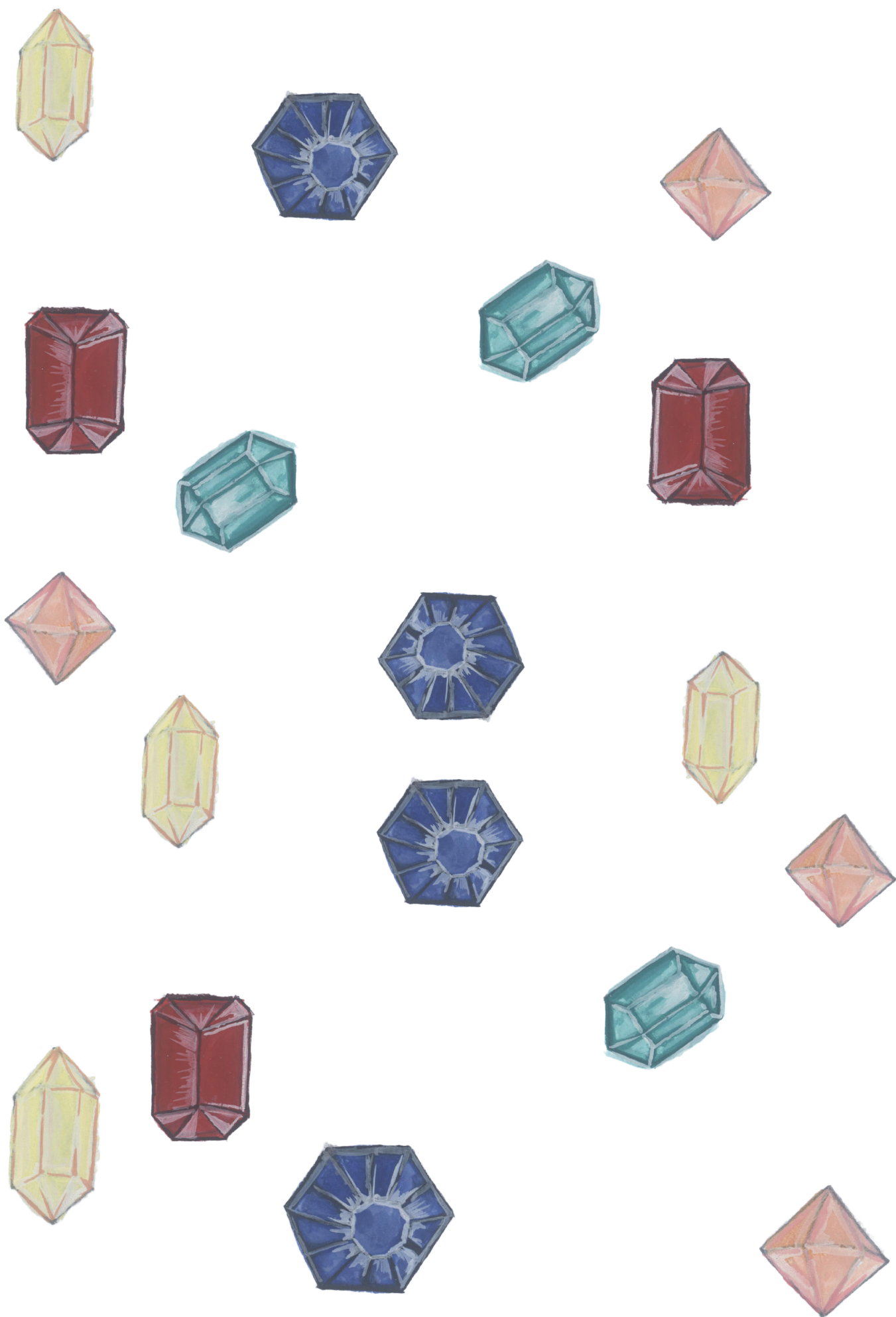
Șabloane pentru „Harta cu figuri”

Șabloane pentru „Harta cu figuri”

Șablon pentru „Bijuteriile coroanei”

Șablon pentru „Bijuteriile coroanei”